

НИК ХОРНБИ КАЖИ МИ, МАРКЪС

Превод от английски: Антоанета Дончева-Стаматова, —

chitanka.info

ЕДНО

— Е, разделихте ли се най-сетне?

— Кажи ми, Маркър, защо винаги трябва да се правиш на интересен?!

Неизвестно защо хората все си мислеха, че Маркър се прави на интересен, макар че през повечето време той говореше напълно сериозно. Не можеше да си обясни как става така. Според него беше напълно логично да попита майка си дали се е разделила с Роджър — нали първо се разфучаха, после се оттеглиха в кухнята, за да поговорят на спокойствие, а не след дълго излязоха оттам с каменни физиономии. Роджър се беше приближил към него, беше му стиснал ръка, беше му пожелал успех в новото училище, след което си беше тръгнал.

— От къде на къде ще се правя на интересен?

— Добре де, на какво ти прилича цялата ситуация?

— Ами на това, че сте се разделили. Но просто исках да се уверя, че е така.

— Разделихме се.

— Значи той ни напусна?

— Да, Маркър, той ни напусна.

Така и не успя да свикне с тези неща — а и надали някога щеше да свикне. Роджър му харесваше, тримата бяха излизали заедно няколко пъти, а сега, както ставаше ясно, няма да го види никога повече. Не че Маркър имаше нещо против, но ако се замислиш, все пак си беше странно. Веднъж даже бяха влезли в тоалетната заедно с Роджър, когато и двамата едва изтрайваха след една разходка с колата. Човек би си помислил, че след като е пишкал заедно с някого, остава свързан с него по някакъв начин.

— Ами пицата му?

Малко преди началото на скандала си бяха поръчали три пици, които все още не бяха пристигнали.

— Ще си я разделим с теб. Ако си гладен, разбира се.

— Големички са. Освен това, той не си ли поръча пица „Пеперони“? — Маркърс и майка му бяха вегетарианци, а Роджър — не.

— Нищо не ни пречи да я изхвърлим — отговори тя.

— Или да махнем само мръвките. И без това не слагат чак толкова много. Останалото е предимно чушки, сирене и домати.

— Маркърс, в момента изобщо не ми е до тези твои пици.

— Добре де, извинявай. И защо се разделихте?

— Ами... заради какво ли не. Не знам точно как да ти го обясня.

Маркърс въобще не беше изненадан, че тя не е в състояние да му обясни какво точно се е случило. Беше дочул оттук-оттам за какво се караха, но така и не успя да схване нищо — като че ли някакво парченце липсваше. Когато двамата с майка му се караха, не беше възможно да пропуснеш важните елементи: прекалено много, прекалено скъпо, прекалено късно, прекалено малък, лошо за зъбите, другия канал, домашното, плодове. Но когато майка му се караше с някого от своите приятели, колкото и да слушаш, беше невъзможно да схванеш идеята — и прекаленото, и плодовете, и домашното някъде се губеха. Сякаш някой им беше заповядал да се карат и те се впуснаха в спора с първото, което им е хрумнало.

— Да не би да си има друга приятелка?

— Не мисля.

— Да не би ти да си имаш друг приятел?

— И кой? — изсмя се майка му. — Момчето, което приема поръчките за пиците ли? Не, Маркърс, нямам друг приятел. Нещата не стават така. Не и когато си работеща майка на трийсет и осем години. Възрастта е голям проблем. В интерес на истината, всичко е голям проблем! Защо? Да не би нещо да те притеснява?

— Откъде да знам?

И той наистина не знаеше. Беше сигурен в едно — че в последно време майка му плаче доста често, много повече, отколкото преди да се преместят в Лондон, но той нямаше никаква представа дали това има нещо общо с приятелите ѝ. В известен смисъл се надяваше да е точно така, защото ако е така, нещата щяха да се наредят все някак си. Тя ще срещне някой друг, който най-сетне ще я направи щастлива. И защо не?! По негово мнение майка му бе красива, приятна, а понякога дори и смешна — беше сигурен, че такива като Роджър с лопата да ги ринеш наоколо. Но ако проблемът не е в приятелите, то Маркърс

нямаше никаква представа какъв друг би могъл да бъде, освен може би нещо много лошо.

— Имаш ли нещо против да си имам приятел?

— Не, разбира се. С изключение на Андрю.

— А, да. Знам, че не харесваше Андрю. Но като цяло нали не си против приятелите ми?

— Стига си говорила глупости!

— Ти наистина приемаш всичко много добре. Като се има предвид, че си водил два коренно различни начина на живот.

Той прекрасно разбираше какво има предвид тя. На първия начин на живот беше сложен край преди четири години, когато той беше на осем и когато майка му и баща му се разделиха — това беше нормалният, скучен начин на живот, с училище, ваканции, домашни и гостувания при бабите и дядовците в събота и неделя. Вторият начин на живот беше по-хаотичен и в него имаше повече хора и повече места: приятелите на майка му и приятелките на баща му, апартаменти и къщи, Кеймбридж и Лондон. Направо да не повярваш как толкова много неща се променят само със скъсването на една връзка — не че това го притесняваше особено. Понякога дори си казваше, че предпочита втория начин на живот пред първия. В него се случваха повече неща — а това би трябвало да е хубаво.

Но откакто бяха в Лондон, нищо особено не се бе случило, освен Роджър. Вярно, че живееха тук само от няколко седмици — преместиха се през първия ден от лятната ваканция, — но досега всичко беше доста скучно. Беше ходил да гледа два филма с майка си: „Сам вкъщи 2“, който не беше чак толкова интересен, колкото „Сам вкъщи 1“, и „Скъпа, взривих детето“, който не беше чак толкова интересен, колкото „Скъпа, смалих децата“, пък и майка му беше казала, че съвременните филми са прекалено комерсиални и че когато тя е била на неговата възраст... а бе каза нещо, ама кой да ти помни. Освен това ходиха да разгледат новото му училище, което беше огромно и кошмарно, разходиха се из новия си квартал, който се наричаше Холоуей и имаше както хубави, така и грозни кътчета, и говориха много за Лондон, за промените, които преживяват, и за това, че те вероятно са за добро. Но в действителност те се мотаеха и чакаха новият им живот в Лондон най-сетне да започне.

Пиците пристигнаха и двамата започнаха да ги ядат направо от кутиите.

— По-хубави са от онези, дето ядяхме в Кеймбридж, нали? — обади се весело Маркърс. Но това не беше точно така — пиците идваха от същата компания, само че до Кеймбридж стигаха по-бързо, затова не бяха толкова клисави. Просто на Маркърс му се прииска да каже нещо по-оптимистично. — Ще гледаме ли телевизия?

— Щом искаш.

Той измъкна дистанционното иззад възглавничките на дивана и започна да се разхожда по каналите. Не искаше да гледа сапунките, защото всички те бяха от неприятности, а Маркърс се притесняваше, че неприятностите в сапунките ще напомнят на майка му за неприятностите в собствения ѝ живот. Затова избра един от природните канали — даваха за онази риба, дето живее на дъното на пещерите и не вижда нищо — риба, чието предназначение в порядъка на живота никой не можеше да проумее. Надали тази риба ще напомни на майка му за нещо кой знае какво.

ДВЕ

Колко хладнокръвен и готин е Уил Фрийман? Ето колко: през последните три месеца е спал с жена, която не познава (пет точки). Похарчил е над триста лири за яке (пет точки). Похарчил е над двайсет лири за подстригване (пет точки). (Как е възможно да похарчиш по-малко от двайсет лири за подстригване през 1993?) Притежава повече от пет хип-хоп албума (пет точки). Вземал е екстази (пет точки), обаче и в клуб, а не само вкъщи като социологическо проучване (пет точки бонус). На следващите избори възнамерява да гласува за лейбъристите (пет точки). Печели повече от четирийсет хиляди лири на година (пет точки), при това без да полага особени усилия за тези пари (пет точки, но той реши да си даде още пет затоа че *изобщо* не му се налагаше да работи за тях). Ял е в ресторант, където сервират качамак и стъргано сирене пармезан (пет точки). Никога не е използвал ароматизирани презервативи (пет точки), беше продал албумите си на Брус Спрингстийн (пет точки), а освен това не само си беше пускал козя брадичка (пет точки), но след това си я беше обръснал (още пет точки). Лошата новина обаче бе, че той никога не беше правил секс с момиче от първите страници на вестниците или кориците на списанията (минус две точки), както и че все още, ако трябваше да бъде честен (а ако Уил притежаваше нещо, наподобяващо, макар и бегло, на ценностна система, то в него лъгането за себе си в отговорите на тестовете се считаше за напълно неприемливо), беше на мнение, че жените страхотно се впечатляват от притежателите на бързи коли (минус две точки). Но дори и с тези отговори, това му даваше колко... шейсет и шест точки! Значи според въпросника той е под нулата! Направо ледена буца! Буквално снежен човек! Толкова хладнокръвно готин, че всеки миг може да умре от хипотермия!

Уил не беше много наясно колко сериозно трябва да се приемат тези тестове, а и избягваше да си позволява размисли на тази тема. Не можеше да си позволи да пренебрегва оценката си като хладнокръвен мъж, която му даваше едно мъжко списание, а и човек надали

преживява често подобни моменти в своя живот. Под нулата! Едва ли човек може да стане по-хладнокръвен и готин от това! Той затвори списанието и го остави върху купчинката с подобни списания, която си държеше в банята. Не пазеше всичките, защото купуваше прекалено много, за да ги съхранява, но точно това не смяташе да изхвърли скоро.

Понякога се питаше — но не много често, защото размислите на историческа тематика трудно биха могли да се наредят сред любимите му занимания — как ли са живели преди шейсетина години хората като него. (Знаеше, че „хората като него“ са специална порода, пък и преди шейсетина години надали е имало някой като него, защото преди шейсетина години никой възрастен не би имал баща, който е спечелил парите си по същия начин. Така че, когато казваше хора като него, той нямаше предвид хора *точно* като него, а само такива, които по цял ден не само не правят нищо, но и не държат да правят каквото и да било.) Преди шейсетина години всичките онези неща, на които Уил разчиташе, за да отметне още един ден от календара си, просто не са съществували: нямало е телевизия през деня, нямало е видео, нямало е лъскави списания, а следователно — нямало е и тестове с въпроси и макар вероятно да е имало магазини за грамофонни плочи, то музиката, която той сега слушаше, още не е била измислена. (Точно сега слушаше „Нирвана“ и Снуп Доги Дог — през 1933 година надали е имало нещо, което макар и малко да е наподобявало на тях.) Което означава, че остават само книгите. Книги! Значи, ако беше живял преди шейсетина години, щеше да му се наложи да си намери работа — да, точно така, иначе стопроцентово щеше да откачи.

Сега е къде-къде по-лесно! Неща за правене — колкото искаш. Вече не се налага да имаш свой собствен живот — стига ти да надзърнеш в съседския двор или в двора на хората, които живеят по вестниците, сапунките, филмите или в изтънчено тъжния джаз и грубия рап. Двайсетгодишният Уил може би щеше да бъде изненадан или разочарован да разбере, че ще достигне до трийсет и шест годишна възраст, без да си създаде свой собствен живот. Ала трийсет и шест годишният Уил не се чувстваше особено нещастен по този въпрос — така поне си спестяваше излишната бъркотия.

Бъркотия! В къщата на приятеля му Джон направо бъркаше от нея. Джон и Кристин имаха две деца — второто се беше родило миналата седмица и Уил беше поканен да го види, — а домът им

представляваше (колкото и да се опитваше, Уил не можеше да им го спести) истински позор! Навсякъде по пода се въргаляха разноцветни пластмасови предмети, близо до телевизора бяха разхвърлени видеокасети, извадени от кутиите си, а бялата кувертюра на дивана изглеждаше така, сякаш е била използвана като гигантско парче тоалетна хартия, макар че Уил предпочиташе да мисли, че петната са от шоколад... Как е възможно хора да живеят в подобна кочина?!

Докато Джон се бе оттеглил в кухнята, за да приготви чая, в стаята влезе Кристин, понесла на ръце новото бебе.

— Това е Имоджен — каза тя.

— Аха — каза Уил. — Ясно. — А сега какво следваше? Уил бе убеден, че има още нещо, но колкото и да се опитваше, не можеше да се сети какво е то. — Тя е... — Не. Моментът беше отминал. Затова реши да се концентрира върху опита си да поведе разговор с Кристин. — А ти как си, Крис?

— Ами, нали знаеш... Малко съм изцедена.

— Готина нощ предполагам.

— Нищо подобно. Просто родих.

— Аха. Ясно. — Значи нещата пак се завъртяха около лигавото бебе. — Това сигурно много те изморява. — Той съзнателно беше изчакал да мине поне седмица, за да не му се налага да бъде въвлечен в разговори за подобни неща, но както се оказа, чакането е било напълно безполезно. Явно темата беше централна за всички.

Появи се Джон, понесъл табличка с три големи чаши чай.

— Днес Барни е при баба си — каза той, макар че Уил изобщо не можа да разбере каква е връзката.

— Как е Барни? — Барни беше на две години — ето как беше, и следователно не представляваше интерес за никого, освен за своите родители, но по причини, които Уил никога нямаше да може да проумее, той беше наясно, че от него се очаква някакъв коментар и в този случай.

— Благодаря, добре — отвърна Джон. — Вярно, че точно в момента се е превърнал в малко дяволче, защото не е особено сигурен как да възприеме Имоджен, но... иначе е прекрасен.

Уил познаваше Барни достатъчно, за да знае, че детето в никакъв случай не може да се нарече прекрасно, затова реши да пренебрегне последните думи.

— А ти как си, Уил?

— Благодаря, добре съм.

— Не ти ли е минавала мисълта да се задомиш най-сетне?

„По-скоро бих изял един от мръсните памперси на Барни“ — помисли си той, но на глас отговори:

— Засега не.

— Ти си ни голяма грижа — каза Кристин.

— Много добре съм си и така.

— Не е много сигурно — самодоволно изрече Кристин.

От тези двамата вече започваше да му прилошава в най-буквалния смисъл на думата. Не им ли стига, че сами си причиняват неприятности с тези деца, а сега на всяка цена държат да навлекат подобна идиотщина и на главите на приятелите си?! От няколко години насам Уил се убеждаваше все повече и повече, че е напълно възможно да преминеш през живота, без да си причиняваш нещастие по начина, който бяха избрали Джон и Кристин (и той беше сигурен, че те са нещастни, макар да бяха успели да се доведат до някакво особено, сомнамбулно състояние на съзнанието, което им пречеше да проумеят собственото си нещастие). Вярно, че на човек му трябват много пари за старини — според Уил единствената причина за желанието да имаш деца е те да се грижат за теб, когато остарееш и се съсухриш, — но той пък разполагаше с достатъчно пари и за старини, което означаваше, че може благоразумно да си спести цялата тази бъркотия: и петната, напомнящи за тоалетна хартия, и мелодраматичната нужда да убеждаваш приятелите си, че и те трябва да бъдат точно толкова нещастни, колкото си и ти.

Едно време Джон и Кристин бяха страхотни. Когато Уил излизаше с Джесика, четиримата ходеха по заведенията по няколко пъти седмично. Джесика и Уил се разделиха, когато тя поиска да смени лекотата и безгрижието за нещо по-стабилно — вярно, че за известно време Джесика му липсваше, но в интерес на истината много повече му липсваше ходенето по заведенията. (Все още се виждаше с нея от време на време — срещаха се за по една пица на обяд и тя му показваше снимки на децата си и му казваше, че си пропилява живота, а той нямаше никаква представа какво точно има предвид, затова ѝ отговаряше, че има голям късмет да не знае какво точно има предвид тя, а тя пък настояваше, че той така или иначе не би могъл да се

справи, на което той отговаряше, че няма никакво намерение да провери дали това е така, накрая се умълчаваха и започваха да се гледат като куче и котка.) А сега, когато Джон и Кристин също бяха избрали така харесвания от Джесика път към забравата, той вече нямаше никаква полза от тях. Уил не изпитваше ни най-малко желание да се запознава с Имоджен, нито пък да знае как е Барни, а още по-малко — да слуша за умората на Кристин. Очевидно те не можеха да му предложат нищо повече. Затова той реши да не си губи повече времето с тях.

— Питахме се — обади се Джон — дали би желал да станеш кръстник на Имоджен? — Двамата седяха и го гледаха с очаквателни усмивки на лицата си, сякаш той всеки момент щеше да скочи от радост, да избухне в сълзи и да ги събори на килима в еуфорична прегръдка. Уил се изсмя притеснено.

— Кръстник? Имате предвид църква и другите там неща? Подаръци за рождените дни? Осиновяване, ако вие случайно загинете при самолетна катастрофа?

— Да, точно така.

— Майтапите се.

— Винаги сме смятали, че у теб се крият неподозирани дълбини — отбеляза Джон.

— Хубаво, обаче как да ви кажа... аз всъщност съм си доста плитичък.

Те продължаваха да се усмихват. Очевидно не схващаха нищо.

— Вижте какво. Поласкан съм, че ме поканихте. Но не мога да си представя нищо по-лошо от това да стана кръстник. Сериозно ви казвам. Това просто не е за мен.

Скоро след това той си тръгна.

Две седмици по-късно Уил срещна Анджи и за първи път стана временен доведен баща. Може би, ако си беше преглътнал гордостта и омразата към децата, семейството и домашния уют, и моногамията, и лягането рано, щеше да си спести редица неприятности в бъдеще.

ТРИ

В нощта след първия си учебен ден в новото училище Маркърс се будеше приблизително на половин час. Беше сигурен, защото всеки път поглеждаше луминесцентните стрелки на часовника си с форма на динозавър: 10:41, 11:19, 11:55, 12:35, 12:55, 1:31... Не можеше да си представи, че трябва да се върне там и на следващия ден, и на последващия, и в деня след него, и... е, тогава ще дойде уикендът, но като цяло му се налагаше да ходи в това скапано училище едва ли не всеки божи ден до края на живота си — да де, почти. Първата мисъл, която преминаваше през главата му при всяко събуждане, бе, че трябва да има някакъв начин да мине покрай това кошмарно усещане, да го заобиколи или дори да го пресече — по-рано, когато нещо го тревожеше, накрая винаги успяваше да намери някакво разрешение на ситуацията, макар че то обикновено включваше необходимостта да признае пред майка си причината за своите тревоги. Ала този път тя не можеше да стори нищо, абсолютно нищичко. Надали щеше да се навие да го премести в друго училище, а дори и да го направеше, Маркърс дълбоко се съмняваше, че ще има някаква разлика. Той ще си продължава да бъде такъв, какъвто е, в което, според него, се коренеше и главният проблем.

Той просто не ставаше за училище. Или поне за държавно училище. Това е. Ала как би могъл да обясни това на когото и да било? За определени неща беше все едно дали ставаш или не (той вече знаеше, че не става за купони, защото е прекалено стеснителен, нито пък за шалварести панталони, защото краката му са прекалено къси), но да не ставаш за училище — това си е вече огромен проблем. Защото всички ходеха на училище. Нямахме никакъв начин да го избегнеш. Вярно, че някои деца си стояха вкъщи и родителите им ги обучаваха, но неговата майка не можеше да се занимава с него, защото ходеше на работа. Освен ако той не ѝ плаща, за да му бъде учителка — но тя му беше казала неотдавна, че на работата ѝ плащат по триста и петдесет лири на седмица. Триста и петдесет лири на седмица! Откъде да вземе

той тези пари? Не и с продаване на вестници, това поне беше сигурно. Доколкото му беше известно, единствените други деца, които не ходеха на училище, бяха от типа на Маколи Кълкин. Веднъж беше гледал едно предаване за него в събота сутрин — там казаха, че Маколи си има частен учител, който пътува навсякъде с него. Това никак не е зле, като се замислиш. Даже много добре, защото Маколи Кълкин вероятно печели по триста и петдесет лири на седмица, че дори и повече, което означаваше, че ако той беше Маколи Кълкин, можеше спокойно да плаща на майка си, за да го обучава. Но за да бъдеш Маколи Кълкин, трябва и да си добър артист — в такъв случай Маркърс нямаше никакви шансове, защото изобщо не го биваше в театралното изкуство и защото мразеше да се изправя пред много хора, всички вперили погледи в него. Точно затова мразеше и училището. Точно затова искаше да бъде Маколи Кълкин. И точно затова никога нямаше да стане Маколи Кълкин дори и след хиляди години, а още по-малко — през следващите няколко дена. Заради което утре трябваше да отиде на училище.

През цялата нощ мислите му летяха напред-назад като бумеранг — някаква идея се изстрелваше напред, политаше към Холивуд и за момент той се озоваваше максимално далече и от училището, и от реалността и се чувстваше сравнително щастлив. После идеята набираше скорост и поемаше назад, удряше го по главата и го оставяше точно на същото място, откъдето бе тръгнал. По този начин той се приближаваше стъпка по стъпка към утрото.

Закуската му премина в мълчание.

— Ще свикнеш — отбеляза майка му, докато той си ядеше овесените ядки, може би защото видът му беше много нещастен.

Той само кимна и й се усмихна — хубави думи. Имаше моменти, когато дълбоко в себе си Маркърс също си даваше сметка, че ще свикне, ще свикне с каквото и да било — защото бе научил, че някои неща не след дълго стават по-леки, отколкото са били в началото. В деня след като баща му ги напусна, майка му и приятелката й Корин го бяха завели в Глостънбъри, където си прекараха страхотно в една палатка. Но в този случай нещата щяха да стават все по-лоши и по-лоши. Вчерашният първи страшен, кошмарен, ужасяващ ден може би щеше да се окаже най-хубавият в новото училище.

Пристигна рано, запъти се право към класната стая и си седна на чина. Тук се чувстваше в относителна безопасност. Децата, които вчера го бяха тормозили, надали бяха от онзи тип ученици, които идват рано на училище. „Сега вероятно са се покрили някъде, за да пушат, да се тъпчат с наркотици или да изнасилват някое момиче“ — помисли си мрачно той. В стаята имаше само две момичета, но те не му обърнаха никакво внимание, освен ако презрителното сумтене, което той долови откъм тях, докато си вадеше учебника, не беше свързано по някакъв начин с него.

И какво толкова смешно имаше? Нищо особено, освен ако не си от онези хора, които винаги са нащрек в търсене на нещо смешно. За съжаление повечето деца са точно от този вид хора — поне доколкото показваше неговият опит. Те патрулираха нагоре-надолу по коридорите като акули, само дете бяха нащрек не за прясно месо, а за неща като неподходящи панталони, неподходяща прическа или неподходящи обувки — все дреболии, които ги караха да примират от удоволствие и да се заливат от смях. И тъй като Маркърс обикновено носеше неподходящи панталони или неподходящи обувки, а прическата му си беше неподходяща непрекъснато, всеки ден от седмицата, то не му беше необходимо кой знае колко, за да ги принуди да изпаднат в делириум.

Маркърс си знаеше, че е странен. Освен това знаеше, че причината да е странен отчасти се корени във факта, че и майка му е странна. Тя просто не можеше да понася нещата, от които се състои днешният живот. Непрекъснато му повтаряше, че само повърхностните хора съдят другите по облеклото им; не искаше той да гледа тъпа телевизия или да слуша тъпа музика, или да играе тъпи компютърни игри (за нея всички компютърни игри бяха боклук), което означаваше, че ако му се прииска да прави нещо, с което всички други деца си прекарват времето, то ще трябва да спори с нея часове наред, за да го постигне. Обикновено губеше, а майка му беше толкова добра в споровете, че на него му правеше удоволствие да губи. Тя можеше да обясни без проблем защо слушането на Джони Мичъл и Боб Марли (които случайно бяха нейните любими певци) е много повече за предпочитане пред слушането на Снуп Дог Дог, както и защо е много по-важно да четеш книги, отколкото да играеш на онази игра с джойстика, която баща му му беше подарил. Но пред децата в училище

Маркърс не можеше да излезе с този номер. Ако се опиташе да сподели с Лий Хартли — най-едротото, най-гадното и най-шумното момче, с което се бе запознал вчера, — че не одобрява Снуп Доги Дог, защото в песните си Снуп Доги Дог проявява сексизъм по отношение на жените, Лий Хартли просто щеше да го премаже от бой или в най-добрия случай щеше да го нарече с цял куп епитети, с които Маркърс в никакъв случай не желаше да бъде наричан. В Кеймбридж не беше чак толкова зле, защото там имаше много деца, които не ставаха за училище, както и много майки, които ги бяха направили такива, но в Лондон нещата стояха различно. Децата тук бяха по-безмилостни, по-подли и почти лишени от съчувствие. Според Маркърс, щом го беше принудила да си смени училището, само защото си е намерила нова работа, майка му би трябвало поне да прояви благоприличието да престане да го принуждава да си говорят за всичко, което го вълнува.

Вкъщи му доставяше истинско удоволствие да слуша Джони Мичъл или да чете книги, но в училище тези неща не вървяха. Странно наистина — повечето хора биха си помислили точно обратното: че четенето на книги вкъщи би трябвало да е от полза в училище — нищо подобно! Това го правеше различен, а тъй като беше различен, Маркърс се чувстваше неудобно, а тъй като се чувстваше неудобно, той имаше усещането, че се отдалечава от всичко и всички, от съучениците си, от учителите, от уроците.

Не само майка му обаче беше виновна. Понякога той изглеждаше странен само поради факта че е това, което е, а не заради онова, което тя прави. Като пеенето например... Няма ли най-сетне да си вземе урок за това пеене?! В главата му винаги се въртеше някаква мелодия, а от време на време, когато беше изнервен, тази мелодия просто се изплъзваше от устата му, без да може да я контролира. Поради някаква неизвестна причина той не можеше да осъзнае разликата между вътре и вън, просто защото не виждаше такава. Все едно отиваш да плуваш в затоплен басейн в топъл ден и когато излезеш от водата, не можеш да усетиш, че излизаш, защото температурите вътре и вън са еднакви — нещо такова ставаше и с неговото пеене. И точно такова нещо се бе случило вчера, в часа по английски, докато учителката четеше — болезненият му опит сочеше, че ако искаш да накараш хората да ти се смеят, ама наистина да ти се изсмеят, най-добрият начин (дори много

по-успешен от неподходящата прическа) е да запееш високо, докато всички останали в стаята се снишават максимално и зяпат отегчено.

Тази сутрин всичко си беше наред — поне до първото междучасие. Маркърс не обели дума с никого, по коридорите избягваше да се сблъсква с когото и да било, а после следваха два часа математика — предмет, който той много обичаше и в който беше много добър, макар че сега се занимаваха с неща, които той вече беше учил. През междучасието отиде при господин Брукс — един от другите учители по математика, — за да му каже, че желае да се запише в неговия курс по компютри. Остана доволен от себе си, че се осмели да го направи, защото първоначално инстинктът му подсказваше, че е най-добре да си седи в класната стая и да чете, но той бе събрал куража да излезе — даже мина сам през цялото игрище!

Но после, в час по английски, нещата пак тръгнаха на зло. Използваха един от онези сборници, в които имаше откъси от най-различни книги — откъсът, който разглеждаха, беше взет от „Полет над кукувиче гнездо“. Маркърс знаеше добре за какво се разказва в книгата, защото беше гледал филма заедно с майка си. И много скоро му стана ясно какво ще се случи — ама толкова ясно, че му идваше да побегне от стаята.

А когато фаталният миг действително настъпи, беше много лошо, отколкото той си беше представял. Госпожица Магуайър хвана едно от момичетата, което четеше добре, да прочете един абзац, а после се опита да предизвика дискусия по проблемите в книгата.

— Така. Едно от нещата, за които е тази книга, е... Как можем да разберем кой е луд и кой не е? Защото, нали се сецате, всички ние сме посвоему луди и ако някой реши, че ние действително сме малко луди, тогава как... как ще му покажем, че сме с всичкия си?

Тишина. Две от децата въздъхнаха и се спогледаха многозначително. Едно от нещата, които не бяха убягнали от вниманието на Маркърс, бе, че когато постъпиш в училището след другите, веднага можеш да прецениш как даден учител се разбира със съответния клас. Затова не му беше трудно да види, че госпожица Магуайър е млада и изнервена и все още се опитва да им спечели доверието. Въобще не беше наясно как ще реагира класът.

— Добре, нека го кажем по друг начин. По какво определяме някои хора като луди?

Ето че идва. Ето че идва! Господи!

— По това, че те започват да пеят в клас без никаква причина, госпожице.

Смях. Но после всичко стана още по-зле от очакваното. Целият клас се обърна към него. Той вдигна очи към госпожица Магуайър, но тя си беше залепила една идиотска усмивка и отказваше да го погледне.

— Да, това е един от критериите. Не е трудно да допуснем, че някой, който прави така, не е съвсем с всичкия си. Но ако оставим за момент Маркър настрана от дискусията...

Още смях. Той отлично съзнаваше какво прави тя и защо го прави — заради което я намрази още повече.

ЧЕТИРИ

Уил видя Анджи за първи път — или по-точно казано, не успя да я види добре — в „Чемпиъншип Винил“, малко магазинче за грамофонни плочи близо до Холоуей Роуд. Той просто си запълваше времето, като разглеждаше и се опитваше да открие една антология с рок балади, която бе имал в детството си — една от онези, които беше обичал много и впоследствие загубил. Чу я как казва на нацупената продавачка, че търси нещо на Пинки и Пърки за своята племенница. Разхождаше се между рафтовете, докато нея я обслужваха и така и не успя да зърне лицето ѝ — видя само разкошната ѝ медноруса коса и долови леко прегракналия ѝ глас — глас, който той и мнозина други считаха за секси, така че Уил се заслуша и я чу как обяснява на продавачката, че племенницата ѝ дори си няма представа кои са Пинки и Пърки.

— Не мислите ли, че това е ужасно? Представете си как може да си на пет и да не знаеш кои са Пинки и Пърки?! На какво учат в училище днешните деца?!

Тя просто се опитваше да бъде мила и любезна, но болезненият опит на Уил му беше показал, че любезността не е от особено котираните обноски в „Чемпиъншип Винил“. Както и предполагаше, милият ѝ тон бе посрещнат със смразяващ, пренебрежителен поглед и с мърморене, което целеше да покаже веднъж завинаги, че губи ценното време на продавачката.

Само след два дена той неочаквано се озова до същата тази жена в едно кафене на Апър Стрийт. Разпозна гласа ѝ (и двамата си поръчаха капучино с кроасан), меднорусата коса и дънковото яке. И двамата станаха, за да си вземат по един от вестниците в кафенето — тя взе „Гардиън“, така че за него остана „Мейл“ — и той ѝ се усмихна, ала тя очевидно не си го спомняше. Уил спокойно би могъл да остави нещата и така, ала тя беше прекалено красива, за да пропусне подобен шанс.

— Обичам Пинки и Пърки — обади се той с мек, приятелски и закачливо снизходителен тон, но веднага разбра, че е допуснал ужасна грешка, че това не е същата жена и че тя няма дори и най-бегла представа за какво говори той. Идваше му да си изтръгне езика и да го размаже с крак върху дървения под на заведението.

Тя го погледна, усмихна се притеснено и хвърли поглед към сервитьора, сякаш пресмяташе колко време щеше да му отнеме да се спусне към тях и да събори Уил на пода. Уил я разбираше много добре. Ако някакъв напълно непознат седне на масата ти в кафене и като уводна фраза на разговора поверително ти прошепне, че харесва Пинки и Пърки, единственото, което можеш да предположиш, е, че в следващия момент ще бъдеш обезглавен, а разчлененото ти тяло — скрито под дъските.

— Много се извинявам — обади се той. — Помислих ви за една моя позната. — Изчерви се и тази реакция като че ли я успокои — смущението му беше все пак някакъв знак за здрав разум. После и двамата се върнаха към колонките във вестниците си, но жената продължи да се усмихва и да го поглежда от време на време.

— Знам, че е доста нахално от моя страна — каза накрая тя, — но все пак трябва да ви попитам. С кого ме припознахте? Опитвам се да се сетя дали наистина не сме се виждали някъде, но така и не успявам.

Той надлежно ѝ обясни и тя се засмя сърдечно, така че накрая на Уил му се предостави възможността да започне наново и да проведе нормален разговор. Говориха си за хората, които не работят сутрин (той не се осмели да ѝ признае, че не работи и следобед), за магазина за грамофонни плочи, за Пинки и Пърки естествено и за няколко други детски телевизионни герои. Никога досега не му бе хрумвало да започне връзка по този начин, но докато изпият и второто си капучино, Уил вече имаше телефонния ѝ номер и уговорена среща за вечеря.

Когато тази среща се състоя, тя не закъсня да му разкаже за децата си, при което първата му реакция бе да си хвърли платнената салфетка, да бутне масата и да избяга от ресторанта.

— Е, и? — обаче изрече той. Очевидно точно това се очакваше от него да каже.

— Просто мислех, че трябва да знаеш. За някои хора този факт има огромно значение.

— В какъв смисъл?

— Имам предвид мъжете.

— Естествено. Така си и помислих.

— Съжалявам. Май не улеснявам много нещата, а?

— Напротив, справяш се много добре.

— Ами просто... ако това е наистина среща, както ми се струва, че е, то в такъв случай смятам, че е напълно честно да ти кажа.

— Благодаря за откровеността. Но не мисля, че това има някакво значение в случая. Даже бих бил разочарован, ако нямаше деца.

— Разочарован ли? — засмя се тя. — И защо?

Това беше добър въпрос. Защо наистина? Очевидно нещо му бе подсказало да го изрече, защото му се стори, че така ще я спечели полесно, но подобна причина признава ли се пред жена?!

— Защото никога не съм излизал с майка, а винаги ми се е искало да срещна такава. Мисля, че ще се справя добре със ситуацията.

— Как по-точно?

Така. Как по-точно, наистина? В какво по-точно той се считаше за добър? Това си беше въпрос за един милион долара — въпрос, на който той никога не би успял да даде отговор. Може би е добър с децата, макар да ги мразеше и да таеше същите чувства към всеки, който бе отговорен за появата им на този свят. Може би бе отписал прекалено бързо от живота си Джон и Кристин с тяхното бебе Имоджен. Навярно точно в това бе разковничето! Чичо Уил!

— Ами не знам. Може би с децата. И с нещата, свързани с тях.

Не може да не е добър с децата. Всеки е добър с децата, не е ли така? Вероятно отдавна е трябвало да започне да работи с деца. Вероятно това е повратен момент в неговия живот!

Точно тук му е времето да се каже, че красотата на Анджи определено имаше отношение към решението му да преосмисли подхода си към децата. Сега вече знаеше, че дългата медноруса коса е придружена от спокойно, открито лице и огромни сини очи с невероятно сексапилни бръчици около тях — красотата ѝ беше неподправена, здравословна, тип Джули Кристи. И точно това беше най-важното. Кога друг път бе излизал с жена, която прилича на Джули Кристи? Жените, които приличат на Джули Кристи, не излизат с мъже като него. Предпочитат да бъдат с други филмови звезди или босове

във филмовата индустрия, или състезатели от Формула Едно. А в този случай какво ставаше? Уил реши, че причината се корени в децата — че те са своеобразен укорителен символ, подобно на белег по рождение или предразположеност към пълнота, който му предоставя огромен шанс там, където иначе не би имал никакъв. Може би децата *демократизират* красивите самотни жени.

— Трябва да ти призная — тъкмо казваше Анджи, макар че той бе пропуснал емоционалния ход на мисли, който я бе довел до този момент, — че когато си самотна майка, никак не е трудно на един етап да започнеш да разсъждаваш чрез феминистични клишета. Нали се сещаш — че всички мъже са мръсници, че жената без мъж е... е... нещо, което е без нещо друго, което пък няма никаква връзка с първото и всякакви такива работи.

— Сигурно е така — кимна с разбиране той.

Беше започнало да му става интересно. Щом самотните майки действително са на мнение, че всички мъже са мръсници, то тогава той безпроблемно би могъл да си тръгне, когато му се прииска. Би могъл да излиза с колкото си иска самотни майки, приличащи на Джули Кристи. Той закима енергично, като се усмихваше или мръщеше съобразно изискванията на момента, а докато Анджи си изливаше душата пред него, Уил замисляше своята нова, повратна житейска стратегия.

През следващите няколко седмици той се бе въплътил успешно в образа на Уил Добрия, Уил Всеопрощаващия — и това му харесваше. Пък и не беше особено трудно. Така и не успя да се спогоди особено с Мейзи — мистериозно печалната петгодишна дъщеря на Анджи, която очевидно го считаше за безотговорен до мозъка на костите. Но Джо — тригодишното й синче, го хареса от пръв поглед, може би защото още при запознаването им Уил го увеси за глезените. Това е то. Само толкова трябваше. Де да можеше и отношенията с нормалните човешки същества да бяха толкова лесни!

Ходиха в Макдоналдс. Ходиха и в Научния музей, и в Музея по естествена история. Разходиха се с лодка по реката. В единичните случаи, когато бе обмислял възможността да има свои деца (винаги в пияно състояние и винаги в първите мигове на нова връзка), той си бе вътъпявал, че бащинството ще е нещо като безкрайна поредица от сантиментални снимки — а бащинството в стил „Анджи“ беше точно

такова: можеше да се разхожда ръка за ръка с хубава жена, а децата да скачат весело около тях и всички да го виждат в тази сладка роля, а когато следобедът свърши, той да си се прибере вкъщи, ако му се прииска.

А после идваше и сексът. Сексът със самотна майка. Още след първата си нощ с Анджи Уил реши, че този секс надминава всички видове секс, които бе имал някога. Ако попаднеш на подходящата жена — на жена, която е била разигравана и после изоставена от бащата на децата си и която оттогава не е срещала никой друг (защото децата вече не ти позволяват да излизаш, когато си поискаш, пък и повечето мъже не обичат деца, направени от някой друг, а още по-малко обичат бъркотията, която неизменно съпътства намесата на деца в една връзка)... та ако попаднеш на такава подходяща жена, тя ще те обикне точно заради появата ти в живота ѝ. И съвсем внезапно ти ставаш по-красив мъж, по-добър любовник, по-добър човек.

Що се отнасяше до него, ситуацията беше идеална за всички заинтересовани. Всички онези двойки от света на бездетните самотници, сформиращи се за една нощ, за които вечерта, прекарана в чуждо легло, не е нищо повече от поредната възможност за чукане... е, те просто не знаеха какво изпускат. Вярно, че си бяха напълно порядъчни хора — тези мъже и жени, — които вероятно щяха да се ужасят и отвратят от неговата логика, но за него това нямаше никакво значение. Даже още по-добре — така поне конкуренцията намаляваше драстично.

А да не забравяме и онова нещо във връзката му с Анджи, което наклоняваше везните изцяло в негова полза — че той нямаше нищо общо с Другия. В дадения случай това означаваше, че няма нищо общо със Саймън — нейния бивш, който е имал проблеми с пиенето и работата и който, въпреки неодобрението на Уил към клишетата, можеше да се характеризира само по един начин — като човек, който накрая се оказало, че чукал секретарката си. За Уил изобщо не беше трудно да не прилича на Саймън — направо му идваше отвътре да не прилича на Саймън, беше великолепен в тази роля. Вярно, че беше нечестно да жъне плодовете от нещо, за което не беше положил абсолютно никакви усилия, но нещата стояха точно така — той беше обичан много повече заради това, че не е Саймън, отколкото някога бе обичан заради това, че е самият себе си.

Дори и краят — когато той неизбежно настъпи — си имаше редица преимущества. Уил винаги се бе сблъсквал с трудности, когато решеше да сложи край на една връзка — някак си, когато моментът настъпеше, така и не му се отдаваше да сграбчи бика за рогата, в резултат на което неизбежно предизвикваше ужасна неразбория. Но с Анджи нещата се оказаха много лесни — в интерес на истината толкова лесни, че Уил се усъмни да не би да има някаква уловка, за която не е подготвен.

От началото на връзката им бяха изминали цели шест седмици и той вече бе започнал да съзира определени неща, които го дразнеха. Преди всичко Анджи не разполагаше особено с времето си и цялата тази работа с децата често се оказваше неприятна пречка — например миналата седмица той бе купил билети за премиерата на новия филм на Майк Лий, но тя пристигна в киносалона половин час след началото, защото бавачката на децата ѝ закъсняла. Това направо го вбеси, но като че ли успя да прикрие раздражението си доста добре, пък и в края на краищата останалата част от вечерта премина задоволително. Освен това тя никога не можеше да остане да спи при него, затова той трябваше да ходи у тях, но тя нямаше достатъчно компактдискове, нито видео, нито сателит, нито кабелна телевизия, затова в събота вечер Уил трябваше да се примири с тъпи сапунки или някой сърцераздирателен филм за неизлечимо болно дете. Той тъкмо бе започнал да си задава въпроса дали точно Анджи е жената, която му трябва, когато тя самата реши да сложи край на връзката им.

Каза му го по време на една вечеря в индийския ресторант на Холоуей Роуд.

— Уил, съжалявам, че трябва да го кажа, обаче не съм особено сигурна, че от връзката ни ще излезе нещо.

Той предпочете да не отговаря. В миналото подобно начало на разговора обикновено означаваше, че тя е открила нещо или че той е направил нещо гадно или глупаво, или че е проявил обидна безчувственост — все неща, които, колкото и да се опитваше, не можеше да си спомни да е допускал при тази връзка. Мълчанието му осигури достатъчно време, за да преосмисли отново поведението си, но повторният анализ доведе до същия резултат — прояви на несъобразителност липсваха, контролният му талон определено беше чист от нарушения. Щеше да се почувства дълбоко разочарован, ако

базата данни в паметта му беше показала макар и един-едничък случай на изневяра или някаква забравена проява на грубост. Защото, тъй като целият смисъл на тази връзка се коренеше в неговото приличие, какъвто и да било повод за порицание би означавал, че липсата на стабилност е вече толкова дълбоко вкоренена в характера му, че се е превърнала в неуправляемо качество.

— Ти нямаш никаква вина. Напротив, беше страхотен. Вината е в мен. Или по-точно — в моето положение.

— Няма нищо лошо в твоето положение — каза той. Облекчението му беше толкова голямо, че реши, че може да си позволи да се направи на благороден. — Поне що се отнася до мен.

— Има някои неща, които не знаеш. Неща, свързани със Саймън.

— Да не би да те тормози? Защото, ако е така... — „Е, какво ще направиш, ако е така? — запита се той, изпълнен със самопрезрение. — Най-вероятно ще се прибереш къщи, ще си свиеш една цигара с марихуана и ще се постараяш да ги забравиш. Или бързо ще си намериш някоя друга, с която нещата ще бъдат далече по-лесни.“

— Нищо подобно. Е, може отстрани да изглежда и така, в крайна сметка. Той не е особено доволен, че аз се срещам с друг. И макар да съм наясно, че звучи глупаво, се налага да призная, че го познавам достатъчно добре, за да съм сигурна, че той все още не е успял да свикне с нашата раздяла. Лошото обаче е, че аз също не съм убедена, че съм свикнала. Очевидно все още не съм готова да се впусна в сериозна връзка с когото и да било друг.

— Напротив, справяш се много добре.

— Трагичното в случая е, че срещнах най-подходящия за мен човек в най-неподходящия момент. Сега си давам сметка, че трябваше да започна с някоя безсмислена авантюра, а не с някой... някой, който...

Уил не можеше да не признае, че в цялата ситуация имаше нещо безкрайно иронично. Защото, ако тя можеше да прозре истинската му същност, той беше точно такъв — ако съществуваше мъж, по-добре подготвен от него за безсмислени авантюри, щеше да е много интересно да се запознае с него. „Нали точно това имах предвид и аз! — прииска му се да извика възторжено. — Аз съм отвратителен! Аз съм много по-повърхностен, отколкото изглеждам — честна дума!“ Но вече беше прекалено късно за подобни откровения.

— Вярно е, че понякога и аз се питах дали не те притискам прекалено. Май наистина обърках нещата, не мислиш ли?

— Нищо подобно, Уил! Ти се държа прекрасно. Много съжалявам, че...

Като че ли очите ѝ започваха да се пълнят със сълзи — стана му приятно, като я гледаше. Никога досега не беше наблюдавал плачеща жена, без да се чувства гузен заради мъката ѝ — затова реши да се наслади в пълна степен на уникалния в практиката си случай.

— Не е необходимо да съжаляваш. Наистина. — Да, наистина. Наистина!

— Но аз съжалявам!

— Недей!

Кога ли за последен път му се бе предоставяла възможността да въздава опрощение? Със сигурност не и след завършването на училище, а вероятно не и по време на този период. От всички вечери, които бе прекарал с Анджи, последната му хареса най-много.

Точно този момент се превърна за Уил в отключващия фактор за новата му стратегия. Знаеше, че от този миг нататък в живота му ще има и други такива жени като Анджи — жени, които ще започват връзката си с него със заблудата, че просто се нуждаят от хубаво чукане и накрая ще достигат до извода, че спокойният живот с него е за предпочитане пред хиляди шумни оргазми. И тъй като самият той чувстваше нещо доста сходно, макар и по коренно различни причини, реши, че притежава много неща, които може да им предложи. Страхотен секс, стабилно четкане на егото му, временно бащинство без сълзи и чувство за вина при раздялата — какво повече би могъл да иска един мъж?! Самотните майки — лъчезарни, привлекателни, на разположение, хиляди такива из цял Лондон — бяха най-доброто изобретение, до което достигна Уил. От този момент започна кариерата му на сериен чичко-добричко.

ПЕТ

В понеделник майка му започна да плаче още от сутринта, преди закуска и този път той се уплаши. Сутрешният плач вече беше нещо ново — не можеше да се изтълкува като нищо друго, освен като лош, ама много лош знак. Защото от това следваше, че е възможно да изригне по всяко време на деня — миговете на спокойствие бяха отминали безвъзвратно. До днес поне утрините бяха наред — тя като че ли се събуждаше с плахата надежда, че като се наспи, всичко, което я прави нещастна, ще е отминало — както се случваше понякога с настинките или болките в стомаха. А и когато му викна да побърза, че закъснява, бе прозвучала съвсем нормално — нито ядосана, нито съсипана, нито луда, просто нормална, като всяка обикновена майка. Но когато той се появи в кухнята, тя вече беше загоряла яко — отпусната върху масата по нощница и халат, с подпухнало от плач лице и течащ нос, а в чинията пред нея — едва нахапана препечена филийка.

Маркът предпочиташе да не се обажда, когато майка му плачеше. Просто защото не знаеше какво да каже. Той не разбираше защо тя се държи така и тъй като не разбираше, не можеше да помогне, и тъй като не можеше да помогне, просто се заковаваше на място и се втренчваше в нея с отворена уста, а тя си продължаваше така, сякаш нищо не се е случило.

— Искаш ли чай?

Наложи му се да отгатва думите ѝ, защото почти нищо не ѝ се разбираше от хълцане.

— Да, ако обичаш.

Той си взе чиста купичка от сушилника за чинии и отвори шкафа, за да си избере закуската. Това го поразвесели малко. Беше забравил, че майка му му беше разрешила да сложи няколко вида в количката по време на съботното пазаруване в супермаркета. Наложи му се отново да преживее обичайната агония на нерешителност — знаеше, че трябва първо да се насочи към досадните видове:

обикновения корнфлейкс и този с плодове, защото ако не ги изяде сега, няма да ги хапне никога и те просто ще си стоят в шкафа, докато мухлясат, а майка му ще му се ядоса и през следващите няколко месеца ще трябва да се задоволи с икономична опаковка от нещо много гадно. Отлично си даваше сметка за всички последици, но въпреки това, както обикновено, грабна шоколадовите топченца. Майка му не забеляза нищо — едно от предимствата на кошмарната ѝ депресия, които той бе установил засега. Не че беше кой знае какво предимство — честно казано, той би предпочел тя да е в достатъчно нормално настроение, за да го върне да си смени закуската. Маркърс с удоволствие би се отказал от шоколадовите топченца, стига тя да се откаже от плаченето си.

Изяде си закуската, изпи си чая, взе си чантата и целуна майка си — с нормална, а не с лигава и разбираща целувка — след което излезе. Никой не проговори. Какво друго се очакваше от него да направи?

На път за училище той започна да премисля всички възможни причини за състоянието на майка му. Какво ли би могло да не е наред, нещо, което той не знае? Тя имаше работа, следователно не бяха бедни, макар че не бяха и богати — беше музикален терапевт, което означаваше нещо като учител на болни деца, и винаги казваше, че парите са жалки, противни, мръсни, та дори и престъпни. Но все пак имаха достатъчно, за да си плащат наема, да се хранят нормално, да ходят на почивка един път годишно и дори за компютърни игри от време на време. За какво друго би могъл да плаче един възрастен, освен за пари? За нечия смърт? Но доколкото му беше известно, никой важен не беше починал — майка му би могла да плаче така единствено за баба му, дядо му, вуйчо Том и неговото семейство, а нали ги бяха видели всичките миналия уикенд, на четвъртия рожден ден на братовчедка му Ела? Да не би пък да има нещо общо с мъжете? Знаеше, че тя има нужда от приятел — но това му беше известно, защото тя се шегуваше по този въпрос понякога, а за Маркърс бе абсолютно невъзможно едновременно да се шегуваш по някакъв въпрос и да си изплакваш очите заради него. Пък и нали точно тя се беше отървала от Роджър, а не обратното — ако е била толкова отчаяна за приятел, не би трябвало да скъсва връзката си с него. Така че, какво друго оставаше? Опита се да си спомни за какво плачат героите в сапунените сериали, освен за пари, смъртни случаи и приятели, но и

това не му помогна особено — затвор, нежелана бременност, СПИН — все неща, които нямаха нищо общо с майка му.

Но докато прекрачи вратите на училището, вече беше забравил всичко по този въпрос. Не че *реши* и забрави всичко. Просто надделя неговият инстинкт за самосъхранение. Когато си имаш неприятности с Лий Хартли и компания, едва ли има значение дали на майка ти започва да ѝ хлопа дъската или не. Но тази сутрин като че ли всичко си беше наред. Зърна ги облеgnати на стената пред физкултурния салон, скупчени около някаква ценна находка, на безопасно разстояние от него, така че успя да стигне до класната си стая без затруднения.

Приятелите му Ники и Марк вече бяха пристигнали и играеха „Тетрис“ на геймбоа на Марк. Той се приближи към тях.

— Върви ли?

Ники му каза „здравей“, но Марк беше прекалено погълнат от играта, за да го забележи. Маркът се опита да се настани така, че да вижда играта на Марк, но Ники беше окупирал единственото място, откъдето малкото екранче се виждаше добре, затова той седна на един чин и ги зачака да завършат. Те не завършиха. Или по-точно — завършиха, но после започнаха нова игра — нито му предложиха да поиграе с тях, нито спряха играта си заради него. Маркът усещаше, че го изолират съзнателно и се зачуди какво ли толкова им е направил, че да заслужи подобно отношение.

— Ще ходите ли в компютърната зала днес на обяд? — Именно оттам познаваше Ники и Марк — от компютърната зала. Въпросът му беше глупав, защото те винаги ходеха. Защото ако не ходеха, през обедната почивка щеше да им се наложи като него да вървят на пръсти по коридорите и из двора и да се свъртат по ъглите в опит да останат незабелязани от някой дангалак с голяма уста и щръкнала прическа.

— Не знам. Може би. Ти какво ще кажеш, Марк?

— Не знам. Вероятно.

— Ами добре. Значи ще се видим там... може би.

Щеше да ги види много преди това. Всъщност, виждаше ги дори в момента — не че се канеше да тръгне за някъде. Но нали все пак трябваше да каже нещо?!

През междучасията беше същото — Ники и Марк съсредоточени върху играта, а Маркът — кръжащ безпомощно около тях. Добре де, те не бяха истински приятели — не и като приятелите му от Кеймбридж

— но като цяло се разбираха добре, макар и само заради факта че не приличаха на останалите деца в класа. Даже Ники го беше поканил веднъж на гости — на връщане от училище. Знаеха си, че са откачалки и зубрачи и всички онези гадни неща, с които някои от момичетата ги наричаха (и тримата носеха очила, никой от тримата не се интересуваше особено от модните дрешки, Марк имаше рижава коса и лунички, а Ники изглеждаше с три години по-малък от всички в седми клас), но това очевидно не ги притесняваше особено. Не ги притесняваше, защото се имаха един друг и не се промъкваша тихомълком по коридорите в отчаяни опити да останат незабелязани.

— Ей, къдравия! Я ни изпей нещичко! — Двама осмокласници седяха на прага и ги гледаха.

Маркът не ги познаваше — очевидно славата му бързо се разнасяше из училището. Опита се да се престори на концентриран — източи врат, като се направи на погълнат от играта, но така и не успя да види нищо, пък и Марк и Ники започнаха да отстъпват, оставяйки го съвсем сам.

— Ей, рижавия! Крис Еванс! Луничките!

Дълбока червенина изби по лицето и врата на Марк.

— Ама те всичките са луничави, бе!

— Да бе, забравих! Ей, рижавата луничка! Това на врата ти да не би да е белег от любовна игра?

Очевидно намираха това за много смешно. Момчетата в училище непрекъснато се хилеха на тема момичета и секс — Маркът така и не можеше да си обясни защо го правят. Може би защото са луднали на тема секс.

Марк се отказа от битката и изключи играта. В последно време подобни случки бяха зачестили и човек не можеше да стори нищо, за да ги предотврати. Трябваше само да си седиш кротко и да приемаш безропотно словесните удари, докато накрая онези се уморят и се откажат. Междувременно обаче възникваше друга трудност — да намериш начин да се съхраниш както отвътре, така и отвън, докато ураганът премине. Маркът бе намерил спасение в правенето на списъци наум — майка му имаше една игра с карти, върху които са написани различни категории неща, като например „пудинги“, и другият отбор трябва да отгатне дванайсетте вида от съответната категория, написани върху картата на първия отбор, а после обратното

— вторият отбор отгатва, да речем, „футболни клубове“. Тук не можеше да я играе, разбира се, защото не разполагаше с карти, пък и нямаше друг отбор, затова си бе измислил един свой вариант на играта — избираше си някаква категория с много примери, като например „плодове“, и се опитваше да се сети за възможно повече видове плодове. Така си запълваше времето, докато онзи, който бе решил да му вгорчава живота, не се умореше и не се оттеглеше.

Шоколадови десерти. „Марс“, разбира се. „Сникърс“. „Баунти“. Дали има и други със сладоледен вариант? Не си спомняше. „Топик“. „Пикник“.

— Хей, Маркърс, кой е любимият ти рапър? Тупак? Или Уорън Джи? — Маркърс беше чувал тези имена, но нямаше никаква представа какво се крие зад тях, нито пък знаеше нещо за техните песни. Пък и в края на краищата от него не се очакваше да даде някакъв отговор. А отговори, а с него е свършено!

Мозъкът му се беше изчистил от съдържание, но точно в това се състоеше отчасти и целта на играта. Вкъщи вероятно нямаше да му бъде трудно да се сети и за други марки шоколадови десерти, но тук, с тези грубияни наоколо, беше почти невъзможно да го направи.

„Милки уей“.

— Ей, джудже, знаеш ли на какво му се вика духане?

Ники се преструваше на загледан през прозореца, но Маркърс беше сигурен, че не вижда нищо.

„Пикник“. Не, това вече го каза.

— Хайде да си ходим. Тук е жива скука.

И те изчезнаха. Само шест вида. Жалко.

Известно време никой от тримата не проговори. После Ники погледна към Марк, Марк погледна към Ники и накрая заговори Марк:

— Маркърс, от този момент нататък не желаем да се мотаеш около нас.

Той нямаше никаква представа как да реагира, затова само каза:

— О! — И после: — И защо?

— Заради тях.

— Но те нямат нищо общо с мен!

— Напротив, имат. Преди да се появиш ти, ние никога не сме имали неприятности, а сега това ни се случва всеки ден.

И Маркът разбира. Не му беше трудно да схване, че ако не го бяха срещнали, контактът на Ники и Марк с Лий Хартли и себеподобните му щеше да бъде равностоен на контакта, който имат коалите с рибите пирани. Но ето че сега, само заради него, коалите бяха паднали в морето и пираните бяха започнали да проявяват неприкрит интерес към тях. Вярно, че поне засега никой не ги беше наранил, но Маркът беше пределно наясно с разни неща като пръчки, камъни и всякакви прозвища. Ако се замислиш, обидите летят по същия начин като ядрените ракети — ако някой се случи в техния обсег на действие, също си получава своя дял поражения. Точно това се бе случило и с Ники и Марк — той ги бе направил видими, бе ги превърнал в мишени и сега, ако им беше истински приятел, трябваше да се изнесе максимално далече от тях. Само дето просто нямаше къде другаде да отиде.

ШЕСТ

Аз съм самотен баща. Имам двегодишен син. Аз съм самотен баща. Имам двегодишен син. Аз съм самотен баща. Имам двегодишен син. Колкото и да си го повтаряше, Уил неизменно намираше някаква причина, която да му попречи да си повярва, защото някъде дълбоко в себе си (не че това „някъде“ беше място, на което той се доверяваше особено, но все пак не можеше да го пренебрегне) той не се чувстваше родител. Той бе прекалено млад, прекалено стар, прекалено глупав, прекалено умен, прекалено готин, прекалено нетърпелив, прекалено егоистичен, прекалено безгрижен, прекалено предпазлив (каквито и противозачатъчни средства да използваше жената, с която се срещаше в момента, той винаги, ама винаги използваше презерватив, дори и в дните, в които не беше необходимо), не знаеше почти нищо за децата, рядко се задържаше вкъщи, пиеше прекалено, употребяваше прекалено много наркотици. И преди всичко — когато се поглеждаше в огледалото, не виждаше, не беше в състояние да види там баща, особено пък самотен баща.

Сега обаче се опитваше с всички сили да съзре подобие на самотен баща, просто защото самотните майки, с които можеше да спи, се бяха попривършили — засега Анджи се оказа първата и последната от тази категория. Беше много лесно да вземеш решение, че бъдещето е в самотните майки и че има милиони тъжни, приличащи на Джули Кристи безстопанствени самотници, които просто примират да им се обадиш, но разочароващата истина бе, че той не разполагаше с телефонните им номера. Къде се мотаят такива като тях, за бога?

Отне му много по-дълго време, отколкото трябваше, докато си даде сметка, че по дефиниция самотните майки имат деца, а децата (азбучна истина!) представляват непреодолимо препятствие за мотаене където и да било. Направи няколко дискретни, макар и не особено въодушевени, проучвания сред приятелите и познатите си, но засега не бе отбелязал никакъв напредък — хората от неговия кръг или не познаваха самотни майки, или просто не желаеха да се нагърбват с

отговорността на задължителното представяне, тъй като Уил беше пословично известен с огромния списък разбити сърца, които е оставил след себе си. Но ето че накрая откри идеалното решение за спасение от тази неочаквана оскъдица на подходяща плячка. Измисли си един двегодишен син на име Нед и се записа в дружеството на самотните родители.

Повечето хора надали биха си направили труда да стигнат чак дотам, за да си угодят на прищевките, но Уил често си правеше труда да прави неща, които другите иначе не биха направили, просто защото разполагаше с достатъчно време, за да се посвети на това. Ежедневното правене на нищо му предоставяше неизброими възможности да мечтае, да крои планове и да се преструва на нещо, което не е. Веднъж, след пристъп на угризения на съвестта, налегнал го в края на уикенд, прекаран в безкрайно угаждане, се бе записал като доброволец за работа в кухня за бедни и безпризорни и макар че така и не се появи там, самият телефонен разговор го дари с блаженото усещане, че точно той е човекът за такава дейност — усещане, в чиито води на самодоволство той си позволи да се къпе в продължение на два-три дена. Освен това се бе сещал за социалните служби и бе попълвал документите за постъпване на работа, бе изрязал обява от местния вестник за набиране на учители по четене за изоставачи деца, а веднъж дори се бе свързвал с агенти по недвижима собственост относно отваряне на ресторант, а после и на книжарница...

Изводът се налагаше от само себе си: когато имаш дълга автобиография от преструвки, присъединяването към дружество на самотните родители, когато ти самият не си такъв, не е нито трудно, нито особено стряскащо. Ако тази идея не проработи, тогава нищо не пречеше да се опита нещо друго. Голяма работа!

Дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“ провеждаше сбирките си всеки първи четвъртък от месеца в местния център за квалификация на възрастни — тази вечер на Уил му предстоеше първото появяване там. Беше почти сигурен, че първата вечер ще се окаже за него и последна — нямаше начин да не обърка нещо, като например името на котката на пощальона Пат или цвета на Малкия Бръм^[1], или, което е още по-съществено, името на собственото си дете (по някаква причина той непрекъснато мислеше за него с името Тед — едва тази сутрин се сети да го прекръсти на Нед).

И в резултат на тези невинни грешки неминуемо щяха да го обявят за измамник и да го натирят веднъж завинаги извън границите на дружеството. Но ако все пак съществуваше някакъв шанс да срещне там жена като Анджи, то тогава унижението си заслужаваше.

Паркингът пред центъра бе приютил само една друга кола — очукан двуместен шевролет, който, ако се вярваше на стикерите по стъклата му, бе ходил в Приказния свят в Чесингтън и Алтън Тауърс. Колата на Уил — нов опел „GTI“, не беше стъпвала на подобни места. И защо? Не можеше да се сети за каквато и да било друга причина, освен за напълно очевидната, а именно — че той бе бездетен ерген на трийсет и шест и следователно нямаше никакво желание да шофира стотици километри, за да се спусне по склона на пластмасова приказна планина върху поднос за чай.

Центърът бе крайно депресиращ. От почти двацет години насам Уил не бе прекрачвал прага на място с класни стаи, коридори и домашно изработени плакати, затова бе забравил, че британското образование вони на дезинфектантни вещества. Изобщо не му беше хрумвало, че може и да не успее да открие лесно сбирката на дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“. Представяше си как автоматично ще бъде насочен натам от щастливото жужене на хора, забравили за своите грижи и решили да се напият до козирката — но очакваното щастливо жужене липсваше, чуваше се само скръбно потракване на кофа в далечината. Накрая все пак зърна бял лист хартия, забоден върху вратата на една класна стая, върху който бяха надраскани с флумастер инициалите „СРЗС!“. Удивителната определено го хвърли в оркестъра. Май вече започваше да му идва прекалено!

В стаята завари само една жена. Тя вадеше от кашон бутилки бяло вино, бира, минерална вода и кока-кола и ги подреждаше върху маса, поставена в центъра. Останалите маси бяха избутани до задната стена, а столовете — натрупани един върху друг до тях. Това беше най-скръбната обстановка за купон, която Уил бе виждал някога.

— Да не би да съм сбъркал мястото? — обърна се той към жената. Чертите ѝ бяха изострени и ъгловати — приличаше на типичен образ на лелята стара мома от телевизионен сериал.

— Ако търсите „Самотните родители — заедно в самотата“, значи сте дошъл на правилното място. Вероятно сте Уил. Здравейте, аз

съм Франсиз.

Той се усмихна и ѝ стисна ръка. Беше говорил по телефона именно с Франсиз.

— Съжалявам, че все още няма никой друг. Доста често започваме по-късно от уговореното. Нали знаете — проблема с детегледачките.

— Разбира се. — Значи направи първата си грешка — да пристигне точно навреме. И без това почти се беше предал. И, разбира се, изобщо не трябваше да казва „разбира се“, защото по този начин се бе издал, че с нейна помощ си е изяснил нещо, което го е озадачило. Щеше да е по-добре да въртне очи и да прошепне с изнурен и конспираторски тон: „На мен ли го казвате!“ или „Въобщо не ми говорете за детегледачки!“.

Но може би все още не беше късно и за този номер.

Той извъртя очи и изрече:

— Въобщо не ми говорете за детегледачки! — После се изсмя с подходящата доза горчивина в гласа и поклати съзаклятнически глава — просто за допълнителен щрих.

Франсиз като че ли не забеляза ексцентричния избор на момент за тази реплика и веднага се хвана на въдицата:

— Да не би някоя да ви е вгорчила живота тази вечер?

— Не, слава богу. Майка ми се съгласи да го погледа. — Изпълни се с гордост от употребата на местоимението. То подсказваше за отдавна придобит навик. Не можеше да се отрече, че за мъж без никакви проблеми с детегледачки се представи отлично с всичките задължителни поклащания на глава, въртене на очи и горчиви порции смях.

— Но по-рано ми се е случвало доста често — побърза да добави. Разговорът бе продължил едва две минути, но ето че вече се усещаше като пълна развалина от нерви.

— Да, така е с всички ни — отбеляза Франсиз.

— Така си е — потвърди Уил и се засмя сочно. — Съдба!

Усещаше, че са достигнали до момент, когато вероятно вече го мислят или за лъжец, или за лунатик, но преди да успее да пробие още по-голяма дупка в дъното на кораба си, който и без това вече пропускаше вода, започнаха да пристигат и другите членове на дружеството — всички до една жени, всички, с изключение на една

над трийсетгодишни. Грубоватите Сали и Мойра му обърнаха демонстративно гръб, наляха си по една картонена чашка бяло вино и се оттеглиха в другия край на стаята. (Уил не пропусна да забележи, че Мойра носеше маркова тениска на Лорена Бобит.) Лизи беше дребна, сладка и не напълно адекватна. Хелън и Сузана очевидно считаха дружеството за нещо под тяхното достойнство и непрекъснато правеха груби коментари във връзка с виното и избора на място за срещата. Саския беше с десет години по-млада от всички останали в стаята и приличаше по-скоро на нечия дъщеря, отколкото на нечия майка. А Сузи беше висока, руса, с бледа кожа, леко притеснена и красива. Уил реши, че тя става и престана да обръща внимание на другите, които продължаваха да изпълват стаята. Русата коса и красотата бяха две от най-важните качества, които той ценеше най-много у жените, а бледата кожа и притеснението — две от качествата, които му даваха правото да не престава да търси.

— Здравейте — прозвуча началният акорд на увертюрата му. — Казвам се Уил, нов съм и не познавам никого тук.

— Здравей, Уил! Казвам се Сузи, стара съм и познавам всички тук. — Той се засмя. И тя се засмя. Прекара с нея точно толкова от вечерта, колкото позволяваше благоприличието.

Разговорът му с Франсиз бе спомогнал за изостряне на защитните му реакции, затова се представи доста по-добре на темата „Нед“. Скоро стана очевидно, че Сузи си умира да говори с някого, а при тези обстоятелства той нямаше нищо против да се престори на добър слушател. Оказа се, че Сузи е била омъжена за човек на име Дан, който си намерил любовница, когато тя е била в шестия месец на своята бременност и я изоставил ден преди раждането на бебето им. Виждал е дъщеря си Меган само веднъж, и то случайно — в един магазин за козметика в Айлингтън. Не проявил особено желание да я вижда отново. Сузи си призна, че в момента е бедна (опитвала се да си намери работа като диетолог) и заядлива — за Уил това беше напълно естествена човешка реакция с оглед на случилото се.

Сузи се огледа.

— Една от причините, поради които обичам да идвам тук, е, че можеш да си бъдеш колкото си искаш ядосан и никой да не те помисли за невъзпитан — отбеляза тя. — Защото почти всеки от членовете си има своя причина за гняв.

— Така ли? — На Уил този гняв като че ли му убягваше в момента.

— Добре, да видим... Виждаш ли онази жена с дънковата риза ей там? Съпругът ѝ я е напуснал, защото си вгълпил безумната идея, че момченцето им не е от него. Такаааа... Хелън... скука... той излизал с някаква своя колежка... Мойра... излизал... Сузана Къртис... Доколкото знам в този случай господинът си имал две семейства...

И се заредиха безкрайни хитроумни вариации на една и съща тема. Мъже, които хвърлили един поглед на децата си и избягали; мъже, които хвърлили един поглед на новата си колежка и избягали; мъже, които избягали дявол знае защо. На Уил скоро му стана ясно защо Мойра предпочита дрехите на Лорена Бобит. Когато Сузи приключи с литанията си за толкова много предателство и измама, на него му идеше да си отреже пениса с кухненски нож.

— Няма ли и други мъже, членове на дружеството? — запита накрая той.

— Само един — Джеръми, но той в момента е на почивка.

— Значи и жените напускат мъжете си от време на време!

— Съпругата на Джеръми е загинала при пътна катастрофа.

— О! Да, ясно.

Уил усещаше, че започва да го обхваща такава дълбока депресия по отношение на пола му, че реши да се опита да наклони везните в своя полза.

— Е, но аз съм сам — заяви той с тон, за който се надяваше да звучи достатъчно мистериозно и печално.

— Съжалявам — каза Сузи. — Забравих да те попитам какво е станало с теб.

— Ами... Няма значение.

— Изоставен ли беше?

— Ами, предполагам, че може и така да се каже. Да — отвърна той и си залепи умела стоическа усмивка.

— Бившата ти благоволява ли да се среща с Нед?

— Понякога. Не си прави често този труд.

Започваше да се чувства все по-добре — усещането да си приносител на лоши новини за жените беше великолепно. Вярно, че тези лоши новини бяха изцяло измислени, но все пак, според него, в тях имаше и известна доза емоционална истина. Постепенно съзираще,

че в ролята му се съдържа неподозиран до момента артистичен елемент. Вярно, че играеше роля, но го правеше в най-благородния, най-професионален смисъл на думата. Той не беше измамник — беше просто Робърт де Ниро.

— И той как се справя със ситуацията?

— Ами... той е чудесно момченце. Много храбро.

— Винаги съм казвала, че децата притежават удивителна способност за оцеляване, не мислиш ли?

За негово огромно удивление Уил установи, че очите му се пълнят със сълзи. Сузи постави успокоително ръка на рамото му. Безсъмнено бе успял. Направо разкошно!

---

[1] Пощальона Пат и Малкия Бръм — популярни детски анимационни герои. (Бел.прев.) ↑

СЕДЕМ

Някои неща обаче си продължаваха както обикновено. През уикенда отиде на гости на баща си в Кеймбридж, където му разрешиха да гледа телевизия колкото си поиска. В неделя баща му и приятелката му Линдзи го заведоха на гости на майката на Линдзи в Норфък, където се разходиха по крайбрежието и майката на Линдзи му подари петачка без никаква особена причина. Маркъс хареса майката на Линдзи. Харесваше и самата Линдзи. Дори и майка му харесваше Линдзи, макар че понякога говореше за нея и гадни неща. (Той не вярваше особено на това, че майка му харесва Линдзи. Затова се стараеше да запамята всички глупави неща, които Линдзи правеше или казваше, за да ги разказва на майка си, когато се прибере вкъщи. Така беше далече по-лесно.) Всички бяха готини, така си е. Проблемът се състоеше в това, че вече бяха станали прекалено много. Но той успяваше да се разбира с всички до един и те не го възприемаха като странен или поне така изглеждаше на пръв поглед. Когато отново дойде време да тръгва за училище, той се улови, че се пита дали предишните му притеснения няма да се окажат просто много шум за нищо.

Но на връщане от училище всичко се повтори — случи се в магазина за списания на ъгъла. Там хората бяха приятни и нямаха нищо против да го оставят да си разглежда компютърните списания на спокойствие. Можеше да си чете интересни статии поне десет минути — едва тогава някой се намесваше, но дори и в такива случаи продавачите бяха мили и любезни и даже се шегуваха, — а не като повечето мразещи децата гадни собственици на другите магазини. Често виждаше по витрините табелки от рода на: „Разрешава се присъствието само на три деца едновременно!“. Маркъс мразеше подобни надписи. Нарочваха те за крадец само защото си малък!... Той избягваше да влиза в магазини, които бяха сложили такива табелки. За нищо на света нямаше да им даде парите си!

— Как е прекрасната ти майка, Маркър? — обърна се към него човекът зад щанда веднага щом момчето влезе. В този магазин харесваха майка му, защото тя им говореше възторжено за родната им страна — преди много време тя била ходила там, когато се подвизавала като истинско хипи.

— Благодаря, добре е. — Нямаше никакво намерение да им признава истината.

Откри списанието, което беше преполовил миналата седмица, и веднага забрави за всичко останало. И следващото, което си спомняше, бе пак онази гадна сбирщина грубияни, скупчени плътно около него, да му се присмиват и да го обиждат. Писна му от тези звуци! Де да имаше някакъв начин никога повече да не чуе смях до края на живота си!

— Какво си пееш днес, къдравелко?

Пак го беше направил. Тананикаше си наум една от любимите песни на майка си — от албума на Джони Мичъл — за някакво такси, но тя очевидно отново се беше изплъзнала от устата му. Грубияните започнаха да я тананикат почти беззвучно, като от време на време, явно за по-голям ефект, вмъкваха безсмислени думи — явно се опитваха да го принудят да се обърне. Той реши да ги игнорира и се опита да продължи четенето си. Нямаше нужда да си играе обичайната игра на видове и понятия, когато имаше пред очите си толкова интересно четиво за компютри. Отначало само се преструваше, че чете, но скоро потъна до такава степен в статията, че забрави напълно за тях и забеляза присъствието им едва когато тръгнаха да излизат от магазина.

— Ей, Мохамед! — извика един от тях. Това определено не беше първото име на господин Пател. — Трябва да му претараш джобовете! Очевидно си пуснал в магазина си крадец. — И изчезнаха.

Маркър бръкна в джобовете си. Бяха пълни с шоколадови десерти и пакетчета дъвка. Дори не беше усетил! Призля му. Отвори уста, за да се опита да обясни, но господин Пател го прекърсна:

— Видях ги как ти ги пхат в джобовете, Маркър. Не се притеснявай.

Момчето се приближи до щанда и изсипа цялото съдържание на джобовете си върху вестниците.

— От твоето училище ли са?

Маркър само кимна.

— Няма да е зле да се държиш далече от тях.

Да бе, да се държи далече от тях! И как ще стане тази работа?!

Когато се прибра вкъщи, майка му лежеше на пода, загърната в едно палто и гледаше детски анимационни филмчета. Не вдигна поглед към него.

— Днес не си ли на работа?

— Ходих сутринта. Взех си следобеда, защото съм болна.

— И от какво си болна?

Никакъв отговор.

Не беше честно! Та той е само едно дете! В последно време си мислеше все повече и повече по този въпрос — колкото повече растеше, толкова по-често се възприемаше като дете. Не можеше да си обясни защо. Може би защото когато действително е бил дете, просто не е бил в състояние да го проумее — вярно е, че трябва да достигнеш до определена възраст, докато осъзнаеш, че всъщност си доста млад. Или може би защото когато беше малък, не е имало нищо, за което да се тревожи — преди пет-шест години никога не би заварил майка си да трепери под палтото си, втречена в глупави анимационни филмчета, — но дори и да е правела нещо подобно тогава, той не го е възприемал като необичайно.

Но тази работа не може да продължава така! Животът му се бе стъжнил в училище, животът му се бе стъжнил и във вкъщи, а училището и домът му бяха единствените места, където ходеше — така де, почти, — което означаваше, че животът му се беше стъжнил откъдето и да го погледнеш. Оставаше му единствено сънят. Някой все пак трябва да направи нещо по този въпрос, защото сам той не можеше да направи нищичко, а не виждаше кой друг би могъл да го направи, освен жената на пода, свила се и трепереща под палтото.

Странна жена беше майка му. Непрекъснато искаше да си говорят. Винаги му повтаряше, че споделянето е най-важното в едно семейство и държеше той да й казва всичко, но Маркър беше сигурен, че тя не го мисли наистина. Беше чудесна за дребните неща, но беше сигурен, че ако отиде при нея за нещо действително важно, тогава ще си има големи неприятности — особено сега, когато тя плачеше ли, плачеше — и то за нищо! Но в момента той не виждаше никакъв начин, по който би могъл да го избегне. Та той е само едно дете, а тя е

негова майка, следователно щом той се чувства зле, изцяло в нейните ръце е да му помогне да не се чувства така — толкова е просто. Дори и да не иска да го направи, дори и това да означава, че по този начин ще престане да се чувства така отвратително — трябва да му помогне! Трудна задача. Много трудна! Но все пак той беше достатъчно ядосан, за да не му пука, затова си пое дъх и се осмели да я заговори още сега.

— За какво го гледаш това! Та то е пълен боклук! Нали винаги ми казваш да не гледам.

— Мислех, че обичаш да гледаш анимационни филмчета.

— Вярно е, обичам, но не и точно това. Голям боклук е!

Втренича се едновременно в екрана, без да проговорят повече. Това чудновато, приличащо на куче нещо се опитваше да докопа едно момче, което пък можеше да се превърне в летяща чиния.

— И от какво си болна? — Маркъс зададе въпроса доста безцеремонно — по начина, по който учителите питат някой несериозен ученик дали си е написал домашното.

Отново никакъв отговор.

— Мамо, кажи ми от какво си болна!

— О, Маркъс, не е от онези болести, които...

— Не ме третирай като идиот, мамо!

Тя отново се разрева — с дълги, басови хълцания, които го ужасиха.

— Трябва да спреш това!

— Не мога.

— Налага се. Ако не можеш да се грижиш за мен както трябва, тогава ще трябва да си намеря някой друг, който ще го прави по-добре.

Тя се претърколи по корем и се втреничи в него.

— Как можеш да твърдиш, че не се грижа за теб?!

— Защото си е точно така! Единственото, което правиш, е да ми приготвяш яденето — това мога да си го правя и сам. А през останалото време само плачеш. Това... това не е добре. Не е добре за мен!

Тя се разрида още по-сърцераздиращо и той вдигна ръце. Остави я. Качи се в стаята си и започна да играе на „НБА баскетбол“ със слушалките, макар че не трябваше да го прави през учебната седмица. Но когато накрая слезе долу, тя се беше изправила, а матракът беше сгънат. Тъкмо разпределяше спагети и сос по чиниите и

изглеждаше привидно наред. Но той отлично знаеше, че не е добре — може и да е само едно дете, но беше пределно наясно, че хората не престават да бъдат откачалки (защото, както бе започнал постепенно да си дава сметка, точно такава ѝ беше болестта), просто защото някой им е казал, че трябва да спрат. Не че му пукаше особено каква е истината — стига поне пред него да се държи нормално.

— В събота отиваш на пикник — изръси тя внезапно.

— Пикник ли?

— Да. В Риджънтс Парк.

— И с кого?

— Със Сузи.

— Моля ти се, не и с онези от „Самотните родители — заедно в самотата“!

— Напротив, точно с тях.

— Мразя ги!

Фиона беше водила Маркърс на едно лятно парти на дружеството в нечия градина още след пристигането им в Лондон, но оттогава не бе посещавала мероприятията им. Маркърс бе присъствал на повече срещи от нея, защото Сузи го вземаше с тях на излетите им.

— Tants pis.

Но защо, за бога, продължаваше да казва подобни неща? Той знаеше, че това е френският израз за „пука ми на хурката“, но защо просто не си каже като нормалните хора „пука ми на хурката“?! Нищо чудно, че и той е такава хахо. Щом имаш за майка жена, която си говори на френски без никаква основателна причина, напълно естествено е да свършиш, пеейки на глас в магазина за списания, без да си го искал нарочно! Сложи огромно количество сирене върху спагетите си и започна да ги разбърква.

— Ти ще ходиш ли?

— Не.

— Тогава защо аз трябва да ходя?

— Защото искам да си почина.

— Но аз няма да ти се мяркам пред погледа.

— Правя това, което предложи ти — наемам някой, който да се грижи за теб. Сузи е много по-способна да го прави, отколкото аз.

Сузи беше най-добрата ѝ приятелка — познаваха се още от училище. Тя беше готина, Маркърс определено я харесваше. Но все пак

не желаше да ходи на пикник с нея и всички онези отвратителни деца на членовете на дружеството. Та той беше поне с десет години по-голям от повечето от тях и досега всичките му срещи с тази пасмина се бяха оказали истински провал. След последното си ходене с тях в зоологическата градина бе заявил на майка си, че иска да му направят вазектомия. Това я накара да се смее до сълзи, но той действително го мислеше. Беше взел категоричното решение никога да няма деца, така че защо не приключат с този въпрос веднъж завинаги?!

— Но защо? Аз мога да правя тук какво ли не! Мога да си седя цял ден в стаята и да си играя игри. Даже няма да разбереш, че съм в къщата.

— Искам да излезеш навън. Да направиш нещо нормално. Тук е прекалено напрегнато за теб.

— Какво искаш да кажеш?

— Искам да кажа, че... Не знам какво точно искам да кажа! Просто съм убедена, че в момента изобщо не си помагаме.

Чакай, чакай! Изобщо не *си помагат*?! За първи път, откакто майка му бе започнала да плаче, на него също му идеше да се разплаче. Знаеше, че тя не му помага с нищо, но нямаше представа, че и тя усеща същото към него. Какво ѝ беше направил толкова, че да мисли така?! Колкото и да се стараеше, Маркъс не можеше да се сети дори и за едно-едничко нещо. Някой ден определено ще я попита какво точно има предвид с тези думи, но не днес, не сега. Не беше сигурен, че отговорът ще му хареса особено.

ОСЕМ

Уил сведе поглед към краката си и издаде звук, предназначен да подсказе на Сузи, че бившата му съпруга всъщност не е чак толкова лоша.

— Уил, ти не трябва да позволяваш да се държи така с теб! Не можеш да звъниш пет минути преди уговорената среща и да правиш внезапна промяна на плановете. Трябваше да й кажеш да... — огледа се, за да провери дали Маркърс — странното дете, което им беше натресено на врата за целия ден, е някъде наблизо — да си... майката!

Неговата бивша съпруга (която, ако се свърва на Сузи, се казва Пола — вероятно бе измислил това име онази вечер, но не си спомняше) винаги щеше да отнася вината за отсъствието на Нед на всички бъдещи мероприятия на дружеството. И все пак той чувстваше някаква необяснима лоялност към нея, която трябваше да демонстрира, компенсирайки съчувствения гняв на Сузи. Да не би пък да бе насиллил нещата прекалено?

— Ами... — опита се да изломоти той, докато Сузи продължаваше да беснее, — нали знаеш...

— Не можеш да си позволиш да се размекваш! Така тя ще реши, че може да си играе с теб, както й се прииска.

— Никога досега не е постъпвала така.

— Може, но ще видиш, че пак ще опита! Само почакай! Ти си прекалено добър. Тази работа е много гадна, затова трябва да станеш по-твърд!

— Вероятно си права. — За Уил беше крайно необичайно да му казват, че е добър и че трябва да стане по-гаден, но в този момент се чувстваше толкова отмалял, че превъзходно разбираше защо Пола му се е качила на главата.

— На всичко отгоре и колата! Направо не мога да повярвам, че е взела и колата.

Беше забравил за колата. Пола беше взела и нея, още рано сутринта — по причини, които бяха прекалено сложни за обяснение,

но по този начин беше принудила Уил да се обади на Сузи, за да я помоли да го вземе със своята кола до Риджънтс Парк.

— Така е, знам. Тя е... — Не можеше да намери подходящите думи. Ако човек се замислеше за цялата тази работа, за Нед и за колата, не можеше да не признае, че Пола се бе държала непростимо. Но някак си не му се отдаваше да събере необходимата за случая доза гняв. Но все пак трябваше да опита, та дори и само за да докаже на Сузи, че не е безнадеждно, безгръбначно мекотело. — Тя е голяма крава!

— Това вече е друго нещо!

Оказваше се, че да си измисляш несъществуващи хора е много по-трудно и обърквашо, отколкото си беше представял и той постепенно започваше да си дава сметка, че не е обмислил нещата добре. Вече имаше в сценария си три допълнителни действащи лица: Пола, Нед и майка му (която не беше напълно въображаема все пак, защото някога бе съществувала, но и тя вече не беше действителна личност) и съзнаваше, че ако продължава така, ще ги докара до хиляда. И как ще ги управлява в такъв случай? Колко пъти би било нормално Нед да бъде отвлечан от майка си, баба си по майчина линия или международните терористи? Какви причини можеше да изтъкне за отказа си да покани Сузи у дома си, където нямаше нито играчки, нито детско креватче, нито памперси, нито прибори и купички, а да не говорим пък за втора спалня?! Дали пък да не убие Нед с някоя неизлечима болест или при катастрофа — трагедия, голяма трагедия, но животът все пак продължава, нали? По-добре не. Родителите обикновено не са на себе си, когато децата им умрат — драматичните му заложи надали ще издържат всичките тези задължителни години на скръб. Ами с Пола какво да прави? Защо пък просто да не изпрати Нед да живее при нея, макар че тя не умира да се вижда с него? Само че... само че в такъв случай той няма да има правото да се нарича самотен баща. Ще му се наложи напълно да излезе от така необходимата роля.

Не, откъдето и да го погледнеш, работата вървеше на провал и той не можеше да стори нищо по този въпрос. Май най-добре щеше да бъде да се оттегли още сега и да ги остави с впечатлението, че е просто един неадекватен ексцентрик, нищо повече, а не перверзник, фантазьор и всички онези лоши етикети, които иначе неизбежно биха

му лепнали. Ала оттеглянето не беше в стила на Уил. Той непрекъснато очакваше, че в края на краищата нещо все пак ще излезе, макар че обикновено това нито ставаше, нито имаше надежда да стане. Веднъж, преди много години, каза на един свой приятел от началното училище (след като предварително се осведоми, че той не е почитател на К. С. Луис^[1]), че е напълно възможно да минеш през задната част на гардероба, за да се озовеш в друг свят и дори го покани вкъщи, за да се увери. Можеше да отмени поканата си, можеше да му каже нещо, но той не беше от хората, които са готови да преживеят, макар и моментно неудобство, освен ако не се налага наистина — така че двамата се вмъкнаха между закачалките и ровиха ли, ровиха, докато накрая Уил промърмори нещо от рода на, че другият свят е затворен в събота следобед. Но най-важното бе, че все още си спомняше как не престана да се надява искрено до последната минута — може би там действително има нещо, може би в крайна сметка няма да се изложи! Ала там нямаше нищо и той не само се изложи, но потъна в земята от срам — и все пак не си взе никаква поука от това преживяване. Единственият извод, който си направи, бе, че следващият път късметът му не може да не проработи. И ето го отново, вече в средата на трийсетте, съзнаващ с цялата сила на истината и логиката, че не притежава двегодишен син, но все пак изхождащ от презумпцията, че когато настъпи фаталният момент, такъв все пак отнякъде ще изскочи.

— Сигурна съм, че няма да откажеш едно кафе — каза Сузи.

— Направо ще го изгълтам на един дъх. Каква сутрин само! — И той поклати глава невярващо, а Сузи изду бузи в знак на съчувствие и разбиране.

Необяснимо и за самия него през ума му мина мисълта, че тази работа е страшно забавна.

— Още не знам какво работиш — каза Сузи, когато се настаниха в колата. Меган седеше на бебешката седалка до нея, а Уил седна отзад до Маркърс — чудатото дете, което си тананикаше тихичко.

— Нищо.

— Нищо ли?

В подобни моменти той обикновено си измисляше нещичко, но вече бе измислил достатъчно несъществуващи неща през последните няколко дена и ако сега добавеше и някаква въображаема работа, щеше

не само да му изпусне края, но и да се окаже, че не предлага на Сузи нищо реално.

— Добре де, а по-рано какво си работил?

— Нищо.

— Искаш да кажеш, че никога нищо не си работил, така ли?

— Е, случвало се е да се озова инцидентно на едно-две места за един-два дена, но...

— Ами, това е...

Не довърши. Уил я разбра. Да не си работил никога през живота си, това е... нищо не е. Нямаше какво да се каже по този въпрос, или поне не веднага.

— Баща ми написал една песен. През хиляда деветстотин трийсет и осма година. Тя станала много известна и сега аз живея от дивидентите ѝ.

— Нали знаете Майкъл Джексън? Той печели по един милион лири на минута — обади се чудноватото дете.

— Не съм много сигурна, че са чак един милион на минута — усъмни се Сузи. — Това са ужасно много пари.

— Един милион лири на минута! — повтори убедено Маркъс.

— Шейсет милиона лири на час!

— Е, аз не печеля по шейсет милиона лири на час — каза Уил. — Много по-малко.

— Колко тогава?

— Маркъс! — обади се предупредително Сузи. — Та коя е тази известна песен? Щом можеш да живееш спокойно от нея, без да работиш, то ние няма начин да не сме я чували.

— Ами... това е „Страхотната шейна на Дядо Коледа“ — отговори Уил. Каза го с неутрален тон, но нямаше смисъл да се старая толкова, защото знаеше, че е безсмислено да си въобразяваш, че ще кажеш подобно нещо, без да прозвучиш тъпо. Щеше му се баща му да беше написал всяка друга песен на света, само не и тази — е, с изключение на още една-две, още по-идиотски.

— Така ли? „Страхотната шейна на Дядо Коледа“?! — И Сузи и Маркъс започнаха едновременно да пеят един и същи куплет от песента:

*Оставете му само парченце от пая и чаша със шери
И с весел смях и подаръци той винаги ще ви намери.
О, страхотна шейна,
Дядо Коледа си има страхотна шейна!...*

Да, всички хора го правеха. Задължително. Винаги запяваха. И като по команда запяваха една и съща част от песента. Уил познаваше няколко човека, които започваха всяко свое телефонно обаждане с мотив от „Страхотната шейна на Дядо Коледа“, а когато той не реагираше със смях, те го обвиняваха в липса на чувство за хумор. И какво толкова смешно намираха в това? Дори и да имаше нещо смешно, би ли могъл той да се смее всеки път, когато това се повтаряше месец след месец, година след година?!

— Сигурно хората непрекъснато реагират така, нали?

— Вие двамата сте първите.

Сузи му хвърли поглед в огледалото за задно виждане и изрече:

— Съжалявам.

— Не, няма нищо. В интерес на истината аз сам си го изпросих.

— Но все пак още не разбирам. Как може тази песен да прави пари? Да не би изпълнителите на коледни песнички да са принудени да ти плащат по десет процента всеки път, когато я пеят?

— Да, би трябвало. Но невинаги можеш да ги хванеш. По-скоро парите идват от всеки коледен албум с песни. Например Елвис има такъв, както вероятно знаете. И „Мъпетс“. — И Дес О’Конър. И „Кранкис“. И Бен Кросби. И Дейвид Бауи в дует със За За Габор. Както и Вал Дуникан, и Сила Блек, и Род Хал, и Ему. Освен това и една американска банда пънкари, наречена „Кънтс“, след която се нареждат поне стотина други певци със звукозаписна продукция. Знаеше имената от счетоводните документи, макар да не харесваше никой от тях. Уил се гордееше със своето хладнокръвие — мразеше да се издържа за сметка на Вал Дуникан.

— Но все пак никога ли не ти се е приисквало да работиш?

— Е, да. Понякога. Просто... не знам. Така става, че никога не успявам да стигна до изпълнението на подобна идея.

Точно такава беше истината, казано накратко. Той просто никога не можеше да стигне до изпълнението на подобна идея. Всеки ден от

последните осемнайсет години от живота си той се събуждаше с намерението да започне най-сетне някаква кариера. Но с напредването на деня изгарящото му желание постепенно губеше от силата на пламъка си и накрая се превръщаше в пепел.

Сузи паркира колата близо до парка, извади количката на Меган и я разгъна. През това време Уил стоеше сконфузено отстрани и наблюдаваше приготовленията заедно с Маркърс. Момчето не беше проявило абсолютно никакъв интерес към него, макар че и на Уил не можеше да му се признае, че е положил кой знае какви усилия да го опознае. Вярно, мина му мисълта, че мъжете, способни да се справят с един тийнейджър, вероятно се броят на пръсти. (Трудно е да се каже дали Маркърс действително беше такъв. Имаше много странна, буйна къдрава коса и беше облечен като два̀сет и пет годишен заклет експерт-счетоводител в почивния си ден — с чисто нови дънки и тениска със знака на „Майкрософт“.) От друга страна, Уил пък беше заклет спортен запаленко и върл фен на попмузиката и най-добре от всички знаеше колко може да е жестоко понякога времето с хората — защото във всички отношения той беше ни повече, ни по-малко *образец* за съвременен тийнейджър. Така че прецени, че ще събере много червени точки пред Сузи, ако завърже топла, сърдечна връзка, основана на взаимни интереси, със сина на нейната приятелка. А с Меган ще си опече работата по-късно. Няколко намигвания и ето че момиченцето бързо ще изпадне в екстаз.

— Е, Маркърс, кой ти е любимият футболист?

— Мразя футбол.

— Прав си. Срамота!

— Защо?

Уил се направи, че не го чува.

— Тогава кои са ти любимите певци?

— Ти да не би да вадиш тези въпроси от някой лексикон? — изсумтя Маркърс.

Сузи се изсмя. Уил се изчерви и смотолев:

— Как ти хрумна! Просто питам.

— Добре де. Любимият ми певец е Джони Мичъл.

— Джони Мичъл ли? А не харесваш ли Ем Си Хамър? Или Снуп Дог Дог? А може би Пол Уелър?

— Не, нито един от тях — отговори Маркърс, огледа Уил от горе до долу: маратонките му, прическата и слънчевите очила, и добави с жестокост, типична само за децата: — Никой не ги харесва. По тях си падат само старците.

— Какво?! Да не би да искаш да кажеш, че всички твои съученици слушат Джони Мичъл?

— Ами да. Повечето от тях.

Уил знаеше всичко за хип-хопа, асид хауз, грънджа, мадчестър и инди, четеше редовно качествен списания като „Тайм аут“, „Ид“, „Фейс“ и „Арена“. Но никъде не се споменаваха за възраждане популярността на Джони Мичъл. Увеси унило нос от безсилие.

Маркърс тръгна напред, но Уил не направи опит да го настигне. Този провал с момчето поне му даваше реално основание да пренасочи вниманието си към Сузи.

— Често ли ти се налага да се грижиш за него?

— Не толкова често, колкото би ми се искало. Нали, Маркърс?

— Какво каза? — Маркърс спря и ги зачака да го настигнат.

— Казах, че не се грижа за теб толкова често, колкото би ми се искало.

— Така ли?

И той отново тръгна напред, но този път не се отдалечи много. Уил се притесняваше, че Маркърс може да дочуе разговора им, затова продължи тихичко:

— Какво става с майка му? Защо не е с нас?

— Тя е малко... И аз не знам точно. Потънали са й гемиите.

— Кажу по-добре, че откача — обади се внезапно Маркърс с делови тон. — Непрекъснато плаче. Отказва да ходи на работа.

— Не бъди толкова суров, Маркърс! Майка ти си взе само два следобеда. На всички ни се налага понякога, когато позагубим настроение.

— Ти на това загуба на настроение ли казваш? Защото според мен си е живо откачане!

Уил бе долавял тази специфична нотка на справедливо заслужена войнственост само в гласовете на възрастните, когато се опитват да ти кажат, че нещата са много по-зле, отколкото на теб ти се иска — баща му често звучеше по този начин през последните години от живота си.

— Е, но на мен не ми изглежда като откачила.

— Защото не си с нея непрекъснато.

— Виждам се с нея толкова често, колкото мога.

Уил не можа да не забележи напрегнатата отбранителност в гласа на Сузи. Какво му има на това дете? Наред ли е? Щом напипа слабото ти място, веднага захапва безмилостно.

— Може и така да е.

— Може ли? И какво искаш да кажеш с това?

Маркър сви рамене и отвърна:

— Няма значение. Пък и с теб може би не се държи откачено. Вероятно си позволява да го прави единствено вкъщи, когато сме си само двамата.

— Ще се оправи — каза Сузи. — Трябва й само един ден, за да си отпочине на спокойствие. Сега ще си направим хубав пикник, а когато довечера се прибереш, ще видиш, че майка ти се е стегнала и си е напълно наред.

Маркър изсумтя и побягна напред. Вече бяха навлезли в парка и не след дълго зърнаха тълпата от дружеството, разположила се около езерото — всички бяха заети в приготвяне на разтворими сокове и разопаковане на пакети с храна.

— Виждам се с нея най-малко веднъж седмично — обади се Сузи. — Освен това често й се обаждам. Какво повече иска той от мен? Да не би да си мисли, че си клатя краката по цял ден?! Та аз уча, гледам Меган... Господи!

— Аз пък не вярвам, че днешните деца слушат Джони Мичъл — каза Уил. — Ако беше така, щях да го срещна някъде по списанията. Не съм чак толкова неосведомен.

— Май ще трябва да й се обаждам всеки ден — рече Сузи.

— Вече няма да си губя времето с тези списания. Явно са напълно безполезни — каза Уил.

И те се затъртриха бавно към мястото на пикника, чувствайки се стари, изхабени и разкрити.

Уил бързо усети, че извиненията и обясненията му по повод отсъствието на Нед са приети на доверие от членовете на дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“, макар че, като се замислеше, нямаше причина да не му повярват. Надали сандвичът с яйце и кресон и игрите с топка биха съблазнили някого до такава степен, че заради тях да си прави труда да си измисля дете. Но

неудобството, което въпреки това чувстваше, го накара да се хвърли в заниманията с такъв ентузиазъм, какъвто обикновено съумяваше да постигне само с помощта на алкохола и наркотиците. Игра на топка, прави сапунени мехури, гърмя с пакети от чипс (грешка — много сълзи, порой от раздразнени погледи!), игра на криеница, гъделичка децата, вися с главата надолу... С една дума, правеше всичко възможно да се държи максимално далече от сговорната групичка възрастни, разположила се на одеяла под едно дърво, както и от Маркълс, който се разхождаше по брега на езерото и хвърляше парченца хляб на патиците.

Нямаше нищо против да играе. Повече го биваше в търсенето и криенето, отколкото в говоренето, а и съществуваха много по-лоши начини за прекарване на следобед от този — какво му е лошото от време на време да развеселиш някое дете. След известно време към него се приближи Сузи, тикаща в количката вече заспалата Меган.

— Липсва ти, нали?

— Кой да ми липсва?

И той наистина не знаеше кой трябва да му липсва. Но Сузи се усмихна многозначително и едва тогава Уил се усети, че трябва да влезе в ролята си. Усмихна ѝ се и отговори:

— Ще го видя скоро. Не е кой знае какво, нали? Макар че тук щеше много да му хареса.

— Как изглежда?

— Ами... Красив е. Много приятно момченце.

— Сигурна съм. На кого от двама ви прилича?

— Ммммм... Май на мене. Такъв му бил късметът, какво да се прави.

— Има и по-лоши случаи. Ето вземи за пример Меган — одрала е кожата на Дан и направо не мога да се примиря с този факт.

Уил се загледа в спящото дете и промълви:

— Красива е.

— Да, знам. Точно затова ме е яд. Когато я погледна, си казвам: „Какво страхотно дете“, но после си спомням за копелето, което я изостави, и след това... Направо не знам какво да мисля, всичко в главата ми се обърква. Нали се сещаш — тя става копелето, той става страхотният и... И накрая започвам да мразя собственото си дете и да обичам човека, който я захвърли като мръсно коте.

— Разбирам — изрече Уил. Усети надигащата се в душата му подлост и страстите му кипнаха. Щом разговорът започваше да взема такъв съзлив поврат, най-добре е веднага да действа. — Но не забравяй, че можеш да срещнеш някой друг.

— Смяташ ли?

— Естествено. Има много мъже... Искам да кажа, ти си много... много... Така де, ето, например, срещна мен, макар че аз не се броя, но... Нали знаеш, има мнозина... — И нарочно остави изречението си недовършено. Ако сега не клъвне, няма смисъл да се занимава повече с нея.

— А ти защо не се броиш?

Бинго!

— Защото... ами, не знам...

Внезапно пред тях изскочи Маркъс, подскачащ от крак на крак, сякаш всеки момент щеше да се подмокри.

— Струва ми се, че убих една патица — изрече ужасено той.

---

[1] Луис, Клайв Стейпълс — (1898–1963) — британски писател, автор на религиозни и детски книги. (Бел.прев.) ↑

ДЕВЕТ

Маркърс не можеше да повярва. Мъртва. Патицата бе мъртва! Добре де, вярно, че се *опитваше* да я уцели в главата с парченце от сандвича, но той се *опитваше* да прави и много други неща, обаче те никога не се получаваха. *Опитваше* се да достигне до най-високото ниво на играта „Старгейзър“ на машинките в магазина за турски кебап на Хорсни Роуд — нищо. В продължение на цяла седмица се *опитваше* да четете мислите на Ники в час по математика, като се взираше напрегнато в тила му — пак нищо. Беше направо бесен, че единственото нещо, което бе постигнал с опитване, всъщност не отговаряше особено на истинските му желания. Освен това, откако патиците умират само от един удар с къшей от сандвич?! Хиляди деца прекарват половината от времето си в замеряне на патиците в Риджънтс Парк с какво ли не. От къде на къде точно на него се падна такава кекава патица?! Сигурно не е била наред от дълго време. Вероятно всеки момент е щяла да пукне от сърдечен инфаркт или нещо такова. Просто съвпадение. Но дори и да беше така, никой нямаше да му повярва. Ако е имало свидетели, единственото, което са видели, е било как къшеят удря патицата право в главата и тя се килва настрани. Веднага ще съберат две и две — пет и той ще се озове в затвора за престъпление, което никога не е извършвал.

Уил, Сузи, Меган и Маркърс стояха на брега на езерото и гледаха втренчено носещото се по водата мъртво тяло.

— Очевидно е, че вече нищо не може да се направи — каза Уил — наконтеният идиот, който се опитваше да сваля Сузи. — Защо толкова се притесняваш? Забрави за нея.

— Ами... Ако някой ме е видял?

— Сигурен ли си, че някой те е видял?

— Не. Но може би. Може би сега е тръгнал да търси пазача на парка, за да го уведоми.

— Може би някой те е видял или сигурно някой те е видял? Може би е тръгнал да търси пазача или сигурно е тръгнал да търси

пазача?

Маркърс реши, че този идиот изобщо не му харесва, затова предпочете да не отговаря.

— Какво е това, дето плува до патицата? — запита Уил. — Да не би да е хлябът, който си хвърлил?

Маркърс кимна отчаяно.

— Но това въобще не е сандвич! Това е твърдо френско хлебче! Нищо чудно, че птицата се е килнала завинаги. Такова нещо би убило дори и човек!

— О, Маркърс! — въздърхна Сузи. — На какво си играеше?

— На нищо.

— Това тук изобщо не прилича на нищо — отбеляза Уил. Маркърс го намрази още повече. За кого се мислеше тоя?!

— Не съм сигурен, че вината е моя — рече Маркърс. Беше решил да изпробва теорията си. Ако Сузи не му повярва, какво остава за полицията и съдията.

— Какво искаш да кажеш?

— Мисля, че патицата и така си е била болна. И без това скоро е щяла да умре.

Пълно мълчание. Уил поклати гневно глава. Маркърс реши, че тази линия на защита е пълна загуба на време.

Бяха дотолкова погълнати в съзерцание на сцената на престъплението, че изобщо не забелязаха кога пазачът на парка е застанал до тях. Маркърс усети, че стомахът му се преобрърца. Това е то! Ще го опандизят!

— Една от патиците ви е умряла — обади се Уил. Каза го така, сякаш това бе най-тъжната гледка през живота му. Маркърс вдигна очи към него — може пък да няма основание да го мрази чак толкова.

— Осведомиха ме, че вие имате някакъв прърст в това — каза пазачът. — Нали знаете, че убиването на патици в парка се счита за престъпление?

— Осведомили са ви, че аз имам нещо общо с тази работа? Аз?! — възкликна възмутено Уил.

— Може би не вие. Може би е виновно вашето момче.

— Да не би да намеквате, че Маркърс е убил горката патица? Та той буквално обожшава патиците! Нали, Маркърс?

— Да, патиците са любимите ми животни. Е, на второ място — след делфините. Но със сигурност са любимите ми птици. — Това си беше чиста глупост, защото той мразеше всички животни, но в случая си струваше да излъже.

— Казаха ми, че момчето е хвърляло огромни френски хлебчета по патиците.

— Вярно, но аз му казах да спре. Нали знаете, момчетата са си момчета — отговори Уил. Маркърс отново го намрази. Още от самото начало подозираше, че този кретен ще го натопа.

— Значи той я е убил?

— О, нищо подобно! Извинете, сега разбирам какво имате предвид. Не, истината е, че той хвърляше хляб по умрялата патица. Опитваше се да я накара да потъне, защото Меган започна да става неспокойна при тази гледка.

Пазачът сведе поглед към сладко спящата в количката си Меган и отбеляза:

— Не ми се вижда много разстроена.

— Да, вече. Горкото дете се умори от плач и заспа.

Настъпи тишина. Маркърс си даде сметка, че това е решителният момент — пазачът или ще ги обвини в лъжа и ще ги предаде на полицията, или ще предпочете да забрави за случая.

— Налага се да вляза и да я извадя — каза той.

Значи всичко беше наред. Маркърс нямаше да отиде в затвора за престъпление, което очевидно — добре де, вероятно — не е извършил.

— Надявам се, че няма да се окаже някаква епидемия сред птиците — отбеляза съчувствено Уил и всички се насочиха обратно към групата.

Именно в този момент Маркърс зърна — или поне му се стори, че зърна — майка си. Тя стоеше пред тях, препречила пътеката и се усмихваше. Той ѝ помахаше и се обърна, за да каже на Сузи, че майка му въпреки всичко се е появила, но когато погледна пак, нея я нямаше. Почувства се глупаво и реши да не казва на никого.

Маркърс никога нямаше да успее да проумее защо Сузи бе настоявала толкова много да го изпрати чак до апартамента. Досега, когато бе излизал с нея, тя просто го оставяше пред входната врата, изчакваше го да си влезе и отпрашваше с колата. Но днес тя паркира

колата, вдигна Меган заедно със седалката ѝ и тръгна редом с него. По-късно и тя не бе в състояние да си обясни защо го е направила.

Уил не беше поканен, но въпреки това тръгна след тях — Маркъс не го помоли да изчака навън. Всичко, което се случи през следващите две минути, се бе запечатало отчетливо в съзнанието му — дори в момента, докато се случваше, Маркъс имаше чувството, че наблюдава отстрани и че запаметява нарочно всеки отделен детайл: изкачването по стълбата, миризмите на готвено, носещи се от антрето, начина, по който за първи път разбра колко ярки са шарките по килима... Впоследствие му се струваше, че е бил доста нервен, но сигурно това си го е измислил после, защото точно тогава нямаше за какво да е нервен. После постави ключа в ключалката и отвори вратата — и бум! — ето че започна нова, неподозирана страница от неговия живот.

Тялото на майка му лежеше простряно на дивана, наполовина изсулено — главата ѝ се люлееше надолу. Беше бяла като платно, а на килима се виждаше локва повръщано, макар че по нея нямаше много — или е проявила достатъчно разум, за да не повръща върху себе си, или просто е извадила късмет. В болницата му казаха, че е цяло чудо, че не се е задавила от собственото си повръщано, което със сигурност е щяло да я убие. Локвата беше сива, на бучки и цялата стая вонеше отвратително.

Маркъс не можеше да отвори уста. Не знаеше какво да каже. Даже не заплака. Ситуацията беше прекалено сериозна, за да плаче. Затова просто се закова на място. Но Сузи веднага сложи седалката с детето на пода, втурна се към майка му и започна да ѝ крещи и да ѝ удря шамари. Тя вероятно е забелязала празното шишенце от лекарства още в момента, когато прекрачиха прага, но Маркъс го видя доста по-късно — когато дойде „Бърза помощ“. Затова отначало беше много объркан. Не можеше да разбере защо Сузи се ядосва на човек, който просто не е добре.

Тя изкрещя на Уил да се обади за линейка, а на Маркъс заповяда да направи веднага кафе. В този момент майка му вече се движеше и издаваше някакви кошмарни, стенещи звуци, които той нито бе чувал преди, нито имаше желание отново да чува. Сузи плачеше. Меган се събуди и също се разплака. И ето че само след секунди доскоро потъналата в кошмарна тишина стая се изпълни с шумна, ужасяваща паника.

— Фиона! Как можа да направиш подобно нещо?! — пицеше Сузи. — Та ти имаш дете! Как можа да го направиш?!

Едва в този момент Маркъс си даде сметка, че ситуацията засяга и него — и то как!

Маркъс бе виждал какво ли не, главно на видео, когато бе ходил на гости у приятели. Бе виждал как един човек изважда очите на друг с шиш в „Хрътки от ада 3“. Бе виждал как на един мозъкът му изтича през ноздрите във „Врящата глава — Завръщането“. Бе виждал как се отсичат ръце само с един замах на мачете; бе виждал бебета с мечове вместо пишлета; бе виждал от пъпа на една жена да излизат змиорки. Ала никоя от тези гледки не му бе пречила да заспи, нито пък бе сънувал кошмари. Вярно, че в истинския живот не бе ставал свидетел на подобни неща, но досега му се бе струвало, че това няма значение — шокът си е шок, независимо под каква форма ти се представя. Онова, което му стегна сърцето сега, бе простият факт, че на пръв поглед нямаше нищо особено шокиращо — само някакво си повръщано, някакви си крясъци, а и майка му очевидно не беше умряла. Но въпреки всичко това бе най-страховитата гледка, която очите му някога бяха зървали — още в момента, в който прекрачи прага, той разбра, че колкото и години да минат, сцената ще остане запечатана в съзнанието му завинаги.

ДЕСЕТ

Когато линейката пристигна, възникна дълъг и объркан спор относно кой да отиде до болницата и по какъв начин. Уил се надяваше да бъде отпратен да си върви, но не стана така. Хората от линейката отказаха да вземат и Сузи, и Маркъс, и бебето, така че накрая той трябваше да откара Меган и Маркъс с колата на Сузи, а тя се качи в линейката, за да бъде с майката на Маркъс. Той се опита да ги следва плътно, но още щом излязоха на главния път, ги изгуби. В този момент много му се прииска да се престори, че има син буркан на колата си и да се впусне с бясна скорост през другото платно, пренебрегвайки напълно както посоката, така и червените светофари, но надали някоя от майките отпред щеше да му е благодарна за тази проява на безразсъдство.

На задната седалка Меган продължаваше да се къса от плач, а Маркъс се беше втренчил през страничния прозорец с ледено изражение.

— Вземи направи нещо с това дете — обади се Уил.

— Какво например?

— Не знам. Измисли нещо.

— Ти измисли.

Напълно справедлив отговор. Беше абсурдно да очакваш адекватна реакция от дете, поставено при подобни обстоятелства.

— Как се чувстваш? — попита той момчето.

— Не знам.

— Тя ще се оправи.

— Да, предполагам. Но... не в това е въпросът, нали?

Уил отлично знаеше, че въпросът не е в това, но беше безкрайно изненадан, че Маркъс бе достигнал толкова бързо до същия извод. За първи път през главата му премина мисълта, че момчето всъщност е доста интелигентно.

— Какво искаш да кажеш?

— Сам се сети.

— Да не би да се притесняваш, че тя отново ще се опита да го направи?

— Би ли си затворил устата, ако обичаш?

Уил благоразумно изпълни молбата му и през останалия път до болницата в колата цареше тишина — поне дотолкова, доколкото можеше да позволи наличието на едно пищящо бебе.

Когато пристигнаха, Фиона вече беше откарана нанякъде, а Сузи седеше в чакалнята, стиснала в ръка пластмасова чашка. Маркърс тръшна бебешката седалка и гърчещия ѝ се от плач товар до нея.

— Как се развиват нещата? — Уил едва успя да се въздържи да не потрие самодоволно ръце — цялото това напрежение му действаше като наркотик.

— Не знам точно. Май изпомпват съдържанието на стомаха ѝ. В линейката се опита да говори. Питаше главно за теб, Маркърс.

— Много мило от нейна страна.

— Това няма нищо общо с теб, Маркърс. Нали го знаеш? Искам да кажа, че не ти си причината тя да... Не ти си причината тя да бъде тук.

— Ти откъде си толкова сигурна?

— Просто съм — отвърна Сузи.

Каза го с топлота и сърдечност, поклати глава и разроши косата на Маркърс, но иначе всичко в интонацията и жестовете ѝ бе неадекватно за случая — те бяха предназначени за друга, по-спокойна, домашна обстановка и макар да бяха подходящи за дванайсетгодишно дете, в никакъв случай не бяха уместни за най-старото дванайсетгодишно дете на света, в каквото Маркърс се бе превърнал през последния час. Той отблъсна възмутено ръката ѝ и попита:

— Някой да има дребни? Искам да си взема нещо от автомата.

Уил му даде цяла шепа монети и той се отдалечи.

— Да го вземат мътните! — възкликна той. — Какво може да каже човек на дете, чиято майка току-що се е опитала да се самоубие? — Каза го от чисто любопитство, но за негов късмет въпросът прозвуча по-скоро като риторичен, следователно — изразяващ съчувствие. Никак не му се искаше да се издаде, че се чувства като човек, наблюдаващ най-новата филмова мелодрама на седмицата.

— И аз не знам — отвърна Сузи. Държеше Меган в скута си и се опитваше да я накара да смуче една гризина. — Но ще трябва да се постареем да измислим нещо.

Уил не беше сигурен дали тя го включва в задачата за мисленето, но в момента това беше без значение. Колкото и интересно да му се струваше тазвечерното забавление, нямаше никакво намерение да го повтаря — тези хора действително бяха много странни.

Вечерта се проточи. Меган се разрева, после плачът ѝ премина в скимтене, а накрая заспа. Маркът сновеше непрекъснато между чакалнята и автомата и се връщаше натоварен веднъж с кока-кола, втори път с десертчета „Кит-кат“, трети — с пакетчета чипс. Почти не разговаряха — единствено момчето от време на време изсумтяваше и правеше по някой коментар за хората, които чакаха за преглед.

— Мразя я тази пасмина! Повечето от тях са пияни. Погледнете ги само! И са се били.

И беше прав. Като се загледаше човек, бързо можеше да установи, че болните в чакалнята представляваха в по-голяма или по-малка степен безделници: клошари, пияници, наркомани или просто луди. Малцината, озовали се тук, подгонени единствено от лошия си късмет (имаше една жена, нахапана от куче, която чакаше да ѝ сложат ваксина, и една майка с момиченце, което май си беше счупило глезена при падане) изглеждаха разтревожени, пребледнели, изцедени — за тях тази вечер наистина беше крайно необичайно преживяване. Ала останалите просто бяха прехвърлили хаоса на ежедневието си от едно на друго място. За тях нямаше никакво значение дали крещят след преминаващите по тротоара хора или обиждат медицинските сестри в спешното отделение на болницата — всичко си беше просто бизнес.

— Моята майка не е като тези хора тук.

— Никой не е твърдял обратното — каза Сузи.

— Ами ако я вземат за такава?

— Няма.

— Може и да я вземат. Тя се е нагълтала с хапчета, нали? Пристигна тук, воняща цялата на повръщано, нали? Как тогава биха направили разлика?

— Естествено, че ще направят разлика. А ако не я направят, ние ще им кажем.

Маркът кимна успокоено. Уил бързо проумя, че Сузи е напълно права — никой не би повярвал, че Фиона е като тези нещастници тук, щом има такива приятели, които да я чакат! Веднъж и Маркът да зададе глупав въпрос. Правилният звучи така: кое е различното в

нейния случай? Защото, ако единствените неща, които правеха Фиона различна от сбирщината тук, са успокояващите ключове за кола на Сузи и скъпите ежедневни дрехи на Уил, то значи, че тя е загазила — и то много. Защото човек трябва да живее в собствения си сапунен мехур. Няма право да си пробива насила път в мехура на другия, иначе мехурът вече няма да е мехур, нали така?! Уил купуваше своите дрехи, своите компактдискове, своите коли, своите мебели и своите лекарства единствено и само за себе си. Ако Фиона не можеше да си позволи тези неща и не можеше да си подsigури сапунен мехур, идентичен на неговия, то проблемът си е изцяло неин.

И в този момент, на най-подходящото място в тази житейска пиеса, някаква жена се запъти към тях — не беше нито лекар, нито сестра, а някакво официално лице.

— Здравейте! Вие ли пристигнахте с Фиона Брюър?

— Да. Аз съм приятелката ѝ Сузи, това е Уил, а това е синът на Фиона, Маркърс.

— Много добре. Налага се да задържим Фиона при нас за тази нощ и не виждам причина вие да седите тук и да я чакате. Маркърс има ли къде да отиде за през нощта? Има ли у вас някой друг, Маркърс?

Маркърс поклати глава.

— Той ще остане при мен — каза Сузи.

— Чудесно, но ще трябва да поискаме позволението на майка му — каза жената.

— Разбира се.

— И аз искам да отида при Сузи — обади се внезапно Маркърс към вече отдалечаващия се гръб на жената. Тя се обърна и му се усмихна. — Не че на някой му пука де.

— Разбира се, че им пука — каза Сузи.

— Сигурна ли си?

Само след няколко минути жената се появи отново, като се усмихваше и кимаше, сякаш Фиона не бе дала просто едно разрешение синът ѝ да преспи на друго място през нощта, а бе родила дете.

— Всичко е наред. Предаде ми да ви благодаря.

— Страхотно! Хайде тогава да вървим, Маркърс! Ще ми помогнеш да отворим малкото диванче.

Сузи постави Меган обратно в бебешката седалка и всички се запътиха към паркинга.

— До скоро — обади се Уил. — Ще ти се обадя.

— Надявам се, че най-сетне ще успееш да си разрешиш проблема с Нед и Пола.

И ето я пак онази позната празнота — Нед и Пола, Нед и Пола... Кои са пък тези? Ах, да, вярно, бившата му съпруга и синът му.

— Ще се постарая. Благодаря за загрижеността.

И той целуна Сузи по бузата, удари приятелски Маркъс по рамото, помахна на Меган и се отдалечи, за да си извика такси. Вечерта се бе оказала крайно интересна, но нямаше никакво желание да я преживява втори път.

ЕДИНАЙСЕТ

Лежеше си тук, на кухненската маса. Той тъкмо поставяше цветята във вазата, както Сузи му бе казала да направи, когато го зърна. Снощи всичко се бе развило толкова бързо и всички бяха изпаднали в такава паника, че никой не му бе обърнал внимание. Маркът го разтвори, седна и се зачете:

Скъпи Маркът,

Мисля, че каквото и да напиша в това писмо, ти така или иначе ще ме намразиш. Може би омразата ти все пак няма да е окончателна — напълно възможно е, когато станеш малко по-голям, да започнеш да чувстваш и нещо по-различно от омраза. Но със сигурност ще прекараш много години с убеждението, че аз съм постъпила неправилно, глупаво, егоистично, несъобразително. Затова реших, че няма да е зле да се опитам да ти обясня, макар да съм сигурна, че от обясненията ми надали ще има някаква полза.

Все пак слушай. Една съществена част от мене е наясно, че постъпвам неправилно, глупаво, егоистично и несъобразително. Всъщност, по-голямата част от мен го съзнава. Проблемът обаче е, че тази част вече не е в състояние да ме контролира. Точно това е ужасното на странната болест, от която страдах през последните няколко месеца — тя отказва да слуша когото и каквото и да било. Настоява да си прави каквото си поиска. Надявам се, че никога няма да го преживееш на собствен гръб!

Това няма абсолютно нищо общо с теб. Беше ми много приятно да бъда твоя майка, винаги ми е било, макар от време на време да ми е било и доста трудно. И не мога да разбера защо не ми е достатъчно да бъда твоя майка, но

това е факт. Не си мисли, че не желая да живея повече, защото не съм щастлива. Нещата изобщо не стоят така. Усещам се по-скоро прекалено уморена, прекалено отегчена — този купон продължава вече прекалено дълго, затова искам най-сетне да се прибера у дома. Усещам се изпразнена от всичко и тъй като вече не остана нищо, на което да се надявам, мисля, че е настъпил моментът да сложа край на този ден. Вероятно се питаш как е възможно да се чувствам по този начин, когато имам теб? И аз не знам. Но това, което със сигурност знам, е, че ако се бях постарала да продължа напред само заради теб, ти надали щеше да ми благодариш — по-скоро обратното. Убедена съм, че щом преживееш случилото се, ще установиш, че нещата започват да се нареждат по-добре, отколкото са били досега. Повярвай ми! Можеш да отидеш да живееш при баща си или пък при Сузи — тя винаги ме е уверявала, че ако нещо се случи с мен, ще се погрижи за теб.

А аз ще се грижа за теб отгоре, ако ми е възможно. Мисля, че ще мога. Мисля, че ако нещо такова се случи на една майка, ѝ позволяват да продължи да се грижи за детето си, макар и вината да е изцяло нейна. Не ми се иска да спирам да пиша, но и не виждам причина да продължавам.

Обичам те много —

Мама.

Когато тя се прибра от болницата, придружена от Сузи и Меган, Маркъс не беше помръднал от кухненската маса. Фиона веднага разбра какво се е случило.

— Мамка му, Маркъс, напълно бях забравила за това!

— Забравила ли си? Забравила си за предсмъртното си писмо?!

— Е, все пак, като го писах, не ми хрумна, че ще се наложи да го помня, нали така? — И тя се засмя. Наистина се засмя. Такава си беше неговата майка — когато не плачеше над чинията си със закуска, се смееше по повод самоубийството си.

— Господи! — възкликна Сузи. — Това ли е имало на този лист? Не трябваше да оставям Маркъс сам, преди да те взема. Но си помислих, че ще бъде хубаво той да поподреди малко тук.

— Сузи, изобщо не смятам, че има причина да се самообвиняваш.

— Трябваше да се сетя.

— Може би двамата с Маркъс ще трябва да седнем и да си поговорим.

— Разбира се.

Двете жени се прегърнаха, а после Сузи се приближи към него, за да го целуне.

— Тя е добре — прошепна тя, но достатъчно високо, за да я чуе и майка му. — Не се тревожи за нея.

Когато Сузи си замина, Фиона сложи чайника на котлона и седна на масата при него.

— Сърдиш ли ми се?

— А ти как мислиш?

— Заради писмото ли?

— Заради писмото, заради онова, което направи, заради всичко!

— Разбирам те. Но вече не се чувствам така, както се чувствах в събота — ако това може да е някакво успокоение, де.

— Какво?! Значи всичко изчезна ей така, изведнъж?

— Не точно, но... в момента се чувствам по-добре.

— Това, че в момента си добре, въобще не ме топли. И сам мога да видя, че в момента си по-добре. Току-що включи чайника. Но какво ще стане, когато си изпиеш чая? Какво ще стане, когато аз отида на училище? Не мога да стоя по цял ден тук, за да те наблюдавам.

— Не, естествено. Но ще трябва да започнем да се грижим един за друг. Не може нещата да бъдат непрекъснато едностранни.

Маркъс се задоволи единствено да кимне — вече бе навлязъл в територия, където думите нямат никакво значение. Бе прочел писмото ѝ и си бе дал сметка, че за него няма никакво значение какво казва тя — важното бе онова, което бе направила и което се канеше да направи. Във всеки случай днес поне нямаше да опитва повече нищо. Ще си изпие чая, а довечера ще си поръчат храна за вкъщи и ще гледат телевизия — и ще се чувстват така, сякаш полагат началото на нов, по-различен, по-добър живот. Но и това ще мине и ще настъпи нещо

друго. Винаги досега беше имал доверие на майка си — или по-скоро, никога не бе хранил към нея недоверие. От този момент нататък обаче нещата за него вече никога нямаше да бъдат същите.

Проблемът беше, че двама не са достатъчни. Досега Маркъс винаги бе смятал, че семейство от двама е най-доброто решение — никога не бе желал да живее в семейство с трима, четирима или петима души. Но сега вече разбираше смисъла на подобни семейства — ако някой отпадне, все пак ще остане друг, който да ти прави компания, за да не си самотен. Но как може едно семейство да расте, когато няма никой, който... така де, да помогне за това? Трябваше да намери някакво разрешение на проблема!

— Стой си, аз ще направя чая — каза той с блеснал поглед. Сега поне вече имаше някаква ясна цел!

Решиха да си прекарат вечерта тихо и спокойно. Поръчаха си по телефона къри, а Маркъс отиде до близката видеотека, за да избере някаква касета, но му отне цяла вечност, докато открие нещо подходящо — накъдето и да се огледаше, все се говореше за смърт, а той не искаше да гледат филми със смърт. Най-вече не искаше майка му да гледа подобни филми, макар че и сам не можеше да си обясни защо. Какво ли, според него, щеше да се случи, ако майка му видеше как Стивън Сегал гръмва главата на някого? Но не за този вид смърт се опитваха да не мислят тази вечер. Смъртта, за която се опитваха да не мислят, беше онази тиха, тъжна, истинска смърт, а не шумната смърт, от която на никого не му пука. (Много хора се заблуждават, че децата не различават видовете смърт, но подобно схващане е напълно погрешно.) Накрая избра филма „Денят на мармота“^[1], който му хареса, защото беше нов и на кутията пишеше, че е смешен.

Решиха да не го пускат, докато не пристигне храната. Фиона започна да сервира, а Маркъс пренави касетата, пропускайки рекламните, за да могат да започнат да гледат веднага щом лапнат първата хапка. Рекламният текст на кутията се оказа верен — филмът наистина беше смешен. Главният герой се озова приклещен в един и същи ден, който се повтаряше отново и отново, макар че никъде не се обясняваше защо. Според Маркъс това беше сериозен недостатък на филма — той обичаше да стига до същността на нещата. Може пък

сценарият да се базира върху действителен случай и човекът да е приклепен в един и същи ден, който се повтаря отново и отново, без сам да знае как става това? Тази мисъл малко разтревожи Маркъс. Ами ако утре се събуди и установи, че отново е вчера — с мъртвата патица, с болницата и всичко останало?! Най-добре да не мисли за това.

Но после всичко внезапно се преобърна и филмът се концентрира върху самоубийството. На човека дотолкова му писна да бъде прикован в един и същи ден стотици години, че накрая реши да се самоубие. Макар че и това нямаше смисъл. Каквото и да предприемеше, той пак се събуждаше и започваше новия ден (само дето денят не беше нов, а си беше все същият, досаден до втръсване ден!).

Маркъс много се ядоса. На кутията не пишеше нищо по този въпрос, а ето че нещастникът се опита да се самоубие поне три хиляди пъти! Вярно, че не успя, но това в никакъв случай не класифицираше филма като смешен. Майка му също не бе успяла да се самоубие, но това не превръщаше живота ѝ автоматично в комедия. Защо не бяха предупредили?! Сигурно има много хора, които искат да гледат една хубава комедия, веднага след като са се опитали да се самоубият. А ако и те решат да изберат този филм?

Отначало Маркъс не издаде нито звук — дотолкова се стараяше, че дори като че ли спря да диша. Не искаше майка му да чува как диша, за да не реши, че диша прекалено шумно, защото е разтревожен. Но накрая вече не издържа и изключи видеото с дистанционното.

— Какво става?

— Просто исках да погледам това — отговори той и направи неопределен жест към екрана, където мъж с френски акцент и готварска шапка се опитваше да научи един от Гладияторите как се разпаря риба и ѝ се вадят червата. Това категорично не бе сред любимите предавания на Маркъс, особено като се имаше предвид, че той мразеше готвенето. И рибата. Не си падаше особено и по „Гладияторите“.

— Това ли? И защо?

— В училище ни учат да готвим и ни казаха, че за домашно трябва да гледаме това предаване.

— Au revoir — каза мъжът с готварската шапка. — До скоро — каза Гладияторът. Дватама помахаха и предаването завърши.

— Значи утре ще си имаш неприятности — каза майка му. —
Защо не ме предупреди, че трябва да гледаш това предаване?

— Забравих.

— Е, добре. В такъв случай поне можем да си доизгледаме
филма.

— Така ли мислиш?

— Да. Смешен е. На теб не ти ли е смешен?

— Обаче не е особено реалистичен, не мислиш ли?

Тя се засмя и отвърна:

— О, Маркърс, кажи ми как можеш да се оплакваш от липса на
реализъм, когато ме караш да гледам как разни хора скачат върху
влакове от експлодиращи хеликоптери?!

— Вярно, но тях поне можеш наистина да ги видиш как го
правят. Да ги видиш в действителност. А в този филм човек не може да
бъде сигурен, че главният герой се събужда все в един и същи ден —
може би всичко просто е измислено, не смяташ ли?

— Понякога говориш като идиот.

Няма що! Той се опитва да спести на майка си гледката как
някакъв се опитва да се самоубие отново и отново, а тя го нарича
идиот!

— Мамо, не можеш ли да разбереш истинската причина, поради
която изключих телевизора?

— Не съвсем.

Не беше за вярване! Не може да не мисли за това непрекъснато
— както той мисли!

— Заради онова, което героят се опитва да направи.

Тя го изгледа недоумяващо и отвърна:

— Съжалявам, Маркърс, но все още не те разбирам.

— Онова... нещо.

— Маркърс, имаш достатъчно добър речник, за да ми обясниш по
човешки какво имаш предвид.

Майка му направо го подлудяваше!

— През последните десет минути тоя се опита да се самоубие
поне сто пъти! Като тебе! Аз не искам да го гледам. Не искам и ти да го
гледаш!

— О, ясно — промълви майка му, взе дистанционното от ръката
му и изключи телевизора. — Съжалявам. Държах се като пълен

задръстеняк, нали?

— Точно така.

— Изобщо не можах да направя връзката. Невероятно! Боже! — възкликна тя и поклати глава. — Крайно време е да се взема в ръце!

Маркъс имаше чувството, че досега изобщо не е познавал майка си. Съвсем доскоро той си мислеше, че тя е... може би не *идеална*, защото понякога се караха и тя не му позволяваше да прави някои от нещата, които той искаше да прави, но все пак не и глупава, нито луда, нито пък че не е права. Даже и когато се караха, той разбираше гледната ѝ точка — тя просто казваше нещата, които майките обикновено обичат да казват. Но в момента изобщо не можеше да я разбере. По-рано не проумяваше причината за плаченето ѝ, а сега, когато очакваше от нея да бъде още по-нещастна от преди, тя внезапно се оказваше съвсем нормална. Вече започваше да се съмнява в собствената си способност за преценка. Да не би опитът за самоубийство вече да не се счита за кой знае каква работа? Уж след него трябваше да последват дълги разговори и сълзи, и прегръдки... Но очевидно нещата не стоят точно така. Човек просто си лежи на дивана, гледа си безгрижно видео и се държи така, сякаш нищо не се е случило.

— Да пусна ли филма? — запита я той. Това беше своеобразен тест от негова страна — майката, която познаваше, щеше веднага да разбере, че той не го мисли.

— Ако нямаш нищо против — отвърна тя. — Искам да видя как ще завърши.

---

[1] Заглавието би могло да се преведе и като „Сретение Господне“ — християнски празник. (Бел.прев.) ↑

ДВАНАЙСЕТ

Уил никога не беше имал проблеми със запълването на дните. Може и да не се гордееше с кой знае какви професионални постижения, но определено изпитваше гордост по повод способността си да се носи по повърхността на безбрежния океан от време, което имаше на свое разположение — някой не толкова изобретателен човек скоро би загубил ориентация и би потънал.

Вечерите не представляваха проблем — познаваше доста хора. Нямаше представа откъде точно ги познава, защото никога не бе имал колеги, а с приятелките си преставаше да разговаря, когато те се превръщаха в бивши приятелки. Но все пак бе успял да събере доста познати по житейския си път: хора, работили някога в магазините за грамофонни плочи, на които той бе станал редовен клиент, хора, с които бе играл футбол или скуош, хора от местния отбор на знаещите, към който той някога бе принадлежал — такива неща. И те някак си изпълняваха добре отредената им от него роля на необходими познати. Не че щяха да бъдат от особено голяма полза в случай на депресия със самоубийствени желаниа, а още по-малко пък — на разбито сърце, но вършеха добра работа за една игра на комар или за питие с кърри.

Да, с вечерите нямаше проблем. Но дните вече бяха нещо друго. Дните поставяха на изпитание неговата изобретателност и търпение, защото всичките му познати ходеха на работа — освен ако не бяха по бащинство, като Джон, бащата на Барни и Имоджен, когато Уил и без това нямаше желание да посещава. Затова си беше измислил специфичен начин за справяне с деня — възприемаше го като сбор от дейности, разпределени в строго фиксирани единици време — всяка такава единица се състоеше от около половин час. Беше установил, че интервал от цял час представлява значително предизвикателство, пък и повечето неща, които човек обикновено извършва през деня, отнемат половин час: преглеждането на вестника, вземането на душ, подреждането на апартамента, гледането на поредния сериал, решаването на кръстословица в тоалетната, закусването и обядването,

пазаруването в местния магазин... Това бяха девет единици от ден, разпределен в двайсет (вечерите не се брояха) — единици, запълнени с основните неща от ежедневието. Той бе достигнал до етапа, в който често се питаше как приятелите му успяват да вмъкнат в този така ограничен брой единици и личния си живот, и работата си. Личният живот отнема страхотно много време, така че как ли е възможно човек *и* да работи, *и* да си взема душ в един и същи ден?! Подозираше, че някои от познатите му тайничко си решават проблема с твърде мръснишки съкращения на задължителните времеви единици.

Понякога, когато изпаднеше в определено настроение, пращаше молби за работа в отговор на обявите в „Гардиън“. Обичаше тези страници, защото дълбоко в себе си беше убеден, че притежава необходимата квалификация почти за всички предлагани работни места. Надали би било особено трудно да редактираш списание по вътрешен дизайн или пък да ръководиш малка занаятчийска работилница, или да пишеш статии за ваканционните брошури! „Нищо трудно“ — казваше си той и съвестно започваше да съчинява писма, в които обясняваше на потенциалните си работодатели защо именно той е човекът, когото те търсят. Прилагаше дори и съответната автобиография, макар че тя стигаше едва до втора страница. Беше достигнал до брилянтното хрумване да номерира тези страници „едно“ и „три“, което недвусмислено сочеше, че страница втора — онази, съдържаща подробностите по феноменалните му професионални постижения — се е изгубила някъде по пътя. Идеята беше тези хора да бъдат дотолкова впечатлени от писмото, дотолкова заслепени от необятните му интереси, че да го поканят веднага за интервю, където пък останалата работа щеше да бъде свършена от неустоимия му чар. Но истината бе, че и до ден-дневен никой не му бе отправил подобна покана, макар че от време на време получаваше стандартното писмо за отказ.

Но на него изобщо не му пукаше. Той изпращаше тези молби, подтикван от същия импулс, който го бе накарал да се кандидатира за работа като доброволец в кухнята за бедни и безпризорни, и воден от същото настроение, което му бе подшушнало да стане баща на Нед — в такива моменти Уил се потапяше в някаква измислена алтернативна реалност, която нямаше нищо общо с истинския му живот и не му се отразяваше по никакъв начин. Защото той нямаше нужда от работа.

Беше си добре и така. Четеше много, следобед гледаше филми, бягаше за здраве, готвеше вкусни неща за себе си и своите приятели, а когато отегчението ставаше прекалено остро и непоносимо, отскачаше до Рим, Ню Йорк или Барселона... В този смисъл спокойно можеше да се каже, че душата му не изгаряше от особен копнеж по промяна.

Но тази сутрин установи, че интересните събития от последния уикенд го разсейват донякъде. По някаква необяснима причина — може би защото в границите на един среднестатистически ден, обхващащ двайсет единици време и концентриран върху една бърза кръстословица в тоалетната, срещите му с истинска житейска драма бяха много редки — мисълта му непрекъснато се връщаше към Маркърс и Фиона и го караше да се пита как ли са те днес. На всичко отгоре липсата на интересни обяви в „Гардиън“ го бе довела до крайно странното и категорично нездравословно желание да влезе в техния живот по някакъв начин. Може би Фиона и Маркърс се нуждаят от него много повече, отколкото Сузи. Може би той наистина... *е в състояние* да направи нещо добро за тях двамата. Защо пък да не прояви доброжелателен интерес към тях и да придаде на живота им малко по-прилична и щастлива форма?! Маркърс ще бъде спечелен лесно — ще го води от време на време на разни места, например до Арсенала^[1]. А Фиона пък може да заведе на ресторант за прилична вечеря, а защо не и на театър.

Към десет часа сутринта звънна на Сузи. В момента Меган спяла, а тя тъкмо седнала, за да пийне едно кафе.

— Питам се какво ли става с нашите приятели — започна привидно небрежно Уил.

— Мисля, че са сравнително добре. Фиона още не се е върнала на работа, но Маркърс е на училище. А ти как си?

— Благодаря, добре.

— Звучиш ми доста весело. Да не би нещата при теб да са се оправили?

Щом звучи весело, значи нещата наистина са се оправили.

— Разбира се! Всичко се нареди чудесно.

— А Нед добре ли е?

— Да, напълно. Нали, Нед? — Защо го направи? Този щрих беше напълно безсмислен. Защо не се откаже от тази работа?

— Чудесно.

— Слушай, мислиш ли, че мога да помогна по някакъв начин на Маркъс и Фиона? Например да изведа Маркъс някъде?

— Стига да искаш да го направиш.

— Разбира се. Той изглеждаше някак... — Как? Как изглеждаше Маркъс, освен дето приличаше на малко чалнат и една идея повече злонамерен? — Стори ми се приятно момче. Смятам, че ще се разбираме много добре с него. Може би ще мога да... нали знаеш, да започна да градя върху вече постигнатото.

— Защо не се обърнеш направо към Фиона?

— Да, наистина. Ще се радвам да ви видя и вас двете с Меган в най-скоро време.

— Аз все така нямам търпение да се запозная с Нед.

— Добре. Ще измислим нещо.

Ето ти значи едно огромно щастливо семейство. Вярно, че това семейство включва едно невидимо двегодишно момченце, едно нацупено дванайсетгодишно хлапе и неговата склонна към самоубийство майка, но по закона за всемирната гадост щом по принцип не харесваш семействата, си обречен да попаднеш точно на такава.

Уил си купи списание „Тайм аут“^[2] и го прочете от корица до корица в опит да открие нещо, което би се понравилось на едно дванайсетгодишно момче в съботната вечер — или по-скоро нещо, чрез което веднъж завинаги да докаже на Маркъс, че ако го мисли за среднестатистически изостанал от времето трийсет и шест годишен дъртак — много е сбъркал. Започна с детските страници, но скоро осъзна, че Маркъс не е от децата, любители на катерушки, нито пък от децата, подскачащи възторжено пред героите в кукления театър — и по-скоро, че той изобщо не е дете. Когато си на дванайсет години, детството вече е останало зад гърба ти. Уил се опита да си припомни какво е обичал на тази възраст, но въпреки усилията не можа да си спомни нищо, освен нещата, които е мразел да прави. Със сигурност мразеше да прави всички онези неща, които възрастните те карат да правиш, независимо от техните добри намерения. Вероятно най-готиното нещо, което би могъл да стори за Маркъс в събота, бе да го остави да си подивее на воля — да му даде някаква сума пари, да го заведе в Сохо и да го остави там. Но същевременно не можеше да не признае, че докато подобна идея би му спечелила стотици точки в

раздел „страхотния чичко“, то тя не се вместила особено добре в скалата на родителските отговорности — ако Маркърс реши да се впусне в кариерата на момче под наем и прекърсне всякакви взаимоотношения с майка си, то Уил неминуемо ще започне да усеща угризения на съвестта и вероятно дори и съжаление.

Кино? Видео аркади? Ледена пързалка? Музеи? Изложбени зали? Макдоналдс? Господи, как успяваха хората да преживеят своето детство, без да изпаднат в неколкогодишна летаргия?! Ако Уил беше принуден да се върне в детството си, щеше да се вмъкне в леглото веднага щом усети, че започва да губи интерес към Заека Питър и да помоли да бъде събуден чак за деня, когато трябва да си подаде документите за лична карта. Нищо чудно, че младежите често се забъркват с наркотици, престъпления и проституция. Прибягват до наркотици, престъпления и проституция просто защото сега именно те са на мода — един вълнуващ, многоцветен и приятен на вкус набор от удоволствия, които по негово време не съществуваха. По-важният въпрос обаче бе защо неговото поколение бе до такава степен апатично, непредприемчиво и спазващо законите — особено като се има предвид, че в младостта му липсваха дори такива символични залъгалки за тийнейджъри като австралийските сапунки, които в съвременното общество минаваха за младежки забавления.

Тъкмо се чудеше дали годишната фотографска изложба на дивата природа няма да се окаже дори по-тъпа, отколкото звучеше, когато телефонът иззвъня.

— Здравсти, Уил, обажда се Маркърс.

— Здравсти! Странно съвпадение — и аз тъкмо се питах дали...

— Сузи ми каза, че искаш да ме изведеш някъде.

— Да, вярно, аз просто...

— Ще дойда, ако и майка ми дойде.

— Моля?

— Ще дойда, ако нямаш нищо против да дойде и майка ми. И тъй като тя няма пари, трябва или да ни заведеш на някое евтино място, или да ни черпиш.

— Ясно. И все пак би ли се изразил по-конкретно? Мразя заобикалките.

— Ами не знам как иначе да ти го кажа, затова ще го кажа направо — ние сме разорени, ти не си. Значи ще плащаш ти.

— Няма проблеми. Просто се пошегувах.

— Така ли? Не можах да схвана шегата.

— Не се притеснявай. Аз съм достатъчно обезпечен. Но все пак си помислих, че ще ни бъде по-добре само ние двамата.

— Защо?

— За да оставим майка ти да си почине малко.

— О, ясно.

И внезапно — но вече много късно — той си даде сметка какво е казал. Нали точно затова бяха оставили майка му на спокойствие през уикенда! А тя как бе оползотворила свободното си време? Да се нагълта с цяло шишенце лекарства и да си носи стомаха на изпомпване!

— Съжалявам, Маркърс. Много несъобразително от моя страна.

— Да бе.

— Разбира се, че и майка ти може да дойде. Ще бъде страхотно!

— Ние нямаме и кола. Ще трябва да си докараш своята.

— Няма проблеми.

— Можеш да вземеш и сина си, ако искаш.

— Благодаря — засмя се Уил.

— Няма защо — щедро отсъди Маркърс. — Напълно справедливо е.

Уил започваше да осъзнава, че Маркърс намира сарказма за нещо крайно загадъчно и следователно — поне според Уил — абсолютно неустоймо.

— В събота обаче той пак ще е при майка си.

— Добре тогава. Ела да ни вземеш около дванайсет и половина. Нали си спомняш къде живеем? „Крейсфийлд Роуд“ номер 31, апартамент 2, Айлингтън, Лондон.

— Англия, Земята, Вселената.

— Да — безизразно отговори Маркърс. Какво повече да каже на един бавноразвиващ се!

— Хубаво. Значи дотогава.

Следобед Уил се запъти към детския магазин „Мадъркеър“^[3], за да купи бебешка седалка за колата си. Нямаше никакво намерение да пълни апартамента си с креватчета, гърненца и високи столчета, но

щом възнамеряваше да разкарва разни хора насам-натам, нямаше да е зле да направи известни отстъпки в полза съществуването на Нед.

— Това е доста сексистко, не мислите ли? — обърна се той към продавачката със самодоволна усмивка.

— Моля?

— „Мадъркеър“. Ами бащите?

Тя се усмихна учтиво.

— „Фадъркеър“ — добави той, за да разсее всякакви недоразумения у нея.

— Вие сте първият, който го забелязва.

— Така ли?

— Не — отговори тя и се засмя, а той се почувства като Маркъс.

— Както и да е. С какво мога да ви бъда полезна?

— Търся бебешка седалка за кола.

— Да. — На този щанд са. — Какъв модел предпочитате?

— Ами, не знам. Каквото и да е. Най-евтиното — отговори той и се засмя. — Кой модел предпочитат хората?

— Със сигурност не и най-евтиният. Обикновено залагат на безопасността на детето.

— Да, наистина. — Уил си глътна усмивката — безопасността е сериозна работа. — Какъв е смисълът да се скъпим за няколко десетачки повече, щом рискуваме детето да изхвъркне през предното стъкло, нали?

И накрая — може би като компенсация за първоначалната си коравосърдечност — той купи най-скъпата бебешка седалка в магазина — огромна тапицирана светлосиня измишльотина, която изглеждаше толкова стабилна, че сигурно щеше да издържи Нед, докато и той самият стане баща.

— Синът ми веднага ще се влюби в нея — каза той на продавачката, докато ѝ подаваше кредитната си карта.

— Сега изглежда добре, но ще видите на какво ще заприлича, когато той посипе върху нея трохи от бисквити, чипс и какво ли не още.

Тази забележка дойде точно навреме — Уил не се бе сетил за бисквитките, чипса и останалото. Затова на връщане той спря пред един хранителен магазин, купи пакетче шоколадови бисквитки и две пакетчета чипс със сирене и лук, смачка ги, още както си бяха в

пакетите, после ги отвори и посипа обилно трохите им върху новата си покупка.

---

[1] Някогашната сграда на Арсенала в Лондон днес функционира като огромна изложбена зала. (Бел.прев.) ↑

[2] В приблизителен превод — „За свободното време“. (Бел.прев.) ↑

[3] Mothercare — в буквален превод „майчина грижа“. (Бел.прев.)
↑

ТРИНАЙСЕТ

В интерес на истината Маркърс не се притесняваше особено да остави майка си сама — макар че пред Уил каза друго. Беше сигурен, че дори тя отново да направи нещо такова, то няма да е скоро, защото точно сега продължаваше да се намира в онова свое странно, кротко настроение. Но прецени, че се налага да помоли Уил да вземат и майка му, за да ги събере — беше сигурен, че след това нещата щяха да тръгнат от само себе си. Майка му бе красива, а Уил изглеждаше доста заможен, така че могат да отидат да живеят при него и детето му — така ще станат четирима, а четирима е къде-къде по-добре от двама! А може би, ако поискат, ще си родят и едно бебе. Майка му не е чак толкова стара — само на трийсет и осем. Човек може да има бебе, когато е на трийсет и осем. Така ще станат петима и тогава няма да има особено значение, ако някой от тях умре. Не, естествено, че ще има значение, но така нито той, нито майка му, нито Уил и неговото момченце ще се чувстват напълно самотни, ако някой умре. Маркърс все още не беше сигурен дали харесва Уил или не, но вече нямаше за кога да си задава подобни въпроси — виждаше се и от пръв поглед, че Уил не е много лош, не е пияница, не е побойник, така че трябваше да свърши работа.

Не че не знаеше съвсем нищо за Уил — вече то беше проверил. Един ден, на връщане от училище Маркърс бе зърнал Уил да пазарува и го бе проследил като частен детектив. Не беше открил кой знае колко обаче, освен адреса му и предпочитаните магазини. Но изглеждаше така, сякаш живее съвсем сам — никаква приятелка, никаква съпруга, даже и никакво момченце. Освен ако момченцето не е останало с приятелката му вкъщи. Но ако има приятелка, тогава защо се опитва да сваля Сузи?

— Кога каза, че ще дойде този човек? — запита майка му. Двамата подреждаха къщата и слушаха „Изход“ на Боб Марли.

— След около десет минути. Ти нали ще се преоблечеш?

— Защо?

— Защото изглеждаш отвратително, а той ще ни заведе на обяд в „Планета Холивуд“. — Уил още не знаеше, че ще ги води точно там, но Маркърс беше сигурен, че ако го помоли, той няма да откаже.

Майка му го изгледа озадачено и попита:

— И каква е причината чак толкова да се притесняваш какво ще облека аз?

— Причината е проста — „Планета Холивуд“.

— Е, и?

— Нали не искаш да изглеждаш като стара чанта точно там? Ами ако те види някой от онези?

— От кои?

— Ами, например Брус Уилис или някой от останалите.

— Маркърс, отлично знаеш, че те няма да бъдат там.

— Те стоят там непрекъснато. Освен когато са на работа. А дори и тогава се стараят да си снимат филмите в Лондон, за да могат да обядват в своя ресторант.

— И кой ти каза това? — възкликна Фиона и се заля от смях.

Беше го научил от едно момче в училище — казваше се Сам Лавел. Но сега, като се позамисли, Маркърс си даде сметка, че Сам му беше казал и много други неща, които се оказаха чиста лъжа: че Майкъл Джексън и Джанет Джексън са един и същи човек и че учителят им по френски господин Харисън някога е свирил в „Бийтълс“.

— Никой. Просто всички го знаят.

— А би ли отишъл там, ако знаеше, че няма да срещнеш никакви филмови звезди?

Със сигурност нямаше да отиде, но не възнамеряваше да си признае.

— Да, разбира се.

Майка му сви рамене и се запъти към стаята си, за да се преоблече.

Уил ги изненада и се появи в апартамента, преди да успеят да слязат на улицата, за да го чакат. Веднага побърза да се представи, което, според Маркърс, беше крайно глупаво, защото всеки от присъстващите познаваше останалите.

— Здравейте. Аз съм Уил. Ние... Ами... — Но очевидно не можеше да се сети за някакъв учтив начин да ѝ напомни, че вече са се

виждали — или по-скоро, че той вече я е виждал, простряна на дивана с локва повръщано на килима под себе си, затова се усети навреме и млъкна.

— А аз съм Фиона. — Майка му изглеждаше доста добре. Беше облякла най-хубавия си клин, който подчертаваше отлично краката ѝ, комбиниран с широк, космест блузон и за първи път от болницата насам си бе сложила грим, както и едни доста приятни висящи обици, които някой ѝ беше изпратил от Зимбабве. — Благодаря ти за всичко, което си сторил за нас миналата седмица! Не знам как ще ти се отблагодаря.

— Няма нищо, за мен беше удоволствие. Надявам се, че се чувстваш... Надявам се, че си се...

— Стомахът ми е наред, благодаря. Само дето от време на време се държа все още смахнато. Явно човек не може да се отърве лесно от този род неща.

Уил я изгледа шокирано, но тя само се засмя. Маркът много мразеше майка му да си прави шеги с хора, които едва я познават.

— Реши ли вече къде искаш да отидем, Маркът?

— Да — в „Планета Холивуд“.

— О, боже! Ти сериозно ли?

— Защо не?! Чувал съм, че там е страхотно.

— Хайде бе! Очевидно не четем едни и същи рекламни отзиви.

— Не съм го чел в рекламна брошура. Каза ми го Сам Лавел от старото ми училище.

— А, така значи... Е, щом настояваш... Ще тръгваме ли вече?

Уил отвори вратата и с кавалерски жест покани Фиона да мине първа. Маркът не беше особено сигурен за какви издайнически знаци трябва да следи, но имаше чувството, че работата ще се нареди.

Не се качиха в колата, защото Уил каза, че „Планета Холивуд“ се намира на Лестър Скуеър, където е абсолютно невъзможно да паркират. Затова решиха да хванат автобуса. Докато вървяха към спирката, той им показа колата си.

— Ето тази е моята. Онази с бебешката седалка отзад. Вижте само каква мръсотия — все не мога да намеря време да почистя.

— Гледай ти! — възкликна Фиона.

— Аха — додаде Маркът.

Не можаха да измислят какво друго да кажат, затова бързо продължиха напред.

Пред „Планета Холивуд“ се виеше огромна опашка от чакащи реда си да влязат, а на всичко отгоре започна да ръми. Тримата бяха единствените говорещи английски.

— Сигурен ли си, че искаш да обядваме точно тук, Маркърс? — запита майка му.

— Защо не? Пък и къде другаде да отидем? — Маркърс би приел всяко едно предложение, стига да е що-годе прилично. Не изгаряше от желание да виси редом с цяла тълпа французи и италианци — някак си не беше правилно.

— На ъгъла има една пицария — предложи Уил.

— Не, благодаря.

— Нали непрекъснато ми тантониш, че искаш да ядеш пица! — изуми се майка му.

— Нищо подобно. — Напротив, беше си точно така, но пиците са прекалено евтини за подобен обяд.

И продължиха да чакат на опашката, потънали в мълчание. С тази скорост на развитие на нещата очевидно никой нямаше да се ожени за никого. На всичко отгоре беше прекалено мокро и прекалено неприятно.

— Кажи ми защо искаш да отидем точно в „Планета Холивуд“ и аз ще видя дали няма да мога да измисля някое сходно на този ресторант място — обади се накрая Уил.

— Ами, не знам. Защото е известен. И защото в него предлагат нещата, които обичам да ям — пържени храни и други подобни.

— Добре. Значи, ако измисля някой друг известен ресторант, където също сервират пържени храни, имаш ли нещо против да отидем там?

— Става. Само че трябва да бъде известен по моите, а не по твоите критерии.

— Какво означава това?

— Трябва да бъде толкова известен, че и децата да са чували за него. Не може само ти да ми кажеш, че е известен, защото щом аз не съм чувал за него, значи не е известен.

— Значи, ако ти предложи да отидем в „Двайсет и осем“, ти няма да искаш.

— Няма. Не е известен. Никога не съм чувал за него.

— Но там също ходят известни хора.

— Кои например?

— Актьори и други такива.

— Кои актьори?

— Мисля, че всички известни актьори са били в този ресторант по едно или друго време. Но те нямат навика да обявяват предварително пристигането си. Ще бъда честен с теб, Маркърс — възможно е, като отидем там сега, да се сблъскаме с Том Круз и Никол Кидман. Възможно е обаче да не видим и никого. Но със сигурност ще ти предложат хубава пържена храна. От друга страна, ако продължим да стоим на тази опашка, само ще се намокрим, а като влезем, няма да видим никой, който си заслужава да се види.

— Хубаво.

— Искаш да кажеш, че си съгласен?

— Да.

— Добро момче.

От пръв поглед се виждаше, че в този ресторант „Двайсет и осем“ не идват никакви известни хора. Не че беше лош, напротив — храната беше хубава, обстановката — приятна, но си беше най-обикновен, нормален ресторант. По стените нямаше нищо — нито якето на Клинт Ийстууд, нито маската на Майкъл Кийтън, с която игра в „Ватман“. Даже нямаше снимки с автографи. Индийският ресторант на ъгъла на тяхната улица, откъдето си поръчваха храна за вкъщи, също си беше най-нормален ресторант, само че и той дори имаше снимка с автограф на някакъв известен футболист на „Арсенал“ от близкото минало. Не че Маркърс имаше нещо против — даже напротив. Защото най-важното бе, че сега бяха седнали и сухи, а майка му и Уил най-сетне можеха да започнат да си говорят.

Но очевидно се нуждаеха от известна помощ в началото — никой не се обади, докато не пристигна сервитьорът, за да приеме поръчката.

— Омлет с гъби и пържени картопки, ако обичате. И кола — започна пръв Маркърс.

— За мен пържола от риба меч — каза Уил. — Без зеленчуци, само салата в отделна чиния.

На Фиона обаче очевидно ѝ беше трудно да вземе решение.

— Защо не си поръчаш и ти пържола от риба меч? — обърна се към нея Маркърс.

— Ммммммм...

Опита се да привлече вниманието на майка си от своята страна на масата, без да забележи Уил. Кимна енергично, а после се изкашля.

— Добре ли си, миличко?

По някаква необяснима причина Маркърс беше убеден, че ще бъде добре, ако майка му си поръча същата храна като Уил. Не че човек можеше да разговаря цяла вечност за предимствата на рибата меч, но може би това щеше да им подсказже, че все пак имат нещо общо — че понякога възприемат нещата по един и същи начин. Макар и в действителност да не беше така.

— Ние сме вегетарианци — реши да се намеси той. — Но риба ядем.

— Значи не сме истински вегетарианци.

— Вярно, че не ядем риба много често. Само понякога риба с пържени картофи. Но вкъщи никога не готвим риба, нали?

— Не много често наистина.

— Всъщност никога.

— О, я стига си ме правил на посмешище!

Маркърс не можеше да разбере как признанието, че тя никога не готви риба вкъщи, я прави за посмешище. Да не би мъжете да не харесват жени, които не готвят риба? Не че държеше особено да научи.

— Добре де — каза той помирително. — Не никога, само понякога.

— Желаете ли да се върна след няколко минути? — запита сервитьорът.

Маркърс бе забравил за присъствието му.

— Ммммммммм...

— Поръчай си риба меч — повтори момчето.

— Ще взема пенне песто — каза накрая майка му. — Със смесена салата.

Уил си поръча бира, а майка му — чаша бяло вино. После на масата отново се възцари мълчание.

Маркърс си нямаше приятелка, нито пък някога бе имал такава — освен ако не броим Холи Гарет, която той категорично не броеше. Но знаеше едно: ако момче и момиче се срещнат и ако те нямат приятелка

или приятел, и ако и на двамата всичко им е наред, и ако им е относително приятно заедно, то те спокойно могат да започнат да излизат. Защо да не опитат? Уил си нямаше приятелка, освен ако не броим Сузи, която Маркърс не броеше, а майка му също си нямаше приятел, така че... За всички ще бъде добре. Колкото повече мислеше по този въпрос, толкова повече се убеждаваше, че е така.

Не че имаше нужда от човек, който да замени баща му. Бе говорил с майка си по този въпрос още отдавна. Гледаха едно предаване по телевизията, посветено на семейството, където някаква представителка на торите беше заявила, че всеки трябва да има и майка, и баща — майка му се бе ядосала много, а после бе изпаднала в депресия. После, малко преди да стане онази работа с болницата, той бе живял дълго с идеята, че консерваторката по телевизията е много тъпа — при това го бе споделял с майка си неведнъж, — но бе пропуснал да забележи, че две е опасно число. А сега, когато нещата от живота го бяха накарали да проумее този факт, Маркърс не бе особено сигурен какво точно да мисли за дебелия консерваторка. Но беше сигурен в едно — нямаше значение дали семейството, в което живее, се състои само от жени или само от мъже, или само от деца — единственото, което имаше значение, беше броят на хората. Единственото, от което той се нуждаеше, бяха колкото е възможно повече хора.

— Защо само си седите? — запита внезапно той.

Уил и майка му го погледнаха едновременно.

— Нали ме чухте? Защо само седите, а не си говорите? Хайде, говорете си!

— Сигурна съм, че скоро и това ще направим — каза майка му.

— Обядът ще свърши, докато се наканите да си кажете нещо — изсумтя Маркърс.

— За какво искаш да си говорим? — попита Уил.

— За каквото и да е: политика, филми, убийства — само говорете.

— Не съм убедена, че в това се състои смисълът на всеки разговор — каза майка му.

— Може би досега трябваше да измислите нещо! Достатъчно сте големи, за да го направите.

— Маркърс!

Но Уил се засмя и каза:

— Той е прав. Не знам ти на колко си години, Фиона, но двамата заедно сигурно имаме поне шейсетгодишен опит във водене на разговори, така че може и да успеем да направим нещо по този въпрос.

— Добре, давай.

— Е?

— Моля те, след теб.

И двамата се засмяха, но никой не каза нищо повече.

— Уил — обади се Маркърс.

— Да, Маркърс? — каза Уил.

— Какво мислиш за Джон Мейджър?

— Нищо особено.

— А ти, мамо?

— Много добре знаеш какво мисля за него.

— Да, но го кажи на Уил.

— Нищо особено.

Боже, тези го побъркваха!

— Защо?

— О, Маркърс, кажи ми защо не ни оставиш на мира?! Вместо да ни улесниш, ти правиш нещата още по-трудни! Притесняваш ни! Не се тревожи, скоро ще започнем да разговаряме.

— Кога?

— Престани най-сетне!

— Уил, ти бил ли си женен някога?

— Маркърс, ако продължаваш, рискуваш да се ядосам!

— Няма нищо, Фиона. Не, не съм се женил, Маркърс. А ти?

— Естествено, че не съм. Още съм много малък.

— Аха!

— А сега попитай мама.

— Фиона, била ли си омъжена някога?

— Не.

Маркърс се обърка. Когато беше дете — истинско, малко дете, — живееше с убеждението, че човек трябва да е женен, за да бъде баща или майка — точно както трябва да имаш шофьорска книжка, за да караш кола. Вече беше наясно, че това не е истина и че неговите родители никога не се бяха женили, но някак си е доста трудно да се

разделиш с лека ръка с убежденията, които са били ключови в твоето израстване.

— А искаше ли да се омъжиш, мамо?

— Не особено. Не ми се струваше кой знае колко важно.

— Тогава защо другите хора го правят?

— Ами, по ред причини. Например заради чувството за сигурност. Или поради натиска от роднините. А някои пък се подвеждат по криворазбраните си понятия за романтика...

Уил се засмя и отбеляза:

— Доста цинично.

Маркърс не схвана точно какво иска да каже той, но и така не беше зле — ето че майка му и Уил вече имаха обща тема за разговор, която със сигурност не беше подхваната от него.

— Виждаш ли се все още с бащата на Маркърс?

— От време на време. Но не много често. Но Маркърс му ходи на гости доста редовно. А ти? Виждаш ли се с бившата ти?

— Ммммм... Ами, да. Непрекъснато. Тя взе Нед тази сутрин.

На Маркърс му се стори, че Уил изрече тези думи по много странен начин — сякаш беше забравил и едва в този момент си бе спомнил за тях.

— И доволен ли си от този развой на нещата?

— Ами, защо не. Имаме и хубави моменти.

— Как стана така, че Нед остана при тебе? Не искам да кажа, че не си добър баща — напротив, сигурно си превъзходен, но... нали се сещаш, нещата обикновено не стават така...

— Да, знам. В началото тя ме накара да премина през история от типа на „Крамер срещу Крамер“. Много държеше да се увери в собствената си значимост.

— И успя ли накрая да намери себе си?

— Надали. Много се съмнявам, че някой успява да намери себе си на този свят, не мислиш ли?

Храната пристигна, но никой от двамата възрастни не я забеляза. Маркърс се зае с щастлива усмивка със своя омлет и пържените картопки. Дали ще се преместят да живеят у Уил, или ще си купят нова къща?

ЧЕТИРИНАЙСЕТ

Уил бе напълно убеден, че Фиона не е негов тип. Преди всичко тя не притежаваше оня външен вид, който го привличаше у жените — в интерес на истината той дълбоко се съмняваше, че майката на Маркъс отдава каквото и да било значение на външния си вид. Това беше недопустимо! Всички хора — и мъже, и жени — са длъжни да се грижат за себе си, дори и да не разполагат с достатъчно добър суров материал — освен ако, разбира се, по една или друга причина не проявяват никакъв интерес към секса. Тогава вече е друго. Тогава човек може да прави каквото ще със себе си. Ето например Айнщайн. Не че Уил си имаше някакво понятие от теорията на Айнщайн, но бе виждал негови снимки — на тях той приличаше на човек, в чиято глава се въртят хиляди други неща, само не и секс. Обаче Фиона не беше Айнщайн. Може и да е умна колкото него — нищо чудно, — но ако се съди по разговора, който проведоха с нея по време на обяда, тя определено се интересува от сериозна връзка с мъж, така че защо не положи повече усилия да се приведе в приличен вид? Защо не обуздае неуправляемата си къдрава коса в прилична прическа и защо не започне да се облича така, че да покаже, че дрехите имат някакво значение за нея? Не, определено не можеше да я разбере.

Освен това тя имаше прекалено силно хипарско излъчване. Вече започваше да разбира причината за странностите на Маркъс. Фиона вярваше в някакъв алтернативен начин на живот — в неща като ароматерапията, вегетарианството и чистата околна среда. За Уил обаче те не представляваха никакъв интерес, абсолютно никакъв. Ако започне да излиза с нея, не след дълго двамата ще започнат да си вдигат безумни скандали, а това щеше да я извади окончателно от релси — нещо, което Уил в никакъв случай не желаше да слага на съвестта си.

Колкото и да не искаше, налагаше се да си признае, че онова, което го привлича най-силно у нея, е фактът, че тя бе опитала да се самоубие. Това вече бе интересно, дори някак си секси — по някакъв

необясним, почти перверзен начин. Но как човек може да се реши на връзка с жена, която всеки момент може отново да се нагълта с нещо?! Доскоро Уил живееше с убеждението, че да имаш връзка със самотна майка си е затормозяващо предизвикателство. А как да възприеме връзка със самотна майка, която на всичко отгоре страда от склонност към самоубийство? И все пак той не се бе отказал напълно. Все още имаше усещането, че Фиона и Маркърс биха могли успешно да заменят кухнята за бедни и безпризорни и подаването на молби по обявите в „Гардиън“ — дори вероятно завинаги. В крайна сметка нямаше да се натовари кой знае колко — само по някое филе от риба меч от време на време или билети за някой съзлив филм, който той така или иначе би гледал и сам. Какво му е трудното?! Бе къде-къде по-лесно, отколкото да храниш насила миризливи клошари. Ето как може лесно да се отдаде на благотворителност! Да помага на хората! Ето това е най-подходящото за него призвание. Нали точно така бе помогнал и на Анджи, като бе спал с нея (макар че не можеше да не си признае, че тук се намесваше и известен егоистичен интерес от негова страна)! Ала сега се канеше да провери дали е възможно да се помогне на една жена, без да се налага да спиш с нея. Не може да не стане! Щом други хора вече бяха успели, защо да не успее и той! Ето например Майка Тереза или пък Флорънс Найтингейл^[1]. Макар че Уил бе убеден, че неговият стил на благотворителност ще вземе малко по-различна насока от тяхната.

След въпросния първи обяд не бяха поемали никакви ангажменти един към друг. Излязоха от ресторанта, после се поразходиха малко около Ковънт Гардън, а накрая хванаха метрото, за да се върнат в северната част на Лондон. Така той бе успял да се прибере вкъщи точно навреме за спортните новини. Но въпреки всичко Уил бе убеден, че през този ден бяха положили начало на нещо, което няма да завърши толкова лесно.

Само след няколко дена той вече бе на съвсем друго мнение. Загуби всякакъв интерес към благотворителни дела. Загуби всякакъв интерес и към Маркърс, и към Фиона. Сетеше ли се за тях, се обливаше в студена пот от срам. Нямаше никакво намерение да ги вижда повече. Даже се съмняваше, че ще събере сили да мине през Холоуей — толкова се страхуваше да не се сблъска случайно с някой от двамата. Даваше си сметка, че малко преиграва, но не можеше да се владее.

Песнички! Как може един нормален човек да се занимава с някого, който те кара да си пееш! Съзнаваше, че и майката, и синът са малко смахнати, но чак пък толкова...

Всичко започна по най-обикновения начин — с една покана за вечеря. И макар че самата храна не му се понрави особено — нещо вегетарианско с грах, ориз и консервирани домати, — разговорът му достави огромно удоволствие. Фиона му разказа за работата си като музикален терапевт, а Маркът разказа на Фиона, че Уил печели по един милион лири на минута, защото баща му бил написал някога песен. Уил им помогна в миенето на чиниите, а Фиона направи чай, след което седна пред пианото и започна да свири.

Не беше зле. Свиренето ѝ беше по-добро от пеенето — не че гласът ѝ беше лош, напротив — най-обикновен глас, може би малко слабичък, но със сигурност имаше слух и пееше вярно. Да, качеството на гласа ѝ си беше наред и не то го притесни — притесни го откровеността, с която тя пееше. И преди се беше срещал с хора, които внезапно грабват китарата или седат пред пианото и започват да пеят (макар че рядко доизкарваха песента докрай) — но те винаги показваха по някакъв начин, че се превземат: или ще изберат някаква глупава песничка, или ще я изпеят идиотски, или ще си акомпанират неумело — изобщо каквото и да е, само и само да убедят останалите, че не вземат тази работа на сериозно.

Обаче Фиона вземаше всичко на сериозно. Когато пееше „Чукам на вратата на Рая“, тя наистина го мислеше. Когато пееше „Огън и дъжд“, тя го съпреживяваше. Съпреживяваше и „А сега и от двете страни“. Между нея и песента не стоеше никаква преграда — тя сякаш беше вътре и в съдържанието, и в мелодията. Дори притваряше очи, докато пееше.

— Искаш ли да седнеш до мен, за да следиш думите? — запита го тя, след като свърши „А сега и от двете страни“. До този момент Уил седеше на масата, втренчен в Маркът, но когато и Маркът започна да пее, той не издържа и се втренчи неумолимо в стената.

— Амiiii... Какво следва?

— Някакви специални желаниа?

Щеше му се тя да изпее нещо, което няма да я накара да притваря очи, като например „Претърколете бурето към нас“, но

нямаше как да я помоли за това — създадената вече атмосфера беше съвсем друга.

— Всъщност за мен няма значение — беше принуден да отговори той.

И тя избра „Убива ме бавно с неговата песен“. На Уил не му оставаше нищо друго, освен да седне до нея и да се остави крайно странната за неговата душевност лирика на текста да го повлече и да го кара да изплюва от време на време някакви крайно непривични за нормалния човек думи като „любов“, „мъка“ и какво ли още не. Той беше наясно — разбира се, че беше наясно, — че песента няма да трае вечно, че вечерта също няма да трае вечно, че скоро ще си бъде вкъщи в удобното си самотно легло и че пеенето с една депресирана хипарка и нейния малко смахнат син няма да го убие. Отлично съзнаваше всичко това, но някак си не можеше да го *почувства*. Вече започваше да си дава сметка, че не е в състояние да направи нищо за тези хора. Как е могъл да бъде такъв глупак, та да си въобрази, че тук може да открие нещо интересно?!

Когато се прибра вкъщи, веднага побърза да си пусне един компактдиск на „Пет Шоп Бойс“ и на техния фон да гледа без звук „Затворникът от блок Н“. Копнееше да слуша пеенето на хора, които не съпреживяват по никакъв начин песента си, и да гледа хора, на които може да се посмее. Постара се и да се напие — напълни си една чаша с лед и започна да я долива непрекъснато с уиски. И когато алкохолът постепенно го хвана, той проумя, че хората, които съпреживяват песента си, са в много по-голяма степен склонни към самоубийство от хората, на които не им пука. Не си спомняше дори един-единствен случай, в който през главата му да е минавала мисъл за самоубийство — беше сигурен, че няма и да му мине. Като се замислеше, той си даваше сметка, че не е достатъчно вътре в живота, за да го направи. Защото единствено човек, който е вътре в живота, който се чувства неразривна част от света около себе си, може да бъде вегетарианец, може да притваря очи, докато пее, може да бъде родител дори. И тъй като той бе далече от всякаква опасност да се усети вътре в живота, бе абсолютно уверен, че това му гарантира дълъг и лишен от депресивни пристъпи спокоен живот. Огромна грешка от негова страна да си въобрази, че благотворителната дейност е за него! Надяваше се да не се поддаде никога повече на подобна заблуда, защото в противен

случай имаше опасност да откачи. Фиона също извършваше благотворителност — и какво добро бе видяла от това? Нищо. Дори напротив — избраното от нея поприще я бе направило уязвима, обърквана, неадекватна. А Уил си бе изградил безотказна житейска философия, с чиято помощ се надяваше да доживее до спокойни, безпроблемни старини. Защо да я прецаква точно сега?!

Фиона му звънна веднъж, малко след прословутата мъчителна вечер — остави му съобщение на телефонния секретар, на което той не отговори. После му се обади Сузи и макар да нямаше търпение да я види, Уил се опасяваше, че тя го търси заради приятелката си, затова се държа крайно уклончиво. Тази работа със самотните майки вече беше започнала да му писва. Затова реши, че е крайно време да се подготви за завръщане към нормалния си живот — оня живот, който водеше преди връзката си с Анджи. Вероятно така щеше да бъде най-добре.

Посвети се на купуване на компактдискове, на дрехи, поигра малко тенис, отби се няколко пъти до кръчмата, погледа телевизия, отиде няколко пъти на кино, посети няколко концерта с приятелите си. Времевите единици на деня се запълваха лесно и безпроблемно. Беше се върнал дори към четенето на книги следобед. И ето че един четвъртък, точно в онова кошмарно, мъртво време между сериала и новините, когато Уил се канеше да преполови един трилъър на Джеймс Елрой, на вратата се позвъни.

Очакваше да види някой нагъл продавач на покривки или четки за коса, но когато отвори вратата, погледът му се спря в нищото, защото неговият посетител се оказа много по-нисък от обичайните амбулантни търговци.

— Дойдох да те видя — изтърси Маркърс.

— Аха. Ясно. Заповядай. — Доколкото можеше да прецени, каза го достатъчно учтиво, но по необясними причини в гърдите му започна да се надига някакъв прилив на паника.

Маркърс влезе решително в дневната, настани се веднага на дивана и започна да оглежда внимателно обстановката.

— Ти нямаш дете, нали?

Ето една от причините за паниката!

— Ами, как да ти кажа... — започна Уил така, сякаш се канеше да се впусне в дълги и витиевати обяснения на някаква история, чии го

подробности засега никак си му се губеха.

Маркърс се изправи и започна да се разхожда из апартамента.

— Къде е тоалетната? Не мога да издържам повече.

— Тръгни по коридора и ще я видиш.

Докато момчето го нямаше, Уил се опита да измисли нещо, което би обяснило пълната липса на каквито и да е предмети, свързани с Нед, но безуспешно. Имаше две възможности: или да каже на Маркърс, че той *естествено* има дете и че липсата на разни неща, принадлежащи на това дете, не значи нищо, или да се облее в сълзи и да си признае, че е непоправим фантазьор. Вторият вариант като че ли му допадна повече.

— Имаш само една спалня — заяви Маркърс, когато отново се появи.

— Ти да не би да ме шпионираш?

— Естествено. Имаш само една спалня, в банята ти липсват каквито и да било играчки, а и тук също... Нямах дори негови снимки.

— Това какво ти влиза в работата?

— Не ми влиза. Просто исках да кажа, че ти излъга и мен, и майка ми, и приятелката на майка ми.

— Кой ти каза къде живея?

— Веднъж те проследих.

— Откъде?

— Минавах наблизо, зърнах те и те проследих.

Напълно правдоподобно. Той често се моташе нагоре-надолу из квартала, а като се има предвид, че не беше казал нито на Сузи, нито на Фиона, нито на когото и да било другото от дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“ къде живее, очевидно нямаше никакво друго обяснение.

— И защо го направи?

— Не знам. Просто да си запълня времето.

— Кажи ми, Маркърс, защо просто не вземеш да се прибереш вкъщи?

— Добре, ще се прибера. Но ще кажа на мама.

— Оо! Колко ме уплаши!

Уил имаше чувството, че започва да се търкаля главоломно надолу към онази особена паника, по-скоро вина, която не бе усещал от ученическите си години — затова съзнанието му автоматично

превключи на фразите, които бе използвал тогава. Не съществуваше никакво друго обяснение, което да даде на Маркърс, освен истината — че си бе измислил детето, за да може да сваля жени. Но сега постепенно осъзнаваше, че тази истина изглежда много по-гнила от първоначалния замисъл.

— Хайде, какво чакаш, тръгвай си!

— Предлагам ти сделка. Няма да кажа нищо на мама, ако ти започнеш да излизаш с нея.

— Защо искаш майка ти да се среща с човек като мен?

— Защото не смятам, че си чак толкова лош. Вярно, че излъга за някои неща, но като цяло си сравнително добър. А тя е много тъжна и мисля, че ще се зарадва да си има приятел.

— Маркърс, не мога да започна да излизам с някоя жена, просто защото ти искаш. Трябва да харесвам жената, за да го направя.

— И какво не е наред на майка ми?

— Не съм казал, че нещо не ѝ е наред, просто...

— Искаш да излизаш със Сузи, така ли?

— Не желая да обсъждам подобни неща с теб.

— И аз така си помислих.

— Не съм казал нищо! Единственото, което казах, е... Не разбираш ли, просто не искам да обсъждам желанията си с теб! Хайде, върви си!

— Хубаво. Обаче пак ще се върна.

Когато замисляше новата си роля и се вживяваше в образа си, за да се присъедини към „Самотните родители — заедно в самотата“, Уил си представяше единствено сладички дребни дечица, а не деца, които ще могат да го проследят и ще се намъкват безцеремонно в дома му. Представяше си как навлиза в техния свят, без да предвиди, че те също ще бъдат в състояние да проникнат в неговия. Защото ролята му в този живот беше на гост, а не на човек, приемащ гости.

---

[1] Флорънс Найтингейл (1820–1910) — британска медицинска сестра. Работи на фронта по време на Кримската война, където въвежда съвременните методи на професията. През 1869 г. основава училище пансион за медицински сестри. Ликът ѝ стои на една от британските банкноти. (Бел.прев.) ↑

ПЕТНАЙСЕТ

Маркърс не беше никак глупав. Е, понякога се държеше като такъв, например когато се изпуснаше да тананика на глас, но не беше малоумно глупав — просто му липсваше малко финес. Затова не му беше необходимо дълго време, за да проумее, че нещата, които бе научил за Уил — че няма нито дете, нито бивша съпруга, — са прекалено ценни, за да се отказва бързо от тях. Струваше си да ги позадържи за себе си известно време. Защото, ако веднага след първото си гостуване у Уил бе казал истината на майка си и на Сузи, това щеше да е краят. Те щяха автоматично да му забранят да се среща, та дори и да разговаря с Уил — а Маркърс нямаше никакво желание да се стига дотам.

Не беше много сигурен защо не иска. Просто знаеше, че не желае да харчи тази ценна информация веднага, така както се стремеше да не харчи веднага парите, получени за рождения си ден — предпочиташе да ги позадържи малко в джоба си, за да се поогледа и да оцени стойността им. Знаеше, че не може да накара насила Уил да излиза с майка му, щом той не желае, но пък може да го принуди направи нещо друго — нещо, което още не му беше хрумнало. И за да си състави по-добра представа какво би могло да бъде това нещо, той започна да ходи на гости на Уил почти всеки ден след училище.

Когато му звънна на вратата за първи път след онази случка, Уил не изпадна в особен възторг при вида му. Препречи прага и постави ръка върху бравата, след което каза троснато:

— Какво искаш?

— Нищо. Просто реших да намина. — Тези думи накараха Уил да се усмихне, макар че Маркърс не разбра защо. — Какво правиш?

— Какво правя ли?

— Аха.

— Ами, гледам телевизия.

— Какво гледаш?

— „Обратно броене“.

— Какво е това? — Маркърс отлично знаеше какво е това. Всяко дете, което някога е ходило на училище, знае, че това е най-скучното предаване в историята на телевизията.

— Шоу с разни въпроси. За думи и числа.

— Така ли? Може пък и да ми хареса. — Разбира се, че нямаше да му хареса. Никой не харесваше това предаване, с изключение на майката на приятелката на баща му.

— Хубаво. Обаче мен какво ме засяга?

— Мога да го гледам заедно с теб, ако искаш.

— Много мило от твоя страна, Маркърс, но съм сигурен, че ще успея да се оправя и сам.

— Аз съм много добър в анаграмите. И по математика. И наистина мога да ти помогна, ако действително държиш да се справиш.

— Аха! Явно си напълно наясно с това предаване.

— Има нещо такова. Но едва сега си го спомних. И наистина ми харесва. Ще си тръгна, когато свърши.

Уил го изгледа за миг, поклати глава и накрая каза:

— Какво да те правя? Хайде, влизай.

Маркърс и без това вече беше почти влязъл. Веднага се отправи към дългия кремовобял диван на Уил, изхлузи си обувките и се изтегна блажено. Това „Обратно броене“ си беше все така тъпо, както го помнеше, но не каза нищо, не направи никакъв коментар, нито помоли домакина си да смени канала. (Уил имаше кабел — Маркърс си отбеляза наум този факт за бъдеща употреба.) Седеше си търпеливо и гледаше. А Уил не реагираше по никакъв начин, докато течеше предаването — нито извикваше победоносно отговорите, нито роптаеше възмутено, когато някой отговаряше грешно. Просто си седеше и пушеше.

— За това предаване ти трябват лист и химикалка — отбеляза накрая Маркърс, когато шоуто завърши.

— Ще го имам предвид.

— Никога ли не го гледаш с лист и химикалка?

— Понякога.

— А днес защо не го направи?

— Откъде да знам? Господи!

— Можеш да си вземеш лист и химикалка — аз нямаше да ти се разсърдя.

— Много благородно от твоя страна.

Уил изключи телевизора с дистанционното и в стаята настъпи мълчание.

— Каж ми, Маркърс, какво искаш от мен? Нямах ли домашни за утре?

— Имам. Искаш ли да ми помогнеш да ги напиша?

— Нямах предвид това. Исках да кажа, че ще е най-добре да се прибереш у вас и да ги напишеш.

— Ще ги напиша след вечеря. Нали знаеш, че не е хубаво да се пуши?

— Да, знам. Все пак благодаря, че ми напомни. Кога се прибира майка ти?

— Долу-горе по това време.

— Е, това какво значи?

Маркърс не му обърна внимание и се посвети на разглеждане на апартамента. Предишния път бе забелязал единствено факта, че тук не живее никакъв Нед, но заради това бе пропуснал какви ли не други интересни неща: например стереоуредбата, стотиците компактдискове и хилядите грамофонни плочи и касети, черно-белите снимки на разни хора, свирещи на саксофони, и плакатите на филмови звезди по стените, паркета на йода, килимите... Жилището беше доста малко и това определено озадачи Маркърс. Ако Уил действително печели толкова, колкото той си мислеше, че печели, значи може да си позволи далече по-голям апартамент. И все пак си беше готино. Ако той си имаше свой апартамент, вероятно щеше да го подреди по същия начин — само може би щеше да предпочете плакати от други филми. Плакатите на Уил бяха от стари филми, за които Маркърс не бе чувал абсолютно нищо: „Двойно подсигурияване“, „Големият сън“ и разни други. Маркърс би си избрал плакати от „Волният Уили“ или от „Скъпа, смалих децата“, но със сигурност би се лишил от „Хрътки от ада 3“ и „Врящата глава“. Вече не ги искаше. Не и след Деня на мъртвата патица. Оттогава насам вече не понасяше подобни гледки.

— Хубав апартамент.

— Благодаря.

— Обаче твърде мъничък.

— На мен ми е достатъчен.

— Но можеш да си вземеш и по-голям, ако поискаш, нали?

— Съвсем ми е добре и в този.

— Имаш страшно много компактдискове. Много повече от всички, които познавам — констатира Маркърс и отиде да ги разгледа. Не че имаше представа какво точно търси. — „Ийги Поп“ — прочете и се засмя на смешното име.

Уил го изгледа недоумяващо.

— Кои са онези хора там на стената? Онези със саксофоните и тромпетите?

— Саксофонисти и тромпетисти.

— Да де, но кои са? И защо си ги сложил на стената си?

— Този тук е Чарли Паркър, а другият до него — Чът Бейкър. Сложил съм ги на стената си, защото обичам музиката им и защото са страхотни.

— И защо са страхотни?

— Не знам — въздъхна Уил. — Може би защото са вземали наркотици и са умрели.

Маркърс го погледна, за да провери да не би да се шегува, но Уил му се стори напълно сериозен. Маркърс не би желал да има на стената си снимки на хора, които са вземали наркотици и са умрели. Би предпочел да забрави, че в живота съществуват такива неща, а не да ги гледа всеки божи ден.

— Искаш ли да пийнеш нещо? Чаша чай или кока-кола?

— Да, благодаря.

Маркърс го последва в кухнята. Тя изобщо не приличаше на тяхната. Беше много по-малка и по-бяла и имаше много повече домакински електроуреди, болшинството от които изглеждаха така, сякаш никога не бяха използвани. А те си имаха само сокоизстисквачка и микровълнова фурна, които бяха до такава степен покрити с петна, че отдавна бяха станали черни.

— Това какво е?

— Кафеварка.

— А това?

— Уред за сладолед. Какво искаш?

— Ще хапна малко сладолед, ако смяташ да направиш.

— Не смятам. Отнема часове.

— Тогава можеш да купиш и от магазина.

— Кола?

— Може.

Уил му подаде една кутийка кола, той я отвори и запита:

— По цял ден ли гледаш телевизия?

— Естествено, че не.

— Тогава какво друго правиш?

— Чета. Ходя по магазините. Срещам се с приятели.

— Хубав живот. А когато си бил малък, ходил ли си на училище?

— Да, разбира се.

— И защо? Искам да кажа, че не ти е било особено необходимо да го правиш, нали така?

— Откъде ти хрумна? За какво, според теб, човек ходи на училище?

— За да си намери работа.

— Ами четенето и писането?

— Аз се научих да чета и да пиша преди цяла вечност, но ето че още продължавам да ходя на училище. Защото някой ден трябва да си намеря работа. А ти си можел да се откажеш от училището, още когато си бил на седем-осем години. И да си спестиш сума ти неприятности. Не се налага да познаваш историята, за да четеш или да ходиш по магазините, нали така?

— Зависи. Може пък да искаш да четеш книги за историята.

— Ти такива книги ли четеш?

— Не много често.

— Ясно. Тогава защо си ходил на училище?

— Не ти ли писна да си чешеш езика, Маркърс?! — опита се да го прекъсне Уил, ала безрезултатно.

— Ако знаех, че няма да ми се налага да работя, не бих си направил труда да ходя на училище.

— Защо, не ти ли харесва там? — запита Уил, докато си приготвяше чаша чай. Когато си сложи и млякото, двамата се върнаха в дневната и отново седнаха на дивана.

— Не, отвратително е.

— Защо?

— Защото не е подходящо за мен. Аз не съм създаден за училищен живот. Имам неподходящи личностни характеристики.

Майка му му беше обяснила за личностните характеристики малко след като се бяха преместили в Лондон. Беше казала, че и

дватамата са интроверти, което затруднявало повечето от нещата за тях — например сприятеляването с нови хора, привикването към нови училища или нова работа. Беше го обяснила така, сякаш то щеше да му помогне с нещо и той често се питаше как е възможно тя да си въобразява обратното — по негово мнение съзнанието, че си интроверт просто те кара да се чудиш има ли изобщо смисъл да се опитваш да се справяш с живота.

— Да не би там някой да те тормози?

Маркърс го погледна. Как бе разбрал толкова лесно? Явно нещата са много по-зле, отколкото той си представяше, щом хората можеха да познаят, още преди да им е казал каквото и да било.

— Ами, само две-три деца.

— И с какво те тормозят?

— С нищо особено. Само, нали се сецаш, за косата и очилата ми. И за пеенето, и за такива работи.

— Какво означава „за пеенето“?

— Ами, просто... понякога започвам да пея на глас, без да се усетя.

Уил се изсмя.

— Няма нищо смешно.

— Извинявай.

— Не мога да се контролирам.

— Но можеш да направиш нещо поне за косата си.

— Какво например?

— Например да я подстрижеш.

— Като кого?

— Как като кого? Както на тебе ти харесва!

— На мене си ми харесва и така.

— Значи ще трябва да се примириш с приказките на другите. А защо, между другото, си харесваш косата в този вид?

— Защото тя така си расте, а аз мразя да ходя на фризьор.

— Това е очевидно. Колко често ходиш на фризьор?

— Не ходя. Майка ми ме подстригва.

— Майка ти ли?! Господи! Ти на колко си години? Нали на дванайсет? А аз си мислех, че си достатъчно голям, за да ходиш сам на фризьор.

Маркърс бе особено впечатлен от този израз „достатъчно голям“. Не го чуваше много често.

— Така ли мислиш?

— Разбира се. Та ти си на дванайсет години! Само след четири години можеш да се ожениш, ако пожелаеш! И тогава ли ще се оставяш майка ти да те подстригва?

Маркърс не смяташе, че ще се ожени само след четири години, но все пак прекрасно разбра какво има предвид Уил.

— На нея няма да й хареса, нали?

— На кого?

— На жена ми. Ако имах жена, разбира се, макар че не мисля, че ще имам. Най-малкото не след четири години.

— Това беше само един пример. Имах предвид, че ще се почувстваш малко като поплювко, ако майка ти непрекъснато ти се бърка в живота. Например да ти подстригва косата, да ти реже ноктите, да ти изтрива гърба и други такива.

— Да, разбрах какво имаш предвид.

Да, той разбираше какво иска да му каже Уил и да, Уил беше напълно прав. При тези обстоятелства никак не му беше трудно да се почувства като поплювко. Но на подобна ситуация може да се погледне и от друг ъгъл: ако и след четири години майка му го навестява, за да го подстригва и да му реже ноктите, това би означавало също така, че междувременно не се е случило нищо ужасно. Като се има предвид начинът, по който той се чувстваше в момента, не би имал нищо против на всеки два-три месеца да изглежда и като поплювко.

С настъпването на есента Маркърс продължи да ходи редовно на гости на Уил и някъде на третия-четвъртия път усети, че Уил започва да свиква с него. Втория път малко се поскараха, защото Уил не желаше да го пусне и на Маркърс му се наложи да бъде по-настоятелен. Накрая обаче стигнаха до такъв етап на взаимоотношенията си, че Маркърс звънваше, Уил отваряше вратата, без дори да си прави труда да провери кой е, после се обръщаше и влизаше обратно в дневната, очаквайки Маркърс да го последва. На два пъти го нямаше и Маркърс не бе убеден дали го е направил нарочно или

не, но тъй като предпочиташе да не знае, реши, че не си струва да повдига въпроса.

Отначало не разговаряха много, но постепенно, когато посещенията на момчето се превърнаха в ежедневие, Уил очевидно реши, че трябва да се опознаят по-добре. Той самият не беше особено добър в разговорите. Ледът като че ли се разчупи оня път, когато двамата едновременно се възмутиха от тъпия дебелак, който непрекъснато побеждаваше в „Обратно броене“. Тогава, уж между другото, Уил запитва:

— Как вървят нещата у вас?

— Имаш предвид майка ми ли?

— Да, нещо такова.

Беше толкова очевидно, че Уил би предпочел да говори за тъпия дебелак от „Обратно броене“, а не за онова, което се бе случило у тях преди време, че за момент Маркърс усети у себе си прилив на яд — той самият нямаше подобен избор. Ако зависеше от него, той би прекарал цялото си време в мислене за тъпия дебелак от „Обратно броене“, но не можеше да си го позволи, защото прекалено много други проблеми му висяха на главата. Ала ядът му не трая дълго. Уил нямаше никаква вина за неговите проблеми и поне се опитваше да постигне някакво разбирателство, макар че безспорно му беше доста трудно.

— Тя е добре, благодаря — отговори Маркърс с тон, който предполагаше, че тя винаги си е била добре.

— Искам да кажа... Нали се сещаш...

— Да, да, сещам се. Не, няма нищо такова.

— Това измъчва ли те все още?

Маркърс никога не беше говорил за случилото се от онази кошмарна нощ насам, а дори и тогава не бе споделял с никого какво чувства. А онова, което чувстваше — непрекъснато, всеки божи ден, — беше неописуем страх. Всъщност основната причина, поради която идваше на гости у Уил всеки ден след училище, беше възможността, която това му предоставяше да отложи прибирането си вкъщи с час-два — от Деня на мъртвата патица насам той не бе в състояние да се изкачи по стълбите към техния апартамент, без да си спомни всичко. А когато стигнеше до момента, в който трябваше да постави ключа в ключалката и да го завърти, сърцето му вече биеше така, че щеше да се пръсне, а ръцете и краката му трепереха — и когато зърнеше майка си

да гледа телевизия, да готви или да си подготвя работата за следващия ден на кухненската маса, го заливаше такова щастие, че едва се сдържаше да не се разплаче, да не припадне или нещо такова.

— Мъничко. Само когато се сетя.

— И кога се сещаш?

— Знам ли?! — Непрекъснато, непрекъснато, непрекъснато! Може ли да го сподели с Уил? Не беше сигурен. Не можеше да го сподели с майка си, не можеше да го сподели с баща си, не можеше да го сподели и със Сузи — те веднага щяха да направят от мухата слон. Майка му ще се разтревожи ужасно, Сузи ще поиска да поговорят по-надълго по проблема, а баща му ще настоява той да се върне да живее при него в Кеймбридж... Нямаше нужда от подобен хаос. Така че, защо да казва каквото и да било на когото и да било? Какъв е смисълът? Единственото, което Маркът искаше, бе някой да му обещае, че това никога, ама никога повече няма да се повтори — а подобно нещо никой не можеше да му обещае.

— Мамка му! — възкликна Уил и веднага се извини: — Съжалявам! Изпуснах се, без да искам.

— Няма нищо. В училище всички псуват — така си говорят.

И това беше всичко. Това беше всичко, което Уил се сети да каже: „Мамка му!“ Маркът не беше много наясно какво бе накарало Уил да изпсува така невъздържано, но реакцията му хареса — накара го да се почувства по-добре. Защото беше едновременно сериозна, не прекалена и го накара да проумее, че в страха му няма нищо срамно и неестествено.

— Ако искаш, остани да гледаш и „Съседите“ — предложи Уил. — Защото, ако сега си тръгнеш, ще изпуснеш началото.

Маркът изобщо не гледаше „Съседите“ и не можеше да разбере как на Уил му хрумна, че го гледа, но въпреки това остана. Някак си почувства, че трябва да остане. Двамата изгледаха сериала в пълно мълчание, а когато накрая се заредиха надписите, Маркът стана, благодари му учтиво за гостоприемството и се прибра вкъщи.

ШЕСТНАЙСЕТ

Уил усети, че е започнал да втъкава нишката на гостуванията на Маркърс в тъканта на ежедневието си. Не че му беше особено трудно да го направи — тъканта на неговото ежедневие си беше по принцип доста разтеглива и можеше да се запълни с разнообразни по вид и големина дупки и дупчици. Но въпреки всичко той би могъл да ги запълни с други, по-лесни неща — повече магазини, повече филми... Защото контактът с Маркърс надали би могъл да се нарече лесен като гледането на стар филм със Стив Мартин или похапването на торбичка карамелени бонбонки с пълнеж. Не че момчето се държеше лошо, когато му гостуваше, и не че му беше трудно да разговаря с него — нищо подобно. Маркърс беше труден просто защото често създаваше впечатлението, че се е отбил случайно на тази планета на път за другия край на вселената, където, всъщност, му е мястото. Периодите му на пълно духовно отсъствие, когато се затваряше в себе си и ставаше недосегаем, се редуваха с периоди, в които, сякаш за да компенсират продължителната си липса, той започваше да задава въпрос след въпрос.

Един-два пъти Уил реши, че няма да има сили да се изправи срещу момчето, затова излезе по магазините, за да не го завари Маркърс вкъщи. Но през повечето дни в четири и петнайсет следобед си беше у дома в очакване да чуе звънеца — понякога защото не му се мърдаше никъде, понякога защото чувстваше, че дължи нещо на Маркърс. Какво точно дължеше и защо му го дължеше, той трудно би могъл да отговори, но безспорно съзнаваше, че в момента играе някаква важна роля в живота на детето, а тъй като не играеше никаква роля в ничий друг живот, стигна до извода, че надали ще се изчерпи от състрадание. Все пак си беше известно обвързване — да си принуден да търпиш ежедневно едно дете, което ти се натрапва всеки следобед... Уил често си казваше, че с нетърпение очаква момента, когато Маркърс ще си намери някаква друга цел в живота.

При третото или четвъртото му гостуване (не си спомняше ясно) той попита Маркърс за Фиона, но после съжали, че го е направил — и от само себе си се виждаше, че момчето все още преживява дълбоко случилото се. Уил го разбираше напълно, но не успя да измисли абсолютно нищичко, с което да го успокои поне малко — нищо, което да има някаква сила или стойност, — затова накрая изтърси една псувня, което, като се има предвид възрастта на Маркърс, беше крайно неподходящо. Не възнамеряваше да повтаря отново тази грешка. Щом Маркърс иска да си говори с някого за своята склонна към самоубийство майка, нека го направи с някой друг — със Сузи или с психотерапевт, или с някой от този род — с една дума човек, който ще може да му предложи като успокоение нещо по-различно от една неприлична дума.

Проблемът обаче се състоеше във факта, че през целия си съзнателен живот Уил бе бягал от истинските чувства като от чума. В крайна сметка той беше синът и наследникът на човека, написал песента „Страхотната шейна на Дядо Коледа“. Дядо Коледа, в чието съществуване повечето възрастни имаха основателни причини да се съмняват, му купуваше всичко, което обличаше, ядеше и пиеше, върху което седеше и в което живееше — така че спокойно може да се твърди, че реалността не е сред водещите съставки в неговите гени. Обичаше да гледа истински чувства в сапунените сериали, обичаше да слуша как Джо Страмър, Къртис Мейфийлд и Кърт Кобейн пеят за истински чувства, но досега не му се беше случвало някаква част от реалността — човек от плът и кръв, с истински чувства — да седи всеки ден на неговия диван. Затова нямаше нищо чудно, че щом предложеше на тази част от реалността чаша чай или бисквитка, оттам нататък вече изпаднаше в недоумение какво да прави с нея.

Понякога успяваха да проведат подобие на разговор относно живота на Маркърс, който се въртеше около двете основни проклетия за всяко дете — училището и дома.

— Баща ми спря да пие кафе преди доста време — изтърси Маркърс внезапно една вечер, след като Уил му се беше оплакал от натравяне с кофеин (рисковете на професията при хора необременени от наличието на такава).

До този момент Уил не се бе сещал никога за бащата на Маркърс. Момчето изглеждаше до такава степен копие на майка си, че идеята за

наличие на баща му се струваше направо нелепа.

— Какво работи баща ти?

— Работи за социалните служби в Кеймбридж.

„Напълно логично“ — помисли си Уил. Всички тези хора идваха сякаш от друга планета — планета, изобилстваща от разни неща, за които Уил нито знаеше нещо, нито виждаше някаква полза от тях: музикална терапия, социални служби, магазини за здравословна храна, ароматерапия, ярки пуловери и трудни европейски романи и чувства. Маркърс беше ярък продукт на техните слабини.

— Какво по-точно прави там?

— И аз не знам точно. Но не получава много пари.

— Често ли се виждаш с него?

— Доста. Понякога през уикендите и през ваканциите. Той си има приятелка на име Линдзи. Приятна жена е.

— Ясно.

— Искаш ли да ти разкажа още нещо за него — попита Маркърс услужливо. — Ще ти разкажа, ако искаш.

— А ти искаш ли да ми разкажеш още нещо за него?

— Да. Вкъщи не говорим много за баща ми.

— Какво ти се иска да кажеш още?

— Не знам. Мога да ти кажа каква кола кара и дали пуши.

— Добре тогава. Пуши ли? — Уил вече не се впечатляваше от обратите на разговора, които налагаше Маркърс.

— Не. Отказа цигарите! — заяви победоносно момчето, сякаш целта му през цялото време е била да вкара Уил в капан.

— Аха.

— Но му беше доста трудно.

— Сигурен съм. Баща ти липсва ли ти?

— В какъв смисъл?

— Ами, не знам. Просто... липсва ли ти? Знаеш какво имам предвид.

— Нали го виждам?! Как може да ми липсва?

— Искан ли ти се да го виждаш по-често?

— Не.

— Е, в такъв случай всичко е наред.

— Може ли още една кола?

Отначало Уил не успя да схване защо Маркърс бе подхванал темата за баща си, но впоследствие си даде сметка, че си струва да говорят за нещо, което не напомня на детето за кошмарния хаос, в който е принудено ежедневно да оцелява. Победата над никотиновото пристрастяване не принадлежеше на Маркърс, но хванат в капана на живот, лишен от каквито и да било победи, за него този пример бе най-близкият до триумфа.

Уил прекрасно разбираше колко тъжно е всичко това, но същевременно ясно съзнаваше, че проблемът не е негов. Никой проблем не беше негов. Малцина са хората, които са в състояние да се похвалят, че нямат проблеми, но и това не беше негов проблем. За Уил този факт не представляваше повод за срам, а за необузdana радост и вечен празник — да достигне до такава възраст, без да се е сблъсквал с кой знае какви трудности, му се струваше рекорд, който си струва да се поддържа и съхранява. И макар че нямаше нищо против да черпи от време на време Маркърс с някоя кола или бисквитка, той въобще не възнамеряваше да се заравя до уши в мръсната тиня, която представляваше живота на това момче. От къде на къде?!

Следващата среща на Уил с „Обратно броене“ бе прекъснатата рязко от чакълена бомбардировка по прозореца на всекидневната му, последвана не след дълго от продължително, настойчиво и твърде дразнещо натискане на звънеца. Уил веднага си даде сметка, че всичко това намирисва на огромна неприятност — човек не получава дъжд от дребни камъчета по прозореца си и не оглушава от побъркано звънене току-така. Затова първата му реакция бе да усили звука на телевизора до максимум и да се направи, че не чува. Но накрая някакво забравено чувство за себеуважение успя да потуши писъците на страхливеца у него и той се надигна неохотно от дивана, за да отвори външната врата.

На стълбите стоеше Маркърс, подложен на обстрел от неспирна канонада от някакви странни бонбони с формата и твърдостта на камъни, които, както се виждаше, можеха да причинят не по-малко поражения от същинските камъни. Уил го разбра, защото и той беше уцелен няколко пъти. Бързо вкара Маркърс в апартамента си и засече местоположението на нападателите — двама тийнейджъри със зли физиономии и щръкнали подстрижки.

— Какво си мислите, че правите вие, бе?!

— А ти кой си?

— Няма никакво значение кой съм! Важното е вие кои сте! — изгърмя Уил. Не си спомняше кога за последен път са го сърбели ръцете да натупа някого, но в този момент изпитваше точно това. — Чупката и двамата! Иначе...

— Иначе какво?! — нахално проточи единият.

Тонът им вероятно бе предназначен да демонстрира всякаква липса на страх, ала наежеността им се изпари скоростно и те светкавично изчезнаха. Уил почувства едновременно изненада и облекчение. Дори и след хиляда години той никога не би избягал от самия себе си (или по-точно, в хипотетичната ситуация на среща на Уил с Уил в някоя тъмна уличка, и двамата биха побягнали с еднаква скорост, но в различни посоки). Но той вече беше голям човек и макар да бе истина, че днешните хлапета нямат никакво уважение към нищо (затова най-добре да извикаме полиция или нещо подобно), само най-лошите и най-добре въоръжените биха рискували конфронтация с някой по-голям и по-възрастен от тях. Така че Уил влезе обратно в апартамента си, чувствайки се по-голям и по-възрастен и като че ли доста доволен от себе си.

Маркърс се бе самообслужил с една бисквитка и седеше на дивана, втренчил очи в телевизора. Изглеждаше си както винаги, съвсем нормално и спокойно — погълнат напълно от предаването, а ръката с бисквитата — застинала на половината път към устата му. Нямаше никакви признаци на уплаха или тревога. Като гледаше човек това момче, седнало на дивана му и вперило поглед в телевизионния екран, би си казал, че дори и някога да е било подложено на ученически тормоз, то това трябва да е било преди цяла вечност.

— Кои бяха тези?

— Кои?

— Как кои?! Онези хлапаци, които само преди секунди се опитваха да ти пробият черепа с бонбони!

— О, те ли! — махна с ръка Маркърс, без да отлепва поглед от екрана. — Не ги знам как се казват. От девети клас са.

— И ти не им знаеш имената, така ли?

— Не. Те просто тръгнаха след мен на излизане от училище. Затова реших, че ще е най-добре да не се прибирам у дома, за да не разберат къде живея — така се озовах тук. Мисля, че така стана най-добре.

— Много ти благодаря за услугата, няма що.

— Те няма да посмеят да замерят и теб. Целта им бях аз.

— Често ли ти се случва да си нечия цел?

— Досега никога не бяха използвали бонбони. Измислиха го днес — на момента.

— Нямам предвид бонбоните. Питам те... случвало ли ти се е и друг път по-големи момчета да се опитват да те убият?

Маркърс вдигна поглед към него и отговори:

— Да. Мисля, че ти казах веднъж.

— Каза ми, но тогава не ми се стори като кой знае какъв проблем.

— Какво имаш предвид?

— Каза ми, че няколко деца ти вгорчават живота. Не ми спомена, че хора, които дори не познаваш, те преследват и те замерят с разни неща.

— Тогава още не ми се беше случвало — отвърна търпеливо Маркърс. — Измислиха го днес.

Уил усети, че кръвта му постепенно кипва — ако в този момент имаше под ръка някакви бонбони, със сигурност щеше да запрати няколко по момчето.

— За бога, Маркърс, аз не ти говоря за проклетите бонбони! Винаги ли си така проклето буквален? Прекрасно разбирам, че не са правила преди точно това! Но явно са те нарочили да те тормозят непрекъснато!

— Ами, така е. Но не тези двамата.

— Добре, добре. Не тези двамата. Но някои други като тях.

— Да. Стотици такива.

— Ясно. Точно това исках да разбера.

— Можеше просто да попиташ.

Уил влезе в кухнята и сложи чайника, за да приготви чай — само и само да се занимава с нещо, за да не избухне. Но не възнамеряваше да остави тази работа така.

— И какво смяташ да направиш по този въпрос?

— Какво исках да кажеш?

— Така ли смяташ да оставиш нещата през следващите няколко години?

— Говориш като даскалите в училище.

— Защо? Те какво казват?

— Ами, обичайните даскалски простотии: „Не им заставай на пътя“ и други подобни. Че аз никога не им заставам на пътя!

— Но сигурно си много нещастен от тази ситуация.

— Може и така да се каже. Просто се опитвам да не мисля за това. Както когато си счупих китката, докато се опитвах да се покатеря по една катерушка и паднах.

— И каква е връзката?

— Опитвах се да не мисля и за счупването. Но то се случи, макар че ми се искаше да не е ставало — но това е животът, не е ли така?

Понякога Маркърс звучеше до такава степен като стогодишен старец, че на Уил му се свиваше сърцето.

— Но животът не би трябвало да е такъв, не мислиш ли?

— Не знам. Ти ми кажи. Не съм направил нищо лошо. Просто се преместих в ново училище и ми се стовари всичко това. И не мога да разбера защо.

— А как беше в старото ти училище?

— Там беше по-друго. Децата не си приличаха толкова. Имаше и умни деца, и дебели деца, и натруфени деца, и странни деца. Всякакви. Там не се чувствах различен. А тук е точно така.

— Не е възможно децата тук да са различни от познатите ти там. Децата са си деца навсякъде.

— Тогава къде са странните?

— Може би отначало са били странни, но постепенно са се прикрили. Все още са си странни, но ти не можеш да ги видиш. А проблемът при тебе е, че те виждат — забелязваш се отдалече.

— Значи трябва да се направя невидим? — запита Маркърс и изсумтя, като си представи сложността на тази задача. — Как се прави това? Да не би в кухнята да си имаш и машинка-невидимка?

— Нямах предвид да станеш невидим в буквален смисъл. Просто трябва да се дегизираш.

— Как? Да си залепя мустаци или нещо подобно?

— Да бе, сложи си мустаци! Никой няма да забележи дванайсетгодишно момче с мустаци!

Маркърс го изгледа внимателно и отбеляза:

— Шегуваш се. Всички ще забележат. Аз ще бъда единственият с мустаци в цялото училище.

Уил беше забравил, че Маркърс има известни проблеми със сарказма.

— Добре, тогава без мустаци. Тази идея не е от най-добрите. Но какво ще кажеш да ходиш със същите дрехи, очила и подстрижка като всички останали? Отвътре можеш да продължаваш да бъдеш странен колкото си искаш. Промени само външността си.

Започнаха от краката. Маркърс носеше от онези обувки, които Уил си мислеше, че вече не произвеждат — обикновени черни мокасина, чиято единствена амбиция бе да носят собственика си надолу-нагоре по училищните коридори колкото се може по-безшумно, за да не се привлече вниманието на директора.

— Тези обувки харесват ли ти? — запита Уил, докато се разхождаха по Холоуей Роуд, за да търсят маратонки.

Маркърс се втренчи в краката си през настъпващия сумрак на вечерта и автоматично се сблъска с една едра жена, понесла няколко торби.

— Защо? Какво искаш да кажеш?

— Искам да знам харесват ли ти.

— Ами, това са ми обувките за училище. От мене не се очаква да ги харесвам.

— Ако се понапънеш малко, може и да харесаш всичко, което носиш.

— Ти харесваш ли всичко, което носиш?

— Аз не нося нищо, което мразя.

— А какво правиш с онези неща, които мразиш?

— Просто не ги купувам.

— Да, ама ти си нямаш майка! Извинявай, че го казвам, ама си е така.

— Няма нищо. Вече съм свикнал с това.

Магазинът за маратонки беше огромен и претъпкан, а светлините придаваха на всички клиенти призрачен, болнав вид — всички изглеждаха зеленикави, независимо от цвета на кожата си. Уил зърна отраженията им в огледалото и изживя истински шок, когато осъзна, че лесно можеха да минат за баща и син. Досега си се беше представял като по-голям брат на Маркърс, но огледалото беше безмилостен

издайник на контраста между младостта и напредналата възраст — наболата брада и бръчиците около очите на Уил в сравнение с гладките бузи и блестящите бели зъби на Маркъс. И косата... До този момент Уил се гордееше, че няма нито едно плешиво петънце, но въпреки всичко ставаше явно, че количеството върху главата му се различава драстично от гъстата грива на Маркъс — сякаш всяка година от живота му си бе отмъквала по кичурче.

— Какви маратонки искаш?

— Нямам представа.

— Мисля, че трябва да бъдат „Адидас“.

— Защо?

— Защото всички носят „Адидас“.

Обувките бяха подредени според производителя — щандът на „Адидас“ очевидно привличаше най-големите тълпи.

— Овце — отбеляза Маркъс, докато приближаваха към щанда.
— Беее...

— Откъде ти хрумна това?

— Така казва майка ми, когато прецени, че хората нямат собствено мнение и се водят по общото.

В този момент Уил си спомни, че един негов съученик имаше майка като Фиона. Е, не точно като нея, защото според него Фиона е безспорен продукт на съвременността — с албумите си от седемдесетте, с политическите си възгледи от осемдесетте и с лосионите си от деветдесетте — но все пак нейна версия от шейсетте. Майката на Стивън Фулик пък си беше втълпила, че телевизията превръща хората в андроиди, затова те нямаха телевизор вкъщи. „Гледа ли «Гръмо...»“ — питаше Уил всеки понеделник сутрин и после се усещаше, спираше и се изчервяваше, сякаш телевизията за Стивън бе родител, който току-що е починал. И с какво му бе помогнала тази забрана на Стивън Фулик? Засега, доколкото Уил знаеше, той не бе станал нито поет прорицател, нито художник примитивист — като всички от училище и той сигурно се е сврял в някоя провинциална кантора и пропилява живота си. Бе изгубил години наред да го съжалява — и какво? Всичко е било напразно.

— Точно това е и целта на тази наша малка експедиция, Маркъс — да се научиш как да се правиш на овца.

— Така ли?

— Разбира се. Нали не искаш да бъдеш забелязван? Нали не искаш да изглеждаш различен?! Точно тук е разковничето! Беееее!

Уил избра чифт баскетболни маратонки, които изглеждаха страхотно, но същевременно не бяха крещящи.

— Какво ще кажеш за тези?

— Но те струват шейсет лири!

— Няма значение колко струват. Кажете ми харесвах ли ги?

— Да, стават.

Уил спря един помощник-продавач и го помоли да донесе номера на Маркър. Момчето ги премери и се поразходи малко напред-назад. После се погледна в огледалото и едва потисна усмивката си.

— Не мислиш ли, че изглеждаш страхотно? — попита Уил.

— Да, прав си. Само че... само че сега всичко останало по мен изглежда не на мястото си.

— Значи следващия път ще поправим и останалото.

След магазина Маркър се прибра направо вкъщи, натъпкал старите обувки в ученическата си чанта. А Уил тръгна в обратната посока, къпещ се в блясъка на собствената си значимост. Значи това имат предвид хората, като говорят за естествено благородство! Не си спомняше да се е чувствал така преди — толкова в хармония със себе си, толкова убеден в своето величие! И колкото и да не е за вярване, това му струваше само шест десетачки! А колко ли би му струвало неестественото благородство? (Вероятно около две десетачки и половина, но пък и неестествените благородници са безсъмнено по-нисши творения на човечеството.) Бе дарил с временно щастие едно нещастно момче — при това без никаква користна цел! Дори не искаше да спи с майка му!

На следващия ден Маркър стоеше пред вратата на Уил със сълзи на очи и с прогизнали чорапи на мястото на вчерашните маратонки. Бяха му ги откраднали, разбира се.

СЕДЕМНАЙСЕТ

Ако майка му го беше попитала, Маркъс щеше да ѝ каже откъде са маратонките — но тя не го попита, дори и не забеляза, че той е с други обувки на краката си. Вярно, че майка му по принцип трудно забелязваше разни неща, но все пак маратонките бяха толкова големи, толкова бели, с толкова особена форма — буквално плачеци за внимание, — че Маркъс имаше чувството, че няма нищо на краката си или по-точно, че има нещо живо, може би две зайчета.

Но когато тях вече ги нямаше, тя забеляза. Типично за нея. Не забеляза зайчетата, които са нещо толкова необичайно за човешките крака, но чорапите, които винаги са си там, забеляза веднага.

— Къде са ти обувките?! — изпищя тя, когато той се прибра.

(Уил го бе докарал с колата, но все пак беше ноември, валеше непрекъснато и дори и от краткото разстояние пеша по тротоара от колата и оттам по стълбите чорапите му отново бяха подгизнали.) Маркъс сведе поглед към краката си и за момент не отговори нищо. Мина му през ума да се престори на изненадан и да ѝ каже, че няма никаква представа, но бързо си даде сметка, че тя няма да му повярва.

— Откраднаха ги — отвърна накрая той.

— Откраднаха ли ги? От къде на къде някой ще се втурне да краде точно твоите обувки?!

— Защото... — Май се налагаше да ѝ каже истината, но проблемът се състоеше в това, че тази истина ще доведе до куп други въпроси. — Защото бяха хубави.

— Бяха си най-обикновени черни мокасини.

— Не, не бяха. Бяха нови маратонки „Адидас“.

— И откъде се сдоби с тези маратонки?

— Уил ми ги купи.

— Кой Уил? Оня, който ни води веднъж на обяд ли?

— Да, същият. Оня от вашето дружество. Той ми стана нещо като приятел.

— Той ти стана нещо като приятел?!

Оказа се прав. Това доведе до куп други въпроси, само че начинът, по който майка му ги задаваше, беше малко дразнещ — тя просто повтаряше последната му реплика, поставяше накрая въпросителен знак (а може би и удивителен) и крещеше.

— Наминавам през апартамента му след училище.

— НАМИНАВАШ ПРЕЗ АПАРТАМЕНТА МУ СЛЕД УЧИЛИЩЕ!?

Или:

— Ами, как да ти кажа, той всъщност няма дете.

— ТОЙ ВСЪЩНОСТ НЯМА ДЕТЕ?!

И така натагък. Както и да е. В края на този поток от въпроси обаче той се оказа доста загазил, макар че неговото надали можеше да се сравни с това, което се печеше на Уил.

Маркърс си обу старите черни обувки и двамата с майка му се изстреляха право към апартамента на Уил. Фиона се разбесня още в момента, в който прекрачи прага му и отначало, докато вилнееше по повод въображаемото му дете и дружбата и останалите там неща, той изглеждаше притеснен и му се искаше да ѝ се извини — не можеше да отговори на нито един от въпросите ѝ. Но когато тази тема приключи и тя премина на следващата, яростта постепенно нахлу в главата му.

— Ясно! — изкряска Фиона. — Сега ми обясни какви са тези малки чаени партита след училище!

— Моля?

— От къде на къде възрастен мъж като теб ще иска да си губи ежедневно времето с дванайсетгодишно момче като Маркърс?

Уил я изгледа невярващо и запитва:

— Да не би да си мислиш онова, което си мисля, че мислиш?

— Не си мисля нищо.

— Надали. Доколкото схващам, ти предполагаш, че аз... си играя игрички с твоя син.

Маркърс погледна към Фиона. За какво става въпрос сега? Какви са тези игрички?

— Просто те питам защо забавляваш дванайсетгодишни момченца в апартамента си?!

Чашата на Уил преля. Лицето му почервения и той започна също да крещи:

— Да не мислиш, че имам някакъв избор?! Твоят син ми се изтърсва без покана всеки божи ден! Понякога го преследват банди главорези! Можех да го оставя навън, за да се оправя както може, но го пускам вътре заради собствената му безопасност. Но следващия път не смятам да си правя този труд. Махайте ми се от очите и двамата! Ако си свършила, можеш да си хващаш сина и да се разкараш от апартамента ми!

— Изобщо не съм свършила! Защо си му купил скъпи маратонки?

— Защо ли?! Ами — погледни го!

И двамата го погледнаха. Маркът също се погледна.

— Какво не му е наред?

Уил я изгледа и изрече ядно:

— Нямаш си никаква представа, нали? Естествено, не съм си и помислял обратното.

— За какво да си имам представа?

— Че Маркът преживява ежедневен кошмар в училище — че едва не го изядат жив! Че всеки скапан божи ден го разкъсват едва ли не на парчета! А ти си ми тръгнала да се притесняваш защо съм му купил маратонките и дали не злоупотребявам с него!

Внезапно Маркът усети, че отмалява. До този момент, докато Уил не бе започнал да креци, той не си даваше сметка колко зле са всъщност нещата — че действително го разкъсват на парчета всеки божи ден. До този момент той не бе свързвал дните от седмицата по този начин — всеки ден беше по правило лош, но той оцеляваше, като се самозаблуждаваше, че днешният ден някак си няма връзка с вчерашния. А сега само за миг проумя колко глупаво бе от негова страна да се залъгва. Проумя също, че животът му си е истински кошмар. Прииска му се да легне в леглото си и да не стане чак до съботата.

— Маркът си е много добре — каза майка му.

Първоначално той не можа да повярва, че това са нейни думи, а после, когато думите все пак зазвъняха в ушите му, се опита да потърси някакво друго значение в тях. Да не би случайно да става въпрос за някой друг Маркът? Може пък да има някаква друга област в живота, в която да се чувства добре, а той да е забравил? Естествено, че няма никакъв друг Маркът и никаква друга област, в която да се

чувства добре — истината бе, че майка му е не само сляпа за неговите проблеми, но е или глупава, или окончателно откачила.

— Ти майтап ли си правиш с мен? — запита Уил.

— Знам, че в момента му се налага да се нагоди към новото училище, но...

— Аха, ясно — засмя се саркастично Уил. — Дай му две седмици, и той ще се нагоди, така ли? Щом спрат да му крадат обувките и щом престанат да го преследват по улицата, всичко ще си бъде отново наред, така ли?!

Но това не беше вярно! Да не би и двамата да са полудели?

— Не мисля, че ще стане така — реши да се намеси Маркърс. — Две седмици надали ще са достатъчни.

— Знам го много добре — отговори му Уил. — Просто се шегувах.

Според Маркърс този вид разговор не бе особено подходящ за вмъкване на шеги, но това поне означаваше, че някой все пак е наясно какво точно става. Защо, обаче, този някой е Уил, когото познава само от две минути, а не майка му, която познава от... ами, цял живот я е познавал?

— Мисля, че много държиш да се правиш на мелодраматичен — отбеляза Фиона. — Вероятно не можеш да се похвалиш с особен опит с децата, нали?

Маркърс не бе съвсем наясно за значението на „мело“ в думата „мелодраматичен“, но каквото и да бе то, определено ядоса Уил още повече.

— И аз някога съм бил шибано дете! — Ужас! Вече премина към псуване! — И аз някога съм ходил в шибаното училище! Много добре познавам разликата между деца, които се приспособяват, и такива, които са си непрекъснато нещастни, така че не ми пробутвай тези лайняни глупости за мелодраматизма! И това ми го казва човек, който...

— Олеле! — изкрещя Маркърс. — Яхууууу!

Двамата възрастни се втрениха стреснато в него. Той също се втрени в тях. Не можеше да обясни по никакъв начин избухването си. Беше издал първите два звука, които му бяха дошли наум, защото усещаше, че Уил се кани да повдигне въпроса за болницата, а Маркърс не искаше да става така. Не беше честно. Фактът, че майка му се

държи неадекватно, не дава на Уил автоматично правото да я напада заради това. Според него онази работа с болницата бе много по-сериозна от историите с бонбоните и маратонките, така че човек не трябва да ги смесва с лека ръка.

— Ти наред ли си, Маркърс?! — изуми се Уил. — Какво ти става?

— Нищо — сви рамене Маркърс. — Просто... ами, не знам. Просто ми се прииска да изкрещя.

Уил поклати глава и простена:

— Боже, какво семейство!

Всичките тези кавги дойдоха на Маркърс малко в повече, но същевременно си даде сметка, че от тях има и полза. Майка му вече знаеше, че Уил няма дете, което вероятно не е зле, а освен това знаеше, че той ходи на гости на Уил всеки следобед, което също не е зле, защото в последно време му се бе наложило да си измисля какви ли не лъжи — нещо, което изобщо не му се нравеше. И което бе най-същественото, тя знаеше вече какво става в училище, защото Уил бе изплюл камъчето. До момента Маркърс не бе успял да го изплюе, защото още не бе осъзнал, че това е камъче, но в крайна сметка няма значение кой го е изплюл — важното бе, че Фиона бе разбрала истината.

— Забранявам ти повече да ходиш там — каза тя.

Маркърс беше сигурен, че ще го каже, както и бе сигурен, че той няма да я послуша, но все пак реши да поспори.

— И защо?

— Ако имаш да казваш нещо, кажи го на мен. Ако искаш нови дрехи, аз ще ти ги купя.

— Но ти не знаеш от какво имам нужда!

— Кажи ми тогава.

— И аз не знам от какво имам нужда. Само Уил знае.

— Не ставай смешен, моля ти се!

— Истина ти казвам! Той отлично знае какво носят съвременните деца.

— Децата носят онова, което си облекат сутринта.

— Много добре знаеш какво искам да кажа.

— Искаш да кажеш, че той се мисли за голям спец по модата и че дори да е само един бог знае на колко години, е наясно кои маратонки са модерни, макар изобщо да не проумява кои са най-важните неща от живота.

Точно това искаше да каже! Точно в това беше силата на Уил и Маркърс смяташе, че има голям късмет, дето го е срещнал.

— Ние нямаме нужда от подобен човек. Ние си се справяме добре и сами.

Маркърс се втренчи през прозореца на автобуса и се опита да прецени дали това е истина — не му трябваше много време, за да стигне до извода, че не е и че, откъдето и да го погледнеш, никой от двамата не се справя добре.

— Дори и да имаш някакви неприятности, гарантирам ти, че те нямат нищо общо с това какви обувки носиш. Повярвай ми!

— Знам, но...

— Маркърс, повярвай ми, моля те! Аз съм ти майка от дванайсет години и смятам, че съм свършила доста добра работа. Често мисля по този въпрос и знам какво правя.

Маркърс никога досега не бе възприемал майка си като човек, който знае какво прави. От друга страна, не бе мислил за нея като за човек, който си няма никакво понятие за нещата — само дето онова, което тя правеше с него (за него? на него?), някак си не изглеждаше така. Винаги бе считал, че да бъдеш майка е нещо праволинейно, както, например, карането на кола — повечето хора могат да го правят, а когато сгресиш, то е напълно очевидно, като например да блъснеш колата си в автобус или да не научиш детето си да казва „моля“, „благодаря“ и „извинявай“. (В училище обаче имаше много деца, които крадяха и псуваха, и тормозеха другите деца, а техните майки и татковци определено трябваше да отговарят за доста неща.) Ако гледаш на живота по този начин, надали съществуваха много неща, за които да се замисляш. Но неговата майка като че ли искаше да каже, че в майчинството има нещо много повече от това. Тя като че ли му намекваше, че си има предварителен план.

Ако тя наистина има план, то той пък има избор. Може да ѝ вярва, да ѝ се довери, когато тя му казва, че знае какво прави — това означава, че трябва да се примири с нещата в училище, защото всичко накрая ще се нареди и защото тя е в състояние да види неща, които на

него му убягват. От друга страна, може да реши, че тя вече не е с всичкия си — че е човек, който се нагълтва с лекарства и после очевидно забравя за всичко останало. Но и двете възможности за избор му се струваха твърде плашещи. Маркът нямаше желание да се примирява с нещата в училище, но пък другата алтернатива му налагаше сам да си бъде майка — а как можеш сам да си бъдеш майка, когато си едва на дванайсет?! Вярно, можеше сам да си напомня да казва „моля“, „благодаря“ и „извинявай“ — това беше лесно. Но другите неща откъде да подхване? Даже нямаше представа какви са тези други неща. Да не говорим пък че до днес нямаше и представа за съществуването на тези други неща.

Но колкото и да го мислеше и премисляше, всичко се свеждаше отново до същия проблем — че са само двама. И че най-малко — *най-малко* — единият от тях е превъртял.

През следващите няколко дена Маркът започна да обръща внимание на доста от нещата, които Фиона казваше или правеше. Всичко, което тя му казваше, събуждаше любопитството му: за онова, което трябва да слуша или чете, за другото, което трябва да пие или яде. Питаше се дали това е част от великия ѝ план, или просто си го измисля на момента. Не му бе хрумвало да я попита — до момента, в който тя го изпрати до магазина за яйца. Точно тогава го осени мисълта, че той е вегетарианец, само защото и тя е такава.

— Винаги ли си знаела, че аз ще бъда вегетарианец?

— Разбира се — засмя се тя. — Не съм го решила поради принудата на момента, само защото внезапно са ми се свършили кренвиршите.

— А смяташ ли, че е честно?

— Какво искаш да кажеш?

— Нямаше ли да е по-добре да ми бъде позволено сам да направя своя избор?

— Можеш да го направиш, когато пораснеш.

— А защо сега да не съм достатъчно голям за това?

— Защото не си готвиш сам. А аз не желая да готвя месо, така че ще трябва да се удовлетвориш с онова, което ям аз.

— Но ти не ми разрешаваш да ходя и до Макдоналдс!

— Маркът, кажи ми да не би да се опитваш да ми спретнеш някакъв преждевременен тийнейджърски бунт? Разбира се, че не мога

да те спра да ходиш в Макдоналдс.

— Сериозно?

— Естествено. Как бих могла да те спра?! Просто ще бъда разочарована, ако го направиш.

Разочарована. Разочарование. Ето как постигаше тя своето. Така печелеше повечето неща в живота си.

— Защо?

— Мислех, че си вегетарианец, защото си убеден в това.

— Така е.

— В такъв случай не можеш да ходиш в Макдоналдс, нали?

Ето че пак го хвана в капана си! Непрекъснато му разправя, че може да прави каквото си поиска, но после започва да спори с него и накрая се оказва, че той иска онова, което иска тя. На Маркъс започваше да му писва.

— Не е честно!

Тя се засмя и каза:

— Това е животът, Маркъс. Човек трябва сам да реши в какво вярва, а после да се придържа към него. Трудно е, да, но в никакъв случай нечестно. И преди всичко е лесно за разбиране.

В тази работа имаше нещо нередно, но Маркъс не можеше да проумее какво. Единственото сигурно бе, че не всеки мисли по този начин. Когато в клас говореха за разни неща като пушенето, всички се съгласяваха, че е лошо, но после излизаха и запалваха цигара; когато говореха за филмите с насилие, никой не ги одобряваше, но после всички се прибираха вкъщи и ги гледаха. Мислеха едно, а правеха съвсем друго. В дома на Маркъс обаче нещата стояха по различен начин. Решаваха кое е лошо и след това никога не се докосваха до него. И все пак в това имаше някаква логика — той смяташе, че човек не трябва нито да краде, нито да убива и затова нито крадеше, нито убиваше. В това ли е целият смисъл? Не беше много сигурен.

Но си даваше сметка, че тук някъде се корени най-важната причина за неговата различност. И точно затова той носеше дрехи, на които другите деца се смееха — защото веднъж си поговориха с майка му много сериозно на тема мода и решиха, че модата е чиста глупост. И точно затова той слушаше музика, която останалите мислеха за старомодна или за тъпа — защото веднъж си поговориха с майка му много сериозно на тема попмузика и се съгласиха, че съвременните

парчета са просто средство, чрез което големите компании трупат пари. И точно затова на него не му беше разрешено да играе компютърни игри с насилие или да яде хамбургери, или да прави това или онова. И той се бе съгласил с нея за всичко — само дето не точно се бе съгласил, а по-скоро бе загубил спора.

— Защо просто не ми казваш какво да правя и какво не? Защо винаги трябва да разговаряме надълго и нашироко по въпроса?

— Защото искам да те науча да мислиш и сам да преценяваш.

— Такъв ли ти е планът?

— Какъв план?

— Ами, нали оня ден каза, че много добре знаеш какво правиш?

— За кое?

— За това, че си майка.

— Така ли към казала?

— Аха.

— О! Е, в такъв случай... Аз наистина искам да те накарам да мислиш и сам да преценяваш. Всички родители се стремят да научат на това децата си.

— Да де, но ние само спорим и аз губя спора, и накрая правя това, което ти искаш. Можем да си спестим сума време, ако ти просто ми казваш какво ми е позволено и с това да се свърши.

— Откъде ти хрумнаха такива мисли, за бога?!

— Мислих сам и преценявах.

— Браво на теб.

— Мислих и прецених, че искам да ходя на гости на Уил след училище.

— Този спор вече го загуби.

— Искам да се виждам и с някой друг, освен с теб.

— Какво ще кажеш за Сузи?

— Тя е като теб. А Уил не е.

— Така е, не е. Той е лъжец и не прави нищо по цял ден, и...

— Купи ми маратонки.

— Вярно. Значи той е богат лъжец, който не прави нищо.

— Но ме разбира за училището и за разни други неща.

— Разбира ли?! Но, Маркърс, та той дори не може да разбере, че се е родил!

— Виждаш ли сега какво имам предвид? — Маркът започна наистина да се отчайва. — Аз се опитвам да мисля самостоятелно, а ти само... Нищо не става. Ти така или иначе винаги печелиш.

— Защото не можеш да подкрепиш аргумента си. Не е достатъчно да ми казваш, че мислиш самостоятелно. Трябва и да ми покажеш.

— Как да ти покажа?

— Дай ми основателна причина за твоето мнение.

Той можеше лесно да ѝ даде причина. Тя надали щеше да бъде основателна и той щеше се почувства зле, когато ѝ я изрече, защото бе напълно сигурен, че това ще я накара да се разплаче. Но причината си бе съвсем добра — причина, която ще я накара най-сетне да млъкне. И ако това бе единственият начин за печелене на спорове, той щеше се възползва от него.

— Защото имам нужда от баща!

Наистина я накара да млъкне. И да се разплаче. Значи свърши работа.

ОСЕМНАЙСЕТ

„Деветнайсети ноември. Шибаният деветнайсети ноември! Направо нов рекорд!“ — отбеляза мрачно Уил. Миналата година беше поне шибаният дваисет и шести ноември. От години не успяваше да я докара до декември — имаше чувството, че когато стане на петдесет-шейсет години, ще чува първото изпълнение на „Страхотната шейна на Дядо Коледа“ още през юли или август. Тази година то достигна до ушите му в подножието на ескалаторите към метростанция „Ейнджъл“ — една засмяна, привлекателна млада жена със своята цигулка очевидно се опитваше да си подпомогне обучението по музика с някоя и друга лира. Уил я изгледа с цялата омраза, която успя да събере — погледът му беше предназначен да придаде не само посланието, че няма никакво намерение да ѝ дава пари, а и желанието му да смачка цигулката ѝ, а главата ѝ да забучи на стълбите на ескалатора.

Уил мразеше Коледата по напълно очевидни причини — все се намираще някой да потропа на вратата му, да му надува ушите с песента, която той буквално ненавиждаше, а на всичкото отгоре да очаква от него и пари. Когато беше малък, нещата бяха дори още по-зле, защото баща му също мразеше Коледата — по напълно очевидни причини (макар че тогава Уил все още не подозираше, че причините са толкова очевидни и трябваше да минат доста години, докато го разбере — в ония далечни години той просто смяташе, че на баща му му е писнало от тази песен, както и на всички останали): защото тя непрекъснато му напомняше, че животът му е абсолютен провал. Доста често се появяваха разни хора и искаха интервюта от баща му, по време на които го питаха какво друго е написал и той им разказваше, понякога им го изсвирваше или им го пускаше на плоча. Те започваха да се въртят сконфузено на столовете си, да цъкат съчувствено с език и да нареждат, че сигурно е много трудно да се прочуеш само с една-единствена песен, след което следваше задължителният въпрос дали песента не е съсипала целия му живот и дали не му се иска никога да не я бе написал. Тогава баща му

изпаднаше в ярост и им казваше, че са глупави, високомерни и нечувствителни и накрая ги изгонваше, а когато те си заминеха, той започваше да се оплаква, че песента е съсипала целия му живот и му се иска никога да не я бе написал. Един радиожурналист бе стигнал дори дотам, че да създаде предаване, наречено „Прочути с един-единствен хит“, вдъхновено от интервюто му с Чарлс Фрийман — предаването бе посветено на хора, станали известни с една-единствена книга, един-единствен филм или една-единствена песен. Въпросният журналист дори бе имал наглостта да покани баща му за второ интервю, което той, напълно разбираемо, бе отказал.

И ето как Коледата се бе превърнала в сезона на гнева, горчивината, съжаленията и самообвиненията, на пиянските гуляи и настървените, но често смешновати напъни за нови произведения (една Коледа баща му бе написал цял и изцяло бездарен мюзикъл в безнадежден опит да докаже, че талантът му е все още жив). Коледа бе и времето на подаръците през комина, но едва навършилият девет години Уил вече с радост би заменил всички спирографи и батмобици за малко спокойствие и ведрина у дома.

Но нещата се промениха. Баща му почина, а след него и майка му и Уил бързо загуби връзка с доведените си брат и сестра, които и без това си бяха стари и непоносимо скучни. Затова той прекарваше Коледата си обикновено с приятели или със семействата на приятелките си, а единственото, което му остана от „Страхотната шейна на Дядо Коледа“, бяха чековете, които тя му носеше през дълбокия сняг. Но и те бяха напълно достатъчни. Уил често се питаше дали съществува някоя друга тъпа песен, стаила дълбоко в себе си толкова много болка, отчаяние и съжаление. Надали. Бившата съпруга на Боб Дилан вероятно не обичаше да слуша често „Кървави следи по пътя“, но пък и „Кървави следи по пътя“ бе нещо съвсем друго — това беше песен за нещастieto и разрухата в живота. „Страхотната шейна на Дядо Коледа“ не бе предназначена да всява подобни чувства, но когато я чуеше, на него винаги му се приискваше да удари едно чисто питие, да отиде на психотерапевт или да си поплаче както трябва — защото точно това задължително ставаше, когато тя достигнеше до ушите му, докато се качваше с ескалатора в някой магазин или супермаркет в седмиците преди 25 декември. Вероятно по света има много такива като него. Защо да не вземат да се обединят в една група

за морално подпомагане, наречена например „Успешна песен“ — група, в която богати мъже и жени с вгорчен живот ще се събират в скъпи ресторанти и ще си говорят за кученца, птиченца, бански, млекари и възмутителни танци?!

За тази Коледа нямаше никакви планове. В момента не можеше да се похвали с приятелка, следователно отпаднаха родителите на приятелката и макар да се сецаше за няколко приятели, на които спокойно можеше да се натресе, не беше в настроение да го прави. Реши, че ще му е най-добре да си стои сам вкъщи, да гледа филм след филм и да се напие до оглупяване. И защо не? И той имаше право на почивка като всички останали, макар че в неговия случай не се бе уморил от кой знае какво, за да си почива.

Звучите на цигуларката в метрото бяха извикали в съзнанието му няколко мисли. Първата бе свързана с образа на баща му — вечно бродещият призрак на Коледата в неговия живот, но втората бе насочена към Маркъс. И сам не разбираше защо. След инцидента с маратонките не бяха разговаряли много, а откакто Фиона го извлече от апартамента му миналата седмица, даже не беше го зървал. Това вероятно се дължеше на факта, че Маркъс бе единственото дете, което Уил познаваше, макар той да се съмняваше, че е достатъчно съзлив, та да се отдаде на отблъскващата мисъл, че Коледа е време за децата. По-вероятното обяснение вероятно бе, че правеше някаква несъзнателна връзка между Маркъс и неговото собствено детство. Не че Уил бе имал нещастieto да бъде ексцентричен зубрач с неподходящи маратонки — напротив, бе носил правилните обувки, с правилните чорапи, правилните панталони и правилните ризи, бе посещавал правилния фризьор, който му бе правил правилната прическа. Точно в това се състоеше и смисълът на модата според него — тя означаваше да бъдеш сред хладнокръвните, готините и хората с власт и задължително срещу отчуждените и слабите. Тя бе давала на Уил възможност да бъде точно там, където искаше да бъде, а що се отнася до психическия тормоз, той бе установил, че най-добрият начин да не бъдеш подложен на такъв, е ти самият да тормозиш всички наляво и надясно.

Но в апартамента на Фиона имаше нещо много повече от намек за някогашната атмосфера в дома на семейство Фрийман — там те връхлетяваше същото чувство на безнадеждност, поражение,

объркване и неподправена лудост. Уил, разбира се, бе израснал с пари, а Маркърс не разполагаше с такива, но човек няма нужда от много мангизи, за да бъде социално непригоден. Така че, какво от това, че Чарлс Фрийман се бе убил със скъпо уиски, а Фиона бе опитала да се самоубие с обикновени успокояващи средства на здравното министерство? Двата биха намерили много общи теми за разговор по партитата.

Връзката, която несъзнателно бе направил, не допаднаше особено много на Уил, защото този извод означаваше, че ако изобщо има някаква съвест, той трябва да вземе Маркърс под крилото си и да използва собствения си опит на израстване с един малко пернат родител, за да изведе момчето на безопасно житейско островче. Обаче той изобщо не изгаряше от желание да го направи. Тази цел би изисквала прекалено много работа и прекалено близки контакти с хора, които нито разбира, нито харесва. Уил предпочиташе да си живее спокойно и да си гледа поредния сапунен сериал в пълно усамотение.

Ала беше забравил, че няма никакъв контрол над връзката си с Маркърс и Фиона. На шибания двайсети ноември, само ден след шибания деветнайсети ноември, когато Уил бе решил, че Маркърс ще трябва да мине и без неговата помощ, телефонът иззвъня. Беше Фиона, която веднага започна да реди някакви откачени неща.

— Маркърс няма нужда от баща, а и да е така, такъв като теб изобщо не му е нужен! — заяви тя.

Уил изгуби нишката, още преди да бяха започнали какъвто и да било нормален разговор. Единственото, с което той бе допринесъл за него, бе безспорно предпазливото и напълно невинно „Здравей. Как си?“.

— Моля?!

— Маркърс очевидно си мисли, че се нуждае от компанията на възрастен мъж. От нещо като баща до себе си. И твоето име някак си изскочи от устата му.

— Виж какво, Фиона, гарантирам ти, че аз нямам никаква вина за това. Лично аз не се нуждаю от компанията на млад мъж, а още по-малко пък — от нещо като син. Така че, както виждаш, двамата сме на едно и също мнение по въпроса.

— Значи ще откажеш да се виждаш с него, дори и ако той държи на това?

— Защо не използва собствения си баща за ролята на бащата? Някак си това ми се струва най-нормалното разрешение на проблема или може би греша?

— Баща му живее в Кеймбридж.

— Кой Кеймбридж? Оня в Австралия или онзи в Калифорния? Надали говориш за най-близкия до Лондон Кеймбридж нагоре по магистралата.

— Маркъс не може да отскача с кола до този Кеймбридж. Той е само на дванайсет.

— Чакай малко! Ти ми се обади, за да ми кажеш да не се изпречвам на пътя на Маркъс. И аз ти казах, че нямам никакво намерение да се изпречвам на пътя на Маркъс. А сега се опитваш да ми внушиш, че... Да не би да съм пропуснал нещо?

— Очевидно много държиш да се отървеш от него.

— Значи ти *не* ми казваш да го оставя на мира, а по-скоро да подам молба за попечителство върху него.

— Ти не можеш ли да водиш разговор, без да прибъгваш до саркастични забележки?

— Просто те моля да ми обясниш ясно и недвусмислено, без да си променяш мнението всяка секунда, какво точно искаш да направя.

Тя въздъхна и отговори:

— Някои неща са малко по-сложни, отколкото си ги представяш, Уил.

— Затова ли ми се обади? Защото аз имам чувството, че в началото имаше предвид нещо съвсем друго — че държиш да ми натриеш носа с идеята, че аз съм най-неподходящият мъж на света за тази работа.

— С теб наистина не може да се разговаря лесно.

— Тогава не разговаряй! — Той вече крещеше. Беше определено вбесен. Говореха едва от три минути, а ето че той имаше усещането, че този разговор ще продължи цял живот — че през няколко часа той ще оставя слушалката, за да хапне, да поспи или да отиде до тоалетната, а Фиона ще продължава да си приказва, за да твърди един път едно, а после съвсем друго. — Просто затвори! Тресни ми слушалката! Няма да се обидя — обещавам ти!

— Мисля, че трябва да поговорим сериозно по този въпрос.

— По кой въпрос? За какво трябва да си говорим сериозно?

— За цялата тази работа.

— Няма такова нещо като цяла работа. Няма дори и половин работа, ако искаш да знаеш!

— Свободен ли си да пийнем по едно утре вечер? Може би ще бъде най-добре да поговорим на четири очи. По телефона очевидно нищо не се получава.

Нямаше никакъв смисъл да ѝ противоречи. Нямаше смисъл и да не ѝ противоречи. Уговориха се да се срещнат за по едно питие. В своето безсилие и тотално объркване Уил започна да гледа на постигнатото споразумение за време и място като на блестяща победа над нея.

Уил никога не бе оставал насаме с Фиона. Досега Маркъс винаги бе идвал с тях, за да им казва какво да говорят и кога да говорят — освен в случая с маратонките, когато той пак им казваше по свой начин за какво да говорят, макар че в действителност не си отваряше устата. Отидоха в една тиха кръчмичка, където бяха сигурни, че ще си намерят места и няма да им се наложи да се надвикват с тонколони, някой гръндж оркестър или комедиант. Когато Уил донесе напитките и седна срещу Фиона, и още веднъж, макар и несъзнателно, потвърди факта, че изобщо не я харесва, той си даде сметка за нещо много важно — че вече близо двайсет години ходи по кръчмите и никога досега не бе седял на една маса с жена, която изобщо не намира за сексуално привлекателна. Замисли се повторно по въпроса. Възможно ли е наистина? Вярно, че продължаваше да се вижда с бившата си приятелка Джесика, дори след като се разделиха и тя непрекъснато му изтъкваше колко много неща от живота изпуска. Но и тя го бе привличала сексуално, макар и в миналото, а дори сега беше убеден, че ако Джесика намекне, че няма нищо против да започне някаква извънбрачна връзка, той с удоволствие би се кандидатира за свободната длъжност.

Да, тази ситуация определено беше новост за него и той се запита дали пък за нея не важат някакви други правила. По очевидни причини не би било нито подходящо, нито благоразумно да хване ръката ѝ, да прикове погледа ѝ и внимателно да приплъзне разговора по посока на флирта. Щом нямаше никакво желание да спи с Фиона, то тогава отпаднаше необходимостта да се преструва, че приема за интересно всичко, което тя казва. Но му се наложи да преживее нещо

невероятно — установи, че повечето от нещата, които тя казва, са всъщност доста интересни. Не в смисъл че той никога не ги бе чувал, защото, макар че Фиона вероятно знаеше много неща, които не му бяха известни, той бе почти сигурен, че повечето от тях са твърде скучни... Не, по-скоро разговорът просто го погълна. Слушаше я внимателно, обмисляше чутото и отговаряше. Не си спомняше кога за последен път бе преживял нещо подобно, но ето че сега му се случваше. Защо обаче? Да не би и тук да важи законът за всеобщата гадост — когато не харесваш някого, той задължително се оказва безкрайно очарователен? Или пък са се задействали други фактори, за които се налагаше сериозно да помисли?

Днес тя беше различна. Очевидно нямаше за цел да му напомня какво безполезно същество е всъщност, нито пък да го обвинява, че иска да злоупотреби сексуално със сина ѝ. Сякаш бе стигнала до извода, че колкото и да иска, не може да избяга от връзката си с него. Последното изобщо не се нравеше на Уил.

— Съжалявам за начина, по който се държах вчера.

— Няма нищо.

Уил запали цигара. Фиона сбръчка неодобрително нос и прогони дима с ръка. Той мразеше хора, които правят това на места, където нямат право да го правят. Нямаше намерение да ѝ се извинява, че пуши в кръчма — всъщност възнамеряваше собственоръчно да създаде такъв пушек, че да не могат да се виждат.

— Когато ти се обадох, бях много разстроена. Когато Маркърс ми заяви, че има нужда от приятелство с голям мъж, имах чувството, че ме зашлеви през лицето.

— Представям си.

Нямаше никаква представа за какво говори тя. Как може човек да обръща внимание на всичко, което казва Маркърс?!

— Това е първото нещо, за което една жена си мисли, когато се раздели с бащата на сина си — че той ще се нуждае и от мъжко присъствие. Но после надделява здравият феминистичен разум. И все пак откакто Маркърс порасна достатъчно, за да разбира за какво става въпрос, ние често говорим по проблема и той непрекъснато ме уверява, че за него няма какво значение. Обаче ето че вчера внезапно ми заявява обратното. Макар че е напълно наясно колко се притеснявам по този въпрос.

Уил нямаше никакво желание да бъде въввлечен в тази история. Изобщо не му пукаше дали Маркърс има нужда от мъжко присъствие в живота си или не. И защо да му пука? Това не е негова работа, въпреки че очевидно точно за неговото присъствие ставаше въпрос. Той не се бе натискал за тази роля, пък и беше абсолютно сигурен, че дори и Маркърс действително да има нужда от възрастен мъж в живота си, то той не е най-подходящият за тази цел. Но сега, докато слушаше Фиона, той беше принуден, макар и неохотно, да си даде сметка, че все пак разбира момчето по-добре от нея — просто той е мъж, а Фиона не е, а и вероятно по свой собствен, юношески и ексцентричен начин Маркърс бе неискрен мъж. Уил разбираше отлично неискрените мъже.

— Точно в това е разковничето — каза безизразно той.

— В кое?

— Точно затова го е казал. Защото е знаел, че ще свърши работа.

— Каква работа?

— Онова, което се е надявал да постигне с тези думи. Предполагам, че ги е държал като последен коз. Това е било неговото ядрено оръжие. За какво спорехте?

— Аз просто повторих за пореден път несъгласието си той да се вижда с теб.

— Ясно. — Новините се оказваха много по-лоши от очакваното. Щом Маркърс е решил да използва ядреното си въоръжение заради него, значи Уил е затънал в далече по-големи неприятности от предполагаемото.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш онова, което мисля, че се опитваш? Че той ме е атакувал по най-уязвимото място само за да излезе победител в спора?

— Аха. Напълно естествено.

— Маркърс не е способен на такива неща.

— Да бе — изсумтя Уил.

— Ти действително ли го мислиш?

— Той не е толкова тъп.

— Не се притеснявам за неговата интелигентност, а за... емоционалната му искреност.

Уил отново изсумтя. Бе възнамерявал да се въздържа от каквито и да било коментари по време на този разговор, но мислите му непрекъснато се материализираха в думи. От коя планета идва тази

жена? Изглеждаше му толкова неземна, че направо не можеше да я възприеме като склонна към депресии и самоубийство, макар че често припяваше със затворени очи — не бе възможно човек, който се рее така високо над сивото ежедневие, да не е защитен от някакви други сили! Но това беше само част от проблема. Двата се бяха събрали тук и сега, защото един хитър дванайсетгодишен хлапак я бе смъкнал с трясък на земята — а щом Маркъс можеше да го направи, какво оставаше тогава за някой приятел, шеф или хазяин, които не я обичат?! Нищо и никой не можеше да я защити от подобно нещо. Защо тези хора толкова държат да си усложняват живота? Животът всъщност е прост като фасул — елементарна аритметика: рискът да обичаш някого и да позволиш да бъдеш обичан си струваше само ако везните са наклонени в твоя полза — което обикновено не е така. На света живеят милиарди човешки личинки и ако извадиш късмет, може и да бъдеш обичан от петнайсетина-двайсет от тях. Не трябва много ум, за да стигнеш до извода, че не си струват риска, нали така? Фиона бе допуснала грешката да има дете, но това все пак не е краят на света. Ако беше на нейно място, Уил не би допуснал да бъде разиграван така от един хлапак.

— Защо реагираш така на всичко, което казвам? — запита Фиона, втренчила поглед в него.

— Как?

— Ами, изсумтяваш.

— Съжалявам. Просто... аз не знам нищо за, сецаш се, разните там етапи на развитие и какво се очаква от децата на определена възраст. Такива работи. Но съм сигурен в едно — приблизително това е възрастта, когато трябва да спреш да вярваш на онова, което твърди един мъж за своите чувства.

Фиона се загледа неவிждащо в чашата си с „Гинес“.

— И кога може да се очаква това да спре, според твоето компетентно мнение? — Последните две думи бяха изречени с необичайна острота, но Уил реши да не им обръща внимание.

— Когато мъжът стане на седемдесет-осемдесет години, но тогава пък започва да използва истината в крайно неподходящи моменти, само за да шокира хората.

— Но тогава аз ще съм вече мъртва.

— Именно.

Тя отиде на бара, за да купи по още едно питие, а когато се върна и се тръшна тежко на мястото си, запита:

— Добре де, но защо ти?

— Вече ти казах. Той не се нуждае точно от мъжко присъствие. Казал го е, просто за да постигне своето.

— Ясно, това го разбирам. Но защо толкова много държи да те вижда, за да ми причини тази болка?

— Виж това вече не знам.

— Наистина ли не знаеш?

— Наистина.

— Може би ще е най-добре, ако наистина не те вижда.

Уил предпочете да замълчи — бе научил нещо много важно от вчерашния телефонен разговор с нея.

— Каж ми де, какво мислиш?

— Не мисля.

— Какво не мислиш?

— Просто не мисля. Нищо не мисля. Ти си негова майка. Ти решаваш.

— Но ти вече си въввлечен в тази история. Той идва в твоя апартамент. Ти го извеждаш, за да му купиш обувки. Той си има някакъв нов живот, който аз не мога да контролирам, затова контролът трябва да поемеш ти.

— Нямам никакво намерение да го контролирам.

— Значи в такъв случай ще е най-добре, ако той не те вижда никога повече.

— Вече минахме тази точка от разговора, не мислиш ли? Какво очакваш от мен да направя, когато той ми позвъни на вратата?

— Няма да го пускаш.

— Чудесно.

— Искам да кажа само, че ако не си готов да помислиш как да ми помогнеш, то тогава стой настрана от него.

— Добре.

— Боже, ти наистина си едно егоистично копеле!

— Да, но съм си съвсем сам. Сам за себе си. И мисля само за себе си, просто защото няма никой друг, за когото да мисля.

— Да, но ето че вече и той е тук. Не можеш просто да се изолираш от живота.

Уил беше сигурен, че Фиона греши. Можеш да се изолираш от живота, и то как! Ако не отвориш вратата, когато той ти звъни, как тогава ще се намъкне вътре?!

ДЕВЕТНАЙСЕТ

На Маркърс никак не му се нравеше идеята, че майка му е разговаряла с Уил. До неотдавна той щеше да се зарадва при тази новина, но вече не хранеше никакви надежди, че той, майка му, Уил, Нед и вероятно още едно бебе ще живеят заедно в апартамента на Уил. Първо на първо, Нед не съществуваше и пак първо на първо (ако можеше да има два пъти първо) Фиона и Уил не се харесваха особено, пък и апартаментът на Уил не бе достатъчно голям за всички тях, макар че, като се замисли човек, те не са чак толкова много, колкото той първоначално си бе мислил.

Но сега те знаеха прекалено много, а и съществуваша прекалено много неща, за които Маркърс държеше те да не разговарят в негово отсъствие. Не искаше Уил да говори на майка му за болницата, защото това може да я накара отново да откачи; не искаше Уил да й казва как се е опитвал да го изнудва да излиза с нея; не искаше майка му да казва на Уил колко телевизия му е позволено да гледа, защото Уил като нищо ще започне да изключва телевизора, когато Маркърс се появи... Доколкото можеше да прецени, всяка възможна тема за разговор представляваше потенциален източник на проблеми.

Майка му щеше да отсъства само за два часа вечер, така че не се наложи да викат детегледачка. Маркърс сложи веригата на вратата, написа си домашните, погледа малко телевизия и поигра на компютъра. Чакаше. В девет и пет тя позвъни на вратата с техния сигнал. Той се втренчи в лицето й, като се опитваше да отгатне дали е ядосана или депресирана, но всичко като че ли изглеждаше наред.

— Добре ли прекара?

— Да, добре.

— Какво означава това?

— Той не е особено приятен човек, не мислиш ли?

— Не, не мисля. Той ми купи маратонки.

— Хубаво, обаче повече няма да ходиш у тях.

— Не можеш да ми забраниш.

— Вярно, не мога, но той няма да ти отвори вратата, така че няма никакъв смисъл да ходиш.

— Откъде знаеш, че той няма да ми отвори?

— Той самият ми го каза.

За Маркърс никак не беше трудно да си представи как Уил изрича тези думи, но това ни най-малко не го притесни. Отлично знаеше как кърнти звънецът вътре в апартамента. Разполагаше с цялото време на света да си звъни ли, звъни.

Маркърс беше принуден да се срещне с директорката във връзка с откраднатите му маратонки. Майка му беше написала жалба, макар че той й бе казал — *бе я умолявал* — да не го прави. Бяха спорили толкова дълго по този въпрос, че вече бяха изминали доста дни след събитието. Затова сега той имаше две възможности: или да излъже директорката и да й каже, че няма никаква представа кой му е откраднал маратонките, с което да бъде обявен за пълен глупак, или да й каже истината и да изгуби обувките си, якето, ризата, панталоните, слиповете и даже някое око или част от ухо на път за къщи. Не възнамеряваше обаче да прекарва много безсънни нощи в избор на най-добрата възможност.

Отиде в началото на обедната почивка — точно когато класната му бе казала да отиде, — но госпожа Морисън още не бе готова да го приеме. Чуваше се и през вратата как крещи на някого. Отначало Маркърс беше сам, но после се появи Ели Маккрий — онова вечно нацупено, развлечено момиче от десети клас, което си подстригваше косата собственооръчно и си мажеше устните с черно червило. Седна на последния стол от редицата пред кабинета на директорката и се втренчи някъде пред себе си. Всички я знаеха — тя винаги се забъркваше в някакви неприятности, които обикновено се оказваха твърде големи.

Известно време никой не обели думица, но накрая Маркърс реши, че няма да е зле да я заговори — майка му непрекъснато му тънтонеше, че трябва сам да се опитва да завързва контакти в училище.

— Здравей, Ели — каза той.

Тя го изгледа, изсмя се презрително, поклати огорчено глава и се извърна. Маркърс не се обиди — напротив, едва не се засмя. Щеше му

се в момента да разполага с видеокамера и да може да запише всичко, за да го покаже на майка си. Нека да види какво става, когато се опиташ да заговориш някое друго дете в училище, особено по-голямо от теб и преди всичко — момиче! Не възнамеряваше да си прави труда отново да опитва.

— Как става така, че всяко дребно, сополиво, смотано копеленце ми знае името?!

Маркърс не повярва на ушите си, че тя му е проговорила, а когато я погледна, му се стори, че има пълно право да се съмнява, защото тя продължаваше да наблюдава втрещено нещо пред себе си. Реши да не ѝ обръща внимание.

— Хей, дребния! На теб говоря! Защо си толкова невъзпитан?

— Извинявай. Не разбрах, че говориш на мен.

— Да виждаш наоколо друго дребно, сополиво, смотано копеленце?

— Не — беше принуден да се съгласи Маркърс.

— Добре. Та, кажи сега, как така ми знаеш името? Аз нямам елементарна представа ти кой си.

— Ти си прочута — отвърна Маркърс и веднага, щом думите излязоха от устата му, разбра, че е направил огромна грешка.

— И с какво толкова съм прочута?

— Пука ми.

— Пука ти — и то как! Аз съм прочута, защото винаги се забърквам в някакви неприятности.

— Да.

— Мамка му!

Отново потънаха в мълчание. Маркърс нямаше никакво намерение да нарушава настъпилата тишина — щом едно „Здравей, Ели“ е в състояние да причини толкова главоболия, какво остава тогава за въпрос от рода на това как си е прекарала уикенда!

— Аз винаги се забърквам в неприятности, макар че в действителност не съм сторила нищо лошо — изтърси внезапно тя.

— Права си.

— Ти откъде знаеш?

— Защото ти току-що ми го каза. — Според Маркърс това беше най-добрият възможен отговор. Щом Ели Маккрий казва, че не е направила нищо лошо, значи не е.

— Ако се опитваш да се правиш на нагъл, ще ти зашлевя един!

На Маркърс му се прииска госпожа Морисън да беше побързала. Дори и да нямаше нищо против да повярва, че Ели не е сторила нищо лошо, прекрасно разбираше защо някои хора си мислят обратното.

— Знаеш ли какво съм направила този път?

— Нищо — заяви категорично Маркърс.

— Добре. Но знаеш ли какво се предполага, че съм направила този път?

— Нищо. — Това си беше най-добрата възможна реплика и той възнамеряваше да се придържа плътно към нея.

— Е, сигурно предполагат, че съм сторила нещо лошо, иначе сега нямаше да кибича тук, нали?

— Не.

— Заради тази тениска. Не ми разрешават да идвам с нея на училище, но аз не възнамерявам да я сваля. Така че, заформя се стабилен скандал.

Маркърс я погледна. Всички тук трябваше да носят тениски с емблемата на училището, но на тениската на Ели се виждаше някакъв откачалник с доста оредяла дълга коса и малка брадичка. Имаше големи очи и малко приличаше на Исус, само че в по-модерен вариант, с изрусена коса.

— Кой е този? — опита се той да прояви учтивост.

— Не може да не знаеш.

— Амииии... А, да.

— Тогава кой е?

— Амииии... Забравих.

— Изобщо не го знаеш кой е.

— Да.

— Но това направо не е за вярване! Все едно да не знаеш името на премиера или нещо такова.

— Така си е — засмя се Маркърс смутено, за да й покаже, че поне признава глупостта си, макар и да не знае нищо по въпроса. — Каж ми ти кой е.

— Кърк О'Бейн.

— Аха, ясно.

Маркърс никога не беше чувал за Кърк О'Бейн, макар че за кого ли изобщо беше чувал.

— И какво прави той?

— Играе за „Манчестър Юнайтед“.

Маркъс отново се вгледа в тениската на Ели, макар че по този начин изглеждаше, че сякаш се е втренчил в гърдите ѝ. Надяваше се обаче тя да разбере, че не гледа гърдите ѝ, а само картинката.

— Така ли? — Човекът приличаше повече на певец, отколкото на футболист. Футболистите обикновено не са толкова тъжни, а този тук беше определено доста тъжен. Пък и някак си не възприемаше Ели като футболен запаянко.

— Аха. Миналата събота отбеляза пет гола за „Манчестър“.

— Уха! — възкликна Маркъс.

Вратата на госпожа Морисън се отвори и оттам се показаха двама седмокласници с пребледнели като платно физиономии.

— Заповядай, Маркъс — обърна се към него директорката.

— Чао, Ели — каза Маркъс.

Ели отново заклати глава, все така огорчена, че славата ѝ се носи толкова несправедливо. Маркъс не бързаше да се срещне с госпожа Морисън, но ако алтернативата беше да стои сам в чакалнята с Ели Маккрий, би предпочел да го затварят в кабинета на директорката всеки божи ден.

Изпусна си нервите. Малко след това си даде сметка, че изобщо не е в негова полза да си изпуска нервите пред директорката на новото си училище, но не успя да се овладее. Тя се държеше толкова дървенияшки, че накрая единственото, което му остана, бе да включи в действие крясъците. Отначало започнаха сравнително добре: не, досега не си бе имал неприятности с децата, които му откраднаха маратонките; не, той не ги знае кои са; и не, не се чувства особено добре в новото училище (дотук само една лъжа). Но после тя започна да развива някакви теории на тема „стратегии за оцеляване“ и той не издържа.

— Искам да кажа — и знам, че ти си се сетил, — но не можа ли просто да не им се мяркаш пред очите?

Защо всички го мислеха за тъпанар? Защо всички си въобразяваха, че единствената мисъл, с която той се събужда всяка сутрин, е как да намери хората, които го наричат с какви ли не прозвища, които го тормозят и които му крадат нещата — само за да провери дали няма да измислят да му направят още нещо?!

— Опитвах се. — Това беше единственото, което успя да измисли. Беше прекалено разстроен, за да се сети за друго.

— Очевидно не си се постарал достатъчно.

Дойде му до гуша! Директорката каза това не защото искаше да му помогне, а защото не го харесваше. Никой в това училище не го харесваше и Маркърс не можеше да разбере защо. Писна му! Стана, за да си ходи.

— Седни си на мястото, Маркърс! Още не съм приключила с теб.

— Обаче аз приключих с вас!

Нямаше представа, че ще го каже и беше не по-малко удивен от нея, че го направи. До този момент никога не се бе държал нагло с учител — най-вече защото никога не се бе налагало да бъде такъв. Но светкавично си даде сметка, че не е избрал най-подходящия човек за подобно начало. Щом човек е решил да се забърква в неприятности, може би ще е най-добре да се изкачва бавно по йерархичната стълбица. А той бе започнал право от върха, което си беше голяма грешка.

— СЕДНИ!

Но той не седна. Просто си излезе оттам, откъдето беше дошъл и не се обърна назад.

Щом напусна територията на кабинета ѝ, се почувства много по-добре — олекна му на душата. Имаше чувството, че се е отделил от земята и вече се носи из космоса. Усецането беше страхотно — много по-добро от досегашното състояние на постоянно висене над пропастта. До този момент не му беше хрумвало да го опише като „висене над пропастта“, но сега си даваше сметка, че е точно такава. Досега се бе преструвал, че всичко е нормално — вярно, малко трудничко, но иначе нормално, — но едва когато му пораснаха криле и той се отдели от земята, разбра, че е всичко друго, но не и нормално. Защото на човек *нормално* не му крадат обувките. Защото учителите по английски *нормално* не те изкарват откачалник. Защото не е *нормално* за човек да го обстрелват с твърди курабийки. А този списък е само от училище...

И ето как се превърна в дезертър. Вървеше си по Холоуей Роуд, докато всички други в училище... е, в момента обядваха, но той не възнамеряваше да се връща. Скоро щеше да си върви по Холоуей Роуд (може би не точно по тази улица, а по някоя друга, защото вече почти беше стигнал до края ѝ, а и обядът продължава още половин час), а ще

започне часът по история и тогава той наистина щеше да бъде избягал от училище. Зачуди се дали при всички избягали от училище нещата започват така — дали винаги има някакъв момент в стил госпожа Морисън, който ги принуждава да вдигнат ръце и да се откажат. Сигурно си беше точно така. Досега винаги бе смятал, че избягалите от училище са някаква различна порода хора — че те просто са си родени такива и изобщо не приличат на него, но ето че е грешал. През месец май, преди да се преместят в Лондон, докато течеше последният срок в старото му училище, не бе забелязал никакви признаци, че се превръща в човек, бягащ от часовете. Ходеше си на училище, слушаше какво казват другите, пишеше си домашните, отговаряше на въпросите на учителите — такива неща. Но само шест месеца по-късно всичко се промени. Малко по малко той се промени.

Сигурно така се чувстват и скитниците. Някоя вечер просто напускат дома си и си казват: „Тази нощ ще спя пред входа на оня магазин.“ Обаче щом си го направил веднъж, в тебе нещо прищраква, променяш се и се превръщаш по-скоро в скитник, а не просто в човек, който няма къде да спи. Вероятно и с престъпниците е така! И с наркоманите! И... Маркърс си забрани да разсъждава повече по този въпрос. Ако продължаваше в този ред на мисли, моментът на непозволено напускане на кабинета на госпожа Морисън щеше да се превърне в повратен в неговия живот, а той не беше убеден, че е готов за подобни промени. Защото не е човек, който иска да става бягащ от училище или скитник, или убиец, или наркоман. Той просто е ученик, на когото му е писнало от директорката. Все трябва да има някаква разлика!

ДВАЙСЕТ

Уил обичаше да кара колата си из улиците на Лондон. Обичаше натоварения трафик, който му даваше възможност да си повярва, че бърза за някъде, и му предоставяше невероятно редкия шанс за акумулиране на гняв и безсилие (повечето хора предпочитаха да си изливат гнева и безсилието, ала Уил съзнателно търсеше сгоден случай за трупането на тези чувства). Обожаваше усещането да се ориентира лесно в обстановката, наслаждаваше се на преживяването да бъде погълнат от неспирния поток на градския живот. Човек няма нужда от работа или семейство, за да кара из Лондон — нуждае се единствено от кола, а Уил имаше кола. Понякога караше само заради удоволствието от шофирането, понякога се качваше зад волана само за да се отпусне в обятията на високите децибели на касетофона в колата — нещо, което в апартамента не можеше да си позволи, без да му се наложи да преживее бясното чукане на съседите по вратата, стените, тавана или пода.

Днес се беше постарал да си внуши, че трябва да отиде до Уейтроуз, но ако трябваше да бъде честен към себе си, истинската причина бе, че му се щеше да крещи с цяло гърло заедно с изпълнителя на „Няма значение“ — нещо, което вкъщи не можеше да си позволи. Обожаваше „Нирвана“, но на неговата възраст подобно предпочитание вече се приемаше не без известна вина. Обожаваше тяхната ярост, болка и самоненавист. Понякога Уил имаше чувството, че... му е *писнало*, но не можеше да се преструва, че изпитва някакви по-дълбоки чувства от това. Затова за него разгневената рокмузика представляваше по-скоро заместител на истинските чувства, а не техен изразител — нещо, което Уил намираще за напълно естествено. И без това има ли някаква полза от истински чувства?!

Касетата тъкмо се бе обърнала, когато зърна Маркърс да се мотае по Апър Стрийт. Не го бе виждал от случката с маратонките и не изгаряше от особено желание да се среща с него, ала в този момент бе залят от някакъв необясним прилив на топлина към това момче.

Маркърс бе до такава степен затворен в себе си, до такава степен изолиран от всичко и всички, че топлотата бе единствената възможна реакция при вида на толкова дълбоко отчаяние — момчето сякаш едновременно не искаше нищо и искаше всичко на този свят.

Обаче топлотата, която Уил изпита към Маркърс, не бе достатъчно силна, за да го накара да спре колата или поне да му свирне с клаксона — бе сигнал до извода, че човек много по-лесно успява да съдържи обичта си към момчето, ако си държи крака здраво на педала — и в пряк, и в преносен смисъл. И все пак беше странно да го зърне на улицата посред бял ден, мотаещ се безцелно наоколо... Нещо в тази мисъл го подразни. От къде на къде пък ще е странно? Защото Уил никога не беше виждал Маркърс посред бял ден. Беше се срещал с него само в сумрака на зимните следобеди. И защо го бе виждал само в сумрака на зимните следобеди? Защото Маркърс винаги му бе идвал на гости след училище. Но сега минаваше едва два часа. Момчето би трябвало да е на училище. Глупости!

Уил се забори със съвестта си, свали я ожесточено на пода и седна върху нея, за да я задуши напълно и да я остави завинаги без глас. От къде на къде пък точно той ще се тревожи дали Маркърс ходи на училище или не?! Не, грешен въпрос. Отлично знаеше защо се тревожи дали Маркърс ходи на училище. Нека да опитаме с друг въпрос: *до каква степен* се тревожи дали Маркърс ходи на училище или не? Отговор: в незначителна. Така е по-добре. Той натисна педала и отпраши към своя дом.

Точно в 16:15 и точно в средата на сериала звънецът нададе вой. Ако Уил не бе зърнал Маркърс на улицата този следобед, точността на появата му надали щеше да му направи някакво впечатление, но сега тя му се стори напълно прозрачна — момчето явно бе решило, че ако пристигне по-рано, ще събуди подозрения, затова бе изчислило натискането на звънца с точност до секундата. Но това нямаше никакво значение — Уил и без това нямаше намерение да отваря.

Маркърс отново позвъни. Уил отново не му обърна внимание. На третото позвъняване той изключи телевизора и включи един компактдиск на „Нирвана“ с надеждата, че бесният им ритъм ще заглуши звъна по-ефективно от актьорите в сериала. Но когато стигна до осмото парче, вече му писна да слуша ужасната какофония от дуета между Кърт Кобейн и Маркърс — момчето очевидно чуваше музиката и

през вратата и допринасяше със своя ритмичен акомпанимент на звънец. Уил се предаде.

— Май не трябва да си тук — бяха първите му думи.

— Дойдох да те помоля за една услуга. — Нищо в изражението или гласа на Маркъс не подсказваше, че е бил притеснен от неудобството да стои на вратата и да звъни в продължение на почти трийсет минути.

Последва своеобразна борба с крака — Уил бе препречил прага, за да не му позволи да влезе, но Маркъс успя да си проправи път и се намърда невъзмутимо в апартамента.

— О, не! Сериалът е завършил! Какво стана с онзи дебелия?

— Каква услуга искаш от мен?

— Искам да заведеш мен и една моя приятелка на мач.

— Тази работа може да свърши и майка ти.

— Тя не обича футбол.

— Ти също.

— Вече го обичам. Особено „Манчестър Юнайтед“.

— И защо?

— Харесва ми О'Бейн.

— Кой, по дяволите, е този О'Бейн?!

— Миналата събота е отбелязал пет гола.

— Напротив. „Манчестър“ завърши нула на нула срещу „Лийдс“.

— Значи е било по-миналата събота.

— Маркъс, в отбора няма играч на име О'Бейн.

— Може да не съм разбрал правилно. Но името ми прозвуча по подобен начин. Този има изрусена коса, брадичка и малко прилича на Исус. Може ли една кола?

— В „Манчестър“ няма играч с изрусена коса и брадичка, който да прилича на Исус.

— Каж ми някои имена.

— Хюс? Кантона? Гигс? Шарп? Робсън?

— Не. О'Бейн.

— Да не е О'Бейн?

— Този трябва да е! — озари се лицето на Маркъс.

— Преди двацет и пет години играеше за „Нотингам Форест“. И изобщо не приличаше на Исус. Не си е изрусявал косата. Никога не е отбелязвал пет гола. Как мина днес в училище?

— Долу-горе.

— А следобед?

Маркърс го изгледа внимателно — явно се опитваше да отгатне защо Уил му задава точно такъв въпрос. Накрая отговори:

— Добре.

— Какви предмети имахте?

— История, после... ъмммм...

Първоначалното намерение на Уил бе да запази станалото за себе си, точно както Маркърс бе запазил задълго историята с Нед. Но сега, когато го бе хванал на въдицата си, не можа да устои на изкушението да не го поизмъчи и да го хвърли в кофата, за да го погледа как се мята като риба на сухо.

— Днес е сряда, нали?

— Ами... да.

— Нямате ли час по кръстосване на Апър Стрийт в сряда следобед?

Вече виждаше как Маркърс започва бавното си, паническо спускане към пропастта на ужаса.

— Какво искаш да кажеш?

— Видях те днес следобед.

— Къде, в училище ли?

— Надали бих могъл да те видя в училище, Маркърс, не мислиш ли? Защото ти не беше там.

— Кога, този следобед?

— Да, този следобед.

— А, да бе. Наложил ми се да щипна за малко и да си взема нещо.

— Наложил ти се да щипнеш? И никой в училище няма нищо против внезапното щипване на учениците, така ли?

— Къде по-точно ме видя?

— Карах по Апър Стрийт. И трябва да призная, че състоянието ти не ми приличаше на обикновено щипване, а на живо бягане от училище.

— Вината е изцяло на госпожа Морисън.

— Тя е виновна, че ти си щипнал навън? Или тя е виновна, че ти се наложи да избягаш?

— Тя ми каза да не им се мяркам пред очите.

— Нищо не мога да разбера, Маркъс. Първо, бъди така добър да ми кажеш коя е тази госпожа Морисън.

— Шефката. Знаеш ли, че когато ми се случи нещо, учителите казват само, че не е трябвало да им се мяркам пред очите на онези? Точно така каза и тя по повод моите маратонки. — Гласът на момчето се извиси с цяла октава и речта му стана по-задъхана. — Но те ме проследиха! Как мога да не им се мяркам пред очите, когато те нарочно ме следят?!

— Добре, добре. Успокой се. Ти каза ли това на директорката?

— Естествено че ѝ казах! Но тя изобщо не ми обърна внимание!

— Ясно. В такъв случай сега ще се прибереш и ще разкажеш всичко на майка си. На мен няма никакъв смисъл да ми казваш. Освен това трябва да ѝ кажеш, че си избягал от час.

— Въобще нямам намерение да ѝ казвам за това. Тя и без мен си има достатъчно проблеми.

— Маркъс, ти самият вече си един голям проблем.

— А защо не можеш ти да се срещнеш с нея? Искам да кажа — с госпожа Морисън?

— Ти майтап ли си правиш с мен? Да не би да мислиш, че ще ми обърне някакво внимание?

— Трябва да ти обърне! Тя...

— Маркъс, изслушай ме, моля те. Аз не съм ти нито баща, нито чичо, нито доведен баща, нито какъвто и да било роднина. Нямам нищо общо с теб. Затова твоята директорка няма да обърне абсолютно никакво внимание на думите ми, пък и не е длъжна да го прави. Трябва да се простиш с мисълта, че аз имам отговорите на всички въпроси. Защото ги нямам.

— Но ти знаеш разни неща. Знаеше, например, какви маратонки да ми купиш!

— Да, ама ето до какви неприятности те докараха тези маратонки! Не може да се каже, че ти донесоха особено щастие и радост, нали? Днес щеше да си бъдеш в училище, ако не ти ги бях купил.

— Освен това знаеш и за Кърк О'Бейн.

— Кой?

— Кърк О'Бейн.

— Футболиста?

— Да де, само че не смятам, че е футболист. Ели очевидно ме е преметнала точно в твой стил.

— И казваш, че първото му име е Кърк?

— Така мисля.

— Казва се Кърт Кобейн, глупаче такава!

— И кой е този Кърт Кобейн?

— Вокалистът на „Нирвана“.

— И аз си помислих, че сигурно е певец. С изрусена коса? И прилича на Исус?

— Може и така да се каже.

— Ето, виждаш ли! — победоносно възкликна Маркълс. — Нали ти казах, че знаеш и за него?!

— Всички знаят за него.

— Но не и аз.

— Вярно. Но ти си различен, Маркълс.

— Майка ми също надали знае за него.

— Съмнявам се.

— Виждаш ли?! Знаеш какви ли не неща! Значи можеш да ми помогнеш!

И точно в този момент Уил за първи път си даде сметка за помощта, която Маркълс очаква от него. Фиона го бе оставила с впечатлението, че момчето се нуждае от бащинска ръка, от човек, който да му помогне да възмъжее, но сега прозря, че нещата стоят доста по-различно. Маркълс се нуждаеше от помощ да бъде нормално дете, а не възрастен. И, колкото и да не му се искаше да си признае, именно Уил беше човекът, най-подходящ за тази цел. Той не беше в състояние да посъветва Маркълс как да расте, нито как да се справи със склонната си към самоубийство майка — нямаше никаква представа от подобни проблеми. Но със сигурност можеше да му каже кой е Кърт Кобейн и че той не играе за „Манчестър Юнайтед“ — а за едно дванайсетгодишно момче, посещаващо квартално училище през 1993 година, това вероятно бе най-важната информация на света.

ДВАЙСЕТ И ЕДНО

На следващата сутрин Маркърс се появи в училище както обикновено. Оказа се, че никой не е забелязал отсъствието му вчера следобед — класната му знаеше, че е отишъл да се срещне с госпожа Морисън, а учителят по история господин Сендфорд и без това не го виждаше, дори и когато си бе в клас. Съучениците му вероятно бяха схванали, че е избягал от час, но тъй като така или иначе не му говореха, нямаше начин да се разбере какво мислят.

През междучасието се сблъска с Ели пред автомата за закуски. Тя все така носеше своята тениска с Кърт Кобейн и разговаряше с приятелката си от класа.

— Кърт Кобейн не играе за „Манчестър Юнайтед“ — заяви Маркърс без всякакви предисловия.

Другото момиче избухна в истеричен смях.

— О, не! — възкликна Ели с престорен ужас. — Да не би да са го изгонили?

За миг Маркърс изпадна в недоумение — да не би Ели действително да си мисли, че той е футболист? Но веднага след това си даде сметка, че тя си прави една от онези шеги, които той все още не можеше да схване.

— Ха, ха! — отвърна той без капчица смях в гласа си. Нали точно това се очакваше от него да каже? Защо и той да не направи поне веднъж нещо както трябва?! — Нищо подобно. Той свири... не, *пее* в „Нирвана“.

— Благодаря, че ми каза.

— Няма защо. Един мой приятел има един от албумите му — „Няма значение“.

— Този всички го имат. Но, а на бас, че няма най-новия!

— Може и да го има. Той има страшно много записи.

— В кой клас е? Не знаех, че и друг в това училище обича „Нирвана“.

— Той отдавна вече не ходи на училище — доста старичък е. „Нирвана“ свирят гръндж, нали? Нямам представа какво ми е мнението за грънджа обаче.

И това си беше точно така. Снощи Уил му беше пуснал няколко парчета на „Нирвана“ и Маркърс бе установил, че никога не е чувал нещо подобно. Отначало не бе успял да различи нищо, освен невъобразим шум и крясъци, но после следваха няколко по-спокойни песни. Накрая дори бе в състояние да схване някаква мелодия. Все пак не мислеше, че ще започне да харесва „Нирвана“ така, както харесваше Джони, Боб или Моцарт, но иначе си даде сметка защо хора като Ели харесват тази група.

Двете момичета се спогледаха и се изкикотиха още по-силно от първия път.

— А какво, според теб, би било мнението ти за групата? — запита накрая приятелката на Ели.

— Ами — започна Маркърс, — малко са шумнички, но иначе имат отлично чувство за ритъм, а и обложката на албума е много интересна. — Картината представляваше бебе, плуващо под вода, насочило се към доларова банкнота. Уил му беше казал нещо важно за тази картина, но сега не можеше да си го спомни. — Мисля, че обложката има някакво важно значение, нещо, свързано с обществото.

Момичетата го изгледаха, после отново се спогледаха и се изкискаха.

— Ти си много смешно момче — каза накрая приятелката на Ели. — Как се казваш?

— Маркърс.

— Маркърс? Страхотно име.

— Така ли мислиш наистина? — До този момент Маркърс не бе обръщал особено внимание на името си, а още по-малко пък го бе възприемал като страхотно.

— Не — отговори приятелката на Ели. — Доскоро, Маркърс.

— Доскоро.

Това беше най-дългият разговор, който бе провеждал с някого в това училище, откакто дойде да учи тук.

— Значи вече отбелязахме резултат — заключи Уил, когато Маркърс му разказа за Ели и нейната приятелка. — Но не мисля, че е кой знае какво.

Понякога Маркърс не разбираше нищо от онова, което казваше Уил, а когато станеше така, предпочиташе изобщо да не му обръща внимание.

— Те казаха, че съм смешен.

— Така е, смешен си. При това безумно смешен. Но не смятам, че този извод е нещо, върху което може да се изгради една връзка.

— Може ли да поканя някой път Ели да дойде тук с мен?

— Не съм особено сигурен, че тя ще иска да дойде, Маркърс.

— Защо пък да не иска?

— Ами... Не съм сигурен, че... На колко е години?

— Не знам. Сигурно на петнайсет?

— Не съм особено сигурен, че петнайсетгодишните момичета се интересуват от дванайсетгодишни момчета. Нейният приятел най-вероятно е на двайсет и пет, кара „Харли Дейвидсън“ и работи като уличен бандит. Ще те ступа, без да му мигне окото. Ще те смачка като хлебарка, да знаеш!

Маркърс не се бе замислял по този въпрос.

— Аз не искам да излизам с нея. Убеден съм, че тя няма да си падне по такъв като мен. Но все пак можем да ти дойдем на гости и да послушаме малко „Нирвана“, нали?

— Тя сигурно вече ги е слушала всичките.

Маркърс започваше да се отчайва от Уил. Толкова много му се искаше да си намери приятели! Защо Уил е против?

— Добре, тогава забрави.

— Извинявай, Маркърс. Радвам се, че днес си говорил с Ели, наистина! Но един двуминутен разговор с човек, който те изправя на нокти, е... Не ми се струва като начало на дългосрочно приятелство, да ти кажа честно.

Но Маркърс изобщо не го слушаше. Ели и нейната приятелка бяха казали, че е смешен, а щом е бил смешен веднъж, то значи може да бъде смешен и други път.

Още на следващия ден ги зърна отново до автомата за закуски. Бяха се облегли на него и коментираха на висок глас всеки, осмелил

се да се приближи и да пусне монети за нещо. Маркърс ги погледа известно време и накрая се насочи към тях.

— Здравей, Ели!

— Здравсти, мой човек!

Маркърс реши да не се задълбочава в значението на тези думи и премина направо на въпроса.

— Ели, на колко години е приятелят ти?

Беше задал само един невинен въпрос и ето че те отново започнаха да се смеят. Значи може да го направи и пак!

— На сто и две.

— Ха, ха! — Отново добро попадение.

— На девет.

— Ха, ха!

— Защо толкова те интересува? И откъде знаеш, че изобщо имам приятел?

— Моят приятел Уил ми каза, че той сигурно е на дващсет и пет, кара „Харли Дейвидсън“ и ще ме смачка като хлебарка.

— Ааа, такава ли била работата, Маркърс! — възкликна Ели, сграбчи го през врата и му разроши косата. — Бъди сигурен, че аз няма да му позволя!

— Добре. Благодаря ти. Но трябва да си призная, че малко се притесних, когато го чух.

Още смях. Приятелката на Ели го гледаше така, сякаш бе най-интересният човек на света.

— А твоята приятелка на колко години е? Тя сигурно иска да ме убие, нали?

Вече се смееха непрекъснато. Беше много трудно да се определи къде завършва един смях и започва друг.

— Нищо подобно. Аз нямам приятелка.

— Направо не мога да повярвам! Такова симпатично момче като теб да си няма приятелка! Трябва да ти намерим нещо, да знаеш.

— Няма нужда, благодаря. Засега не искам да имам приятелка — не се чувствам особено готов.

— Много разумно от твоя страна.

Внезапно до тях изникна госпожа Морисън.

— Ели, веднага се яви в кабинета ми!

— Няма да си сваля тениската!

- Ще поговорим за това в кабинета ми.
- Няма за какво да си говорим.
- Да не би да искаш да спорим тук, пред всички?
- Нямам нищо против — сви рамене Ели.

На Ели действително не ѝ пукаше — виждаше се много ясно. Повечето от децата се държаха така, сякаш не им пука, но се разтреперваха като лист, щом се появеше някой учител. Ала Маркърс бързо си даде сметка, че при Ели нещата стоят по друг начин — тя можеше да продължава да се държи непукистки часове наред и госпожа Морисън бе абсолютно безсилна да я промени. Виж при него нещата стояха по друг начин, а и доколкото виждаше, приятелката на Ели също не изгаряше от желание да се спречква с директорката. Ели имаше нещо, което те не притежаваха, или може би те имаха нещо, което Ели не притежаваше — трябваше да се помисли по този въпрос.

— Зоуи, Маркърс, искам да си поговоря с Ели насаме, ако обичате. И, Маркърс, двамата с теб май имаме една недовършена работа, нали?

— Да, госпожо Морисън.

Ели улови погледа му и му се усмихна и за момент Маркърс наистина си представи, че са приятелска тройка. Или може би триъгълник — върхът беше Ели, а те със Зоуи — в основата.

— Изчезвайте!

И те изчезнаха.

Ели и Зоуи дойдоха да го търсят през обедната почивка. Той си седеше на чина и си ядеше сандвича, докато слушаше как Франки Бол и Джулиет Лорънс си говореха за някакъв пич от девети клас, когато те внезапно влетяха вътре.

— Ето го там!

— Ехоооо! Маркърс!

Почти всички деца в стаята се заковаха на място и се обърнаха. Виждаше се ясно какво си мислят: Ели и *Маркърс*????? Даже Ники и Марк, които не бяха разговаряли с него седмици наред и се държаха така, сякаш никога не са били приятели, вдигнаха очи от техния геймбой — Маркърс тайничко си пожела някой да е изгубил поне един живот в играта! Почувства се страхотно! Дори и самият Кърт Кобейн да се бе появил в класната им стая, за да го търси, устата на съучениците му надали щяха да се разтворят толкова широко!

— Какво сте ни зяпнали, бе?! Маркърс е наш приятел. Нали така, Маркърс?

— Да — отговори Маркърс. Каквито и да бяха отношенията му с Ели и Зоуи, той бе убеден, че за случая няма по-подходящ отговор от „да“.

— Хайде, тогава, ставай да вървим! Нали не искаш да висиш тук през цялата обедна почивка? Ела в нашата класна стая. Няма смисъл да си губиш времето с тази пасмина тук! Смотани тъпанари!

Маркърс забеляза, че някои от съучениците му се изчервяват, но не се осмелиха да кажат нищо. Не биха и могли да го направят, освен ако не са готови да спорят с Ели, което очевидно никой нямаше желание да рискува. Какъв смисъл би имало?! Даже и госпожа Морисън не можеше да спори с Ели, така че какви шансове биха имали Франки Бол и останалите срещу нея?!

— Добре — отвърна Маркърс. — Ей сега идвам.

Искаше да ги накара да го поизчакат, за да удължи момента си на триумф колкото е възможно повече. Не беше сигурен дали Ели и Зоуи ще дойдат и други път да го търсят, а дори и това да стане, надали ще обявят пред целия свят — или поне пред онази част от света, преживяща сандвичи в неговата класна стая, — че той е техен приятел и че всички останали са смотани тъпанари. Би било прекалено хубаво, за да си мечтае за него. Но сега, когато ги бе помолил да го изчакат, установи, че си няма ни най-малка представа за какво трябва да го чакат.

— Да... Искате ли да взема нещо?

— Какво например? — попита Зоуи. — Бутилка?

— Не, но...

— А може би презервативи? — попита Ели. — Това ли имаше предвид? Не можем да правим секс в нашата класна стая, Маркърс, макар че аз нямам нищо против. Там има прекалено много хора.

Зоуи се смееше толкова неистово, че Маркърс се притесни да не би да е болна от нещо — очите й бяха притворени и тя като че ли се давеше.

— Така е, наистина, но аз... — Може би направи грешка, като ги накара да го изчакат. Май превръщаше момента си на триумф в цяла година кошмари.

— Само си донеси сладкото телце, Маркърс. Хайде, побързай!

Маркърс осъзна, че се е изчервил до ушите — онази работа с презервативите май не беше особено добра. Но все още му предстоеше да извърви цялото разстояние от неговия чин до мястото, където го чакаха Ели и Зоуи, а когато най-сетне стигна там, Ели го дари с целувка. Вярно, че си играеше с него, но това беше без значение — надали в класа му има много хора, които Ели би си направила труда дори да заплюе, камо ли да целуне. „Не съществува такова нещо като лоша реклама“ — бе казал веднъж баща му преди цяла вечност, когато Маркърс го бе запитал защо някакъв актьор позволява на Ноел Едмъндс да го оплюва пред обществото. Сега вече разбираше смисъла на тези думи. По някакъв свой начин Ели го бе оплюла, но той бе сигурен, че си е струвало, действително си е струвало.

Класната стая на Ели се намираще на горния етаж и тази разходка позволи на измислената история за Ели и Маркърс да продължи по-дълго. Един учител дори го спря, за да го попита дали е добре — сякаш всеки, който се движи с Ели, трябва да е или отвлечен, или хипнотизиран.

— Ние го осиновяваме, сър — заяви Ели.

— Не питам теб, Ели. Питам него.

— Те ме осиновяват, сър — повтори и Маркърс. Не го бе предвидил като шега — просто реши, че щом Ели го казва, значи е разумно. Но всички се засмяха.

— Надали можеха да ти се паднат по-разумни родители от тези!
— възкликна учителят.

— Ха, ха! — отвърна Маркърс, макар да не бе сигурен, че това е най-подходящата реакция за тази ситуация.

— Ще го приемем като комплимент — каза Ели. — Благодаря ви. Ще се грижим за него. Ще внимаваме до полунощ да си е вкъщи и такива ми ти работи.

— Гледайте да се постараете — отвърна учителят. — И да не го върнете на парчета, чухте ли?!

Когато стигнаха пред тяхната стая, Ели го накара да поизчака, докато обяви пристигането му. Чу я как вика:

— Хей, слушайте всички! Искам да се запознаете с Маркърс! Единственият друг фен на Кърт Кобейн в цялото училище! Заповядай, Маркърс!

И той влезе. Вътре нямаше много хора, но онези, които присъстваха, се засмяха в хор, когато го зърнаха.

— Не съм казвал, че съм му точно фен — оправда се той. — Просто изтъкнах, че имат добро чувство за ритъм и че обложката на албума им ми харесва.

Последва нов смях. Ели и Зоуи стояха гордо до него, сякаш той току-що бе извършил някаква магия, за която те бяха говорили на всички, но никой не им беше повярвал. Май щяха да се окажат прави — той действително се чувстваше като осиновен от тях.

ДВАЙСЕТ И ДВЕ

Уил полагаше всички усилия да не се отдава на мисли за Коледа, но с приближаването на този ден той все повече се убеждаваше, че идеята да изгледа стотина видеофилма и да изпуши още толкова цигари трева не е от най-добрите. Някак си не му се струваше особено празнично и макар че празниците задължително включваха появата на Песента, не му се искаше напълно да се отказва от тях. Озари го прозрението, че начинът, по който си прекарваш Коледата, е своеобразно послание за мястото ти в живота, един вид индикация за дълбочината на дупката, която си успял да си изкопаеш — следователно прекарването на три дни последователно в пълна самота и отдаване на пороци е безспорен знак за нещо, което не се чувстваше в състояние да обсъжда дори и пред себе си.

Затова реши да прекара Коледа в лоното на семейството — не в собственото си семейство, защото такава нямаше, но все пак в *някакво* семейство. Съществуваше обаче едно семейство, което му се искаше да избегне на всяка цена — нямаше никакво намерение да запомни Коледата си с ядене на печени орехи, зяпане на телевизия и пеене на тъпи коледни песнички със затворени очи. Трябваше да бъде много внимателен, защото човек лесно можеше да се поддаде на течението — налагаше се да впрегне всички сили, за да заплува по-скоро в обратната посока.

След като реши абсолютно категорично, че за нищо на света, ама никога и в никакъв случай няма да прекара 25 декември в компанията на Фиона и Маркърс, беше потресен от себе си, когато установи, че още на следващия следобед приема поканата на Маркърс точно за това.

— Искаш ли да прекараш Коледа с нас? — запита Маркърс, едва прекрачил прага му.

— Амиии... — започна Уил, — много мило от твоя страна.

— Чудесно — отвърна момчето.

— Аз казах само, че е много мило от твоя страна да ме поканиш.

— Но все пак ще дойдеш, нали?

— Не знам.

— Защо?

— Защото...

— Не искаш ли да дойдеш?

— Разбира се, че искам, но... Какво ще каже майка ти?

— Тя също ще бъде там.

— Да, не ми беше много трудно да се досетя. Но тя надали ще иска аз да съм там.

— Вече говорих с нея по този въпрос. Казах ѝ, че искам да си поканя един приятел и тя се съгласи.

— Значи не си ѝ казал, че става въпрос за мен?

— Не съм, но мисля, че тя се досети.

— Как така?

— Ами, нямам други приятели, освен теб, не е ли така?

— Тя знае ли, че ти продължаваш да ми идваш на гости?

— Може и така да се каже. Спря да ми задава въпроси, а това не може да означава нищо друго, освен че е решила повече да не се тревожи за това.

— И наистина няма никой друг, когото би могъл да поканиш, така ли?

— Естествено. А дори и да имаше, надали щяха да им разрешат да прекарат Коледата у дома. Те ще отидат в техните си къщи. Е, не точно — тъй като си имат свои къщи, няма да ходят другаде, де.

Уил усети, че този разговор започва да го потиска все повече. Онова, което Маркърс му казваше по своя изкусен, завоалиран начин бе, че не иска Уил да остава сам за Коледа.

— Все още не съм решил какво ще правя тогава.

— Че къде другаде би могъл да отидеш?

— Никъде, но...

Ако в разговора се появеше дупка, която трябва да бъде запълнена, тя биваше запълнена обикновено от Маркърс. Концентрацията му беше толкова голяма, че всякакви хъмкиания, ъмкиания и други подобни той възприемаше като реплики, подадени с цел смяна на темата. Но по някаква причина днес той се отказа от обичайната си разговорна техника и се втренчи настойчиво в Уил.

— Защо ме гледаш така? — запита накрая Уил.

— Не те гледам. Просто те чакам да ми отговориш на въпроса.

— Отговорих ти вече — никъде няма да ходя.

— Ти каза „никъде, но...“. Чакам да си довършиш изречението след „но“-то.

— Ами, няма нищо за довършване. Не смятам да ходя никъде за Коледа.

— Значи можеш да дойдеш у нас.

— Да, но...

— Но какво?

— Престани да ме питаш непрекъснато „но какво“!

— Защо?

— Защото... не е учтиво.

— И защо да не е?

— Защото... определено имам някакви резерви, Маркъс. Точно затова непрекъснато казвам „но“. Очевидно не съм стопроцентово убеден, че искам да прекарам Коледата си у вас.

— И защо не?

— Защо винаги се правиш на интересен?

— Нищо подобно.

И това беше истина, разбира се. Маркъс никога не се правеше целенасочено на интересен. Само един поглед към физиономията на момчето беше достатъчна, за да убеди Уил, че той е просто любопитен и че любопитството му е безкрайно. Обаче разговорът вече отдавна бе пресякъл линията на удобство на Уил и той започваше да се притеснява, че ще бъде принуден да изрече на глас най-жестоката истина на света — че майката на Маркъс е откачалка, точно като сина си; при тях дори човек да пренебрегне липсата на здрав разум, те все пак си оставаха двойка неудачници; че Уил надали би могъл да си представи по-мрачна Коледа от тази и че би предпочел да се върне към първоначалния си план и да изгледа всички филми на братята Маркс, вместо да си играе на ядец с когото и да било от тях; и че всеки, който е с всичкия си, би се чувствал по същия начин. Щом детето не разбира от намеци, какво друго му остава? Освен...

— Съжалявам, Маркъс. Държах се много грубо с теб. С удоволствие бих прекарал Коледата у вас!

Това беше другата възможност. Не точно предпочитаната от него — просто другата.

Оказа се обаче, че няма да бъдат само тримата — нещо, което значително му подобри настроението още с влизането. Очакваше да бъде посрещнат с една от прочутите, лишени от всякаква логика лекции на Фиона, но единственото, което получи, бе озадачен поглед — тя явно нямаше желание да възобновява враждебните действия пред останалите си гости. Присъстваха бащата на Маркърс, Клайв, приятелката му Линдзи и майката на приятелката — общо шестима души, максимално сгъстени около сгъваемата масичка в кухнята. Уил нямаше представа, че светът е устроен по този начин. Като продукт на втори брак от 1960-те, той бе живял с погрешното схващане, че когато семействата се разделят, някои от първоначалните им части спират да си говорят. Ала картината пред него представяше съвсем друг поглед върху нещата — очевидно Фиона и нейният бивш съпруг гледаха на някогашната си връзка преди всичко като на онова, което ги е събрало заедно, а не на нещо, което се е объркало и ги е разделило. Сякаш фактът, че някога са споделяли дом и легло и че са си родили дете, прилича по-скоро на съжителстване в две съседни стаи в един и същи хотел — щастливо съвпадение, което им е предоставило възможността за краткотрайно приятелство.

Не е възможно това да е общият модел! Иначе дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“ би било пълно с щастливи, макар и отчуждени двойки, представящи един на друг своите бивши половинки, своите настоящи половинки и децата, пръкнали се междувременно. Но нещата изобщо не стояха така — в редиците на дружеството цареше напълно оправдан и справедлив гняв, както и огромна порция нещастие. От сцената, която се разкри днес пред погледа му, Уил стигна до извода, че в този момент надали много бивши семейни двойки са се събрали отново за игра на карти или за песен около коледната елха.

Ала макар и да не се случваше много често, то се случваше тук и сега, пред очи те на Уил и той усети, че започва да му прилошава — щом хората не могат повече да живеят заедно, защо поне не проявят благоприличието да се мразят и ненавиждат?! Но с напредването на деня и с увеличаването броя на напитките той започна смътно да прозира, че стремежът към учтивост и хармония поне веднъж годишно не е чак толкова достоен за презрение. Най-малкото, тази стая, пълна с

хора, които се стараят да се разбират, правеше Маркърс неизказано щастлив, а дори и Уил не беше толкова циничен, че да пожелае на момчето нещо друго, освен щастие по случай Коледа. Реши, че новогодишната нощ е превъзходен момент да вземе отново решение за възвръщане на предишния си скептицизъм, затова сега не му оставаше нищо друго, освен в Рим да прави онова, което правят римляните — тоест, да раздава усмивки наляво и надясно, дори и да не одобрява това сборище. Да се усмихваш на хората не означава, че трябва автоматично да им станеш приятел завинаги, нали така? С приближаването на вечерта, когато здравият разум надделя и всички започнаха да се заяждат един с друг, той осъзна, че да се усмихваш на хората даже не означава, че ще останеш приятел с тях и за един ден — но за няколко часа той си позволи да се наслаждава на една обръната нагоре с краката вселена.

Бе донесъл подаръци за Фиона и Маркърс. За Маркърс бе приготвил грамофонна плоча на „Няма значение“, защото те нямаха компактдиск плейър и тениска с лика на Кърт Кобейн, за да може момчето да бъде в тон с Ели. На Фиона подари една много красива и доста скъпа ваза от гладко стъкло, защото след онази работа с болницата тя се беше оплакала, че няма къде да си сложи цветята. Маркърс му подари наръчник за кръстословици, за да му помага, докато гледа „Обратно броене“, а Фиона си направи шега с него, като му връчи „Наръчник на самотния родител“.

— И кое му е смешното? — запита Линдзи.

— Нищо — побърза да отговори Уил, но веднага след като изрече тази дума, осъзна, че е прозвучал крайно неубедително.

— Уил се престори, че има дете, за да се присъедини към дружеството на самотните родители — обясни Маркърс.

— О! — възкликна Линдзи.

Непознатите в стаята — Линдзи, майка ѝ и Клайв — го изгледаха с нескрит интерес, но Уил отказа да се впуска в подробности. Предпочете просто да им се усмихне — сякаш това бе нещо, което всеки би направил при подобни обстоятелства. Нямаше ни най-малко желание обаче да им обяснява какви са били въпросните обстоятелства.

Раздаването на подаръците не отне чак толкова много време и в по-голямата си част бе съвсем тривиално — даже още повече, като се

има предвид сложната плетеница от взаимоотношения между присъстващите. Шоколадът във форма на пенис си беше много добър избор (макар че Уил не мислеше съвсем така, но няма значение — беше решил да живее и да остави и другите да си живеят спокойно), но, от друга страна, дали бе напълно подходящ за останалата без приятел и посветила се на въздържание бивша приятелка на приятеля ти? Уил не бе съвсем наясно, но все пак подаръкът му се стори малко безвкусен — не е ли по-добре при подобни случаи да не се повдига темата за пенисите? Пък и Фиона никога не му бе правила впечатление на жена, заинтригувана от шоколади с формата на пенис. Въпреки това се засмя.

Колкото повече нарастваше купчината с опаковъчна хартия, толкова повече нарастваше увереността на Уил, че всеки подарък, връчен при такива обстоятелства, би бил неподходящ или пълен с мрачна символика. Фиона подари на Линдзи копринено бельо, сякаш искаше да ѝ каже: „Изобщо не ме интересува какво правите вие двамата нощем“, а на Клайв подари книга със заглавие „Тайната история“, сякаш се стремеше да му каже точно обратното. Клайв подари на Фиона касета на Ник Дрейк и макар че, доколкото на Уил му беше известно, той нямаше представа за историята с болницата, все пак беше повече от странно да подарява на една склонна към депресии и самоубийство жена музика, навеждаща на депресии и самоубийство.

В подаръците на Клайв за Маркъс нямаше нищо странно и двусмислено: компютърни игри, тениски, бейзболна шапка, касета на Мистър Блоби и други подобни, но онова, което ги правеше значими, беше безспорният контраст, в който се намираха те с безрадостната купчинка, която Фиона бе подарила на детето си по-рано — яке, с което надали щеше да спечели овациите в училище (беше развлачено, с дълъг косъм и много превзето), две книги и плочи с изпълнения на пиано — лек и изключително тъп майчински намек за уроците по пиано, които Маркъс бе изоставил преди известно време. Маркъс му показва тази нещастна сбирщина с гордост и ентузиазъм, от които направо му се скъса сърцето... „И това много приятно яке, и тези книги — изглеждат интересни, и тези плочи, защото някой ден... някой ден ще се организирам и ще подхожда по-сериозно към свиренето.“ До този момент Уил не бе забелязал, че Маркъс е и добро дете — бе виждал само ексцентричната му, тревожна страна, може би

защото не е имало нещо друго за виждане. Ала сега разбираше, че момчето бе много добро. Не добро в смисъл на послушно и неоплакващо се, по-скоро в смисъл на съобразително — защото само едно съобразително дете може да погледне на купчина ненужни вещи като на нещо, избрано с любов и внимание, а това бе повече от достатъчно. Тук не ставаше въпрос дори за начина, по който гледаш на чашата — дали е наполовина празна или наполовина пълна, защото чашата на Маркърс си беше по принцип толкова пълна, че чак преливаше. Момчето би било удивено и крайно озадачено, ако в този момент някой му кажеше, че повечето деца биха хвърлили косматото яке и гадната музика в лицето на родителя си и биха тропнали с крак за нинтендо.

Уил знаеше, че никога няма да стане добър в този смисъл. Никога не би успял да погледне едно космато яке с любов и да стигне до извода, че точно такава му трябва и че е длъжен да го носи по всяко време на денонощието. По-скоро още от пръв поглед би отсъдил, че човекът, който му го е купил, е пълен идиот. Точно това и правеше непрекъснато — зърваше например някой двайсет и пет годишен младеж на ролери, носещ се по Апър Стрийт с наколенки, и си казваше едно от следните три неща: 1) Какъв идиот! или 2) За кого се мисли тоя, по дяволите?!, или 3) На колко години си ти, бе?! На четиринайсет?

Според него всички в Англия са такива. Никой не спира поглед върху младеж с ролери и наколенки, за да възкликне, че човекът изглежда страхотно или пък че това е интересен начин за раздвижване. Напротив — всички си казват: „Ега ти кукуто!“ Но Маркърс не би го направил. Той или няма да го забележи, или ще замръзне на място с отворена уста, унесен в почуда и възхищение. И това не беше последствие от факта, че е дете — защото, както Маркърс се бе уверил болезнено на собствен гръб, всички деца в неговото училище принадлежаха към първия вид наблюдатели, а просто последствие от факта, че той си е Маркърс, син на Фиона. Сигурно след двайсет години и той ще пее със затворени очи и ще поглъща шишенца с хапчета, но сега поне се държеше благородно по отношение на коледните си подаръци. Не че това бе в състояние да компенсира в кой знае каква степен предстоящия дълъг низ от години.

ДВАЙСЕТ И ТРИ

Хубаво е да имаш мама и татко, които не вземат съвместни решения — така на Коледа се сдобиваш с най-доброто от двата свята. Получаваш смотани якета и плочи с отвратителна музика, които обаче трябва да имаш, но същевременно разполагаш и с компютърни игри и други готини неща. А ако мама и татко все още живееха заедно, каква щеше да бъде Коледата тогава? Щяха да бъдат само тримата и щеше да бъде страшно скучно. А така обстановката заприличваше много повече на купон — ето, Уил и Линдзи също са тук. Що се отнася до майката на Линдзи, Маркърс не бе особено въодушевен от нейното присъствие, но все пак тя спомагаше за запълването на стаята.

След раздаването на подаръците обядваха. Обедът се състоеше от голямо нещо във форма на кръгла поничка, обаче направено от тесто, а дупката му в средата беше пълна със сметаново-гъбен сос. После ядоха коледен пудинг с монети от по пет пенса, скрити в него (на Маркърс му се паднаха две монети в парчето), след което палиха бенгалски огньовете и си сложиха островърхи шапки, само че Уил бързо свали своята, защото каза, че го сърбяла главата от шапки.

След това гледаха кралицата по телевизията (никой не държеше да я гледа, но майката на Линдзи настоя, а опитът на Маркърс му подсказваше, че когато възрастните хора искат нещо, винаги го получават). А Клайв си сви една цигара с марихуана, като по този начин предизвика лек скандал. Линдзи се ядоса на Клайв заради майка си, която нямаше никаква представа какво става, докато не й насочиха вниманието към него, а Фиона пък му се разкрещя заради Маркърс, който бе виждал баща си да си свива цигара с марихуана хиляди пъти.

— Но той ме е виждал да го правя поне милион пъти! — възкликна Клайв. Скоро се оказа, че това не е най-подходящата реакция за случая и Маркърс се зарадва вътрешно, че не *той* го бе изрекъл.

— Бих предпочела да не ми го беше казал — рече Фиона. — Нямам желание да го знам.

— Какво?! Да не би да си си въобразявала, че съм се отказал от дрогата още в деня, когато се разделихме? И от къде на къде да го правя?!

— По онова време Маркърс беше още малък. Когато ти започваше да си свиваш цигара, той вече спеше дълбоко.

— Аз не съм пушил, мамо. Татко изрично ми е забранил.

— Ами, в такъв случай няма за какво да се притеснявам. Щом ти не пушиш, аз нямам нищо против баща ти да се отдава на порочния си навик пред теб.

— Ха, ха! — рече Маркърс. Всички в стаята се обърнаха, изгледаха го озадачено, а после продължиха спора.

— Надали бих класифицирал дръпването на цигара от време на време като порочен навик.

— А аз определено го класифицирам точно като такъв. И току-що го направих.

— Може ли да поговорим на тази тема някой друг път? — запита Линдзи. До момента майка й не бе отронила и думица, но определено изглеждаше заинтригувана.

— И защо?! Защото твоята майка е тук, така ли? — До този момент Маркърс никога не бе виждал майка си да повишава глас на Линдзи, но ето че му се наложи да преживее и това. — За съжаление аз никога не мога да проведа разговор с бащата на Маркърс, без и майка ти да присъства на него — и то по причини, които и до ден-дневен са ми пълна мъгла. Затова ще трябва да се примириш с мен и толкоз!

— Вижте какво, аз няма да пуша, става ли? Тогава всички ще можем да се успокоим, да забравим за станалото и да си гледаме на спокойствие филма.

— Днес филмът е „Индиана Джоунс и Храмът на обречените“ — обади се Маркърс.

— Нямах точно това предвид, Маркърс.

Маркърс благоразумно замълча, но вътрешно възропта — това може и да не бе основното нещо, което бе имал предвид баща му, но със сигурност едно от многото.

— Аз съм наясно, че той употребява наркотици — обади се внезапно майката на Линдзи. — Да не ме мислите за изкуфяла?!

— Аз не... *употребявам наркотици* — натърти Клайв.

— Ти как ги наричаш, тогава? — запита майката на Линдзи.

— Това не е точно употреба на наркотици. Това си е... нещо нормално. Употребата на наркотици е нещо съвсем различно.

— Да не си мислиш, че той се отдава сам на този порочен навик?
— обърна се Фиона към майката на Линдзи. — Да не си мислиш, че дъщеря ти само седи до него и го гледа?!

— Какво искаш да кажеш?

— Тя не иска да каже нищо, мамо. Мисля, че идеята на Клайв е отлична. Хайде да забравим за тази работа и да поиграем на нещо.

— Не съм казвал нищо за игра. Казах, че искам да гледам филма.

— Филмът е... — започна Маркърс.

— Млъквай, Маркърс! — извикаха всички в един глас и внезапно се разсмяха.

Тази кавга обаче промени атмосферата. Клайв и Фиона взеха решение да си поговорят за дрогата някой друг път, на спокойствие. Фиона и Линдзи се поджафкаха още малко. Дори и Уил вече беше различен, макар че нищо от току-що казаното не го засягаше. Според Маркърс до този момент той си прекарваше великолепно, сякаш е един от семейството, но след караницата някак си се отдалечи от тях. Момчето имаше чувството, че той им се смее заради свадата, макар че причините за това му бяха напълно непонятни. А след това стигнаха и до вечерята — имаше студено месо за месоядните и Маркърс си взе едно парченце само за да види израза на лицето на майка си. После пък се появи Сузи с малкото си момиченце и ето че дойде техният ред да се смеят на Уил.

Маркърс не знаеше, че Уил не се е срещал със Сузи, откакто майка му ѝ каза за измислената история с Нед, дружеството и всичко останало. Никой не му бе споменал нищо по този въпрос, но за него това беше без значение — винаги бе смятал, че след като децата заминат на училище или си легнат, възрастните вършат цял куп неща, за които не уведомяват децата си. Но сега разбираше, че поне тези възрастни, които познава, изобщо нямат личен живот. Когато Сузи влезе в стаята, веднага стана очевидно, че моментът е крайно неприятен и сконфузен — или най-малкото за Уил. Той се изправи, после седна, после пак се изправи и се изчерви като домати, после заяви, че трябва да си върви, а Фиона му каза да не става смешен, затова той отново седна. Единственият свободен стол се намираще в ъгъла до Уил, така че Сузи трябваше да седне до него.

— Добре ли прекара деня, Сузи? — запита я Фиона.

— Да, чудесно. Тъкмо се връщаме от баба.

— И как е баба? — запита Уил.

Сузи се обърна да го погледне, отвори уста да отговори, но после си промени решението и му обърна гръб. Това беше най-вълнуващата сцена, която Маркъс бе зървал на живо и със сигурност най-вълнуващата сцена, която бе виждал в тяхната дневна. (Майка му и повръщаното в Деня на мъртвата патица не се брояха — те не бяха вълнуващи. Бяха просто кошмарни.) Сузи безспорно беше срязала Уил. Маркъс бе слушал много за срязване и презрително отношение, но досега не бе виждал никой да го прави. Беше страхотно, макар и мъничко плашещо.

Уил се изправи и отново седна. Ако наистина искаше да си тръгне, никой не можеше да го спре. Или по-точно, можеха *физически* да го спрат — ако всички в стаята се организират и седнат върху него, то той надали може да стигне много далече. (Маркъс се усмихна при мисълта как майката на Линдзи седи върху главата на Уил.) Но те нямаха *желание* да го спрат. Така че, защо той просто не се изправи, не тръгне към вратата и не излезе? Защо продължава да подскача на стола си? Може би в презрението има нещо, което Маркъс не знаеше. Да не би да съществуват някакви правила при изразяване на презрително отношение и ти просто трябва да си седиш мирно и тихо и да търпиш да те срязват и да ти засвидетелстват презрението си, макар че никак не ти е приятно?

Меган се измъкна от прегръдката на майка си и отиде към елхата.

— Я погледни, Меган, там може би има подарък и за теб? — каза Фиона.

— Оооо, Меган, подаръци! — възкликна Сузи.

Фиона се приближи до елхата, вдигна единият от трите останали пакета и го подаде на момиченцето. Меган го стисна до гърдите си и се огледа.

— Чуди се на кого да го даде — обясни Сузи. — Днес си играе не само на отваряне на подаръци, но и на подаряване.

— Колко мило! — отсъди майката на Линдзи.

И всички се загледаха в Меган, за да разберат кого ще избере. Сякаш схванала тази работа с подиграването, тя реши да допринесе

със своя беля — запъти се към Уил и му пхна подаръка в ръцете.

Уил не помръдна.

— Поеми го от нея, глупак такъв! — възкликна Сузи.

— Проклетият подарък не е мой — отговори Уил.

„Браво на теб! — помисли си Маркъс. — Върни им го!“

Единственият проблем обаче бе, че сега излизаше, че Уил срязва Меган, а според Маркъс човек не бива да реже деца под тригодишна възраст. Има ли смисъл? Ала момиченцето не се обиди — то продължи да държи подаръка, докато най-накрая Уил не издържа и го пое.

— И сега какво? — тросна се той.

— Отвори го заедно с нея — отговори Сузи. Този път звучеше по-търпеливо, а и гневът на Уил като че ли се поуталожил малко. Дори и Сузи да изгаряше от нетърпение да вдигне скандал на Уил, очевидно не възнамеряваше да го направи тук, пред толкова много хора.

Уил и Меган отвориха заедно подаръка и измъкнаха някаква пластмасова играчка, която свиреше разни мелодийки. Момиченцето я взе и я размаха към Уил.

— А сега? — запита той.

— Посвири заедно с нея — отговори Сузи. — Боже, колко недосетливи са хората без деца!

— Знаеш ли какво ще ти кажа? Ти посвири с нея! — тросна се Уил. — Аз не ги умея тези работи.

— Може пък да се постарая и да ги понаучиш — каза Сузи.

— И защо?

— Струва ми се, че в твоята работа може да се окаже полезно да знаеш как се играе с деца.

— Каква е твоята работа? — запита учтиво Линдзи, сякаш тук се провеждаше най-нормален разговор между най-нормални хора.

— Той не работи нищо — обади се Маркъс. — Баща му е написал „Страхотната шейна на Дядо Коледа“ и той печели по един милион лири на минута.

— Преструва се, че има дете, така че да може да стане член на дружеството на самотните родители и да сваля самотните майки — каза Сузи.

— Да, обаче за това не му плащат — обори я Маркъс.

Уил отново се изправи, но този път отказа да седне.

— Благодаря ви за обяда и всичко останало — каза. — Аз си тръгвам.

— Сузи има пълното право да изрази гнева си към теб, Уил — рече Фиона.

— Да, и тя вече го изрази. А сега аз имам пълното право да си вървя. — И започна да си проправя път през подаръците, хората и чашите към вратата.

— Той е мой приятел — извика внезапно Маркърс. — Аз съм го поканил и аз би трябвало да реша кога да си тръгне!

— Не съм сигурен, че гостоприемството се състои точно в това — каза Уил.

— Но аз не искам той да си тръгва още! — не се предаваше Маркърс. — Не е честно! От къде на къде майката на Линдзи е все още тук, когато никой не я е поканил, а единственият човек, когото аз съм поканил, сега си тръгва, защото всички се държите ужасно с него?!

— Първо на първо — каза Фиона, — аз поканих майката на Линдзи, а тази къща е също така и моя. Освен това ние не се държим ужасно с Уил. Сузи е ядосана на Уил и има пълното право да е такава, и сега просто му го казва.

Маркърс имаше чувството, че участва в някаква пиеса. Той стоеше прав, Уил също стоеше прав, после се изправи и Фиона, а Линдзи, майка ѝ и Клайв седяха на дивана в една редичка и ги гледаха с отворена уста.

— Единственото, което е сторил, е да си измисли дете за две-три седмици! И какво от това? На кого му пука? Има ли някакво значение изобщо? Та децата в училище измислят ежедневно какви ли не по-кошмарни неща!

— Въпросът, Маркърс, се състои в това, че Уил е завършил училище преди много, много време. Досега би трябвало отдавна да е надраснал периода на фантазиране на несъществуващи хора.

— Добре де, но оттогава се държи много по-добре, не е ли така?

— Вече мога ли да си тръгвам? — запита Уил, но никой не му обърна внимание.

— Защо? Какво толкова е направил? — запита Сузи.

— Той никога не ме е канил в апартамента си, още по-малко пък е искал да ходя там всеки ден. Но аз просто си ходех. И ми купи маратонки, и поне проявява търпението да ме изслуша, когато му

разказвам за трудностите си в училище. А ти просто ми казваш, че трябва да свикна. Освен това той знаеше кой е Кърк О'Бейн!

— Кърт Кобейн — поправи го Уил.

— Да не би всички останали тук да сте напълно безгрешни, а?! — продължаваше Маркърс. — Искам да кажа... — Тук вече трябваше да внимава. Знаеше, че не трябва да говори много, даже нищо, за онази работа с болницата. — Искам да кажа, как се запознах с Уил, според вас?

— Преди всичко, като хвърли едно възголемичко френско хлебче по една патица и я уби — заключи философски Уил.

Маркърс не можеше да повярва, че Уил повдига тази тема точно сега. Предполагаше се разговорът да засегне грешките на всички останали, но не и неговите, особено когато уби патицата. Но после Сузи и Фиона се разсмяха от все сърце и Маркърс си даде сметка, че Уил е знаел много добре какво прави.

— Вярно ли е това, Маркърс? — запита баща му.

— На тази патица й имаше нещо — заяви Маркърс. — Мисля, че и без това щеше скоро да си умре.

Сузи и Фиона се разсмяха още по-силно. Публиката на дивана ги изгледа втрещено. Уил отново седна на мястото си.

ДВАЙСЕТ И ЧЕТИРИ

Уил се влюби на връх Нова година и това преживяване го завари напълно неподготвен. Тя се наричаше Рейчъл, беше илюстратор на детски книжки и приличаше малко на Лора Найро на обложката на „Ще бъде необходимо чудо“ — беше пълна с енергия, бляскава, излъчваща бохемски дух, беше безспорно умна, а дългата ѝ тъмна коса падаше като водопад по раменете ѝ.

Уил винаги се бе пазил от влюбване. При приятелите му то имаше обикновено облика на едно твърде неприятно преживяване, придружено от загуба на сън и тегло, от дълбоко разочарование, когато чувствата не бяха взаимни, както и от доста подозрително на вид щастие, когато всичко вървеше уж нормално. Но това бяха хора, загубили контрол над живота си и следователно не бяха в състояние да се защитават от него — все хора, които, макар и обикновено временно, не се задоволяваха със своята собствена дупка в пространството и не можеха повече да разчитат на ново сако, торбичка трева или следобедното повторение на „Досиетата Рокфорд“, за да се чувстват в хармония със самите себе си.

Не малък беше и броят на онези, които с удоволствие биха заели местата си до избрания им от компютъра идеален партньор, но Уил беше реалист и не можеше да не съзре в подобна авантюра единствено причина за паника. А в този случай беше почти сигурен, че Рейчъл ще го направи изключително нещастен — преди всичко, защото не виждаше с какво толкова би могъл да я заинтригува.

Ако съществуваше някакъв недостатък в живота, който той си бе избрал — живот без работа, без грижи, без трудности и без излишни подробности, без каквото и да било съдържание и смисъл, — то Уил най-сетне го откри. И този недостатък се състоеше в простия факт, че когато срещна една интелигентна, образована, амбициозна, красива, остроумна и необвързана жена в новогодишната нощ, той се почувства като пълен глупак, като кръгла нула, като човек, който не е постигнал нищо в живота си, освен да гледа „Обратно броене“ и да си кара бясно

колата насам-натам, за да слуша записи на „Нирвана“. Това сигурно е доста лошо. Когато усещаш, че се влюбваш в красива и интелигентна жена (и всичко останало там), а същевременно се чувстваш като пълен глупак, това определено те поставя в неизгодна позиция.

Докато се опитваше да изрови от паметта си поне едно свое преживяване, което тази жена би счела достойно за нейното внимание, той стигна до извода, че един от проблемите му се състои в неговата относителна привлекателност и относително добрите му умения за разговор. Тези негови качества създават грешно впечатление у околните. Точно те правеха възможен достъп му до партита, за които всъщност появата му трябваше да бъде всячески предотвратена от елементи с дебели вратове и широки рамене. Той може и да е сравнително привлекателен и забавен, но това бе само игра на гените, на обкръжаващата го среда и на образованието му — защото в своята същина той бе изключително грозен и едносричен. Може би няма да е зле да се подложи на обратна пластична хирургия, която ще пренареди чертите му така, че да станат по-изкривени, а очите му да събере или раздалечи. Или пък да се остави да напълнее драстично, да си пусне няколко двойни брадички и да стане толкова огромен, че непрекъснато да се облива в пот. Което, разбира се, ще бъде придружено от маймуноподобно грухтене.

Защото си даде сметка за един основен проблем — през първите пет минути от разговора си с него тази Рейчъл, която седеше до него, прояви интерес, но после бързо го разгада и се отдръпна, но тези пет минути му бяха напълно достатъчни, за да си представи какъв би бил животът, ако той бе действително по-интересен събеседник. От друга страна, си каза, че би предпочел да не е преживявал тези пет минути. Какъв смисъл има, в крайна сметка? Няма да има възможността да спи с Рейчъл. Няма да има възможността да излезе с нея на ресторант или да види какво представлява дневната ѝ, или да разбере как връзката на баща ѝ с най-добрата приятелка на майка ѝ е оказала влияние върху възгледите ѝ относно раждането на деца. Затова скоро намрази този петминутен скок към вероятните възможности в живота. Накрая дори стигна дотам, че да си мечтае тя да се обърне към него и да го изгледа така, сякаш ще повърне от отвращение, след което завинаги да му даде гръб.

Усети, че Нед му липсва. Нед му бе дал още нещо, нещо мъничко и неуловимо, което би било много полезно във вечер като тази. Но все пак не възнамеряваше да го връща към живот. Горкото малко глупаче, нека почива в мир.

— Откъде познаваш Робърт? — го питаше Рейчъл.

— Ами, ние просто...

Робърт беше телевизионен продуцент. Той се движеше с актьори, писатели и режисьори. Хората, които познаваха Робърт, бяха все играчи на фронта на изкуството, следователно бяха професионално задължени да излъчват блясък. На Уил му се прищя да се изфука, че е написал музиката към последния филм на Робърт, че му е дал голямата възможност в живота или че те просто се срещат, за да споделят възмущението си от отвратителната политика на правителството по отношение на изкуството. Искаше му се да каже и много други неща, но не можеше да го стори.

— Ами... Преди много години си купувах от него марихуаната. — Точно такава беше истината, колкото и да беше неприятно. Преди да стане телевизионен продуцент, Робърт беше търговец на наркотици. Не от онези с бейзболните шапки и големите бухалки — просто човек, който купуваше малко повече дрога от необходимото, за да я препродава на приятелите си, сред които в този момент се числеше и Уил, просто защото по онова време той се срещаше с друг приятел на Робърт... Както и да е, няма никакво значение как се е запознал с Робърт в средата на осемдесетте. Важното бе, че Уил бе единственият човек тук, който нито играеше във филми, нито ги правеше — и ето че вече и Рейчъл го разбра.

— Ясно — отговори тя. — Обаче виждам, че продължавате да поддържате приятелската си връзка.

Може пък да успее да измисли някаква история за това защо все още се среща с Робърт — история, която ще го представи в по-ласкава светлина, ще го направи малко по-сложна личност, отколкото беше в действителност.

— Така е, макар че, честно да си кажа, и аз не знам защо.

Значи този път ще мине без измислена история. Е, както и да е. Защото истината бе, че той действително не знаеше защо продължават да поддържат връзка. Те се разбираха доста добре, но пък същото можеше да се каже за отношенията на Робърт и с по-голямата част от

насъбралата се тук гълпа. До този момент Уил все още не знаеше как стана така, че точно той оцеля след неизбежната промяна на средата вследствие скока в кариерата на домакина. Може би (макар че това звучеше доста параноично, но той си даваше сметка, че все има някакво зрънце истина и в това) той бе достатъчно мъртва душа, за да доказва на хората наоколо, че и Робърт притежава някакви корени, датиращи от времето му преди кариерата в телевизията, като същевременно бе достатъчно представителен, за да не ги накара да избягат.

Май изгуби Рейчъл, поне засега. Тя вече говореше с човека от другата си страна. С какво би могъл да я накара отново да му обърне внимание? Не може на някакъв етап от живота си да не е имал някакъв, макар и миниатюрен талант, който с известно преувеличение все пак би свършил някаква работа. Готвене? Вярно, можеше малко да готви, но кой ли не можеше? Защо пък да не е започнал да пише някакъв роман и после да е забравил? В какво бе най-добър в училище? В правописа. „Хей, Рейчъл, знаеш ли как се пише: «инженер» или «инджинер»?“ Глупости. Тя и без това сигурно го знае. Ситуацията определено беше безнадеждна. Внезапно осъзна, че най-интересното нещо в неговия живот е Маркърс. Той определено придаваше значимост на съществуването му. „Извинявай, че ти прекъсвам разговора, Рейчъл, но аз имам много странна връзка с едно дванайсетгодишно момче. Харесва ли ти като идея?“ Добре. Но този материал се нуждаеше от известна обработка. Хубавото обаче бе, че сценарият е налице, че Уил разполага с нещо съществено. Просто се налага да му придаде подобаваща форма. Затова той взе решение да повдигне темата за Маркърс още при първата предоставила му се възможност.

Рейчъл бе забелязала, че той не разговаря с никого, затова се извърна така, че да включи и него в общия разговор на тема дали има нещо ново под слънцето и в частност — в областта на популярната музика. Лично тя заяви, че „Нирвана“ й звучат точно като „Лед Цепелин“.

— Познавам едно дванайсетгодишно момче, което би те убило за тези думи — заяви Уил.

Това не беше истина, разбира се. Само преди две седмици Маркърс бе живял с убеждението, че вокалистът на „Нирвана“ играе за

„Манчестър Юнайтед“, така че надали е достигнал фазата, когато би погубил някого само заради това, че обвинява групата в упадъчност.

— И аз познавам едно такова момче — отвърна Рейчъл. — Може би няма да е зле да се запознаят. Как се казва твоето?

„Той не е мое момче“ — каза си наум Уил, но на глас изрече:

— Маркърс.

— А моето е Али — Алистър.

— Ясно.

— А Маркърс пада ли си по скейтбордове, рап и „Семейство Симпсън“?

Уил вдигна очи, засмя се с неприкрита гордост и ето че погрешното послание бе издялано в камък. Обаче грешката не беше негова. Той не бе излъгал нито веднъж в продължение на цели две минути! Е, вярно, че бе говорил доста по-общо, отколкото истината изискваше, когато заяви, че Маркърс би я убил за подобни думи. Също така е вярно, че повдигането на очите и гордия смях предполагаха известна доза родителска обич. Но все пак не бе изрекъл с думи, че Маркърс е негов син. Това си беше стопроцентова нейна интерпретация. Е, може би по-скоро само петдесет процента, но какво от това! И все пак ситуацията нямаше нищо общо с историята му, която разказваше наляво и надясно дни наред сред членовете на дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“!

— А майката на Маркърс тук ли е тази вечер?

— Ъмм... — Уил огледа масата, сякаш за да си спомни как стоят нещата, и накрая отговори: — Не. — Нито една лъжа! Нито една лъжа! Майката на Маркърс наистина я нямаше тук!

— Значи ти не възнамеряваш да прекараш новогодишната нощ с нея? — Рейчъл присви очи и сведе поглед, за да подсказже, че въпросът ѝ е подвеждащ.

— Не. Ние... ъмм... не живеем заедно. — Май вече му хвана цаката на тази работа с говоренето на истината! Ако не друго, то поне се беше прехвърлил от целенасочената лъжа към недоизказването, защото той не само че не живееше с Фиона, ами нито бе живял някога с нея, нито възнамеряваше да го направи.

— Много съжалявам.

— Няма нищо. А бащата на Али къде е?

— И той не е на тази маса. Нито в този град. Нито в тази страна. Оставя ми телефонния си номер, когато се премести.

— Ясно.

Най-малкото бе успял да придаде малко триене в гладката същина на разговора. Докато разиграваше картата с Маркъс, усещаше, че се плъзга, още преди да бе започнал. А сега се чувстваше така, като че ли изкачва по-скоро планина, отколкото глетчер. Представи си как се намира в подножието на склона и се оглежда за опорни точки, за които да се захване.

— И в коя страна се намира?

— В Щатите — Калифорния. Бих предпочела Австралия, но какво да се прави! Добре че поне е на западното крайбрежие!

Уил бе сигурен, че е чувал най-малкото стотина вариации на заформящия се разговор, но този факт определено му даваше някакво предимство — знаеше какво предстои, затова продължи спокойно. Може и да не бе постигнал нищо през последните петнайсетина години, но най-малкото можеше да цъка съчувствено, когато някоя жена му разказваше колко лошо се е държал с нея бившият ѝ съпруг. Цъкането беше нещо, в което се бе усъвършенствал. И то помагаше, защото никой не допуска грешка, когато избира за свое поведение внимателното изслушване на скърбите на събеседника си. По стандартите на дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“ историята на Рейчъл беше класическа, но скоро се оказа, че тя мрази съпруга си не заради онова, което ѝ е сторил, а заради това, което е бил.

— Тогава защо, по дяволите, си родила дете от него? — Уил беше пиян. Все пак беше Нова година. Почувства прилив на наглост.

— Добър въпрос — засмя се тя. — Но отговор нямам. Човек си променя мнението за хората. Как се казва майката на Маркъс?

— Фиона. — Което, разбира се, си беше истина.

— Ти промени ли си мнението за нея?

— Не особено.

— Тогава какво стана?

— Не знам. — Той сви рамене и някак си успя убедително да създаде впечатлението на мъж, който все още не се е отървал от объркването, даже от шока. И думите, и жестът бяха рожба на

отчаянието — истинска ирония бе как успяха да се свържат толкова удачно.

Рейчъл се усмихна, вдигна ножа, който не беше използвала, и го разгледа.

— В крайна сметка „не знам“ е единственият откровен отговор, който човек може да даде, не мислиш ли? Защото аз също не знам и ще излъжа както теб, така и себе си, ако кажа нещо различно.

В полунощ те се издириха и се целунаха — с целувка, която беше нещо средно между докосване по бузите и устата — смутената двусмисленост, съдържаща надежда за значимост. А половин час след полунощ се разбраха да запознаят момчетата си, за да си сравнят скейтбордовете, бейзболните шапки и коледното издание на „Семейство Симпсън“.

ДВАЙСЕТ И ПЕТ

Ели беше на новогодишното тържество на Сузи. За миг Маркъс си помисли, че сигурно е някое друго момиче, което просто прилича на Ели и носи същата тениска с Кърт Кобейн като нея, но веднага след това Ели го съзря, извика му името, приближи се до него и го целуна по главата, което определено разсея всичките му съмнения.

— Какво правиш тук? — запита я той.

— Ние винаги идваме тук на Нова година — отговори тя. — Майка ми е много голяма приятелка със Сузи.

— Аз не съм те виждал тук никога досега.

— Но ти никога не си бил тук на Нова година, глупачето ми!

Това беше вярно. Бе идвал в апартамента на Сузи милион пъти, но никога не бе присъствал на тържества. Това бе първото, на което му бе позволено да дойде. Защо обаче дори и в най-простия, най-прямия разговор с Ели той винаги трябваше да изтърси нещо тъпашко?

— Коя е твоята майка?

— По-добре не питай — отговори Ели. — Не сега.

— Защо не?

— Защото тя танцува.

Маркъс се загледа в малката групичка, която танцуваше в ъгъла, където обикновено стоеше телевизорът. Имаше четирима души, един мъж и три жени и само една от тях даваше вид, че се весели от все сърце — тя сякаш биеше въздуха с юмруци и тресеше ожесточено глава, а косата ѝ се ветрееше. Маркъс се сети, че това сигурно е майката на Ели — не защото приличаше на Ели (никой възрастен не можеше да прилича на Ели, защото никой възрастен не си кастреше косата с кухненските ножици и не си слагаше черно червило), но защото Ели очевидно беше притеснена, а тази танцьорка беше единствената, която би могла да стане причина за нечие притеснение. Останалите танцьори бяха достатъчно притеснени, което означаваше, че не могат да причинят притеснение — те не правеха нищо особено, освен да пристъпват като коне от крак на крак и единственият признак,

по който човек можеше да познае, че танцуват, беше фактът, че бяха обърнали глави един към друг, но не се гледаха и не си говореха.

— Ще ми се и аз да можех да танцувам така — отбеляза Маркъс.

Ели се смръщи и отговори:

— Всеки може да танцува така. Трябват ти само липса на мозък и тъпа музика.

— Мисля, че тя изглежда страхотно. И наистина се забавлява.

— На кого му пука дали тя се забавлява?! Проблемът е, че изглежда като пълен кретен.

— Не харесваш ли майка си?

— Напротив. Тя си е добра.

— Ами баща ти?

— И той е добър. Те не живеят заедно.

— На теб това пречи ли ти?

— Не. Може би понякога. Не искам да говоря по този въпрос. Е, Маркъс, хубава ли беше за теб годината 1993?

Маркъс се замисли за миг за случилото се през 1993 година и този миг му беше достатъчен, за да отсъди, че 1993 година изобщо не е била добра. Имаше на разположение само някакви си десет-единайсет други, с които да я сравнява, при това три-четири от тях му се губеха почти напълно, но все пак не беше трудно да се прецени, че никой не би харесал последните дванайсет месеца от живота му. Смяната на училището, онази работа с болницата, тормозът в училище... Всичко бе напълно отвратително.

— Не.

— Трябва ти едно питие — заяви Ели. — Какво искаш да пиеш? Аз ще ти го донеса, а ти можеш да ми разкажеш всичко, което ти тежи на душата. Макар че по някое време е възможно и да ми писне и да се изнеса някъде другаде. Често ми се случва.

— Няма проблеми.

— Добре тогава, какво ще пиеш?

— Кола.

— Трябва ти нещо по-съществено.

— Не ми е позволено.

— Вече ти е — аз ти позволявам. И щом ще ми бъдеш гаджето за вечерта, настоявам да пийнеш нещо истинско. Ще ти сложа нещо в колата, става ли?

— Става.

Ели се изгуби нанякъде, а Маркър се огледа, за да провери къде е майка му — тя говореше с някакъв непознат за него мъж и се заливаше от смях. Зарадва се, защото и без това му беше много притеснено за тази вечер. Уил го беше предупредил да не отделя поглед от майка си в новогодишната нощ и макар че не бе обяснил защо, на Маркър не му беше много трудно да се досети, че много нещастни хора се самоубиват точно на връх Нова година. Беше го гледал в някакъв филм и сега не можеше да се отърве от мисли за възможните последици от тази нощ. Бе предположил, че ще я следи непрекъснато цялата вечер, че ще търси в очите ѝ и в гласа ѝ нещо, което да му подсказва, че отново замисля да направи опит, но сега си даде сметка, че нямаше никакъв смисъл да го прави — тя постепенно се напиваше и се превиваше от смях като всички останали. Дали се е случвало някой да се самоубие два часа, след като се е превивал от смях? Вероятно не. Когато се смееш, се отдалечаваш на стотици километри от мрачните мисли, а Маркър бе започнал вече да възприема нещата в контекста на разстоянията. От Деня на мъртвата патица насам той сравняваше опита за самоубийство на майка си със заставане на ръба. Понякога в дните, когато тя изглеждаше тъжна или отнесена, той усещаше, че разстоянието до ръба е прекалено скъсено, за да бъде спокоен; друг път, като например на Коледа или днес, те се намираха сякаш по средата на някаква магистрала. В Деня на мъртвата патица бяха прекалено близо до ръба, две от колелата вече бяха надвиснали над него и свистяха във въздуха.

Ели се върна с пластмасова чашка в ръка, която съдържаше нещо, приличащо на кола, но миришещо като пунш.

— Какво сложи вътре?

— Шери.

— Това ли пият големите? Кола и шери? — Отпи внимателно една глътчица. Питието се оказа приятно, сладко, гъсто и загреващо.

— И така, защо годината ти беше толкова гадна? — запита Ели. — На мен можеш да ми кажеш. Леля Ели ще те разбере.

— Ами просто... не знам. Случиха се ужасни неща. — Не му се искаше да споделя с Ели какви точно са били тези неща, защото не беше сигурен, че са истински приятели. Реакцията ѝ бе напълно непредвидима — можеше да влети в класната си стая и да разгласи на

всички какво му се е случило, но можеше и да се отнесе с внимание. Рискът обаче не си заслужаваше.

— Майка ти се е опитала да се самоубие, нали така?

Маркърс я изгледа стреснато, отпи огромна глътка от коктейла си и едва не повърна върху краката ѝ.

— Нищо подобно — побърза да отговори той, когато най-сетне спря да кашля и успя да преглътне покачилото се в гърлото му ядене.

— Сигурен ли си?

— Ами, не съвсем. — Веднага осъзна колко глупаво е прозвучал и започна да се изчервява, но в този момент Ели избухна в смях. Бе забравил, че е в състояние да накара Ели непрекъснато да се смее и в този момент бе благодарен на това си умение.

— Извинявай, Маркърс, знам, че работата е много сериозна, но ти наистина си смешен!

И той също се разсмя — с кратки, неконтролируеми подхилквания, които воняха на повръщано и шери.

До този момент Маркърс не бе имал щастието да си поговори сериозно с някого на неговата възраст. Говореше сериозно с майка си, разбира се, както и с баща си, а отчасти и с Уил, но пък и с възрастните всеки разговор си беше сериозен, а и с тях непрекъснато трябва да се следиш какво казваш. Но с Ели беше някак си по-различно, по-лесно, макар че тя беше: 1) момиче, 2) по-голяма от него и 3) плашеща.

Оказа се, че тя знае за това много отдавна — бе дочула разговор между майка си и Сузи веднага след случката, но до скоро не бе могла да направи връзката между него и майка му.

— И знаеш ли какво си помислих? Сега се чувствам крайно неудобно за тези си мисли, но тогава си казах: „Защо пък да не се самоубие, щом толкова иска?“

— Но тя има мен!

— Тогава не те познавах.

— Вярно, но ти как би се почувствала, ако майка ти се самоубие?

Ели се усмихна и отговори:

— Как бих се почувствала ли? Е, със сигурност нямаше да ми хареса. Защото обичам майка си. Но в крайна сметка животът си е неин.

Маркърс се замисли. Трудно му беше да реши дали животът на неговата майка си е неин или не.

— А когато ти имаш деца? Не мислиш ли, че животът ти повече няма да ти принадлежи?

— Баща ти е жив, нали? Той щеше да се погрижи за теб.

— Да, но... — Нещо в думите на Ели не беше съвсем наред. Тя говореше така, сякаш майка му трябва да се разболее от грип, за да може баща му да го заведе на басейн.

— Виж какво, ако баща ти се самоубие, никой няма да си каже: „О, ама той нали има син, за когото да се грижи?!“ Но когато го направи жена, майката, хората се впрягат. А това не е честно.

— Това е, защото живея с майка си. Ако живеех с баща си, тогава и за него щях да смятам, че не разполага с живота си.

— Но ти не живееш с баща си, нали? И изобщо кой от нас живее с баща си? В нашето училище сигурно има милион деца, чиито родители са се разделили, и никое от тях не живее с баща си.

— Стивън Ууд живее с баща си.

— Да бе, вярно. Стивън Ууд. Е, тогава печелиш.

Макар че темата на разговора им беше крайно потискаща, на Маркъс му беше приятно да разговаря с нея. Така всичко казано придобиваше други измерения и човек можеше да го огледа от всички страни и да зърне и други негови характеристики — подобно нещо не можеше да се случи, когато разговаряш с другите деца. Нямахте кой знае какъв дълбок смисъл в разговор за снощния филм, нали? Отговаряш само с „да“ или „не“ и всичко приключва. Едва сега си даваше сметка защо майка му си *избира* приятелите, а не се задоволява с първия срещнат и не се примирява с хора, които, например, си падат по същия футболен отбор като нея или носят същите дрехи — обичайният начин за завързване на приятелства в училище. Майка му сигурно води много такива разговори със Сузи — разговори, които те вълнуват, където всяко нещо, казано от другия, те навежда на нова мисъл.

Искаше му се да продължават да говорят вечно, но не знаеше как — обикновено Ели беше тази, която казваше нещо ценно, навеждащо те на нова мисъл. Той се представяше отлично с отговорите, но се съмняваше, че някога ще може да стане достатъчно умен, за да накара и Ели да мисли така, както тя го караше сега да мисли — а това като че ли го плашеше мъничко. Щеше му се да бъдат еднакво умни, но това надали можеше да се случи, защото Ели винаги щеше да си остане по-

голяма от него. Може би, когато той стане на трийсет и две, а тя — на трийсет и пет, разликата във възрастта им вече няма да има значение, но сега Маркърс усещаше, че освен ако много скоро не каже нещо умно, тя няма да може да го изтърпи и до края на вечерта, а какво остава през следващите двайсет години! Внезапно си спомни какво се очакваше от момчетата да кажат на момичетата по време на партита. Не че изгаряше от желание да го казва, защото знаеше, че е безнадежден случай в това отношение, но алтернативата — да остави Ели да се отдалечи от него и да насочи вниманието към някой друг — беше прекалено кошмарна.

— Искаш ли да танцуваме, Ели?

Ели се втренчи в него с широко отворени очи.

— Маркърс! — И отново се разтресе от смях. — Толкова си смешен! Разбира се, че не искам да танцувам! Не мога да си представя нещо по-гадно от това!

Едва тогава Маркърс си даде сметка, че е трябвало да й зададе по-подходящ въпрос, като например за Кърт Кобейн или политиката, защото Ели действително изчезна нанякъде, за да си запали скришом цигара. На него не му остана нищо друго, освен да потърси майка си. Но в полунощ Ели дойде да го търси и го прегърна топло, така че той разбра, че макар да се е държал глупаво, все пак не е било непостижимо глупаво.

— Честита Нова година, скъпи! — каза тя и той се изчерви.

— Благодаря! Честита Нова година и на теб!

— Надявам се, че 1994 година ще бъде по-добра от 1993 за всички нас! Ей, искаш ли да видиш нещо наистина отвратително?

Маркърс не бе особено сигурен, че иска, но в случая нямаше никакъв избор. Ели го сграбчи и го повлече през задната врата към градината. Той отвори уста, за да я запита къде отиват, но тя му направи знак да мълчи.

— Виж! — прошепна тя.

Маркърс се втренчи в тъмнината. Различи две човешки фигури, които се целуваха настървено — мъжът бе натиснал жената към стената на градинската барака и я опипваше където свареше.

— Кой са тези? — запита той Ели.

— Майка ми. Майка ми и някакъв пич на име Тим Портър. Тя е пияна. Правят го всяка Нова година и досега не мога да разбера защо

изобщо си правят труда. На всеки първи януари тя се събужда и възкликва: „Боже, мисля, че снощи се измъкнах в градината с Тим Портър!“ Патетично. ПАТЕТИЧНО! — Последната дума тя извика високо, за да бъде чута, и Маркърс видя как майката на Ели избутва мъжа от себе си и поглежда в тяхната посока.

— Ели, ти ли си?

— Нали каза, че тази година няма да правиш повече така?

— Не е твоя работа какво правя. Влизай веднага вътре!

— Няма.

— Прави каквото ти се казва, момиченце!

— Няма! Ти си отвратителна. На четирийсет и три години продължаваш да се натискаш по ъглите с чуждите мъже!

— Разполагам само с една нощ в годината, за да се държа така лошо, както ти се държиш през останалите триста шейсет и четири дена, а ти ми четеш лекции! Махай се!

— Хайде, Маркърс. Да оставим ЖАЛКАТА ДЪРТА ШАВРАНТИЯ да си прави каквото ще!

Маркърс тръгна послушно след Ели и двамата скоро влязоха отново в къщата. Не бе виждал майка си да прави нищо подобно и не можеше да си представи, че тя би го сторила, но сега си даваше сметка, че то може като нищо да се случи с майките на другите.

— Това не те ли притеснява? — запита той Ели, когато влязоха.

— От къде на къде?! То не означава нищо, нали така? Тя просто се отпуска по този начин. Не че получава много в замяна, де.

И макар че станалото очевидно не притесняваше Ели, то определено притесни Маркърс. Беше прекалено странно, за да се опише с думи. В Кеймбридж подобно нещо не би се случило. Онова, което той не можеше да разбере обаче, бе дали Кеймбридж е различен, защото не е Лондон или защото това беше мястото, където родителите му бяха живели заедно и следователно, животът бе по-прост — там нямаше натискане с чужди хора в тъмните градинки, нито пък викане на груби думи по майките. А тук нямаше никакви правила. Маркърс бе достатъчно зрял, за да си даде сметка, че когато се озовеш в място или време, където не важат никакви правила, нещата неизменно стават значително по-сложни.

ДВАЙСЕТ И ШЕСТ

— Нищо не разбирам — каза Маркъс.

Двамата с Уил се разхождаха из увеселителния център на улица „Ейнджъл“, където Уил бе предложил да го заведе, за да поиграе на видеоигри. Призрачните светлини, сирените и експлозиите там му предоставяха подходящо кошмарна обстановка за трудния разговор, който му се налагаше да проведе с момчето. Това беше своеобразен гротесков еквивалент на мъжкото предложение за брак. Уил бе избрал тази обстановка след внимателно обмисляне — искаше да предостави на Маркъс възможност да се отпусне достатъчно, за да каже „да“. Единственото, което бе необходимо сега, бе да го попита.

— То няма и нищо за разбиране — отвърна Уил с привидно безгрижие в гласа. Но не беше прав, разбира се. От гледна точка на Маркъс много от детайлите бяха твърде неясни и Уил прекрасно съзнаваше какво има предвид младият му приятел.

— Но ти защо си й казал, че си мой баща?

— Не съм й казвал подобно нещо. Тя просто така го разбра.

— Тогава ти защо не й каза: „Извинявай, но май ме разбра погрешно?“ Тя надали е щяла да има нещо против дали си мой баща или не.

— Не ти ли се е случвало някога някой да те разбере погрешно и ти някак си да не можеш да поправиш нещата? Например някой да си внуши, че името ги е Марк, а не Маркъс и всеки път, когато те види, да ти казва: „Здрасти, Марк“, а ти да не смееш да го поправиш от страх да не го притесниш, когато си даде сметка, че през последните шест месеца все ти е бъркал името?

— Шест месеца ли?!

— Е, колкото са там.

— Бих го поправил още първия път, когато разбере, че не е чул правилно.

— За нещастие невинаги е възможно да се направи това.

— Защо да не е възможно да поправиш човек, който не е разбрал правилно името ти?

— Защото...

От личен опит Уил се бе уверил, че понякога подобно нещо действително е невъзможно. Един от съседите му отсреща — много приятен, леко прегърбен старец с отвратителен дребен йоркширски териер — го наричаше Бил. Винаги го бе наричал така и сигурно ще продължава да се обръща към него по същия начин, чак до последния си ден. В интерес на истината, този факт доста дразнеше Уил, който, колкото и да се опитваше да напрегне въображението си, не можеше да се възприеме като Бил. Бил не би пушил марихуана и не би слушал „Нирвана“. В такъв случай как така позволи това недоразумение да продължава толкова дълго? Защо още преди четири години не бе казал: „Всъщност, казвам се Уил?“ Маркърс бе прав, разбира се, ала няма никаква полза да бъдеш прав, ако останалата част от света не е.

— Както и да е — продължи той, като тонът му подсказваше, че държи да прекрати тези обяснения, — важното е, че тази жена действително си мисли, че ти си мой син.

— Тогава й кажи, че не съм.

— Няма.

— И защо?

— Започваме да се въртим в порочен кръг, Маркърс. Защо просто не можеш да приемеш фактите?

— Аз ще й кажа, ако искаш. Нямам нищо против да го направя.

— Това е много мило от твоя страна, но надали ще помогне.

— И защо да не помогне?

— Стига, за бога! Защото тя е болна от една много рядка болест и когато си внуши нещо, което не е правилно, а ти й кажеш истината, мозъкът ѝ ще избухне в главата и тя ще умре.

— Ти за колко годишен ме мислиш?! Говориш пълни глупости! Направо ме срина с тази история.

Уил и без това бе започнал да стига до заключението (нещо, което тайничко винаги бе подозирал за себе си), че не е много добър лъжец. Вярно, че иначе бе ентузиазизиран лъжец, но ентузиазмът надали би могъл да се счита за заместител на ефикасността, а на всичко отгоре в последно време осъзнаваше, че след като часове, дори дни наред бе изричал опашати лъжи, накрая бе принуден да изрече унизителната

истина. Добрите лъжци никога не биха го направили. Един добър лъжец отдавна би успял да убеди Маркърс, че съществуват стотици основателни причини да се престори, че е негов син, но на Уил му хрумваше само една-единствена.

— Слушай, Маркърс. Тази жена страхотно ми харесва и единственото нещо, с което установих, че бих могъл да я заинтригувам, бе да я оставя да повярва, че ти си мой син. Така и направих. И много съжалявам. Най-вече съжалявам, че не ти го казах още в началото.

Маркърс се втренчи във видеоекрана — току-що беше уцелен от някакъв хибрид между Робокорп и Годзила — и отпи голяма глътка от кутийката си с кола.

— Все пак не те разбирам — заяви накрая и се оригна шумно.

— Стига де, Маркърс! Вече минахме тази част.

— Какво искаш да кажеш с това, че я харесваш? С какво е толкова забележителна?

— Ами... — И Уил простена отчаяно. — Остави ми поне мъничко гордост, Маркърс! Това е единственото, за което те моля — за мъничко, миниатюрно количество гордост!

Маркърс го изглежда така, сякаш внезапно бе започнал да говори на урду.

— Какво общо има твоята гордост с нейната забележителност?

— Добре тогава, да не ти пука за гордостта ми. Аз не заслужавам да имам такава. Просто си падам по тази жена, Маркърс. Искан да излизам с нея. И много бих се радвал, ако ми стане приятелка.

Ето че най-сетне Маркърс извърна очи от екрана и го погледна — Уил веднага съзря, че те блестяха от радост и възторг.

— Сериозно?!

— Да, сериозно.

Наистина сериозно. Уил не бе преставал да мисли за това от Нова година (не че имаше кой знае за какво друго да мисли, освен за името „Рейчъл“ и някакъв неясен образ с дълга тъмна коса, както и да си фантазира до безкрай за пикници и бебета, и разплакани от щастие тъщи, и огромни хотелски легла). За него беше истинско облекчение да извади образа на Рейчъл на дневна светлина, макар че засега имаше на разположение само Маркърс, пред когото да я представи, и макар че думите, които бе използвал, определено не бяха достатъчни, за да я

опишат справедливо. Той искаше Рейчъл да бъде негова съпруга, негова любовница, център на неговия свят — думата „приятелка“ означаваше, че ще я вижда само от време на време, че тя ще има някакъв свой живот, далече от него, а той не желаше това да е така.

— Как разбра?

— Как разбрах какво?

— Как разбра, че искаш тя да бъде твоя приятелка?

— Ами, не знам. Почувствах го в червата си.

И точно там го чувства. Не в сърцето си, нито в главата си, нито пък в слабините си — чувства го в червата си, които веднага се свиха и не му позволиха да храносмила нищо повече от цигарен дим. Ако продължеше в този дух, нищо чудно да се превърне в скелет.

— Значи си я срещнал само веднъж? На новогодишното тържество?

— Да.

— И това е било достатъчно? Веднага разбра, че искаш тя да стане твоя приятелка? Може ли да ми дадеш още петдесет пенса?

Уил му подаде разсеяно монета от една лира. Вярно, че още тогава нещо се беше преобърнало, но онова, което го запрати окончателно в селенията на мечтите, бе една фраза на Робърт, на когото се бе обадил два дена след новогодишното тържество, за да му благодари за поканата. „Рейчъл те хареса“ — бе казал домакинът му и макар че тези думи изобщо не бяха подходяща основа за изграждане на стабилно бъдеще, за Уил бяха предостатъчни. Споделените чувства представляват страхотен стимулант за въображението.

— Какво искаш да кажеш с това? Колко време би трябвало да я познавам според теб?

— Е, надали бих могъл да се нарека експерт по въпроса, но...

Уил се засмя на странния обрат на мисълта на Маркърс, както и на сбърчените му вежди, които едновременно подсилваха казаното и му противоречаха — човек, който си придава толкова професионален вид, докато говори за подробностите по излизането с момичета, не би могъл да бъде нищо друго, освен дванайсетгодишен доктор Всезнайко.

— Но когато срещнах Ели за първи път — продължи момчето, — аз нямах представа, че искам тя да ми стане приятелка. Трябваше ми известно време, докато го осъзная.

— Това вече е признак на известна зрялост, според мен. — Тази работа с Ели беше нещо ново за Уил и той внезапно прозря, че още от самото начало Маркърс е водил разговора в тази насока. — Ти искаш Ели да бъде твоя приятелка, така ли?

— Естествено.

— Не само приятелка, а момиче, с което да излизаш?

— Как да ти кажа... — Маркърс пусна монетата от една лира в отвърстието и натисна бутона на автомата. — Тъкмо се канех да ти задам и този въпрос. Какви според теб са основните разлики?

— Ти си много смешен, Маркърс.

— Знам. Хората непрекъснато ми го повтарят. Но на мен не ми пука. Просто искам да ми отговориш на въпроса.

— Добре тогава. Искаш ли да я докосваш? Това е едно от първите важни неща.

Маркърс продължи да стреля по чудовището на екрана, очевидно напълно пренебрегнал задълбочения анализ на Уил.

— Е?

— Не знам. В момента го обмислям. Продължавай.

— Това е то.

— Това ли? Това е единствената разлика?

— Да, Маркърс. Чувал си за секса, нали? Той е нещо доста значимо.

— Знам, не съм толкова глупав. Но все пак не мога да повярвам, че най-важното е само онова, което ми каза. О, по дяволите! — Бе загубил още един живот. — Защото не съм сигурен дали искам да докосвам Ели или не. Но все пак съм убеден, че искам тя да бъде моя приятелка.

— Добре де, тогава кои неща искаш да са различни?

— Искам да прекарвам с нея повече време. Искам да бъда с нея непрекъснато, а не само да се сблъсквам случайно с нея на разни места. Освен това искам да се отърва от Зоуи, макар че я харесвам, но все пак искам да имам Ели само за себе си. И искам да казвам всичко първо на нея, преди да съм го казал на когото и да било друг, дори и на теб или мама. И не искам тя да си има друг приятел. Ако мога да имам всички тези неща, за мене ще бъде без значение дали ще я докосвам или не.

Уил поклати глава, но Маркърс не забеляза жеста му, защото очите му бяха приковани върху екрана.

— Какво да ти кажа, Маркърс, животът сам ще те научи. Ще видиш, че няма вечно да се чувстваш по този начин.

Но по-късно, когато остана сам в тишината на нощта и на дома си и се отдаде на слушане на онази музика, от която имаше нужда, когато се чувстваше по този начин — музика, която сякаш с магическа пръчка намираще болното му място и го лекуваше нежно, — Уил си спомни за компромиса, който Маркърс бе готов да направи. Що се отнасяше до него самия, да, той искаше да докосва Рейчъл (фантазиите, посветени на огромното хотелско легло, определено включваха и докосването), но точно сега, ако имаше някакъв избор, в по-голяма или по-малка степен той би се примирил и с онова, което стига и на Маркърс.

Разговорът в игралната зала най-малкото успя да създаде между тях неочаквана близост — и двамата си бяха признали за нещо, което искат, и в края на краищата тези две неща се бяха оказали доста сходни, макар че хората, свързани с тях, очевидно не можеха да се похвалят със същото. От описанието на Маркърс Уил не можеше да си състави много ясна представа за Ели — накрая винаги оставаше с впечатлението, че тя е някаква гневна, жилава топка с черно червило, странна смесица между сиукски воин и рокер, — но все пак я виждаше достатъчно ясно в съзнанието си, за да бъде категоричен, че Ели и Рейчъл надали могат да минат за близначки. Тази близост обаче бе достатъчна за Маркърс, за да го убеди, че ако не изпълни желанието на Уил да се представи като негов син този следобед, върху неговото желание ще падне някаква прокоба. И ето как Уил с разтуптяно сърце се обади на Рейчъл и успя да измъкне от нея покана за съботен обяд за него и Маркърс.

Маркърс се появи малко след дванайсет, облечен с косматото яке, което Фиона му бе подарила за Коледа, и с втрисащо отвратителни кадифени панталони в лимоненожълто, които вероятно биха изглеждали страхотно, но на четиригодишен хлапак. Уил бе облякъл любимата си риза на Пол Смит и черно кожено яке, което му придаваше вид на филмова звезда в каубойски филм. След кратък размисъл Уил реши, че Маркърс демонстрира освежаващо бунтар ски непукизъм по отношение на изтупания вид на новия си баща, затова се

постара да се надъха с чувство на гордост и да пренебрегне първоначалния си подтик веднага да го изведе, за да му купи други дрехи.

— Какво каза на майка си? — запита го той вече в колата, докато пътуваха към дома на Рейчъл.

— Казах ѝ, че държиш да се запозная с новата ти приятелка.

— И тя нямаше нищо против?

— Напротив. Каза ми, че сигурно съм полудял.

— Изобщо не съм изненадан. От къде на къде ще те водя да се запознаваш с новата ми приятелка?!

— А от къде на къде ще казваш на новата си приятелка, че аз съм твой син? Следващия път си измисли някакво друго обяснение, щом моето не ти харесва. Слушай сега обаче, трябва да обсъдим нещо важно. Колко съм тежал, когато съм се родил?

— Откъде да знам? Ти си се родил, а не аз.

— Така е, но ти би трябвало да знаеш. Нали си ми баща?

— На този етап от отношенията си с нея надали ще стигнем чак до килограмите на бебетата, не мислиш ли? Ако беше на дванайсет седмици, може би щяхме да заговорим за това, но на дванайсет години...

— Добре де, тогава кога ми е рожденият ден?

— Маркърс, тя не подозира, че ние с теб не сме баща и син. Затова не мисля, че ще се опитва да ни излови в лъжа.

— А ако въпросът възникне спонтанно? Ако аз кажа, например, татко ми е обещал да ми купи ново нинтендо за рождения ден, и тя те попита кога ми е рожденият ден?

— Защо ще пита мен? Би трябвало да попита теб!

— Просто си представи.

— Хубаво де, кога е рожденият ти ден.

— Деветнайсети август.

— Ще го запомня, обещавам ти. Деветнайсети август.

— А какво най-много обичам да ям?

— Ти ми кажи — отвърна примирено Уил.

— Спагети със соса от гъби и домати, който майка ми прави.

— Ясно.

— А къде съм ходил, когато за първи път съм излизал в чужбина?

— Не знам. Гренобъл?

— Уф! — презрително махна с ръка Маркърс. — Да не съм луд, че да ходя там! Не. Барселона.

— Ясно, схванах. Барселона.

— А коя е майка ми?

— Моля?

— Коя е майка ми?

Върсът беше толкова елементарен и същевременно толкова ключов, че за момент Уил загуби дар слово. Накрая отговори:

— Твоята майка е твоята майка.

— Значи вие сте били женени с майка ми и сега сте разведени?

— Да, както кажеш.

— А това притеснява ли те? А мен?

Абсурдът на тези въпроси се стовари почти едновременно и върху двамата. Маркърс започна да хихика с някакво странно, пискливо мяукане, което изобщо не приличаше на неговия смях или дори на смеха на човешко същество, но се оказа изключително заразително. Уил скоро го последва със свой вариант на кискането.

— Мен не ме притеснява. А теб? — каза накрая.

Ала Маркърс не бе в състояние да отговори. Той просто продължаваше да си мяука.

Още с първото си изречение тя разби на пух и прах така старателно градената от Уил версия за съвместното му минало, настояще и бъдеще с Маркърс:

— Здравейте, Уил и... Марк, нали така беше?

— Маркърс — каза Маркърс и сръга многозначително Уил.

— Влизайте и двамата. Запознайте се с Али.

Уил си спомняше съвсем ясно всяка дребна подробност, която Рейчъл му беше разказала в нощта на тяхното запознанство. Знаеше заглавията на книгите, които тя бе илюстрирала, макар да не бе много сигурен дали първата се казваше „Път към гората“ или „Път през гората“ — трябваше да провери. Знаеше също и името на бившия й съпруг, къде живее, какво работи и... Бе невъзможно да забрави и името на Али. Как така, та това е един от най-важните факти! Все едно да забравиш кога Англия спечели световната купа по футбол или

името на истинския баща на Люк Скайуокър — неща, които просто не можеш да забравиш, колкото и да се стараеш. Но ето че тя бе забравила името на Маркърс — за нея бе все едно дали е Марк или Маркърс, — от което се налагаше безмилостната истина, че тя не е прекарала последните десетина дни в мечти, фантазии и безсънни нощи. Уил се почувства съсипан. Най-добре да се откаже още сега. Точно от тези чувства се бе страхувал толкова дълго и точно поради тази причина той бе живял толкова дълго с убеждението, че да се влюбиш си е чиста глупост и загуба на време и... пак крайна проява на изглупяване и... обаче вече беше прекалено късно.

Рейчъл живееше в района на Кемдън Лок във висока, тясна къща, пълна с книги, стари мебели и черно-бели снимки на трагично-романтични образи на роднини от Източна Европа и за миг Уил изпита благодарност, че нейната къща и неговият апартамент никога не биха имали възможността да се срещнат поради повишената сеизмологична активност на Северен Лондон. Нейната пълна с топлина и гостоприемство къща ще се сблъска с наглостта и хладината на неговия апартамент — в резултат на което за него съществуваше опасността да потъне в земята от срам.

Тя се приближи към стълбите и извика:

— Али! — Нищо. — АЛИ! — Пак нищо. Рейчъл погледна Уил и сви рамене. — Сигурно пак си е сложил слушалките. Искате ли да се качим при него?

— Той няма ли да се сърди? — Уил би се разсърдил, ако беше дванайсетгодишно момче, по причини, които не изгаряше от желание да си спомня.

Вратата към стаята на Али беше напълно неразличима сред останалите врати — на нея нямаше нито пиратски знак с череп и кости, нито надпис „Не влизай“, нито графити в стил хип-хоп. Но щом се отвори, вече нямаше никакво съмнение, че стаята принадлежи на момче, заседнало в крайно неприятния момент между детството и зрелостта в периода на ранните деветдесет години. Всички атрибути си бяха там: плакатът на Райън Гигс, плакатът на Майкъл Джордан, плакатът на Памела Андерсън и стикерите със Супер Марио... Един специалист по обществена история от бъдещето би успял да определи времето, в което е обитавана стаята, с точност до двацет и четири часа. Уил хвърли кос поглед към Маркърс и забеляза, че момчето е

напълно объркано. Да изправиш Маркър пред плакати на Райън Гигс и Майкъл Джордан беше равносилно на това да изправиш един среднестатистически дванайсетгодишен хлапак пред портретите на Тюдорите в Националната художествена галерия. Самият Али се беше разплул пред компютъра, запушил уши със слушалките си, в блажено неведение за случващото се около него. Майка му се приближи до него, потупа го по рамото и той подскочи от изненада.

— О, здрасти. Съжалявам.

Щом Али се изправи, Уил автоматично си даде сметка, че от тази работа няма да излезе нищо. Али беше готин по съвременните стандарти — баскетболни обувки, торбести пълкарски панталони, щръкнала гръндж прическа, дори и обеща на ухото. Щом зърна жълтите кадифени панталони и косматото яке на Маркър, лицето му се свъси като градоносен облак.

— Маркър, запознай се с Али. Али, това е Маркър — представи ги Рейчъл. Маркър подаде ръка и Али я пое със сардонична усмивка. — Али, това е Уил. Уил, запознай се с Али. — Уил повдигна вежди по посока на Али с надеждата, че домакинът ще оцени неизказаното от него.

— Какво ще кажете, момчета, да си поговорите насаме? — предложи Рейчъл.

Маркър погледна към Уил и той му кимна, скрит зад гърба на Рейчъл.

— Може — сви рамене Маркър и в този момент Уил усети, че наистина, ама наистина много го обича.

— Добре — отвърна Али с още по-малко ентузиазъм.

Рейчъл и Уил слязоха долу. Десет минути по-късно — време, напълно достатъчно за Уил да си изфантазира цял сценарий за това как четиримата си наемат вила в Испания за лятото — чуха хлопването на външната врата. Рейчъл излезе да провери какво става и няколко секунди по-късно се появи притеснена и задъхана.

— Опасявам се, че Маркър си е тръгнал за къщи!

ДВАЙСЕТ И СЕДЕМ

Маркърс си бе поставил задача да се постарает. Наистина да се постарает. Знаеше, че този обяд с Рейчъл означава много за Уил, и разбираше, че ако днес се представи добре, ако изиграе ролята си като послушно момче, Уил може и да склони да му помогне за Ели. Но този Али не му остави никакъв шанс. Когато Уил и Рейчъл слязоха долу, Али се втренчи в него за няколко секунди и после го почна.

— Няма никакъв начин! — бяха първите му думи.

— Така ли? — бе единственото, което успя да измисли Маркърс, за да си спечели малко време. Очевидно бе пропуснал нещо, макар че за нищо на света не можеше да разбере какво.

— Отсега ти заявявам, че ако баща ти започне да излиза с майка ми, ти си мъртъв! Не се шегувам — мъртъв си!

— Но той е много добър — изрече плахо Маркърс.

Али го изгледа така, сякаш говори с олигофрен.

— Не ми пука дали е добър или не. Не желая той да излиза с майка ми! Така че, не желая да виждам нито него, нито теб повече в тази къща, ясно ли е?!

— Добре — отговори Маркърс. — Обаче не съм особено сигурен, че това зависи от мен.

— Няма да е зле да се постарает да зависи. Иначе си мъртъв!

— Може ли да си поиграя на компютъра? Какви игри имаш? — Маркърс знаеше, че рязката смяна на темата понякога сработва. Понякога наистина ставаше, но надали ще има ефект, когато някой заплашва да те убие.

— Ти не ме ли чуваш какво ги говоря, бе?!

— Да, но... Не съм много сигурен, че точно в момента мога да сторя каквото и да било. Ние дойдохме, защото бяхме поканени на обяд и Уил... тоест баща ми, викам му Уил, защото... както и да е... той говори с Рейчъл, тоест майка ти...

— Чудесно знам, мамка му, че тя ми е майка!

— ... долу и, да си кажа правичката, той много си пада по нея и кой знае? Тя може би също си пада по него, така че...

— ТЯ НЕ СИ ПАДА ПО НЕГО! — изкрещя като обезумял Али.
— ТЯ СИ ПАДА ЕДИНСТВЕНО ПО МЕН!

Още от първия момент Маркърс бе заподозрял, че Али е пълен психар, но сега, когато се увери в това, вече не знаеше какво да прави по-нататък. Зачуди се дали това се е случвало и преди и, ако е така, дали детето, което е било на неговото място, в момента не се намира някъде под килима, разфасовано на мънички парченца или пък завързано в гардероба, където Али го храни веднъж на ден с остатъци от своята храна. Това нещастно дете сигурно вече е станало кожа и кости и е започнало да си говори на някакъв собствен език, който никой не разбира — не че някой би го чул, особено майка му и баща му, които са някъде много далече.

Маркърс внимателно претегли възможностите си. Най-неприемливата от всички, а също така и най-малко вероятната бе да остане тук и да прекара деня с Али — да поиграят на няколко игрички на компютъра, да се посмеят и... Това и без друго нямаше да стане. Другата възможност включваше да се върне долу при Уил и Рейчъл, обаче Уил ясно му бе натъртил, че държи да остане насаме с нея, пък и ако слезеше при тях, щеше да му се наложи да обяснява, че Али е опасен психар, който заплашва да му отреже ръцете и краката, а от това всички щяха да се почувстват крайно неловко. Затова последната и най-приемлива възможност бе да се измъкне незабелязано, да си отвори външната врата и да си хване автобус за вкъщи — след кратък размисъл той се обърна и бързо я приложи на практика.

Стоеше си на една автобусна спирка, когато Уил го откри. Чувството му за ориентация не беше блестящо, защото бе избрал да застане на спирката, която щеше да го отведе точно в противоположната посока, чак до Уест Енд, така че стана по-добре, че Уил го намери, спря до него и му каза да се качва.

— На какво си мислиш, че играеш?! — ядосано го запита той.

— Май обърках всичко, а? — И после, макар че не трябваше да го казва, а може би и точно заради това, първото, което му се изплъзна от устата, бе: — Все още ли искаш да ми помогнеш с Ели?

— Какво стана горе?

— Той не е наред. Каза, че ще ме убие, ако ти се осмелиш да излизаш с нея. И аз му повярвах. Всеки на мое място би му повярвал. Много е страшен! Къде отиваме, между другото? — Навън бе започнало да вали и улицата бе задръстена от коли и хора, излезли на пазар. Накъдето и да се обърнеш, Маркърс виждаше хора с дълги мокри коси, които изглеждаха така, сякаш свиреха в „Нирвана“ или някоя от другите групи, които Ели така обичаше.

— Връщаме се у Рейчъл.

— Не искам да се връщам там.

— Налага се.

— Тя ще ме помисли за пълен глупак.

— Няма.

— И защо?

— Защото не може да не е предвидила, че нещо такова ще се случи. Каза ми, че понякога Али е много трудно дете.

Това накара Маркърс да се изсмее с онзи особен едносричен смях, който човек използва, когато няма на какво да се засмее:

— Ха! Труден ли?! Та той щеше да ме заключи в гардероба и да ме храни с остатъци веднъж на ден!

— Така ли ти каза?

— Не чак с толкова много думи.

— Както и да е, сега си изплаква очите.

— Сериозно?

— Аха. Хълца като тригодишно дете.

Това определено развесели Маркърс — вече нямаше нищо против да се върне у Рейчъл.

Както се оказа, бягането от къщата бе най-доброто, което Маркърс би могъл да направи. Ако знаеше, че накрая всичко ще се нареди толкова добре, нямаше да се изплаши така, когато Уил го откри на спирката. Щеше просто да намигне на Уил като мъдра стара сова и да му прошепне: „Чакай и ще видиш!“ Когато се върнаха, всичко се бе променило — вече всички като че ли бяха наясно защо са се събрали и бяха спрели да се преструват, че тази работа с обяда цели единствено предоставянето на възможност на Али и Маркърс да си поиграят на компютърни игри.

— Али иска да ти каже нещо, Маркърс — каза Рейчъл, още щом влязоха.

— Извинявай, Маркър — подсмъркна Али. — Не исках да ти казвам всички онези неща.

За Маркър беше пълна загадка как човек може да заплашва да убие някого по погрешка, но все пак реши да не прави от мухата слон — гледката на подсмърчащия Али бе достатъчна, за да го направи поотстъпчив и благороден.

— Няма нищо, Али — каза само той.

— Добре, момчета, а сега си стиснете ръце! — каза Рейчъл. И те го направиха, макар че ръкостискането бе доста странно и смущаващо. Вдигнаха си и си спуснаха ръцете три пъти — накрая Уил и Рейчъл се разсмяха, а Маркър се ядоса. Той отлично знаеше как се стиска ръка. Целият този театър го разиграваше другият идиот.

— На Али му е доста трудно да приеме нещата.

— На Маркър също. Нали така, Маркър?

— Кои неща? — Малко се беше отнесъл. Тъкмо се питаше дали има някаква връзка между сълзите на Али и способността му да наранява и дали от факта, че се разревава толкова лесно, следва, че всъщност не е толкова опасен? Или пък той си е истински психар, който може да ти откъсне главата с голи ръце, без да престава да реве? Може би сълзите са само за заблуда на големите и сега Маркър се намира в още по-голяма опасност от преди.

— За... нали се сецаш... онези неща.

— А, да — отговори Маркър. — Да, точно така се чувствам. — Беше сигурен, че много скоро ще разбере за какво точно се чувства по същия начин.

— Защото човек започва да си изгражда някакъв модел на поведение и във всеки новопоявил се вижда потенциална заплаха.

— Именно. А последният, с когото аз... — започна Рейчъл и спря. — Съжалявам, не исках да те сравнявам с него. Освен това нямам предвид, че ние, нали се сецаш... — И спря безпомощно.

— Да, ясно — усмихна се Уил нежно. Рейчъл го погледна и също му се усмихна.

В този момент Маркър бе озарен от внезапно прозрение защо хората харесват жени като Рейчъл и Сузи — приятни, привлекателни същества, които само с един поглед биха могли да осмислят деня ти. Както сега ставаше и с Уил. Погледът му се бе променил до неузнаваемост — в очите му имаше някаква нова мекота, която,

Маркърс бе убеден, щеше да свърши работа. Докато слушаше разговора, започна да тренира собствения си поглед — трябваше някак си да присвиеш очи, а после да ги фокусираш точно върху лицето на другия. Дали на Ели ще й хареса? Сигурно веднага ще го ступа.

— Както и да е — продължи Рейчъл. — Последният, с когото излизах... Надали можеше да се нарече стопроцентов добряк, така и не успя да види точното място на Али в моя живот, и накрая двамата завършиха... в не много изрядни отношения.

— Той беше смахнат — изтърси Али.

— Виж какво, съжالياвам, че всичко стана толкова... недискретно — каза Рейчъл. — Нямам никаква представа дали... Искам да кажа... Не знам... Просто на Нова година останах с впечатлението, че... — И тя се смръщи от неудобство. — О. боже, толкова ми е неловко. Ти си виновен за всичко, Али. Още не бе настъпил моментът да говорим за това.

— Няма нищо — успокои я бодро Маркърс. — Той наистина ви харесва. Каза ми го.

— Да не би да ставаш кривоглед? — запита го Ели в понеделник след училище.

— Може и да има нещо такова — отговори Маркърс, защото бе много по-лесно да каже това, отколкото да си признае, че упражнява един трик, който е научил от Уил.

— Сигурно имаш нужда от нови очила.

— Вероятно.

— Има ли очила, по-дебели от тези? — запита Зоуи. Не гаднееше, просто беше любопитна.

Проблемът беше, че вървяха към магазинчето за вестници и списания, което се намираще по пътя за вкъщи, и не разговаряха за нищо особено. Уил и Рейчъл бяха седели втренчили очи един в друг, и си бяха говорили само глупости от рода на това колко се харесват. Обаче, докато вървяха по улицата, за да направи онова нещо с очите, Маркърс трябваше непрекъснато да си извива врата, така че нищо чудно да изглежда странно. Освен това двамата с Ели никога не бяха седели един срещу друг. Те висяха около автомата за закуски или, както днес, се срещаха след училище и се помотаваха заедно за известно време.

Така че, какво можеше да стори той?! Как можеш да се взираш в очите на някого, когато единственото, което виждаш от него, са само ушите му?!

Магазинчето за списания беше пълно с деца и собственикът си продираше гърлото да им крещи да излязат. Той не беше като господин Пател, който никога не крещеше и никога не гонеше децата.

— Аз няма да изляза — заяви Ели. — Аз към клиент, а не дете. — И продължи да обхожда с поглед рафта с десертчетата, а ръката ѝ бе вдигната в готовност да си вземе онова, което харесва.

— Тогава ти — обърна се собственикът към Маркъс. — Излизай!

— Изобщо не го слушай, Маркъс — каза Ели. — Това е нарушение на човешките права. Просто защото си млад, той веднага решава, че си и крадец. Бих могла без проблем да го дам под съд.

— Няма нищо — каза Маркъс. — Аз и без това не искам нищо.

И излезе навън. Спря и се зачете в табелките на витрината: „УНИФОРМИ ЗА МЛАДИ ПОДДРЪЖНИЦИ НА ДИСЦИПЛИНАТА“, „МАРАТОНКИ ПУМА, 5 НОМЕР — ПОСЛЕДНИ БРОЙКИ!“.

— Ти си перверзник, Маркъс.

Бяха Лий Хартли и две негови приятелчета. В последно време Маркъс не си бе имал неприятности с тях, може би защото се моташе предимно с Ели и Зоуи.

— Какво?

— На бас, че нямаш представа за какво се отнасят тези табелки там!

Маркъс не можеше да разбере каква бе връзката между първото и второто изречение — дори и да беше перверзник, какво му пречеше да разбере за какво се отнасят табелките на витрината? Но реши да го пусне покрай ушите си, както правеше с всичко в мигове като този. Едно от приятелчетата на Лий Хартли протегна ръка, свали очилата му и си ги сложи.

— Мамка му! — извика той. — Нищо чудно, че той скапаняк не знае какво става около него! — И се завъртя с протегнати напред ръце, издавайки грухтящи звуци, за да покаже, че Маркъс е умствено изостанал.

— Може ли да ми ги върнеш вече? — запита Маркъс.

— Разкарай се, копеле! — изръмжа приятелчето на Лий Хартли.

Внезапно на прага на магазина застанаха Ели и Зоуи.

— Отвратителни чували с лайна! — извика Ели. — Върнете му веднага очилата или ще си го получите!

Оня веднага побърза да върне очилата на Маркърс, но Ели все пак го цапардоса, някъде между очите и носа.

— Шегичка! — извика тя и Зоуи се разкиска. — А сега бягайте бързо, преди наистина да се ядосам!

— Повлекани — каза Лий Хартли, но го изрече тихичко, докато отстъпваше полекичка.

— Как успя да заключиш, че щом удрям някого, съм повлекана? — зачуди се Ели. — Туй момчетата сте странни същества. Не и ти, Маркърс. Ти също си странен, но по различен начин.

Но Маркърс въобще не я слушаше. Той бе прекалено зашеметен от стореното от Ели — от нейния стил на поведение, от красотата ѝ и от способността ѝ да бие когото свари — за да обърне внимание на думите ѝ.

ДВАЙСЕТ И ОСЕМ

Двайсет и четири часа по-късно Маркърс все още не беше дошъл на себе си и Уил направо се видя в чудо какво да го прави. Знаеше, че момчето не трябва да счита боя, който Ели е хвърлила на приятелчето на Лий Някой си, като доказателство за неконтролируема страст към него — напротив, това доказваше точно обратното: че докато той разчита на по-големи момичета да го защитават на улицата, надали някое друго момиче би преритало да го има за приятел. Но, от друга страна, може би Уил бе прекалено голям традиционалист в мисленето си. Нищо чудно днес нещата да са се променили — нямаше да се изненада, ако отношенията са стигнали дотам, че ако момчето не размаже носа на някого заради момчето, значи не си заслужава да ѝ се обърне повече внимание. Ала както и да се погледнеш на ситуацията, оставаше фактът, че Маркърс е още по-скапан, отколкото преди — и Уил започваше да се страхува заради него.

— Трябваше да я видиш само! — припя Маркърс за хиляден път.

— Имам чувството, че вече съм я видял.

— Бам! — извика момчето.

— Да. Бам. Вече го каза.

— Тя е направо фантастична!

— Да, но... — Уил бе наясно, че е длъжен да изложи пред Маркърс теорията си за настоящото състояние на нещата и преди всичко, че статусът му на жертва с нищо не допринася за романтичния му имидж. Същевременно си даваше сметка, че очертаващият се разговор в никакъв случай няма да бъде от най-лесните. — Какво си мисли *тя*, според теб, за това, че се е наложило да те спасява?

— Какво искаш да кажеш?

— Ами просто... Нещата между двама души обикновено не се развиват точно така.

— Знам. Затова е толкова страхотно!

— Аз обаче не съм убеден. Защото, как да ти кажа... Мисля, че за Ели ще бъде много трудно да те възприеме като свой сериозен

приятел, ако всеки път, когато си купува „Марс“, някой ти открадва очилата и тя трябва непрекъснато да се прави на Жан-Клод ван Дам.

— Кой е Жан-Клод ван Дам?

— Няма значение. Разбираш ли какво искам да ти кажа?

— Тогава какво трябва да сторя аз? Да започна да вземам уроци по карате ли?

— Единственото, което казвам, е, че тази връзка може да не се окаже връзката, за която си мечтаеш. Моят опит показва, че романтичните истории не се развиват по този начин. Това ми прилича повече на отношенията между домашен любимец и неговия собственик, отколкото между гаджета.

— За мен няма значение — изчурулика весело Маркъс.

— Значи нямаш нищо против към теб да се отнасят като с... като с африканска пясъчна мишка?

— Естествено, че нямам. Това ме устройва. Аз просто искам да бъда с нея. — И го изрече толкова искрено и с такава абсолютна липса на самосъжаление, че за първи път, откакто го познаваше, на Уил му се прииска да го вземе в прегръдките си.

По отношение на Рейчъл Уил нямаше никакво намерение да възприема модела „Маркъс, Ели и пясъчната мишка“ и макар че не можеше да не се възхити на простотата и благоприличието на желанието на своя малък приятел, трябваше да си признае, че неговото не е нито просто, нито особено благоприлично — и с пълно съзнание за своите скрити копнежи той продължи по изборения от него път. Ели поне имаше предимството да е наясно точно с кого си има работа (не че Маркъс имаше някакъв избор в това отношение), тоест да знае, че онова странно, луничаво хлапе на тротоара пред магазина за списания, което непрекъснато го тормозят, е Маркъс и никой не можеше да отрече, че нещата стоят точно така. Обаче мъжът, който се появи на обяд с дванайсетгодишния си син, не беше в действителност Уил, макар че самият той очевидно отричаше нещата да стоят точно така. Един ден можеше и да разбере, че да лъжеш във връзка със собствената си самоличност е стратегия, издържаща само за много кратки интервали от време и крайно не препоръчителна за употреба, освен за връзки с ограничена продължителност. Можеш да си

разказваш на някой шофьор на такси или на кондуктора в автобуса каквито си искаш глупости, при положение че пътешествието така или иначе е кратко, но щом възнамеряваш да прекараш с някого целия си живот, то трябва да приемеш, че е напълно неизбежно партньорът ти рано или късно да научи истината.

Затова Уил взе решение, че ще поправи всякакви погрешни или неправилни впечатления, които неволно е създал, но ще го направи бавно и постепенно. Обаче още при първото им излизане заедно той си спомни за старата първоаприлска шега, че Великобритания е решила да въведе шофирането в дясното платно, но поради трудностите в свикването ще го направи постепенно. От това се налагаше изводът, че човек или лъже, или направо казва истината — средното положение е прекалено трудно достижимо, по-скоро невъзможно.

— О! — беше единственото, с което Рейчъл първоначално реагира, когато той направо ѝ призна, че не е биологичен баща на Маркърс. В този момент тя се опитваше безуспешно да вдигне водораслите от чинията си с дървените пръчици.

— Това не са истински водорасли, нали знаеш? — каза Уил с криворазбраното убеждение, че ако измести темата веднага, с това ще ѝ покаже, че признатото не е кой знае колко важно за него. — Всъщност е нещо като маруля. Режат я на тънки лентички, изпържват я, слагат ѝ захар и...

— Тогава кой е биологичният му баща?

— Ами — започна Уил, но не довърши. Как не му беше хрумвало, че щом не е биологичен баща на Маркърс, то тогава бащата е някой друг. Защо никога не се сецаше за тези неща? — Един човек на име Клайв, който живее в Кеймбридж.

— Ясно. И ти се разбираш добре с него, така ли?

— Ами, да. Даже прекарахме Коледата заедно.

— В такъв случай... Извинявай, но нещо не мога да схвана. Щом не си биологичен баща на Маркърс и щом не живееш с него, тогава как може той да е твой син?

— Да. Ха, ха! Разбирам какво искаш да кажеш. Сигурно изглежда много объркващо, погледнато отвън.

— Тогава ми кажи как стоят нещата отвътре.

— Отношенията ни са малко странни, наистина. Но аз съм достатъчно стар, за да му бъда баща, а той е достатъчно малък, за да

ми бъде син. Така че...

— Ти си достатъчно стар, за да бъдеш баща на почти всяко момче под двайсетгодишна възраст. Защо точно на това?

— И аз не знам. Просто така се случи. Искаш ли вече да минем на вино, или държиш да си останеш на китайската бира? Както и да е. По-добре ми разкажи за твоите отношения с Али. Така сложни ли са като моите с Маркърс?

— Не. Спах с баща му и след девет месеца родих. Това е всичко. Много просто и тривиално, но този род неща обикновено са такива.

— Така е. Направо ти завиждам.

— Извинявам се, че продължавам да си пъхам носа в тази работа, но все пак още не ми е ясно. Ти си доведен баща на Маркърс и същевременно не живееш с него и майка му.

— Мисля, че и така може да се каже.

— Как още може да се каже?

— Да, разбирам какво имаш предвид — изрече замислено той, сякаш току-що се бе сетил, че на тази история може да се гледа само по един начин.

— Живял ли си някога с майката на Маркърс?

— Дай ми дефиниция на „живея със“.

— Държал ли си някога резервен чифт чорапи в къщата й? Или може би четка за зъби?

Нека погледнем нещата от тази страна: ако Фиона му е подарила чорапи за Коледа и ако той ги е забравил у тях и още не е намерил време да мине да си ги вземе, то тогава със съвсем чиста съвест би могъл да заяви, че не само е имал резервен чифт чорапи у дома на Фиона, а и че те *още са там!* За нещастие обаче тя не му бе подарила чорапи, а онази тъпа книга. При това даже не я бе забравил у тях. Така че, измисленият сценарий за чорапите си беше само една... измислица.

— Не.

— Просто... не?

— Не.

Той набоде последното си пролетно рулце, потопи го в соса от чили, постави го в уста и се престори, че то е прекалено голямо, за да освободи устата му през следващите няколко минути. В такъв случай Рейчъл ще трябва да поеме разговора в свои ръце и накрая ще й се наложи да смени темата. Уил си мечтаеше тя да му разкаже за книгата,

която илюстрира в момента, за амбицията си да направи собствена изложба и за нетърпението си отново да го види. Точно такива разговори си представяше напоследък — писна му да си чеше езика за въображаеми деца и най-вече му писна да обяснява защо изобщо е трябвало да си ги въобразява.

Ала Рейчъл просто седеше и го чакаше да си сдъвче хапката и колкото и да се напрягаше, колкото и да дъвчеше и предъвкваше, Уил не бе в състояние да накара едно дребно рулце да продължи вечно. Така че накрая беше принуден да й каже истината — така, както трябваше да стори от самото начало — и тя се ужаси, което си беше нейно право.

— Аз никога не съм казвал, че той е мой син. Думите „имам син на име Маркър“ никога не са излизали от устата ми. Ти сама реши да го повярваш.

— Да бе, значи аз съм фантазьорката, а не ти! Искала съм да си повярвам, че ти имаш син, така че съм се оставила на полета на въображението си!

— Това е една много интересна теория, знаеш ли? Веднъж във вестника четох за един тип, който разкарвал нагоре-надолу възрастни дами и им измъквал спестяванията, защото те били напълно убедени, че той е богат. И което е най-важно, на него не му се налагало да прави нищо, за да ги убеждава. Те просто му вярвали.

— Значи той им е казал, че е богат. Значи е излъгал. Това е нещо съвсем различно.

— Да, разбирам какво искаш да кажеш. Точно там свършва и сравнението, не мислиш ли?

— Защото ти не си ме излъгал. Аз просто съм си го измислила. Казвала съм си: „Гърся си готин пич с дете, по възможност тийнейджър“ и ето че ти се появяваш у дома с Маркър и бинго! Аз съм направила тази побъркана връзка между нещата поради някаква моя дълбоко стаена психологическа необходимост.

— Не трябва да се самообвиняваш толкова. Може да се случи на всеки.

— Ей, я по-добре не си насилвай късмета! Дори и да искам да бъда толерантна и остроумна, това си е изцяло моя работа. Ти все още не си в положение да си правиш шегички.

— Извинявай.

— Но как се връзва Маркърс в цялата тази история? Ти очевидно не си го наел за случая. От само себе си се вижда, че между вас съществува някаква връзка.

Тя беше права, разбира се, и той реши, че истината си струва риска да провали вечерта. Каза й всичко — е, почти всичко. Не й каза, че за запознанството му с Маркърс е виновно преди всичко дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“. Не посмя да си признае, защото би преляло чашата на търпението й, особено след скорошните разкрития. Не искаше тя да си въобрази, че той има някакъв психологически проблем.

След вечерята Рейчъл го покани на кафе у дома си, но Уил бе наясно, че секс няма да последва. Макар че съществуваше известен намек за нещо подобно, ала тъй като този намек се излъчваше само от него, той не се броеше. Рейчъл го привличаше толкова силно, че бе невъзможно да не си мисли за секс, когато тя се намираще близо до него. Единственото, което се излъчваше от нея, бе някаква весела толерантност и макар той да бе благодарен и на това, бе напълно наясно, че тя надали е предвестник на нещо повече от разрошване на косата.

Рейчъл наля кафето в огромни сини, ръчно изработени чаши и те седнаха един срещу друг — Рейчъл се опъна на дивана, а Уил се отпусна непохватно върху стар дървен стол с права облегалка, покрит с някаква азиатска рогозка.

— Защо си мислеше, че Маркърс ще те направи по-интересен? — запита тя, след като си бяха разбърквали и духали кафето и изобщо направили всичко, което може да се направи с чаша кафе.

— Защо, по-интересен ли бях наистина?

— Може би да.

— Защо?

— Защото... Държиш ли да ти кажа истината?

— Да, ако обичаш.

— Защото първоначално те помислих за празноглавец — не работиш нищо, нищо не те интересува, нямаш нищо особено за казване... И внезапно изтърсваш, че имаш дете...

— Не съм казал точно това.

— Добре де, както и да е. И аз реших, че съм те възприела погрешно.

— Ето, ти сама отговори на собствения си въпрос.

— Но аз *наистина* съм те възприела погрешно.

— Как успя да стигнеш до този извод?

— Защото в теб има нещо. Ти не си си измислил всичко за Маркъс. Ти наистина се притесняваш за него, разбираш го, тревожиш се за това момче... Така че, изобщо не си човекът, за когото те мислех, преди да го доведеш у нас.

Уил си даваше сметка, че това би трябвало да го накара да се почувства по-добре, но не стана така. Преди всичко, той познаваше Маркъс само от няколко месеца, а Рейчъл бе повдигнала няколко интересни въпроса за трийсет и шестте му години, които той бе оставил да изтекат като пясък между пръстите си. Защото Уил не искаше да бъде характеризиран чрез Маркъс. Искаше да си има свой собствен живот, своя собствена идентичност, да бъде интересен с това, което е той самият. Къде беше чувал подобни оплаквания обаче? В дружеството „Самотните родители — заедно в самотата“, разбира се, къде другаде?! Някак си, съвсем неусетно и за самия себе си, той бе успял да се превърне в самотен родител, без дори да си прави труда да стане баща на дете.

Но вече нямаше никакъв смисъл да се вайка и оплаква. Беше прекалено късно за това. Бе се осмелил да пренебрегне собствения си съвет — съвет, който му бе служил вярно през целия му съзнателен живот досега. Според него причината, поради която някои от членовете на онова дружество бяха станали такива, се коренеше не в децата им, а много по-далече, в тяхното минало — в момента, в който са се влюбили в някого и по този начин са станали уязвими. Ето че и за Уил бе настанал такъв момент и ако трябваше да бъде честен към себе си, беше си го заслужил — беше си заслужил всичко, до най-малката подробност. Сигурно скоро ще започне и да пее със затворени очи. Защо пък не? Какво толкова!

ДВАЙСЕТ И ДЕВЕТ

В продължение на три-четири седмици — надали е било повече, но по-късно, когато Маркърс се замислеше за тях, му се струваха като месеци и дори години — нищо особено не се случи. Виждаше Уил, виждаше Ели (и Зоуи) в училище, Уил му купи нови очила и го заведе да му подстрижат косата по съвременната мода, чрез него откри, че харесва няколко нови певци, различни от Джони Мичъл и Боб Марли — певци, за които и Ели беше чувала и които определено не мразеше. С една дума, той започваше бавно да се променя — и физически, и психически. И точно тогава майка му отново започна с ревовете си.

Точно както и преди, на пръв поглед нямаше никаква причина и точно както и преди, всичко започна бавно — с някое и друго слабо подсмърчане след вечеря, което една нощ се превърна в дълъг, стряскащ пристъп на хълцане, за който Маркърс не можеше да стори нищо, независимо от въпросите, с които я обсипваше, и прегръдките, които непрекъснато ѝ даваше. И накрая настъпи познатият сутрешен плач — тогава той се убеди напълно, че нещата са много сериозни и че се задават неприятности.

Но едно нещо поне се беше променило. Някога, по време на първия пристъп на сутрешен плач, като че ли преди стотици години, той бе съвсем сам. А сега около него имаше цял куп хора. Маркърс си имаше Уил, имаше си Ели, имаше си... Добре де, бяха само двама — двама приятели, но и това беше нещо. Вече можеше да отиде при единия от тях и да каже: „Майка ми пак запя старата песен.“ И те щяха да измислят да му кажат нещо, което може и да помогне.

— Майка ми пак запя старата песен — каза той на Уил на втория ден със сутрешен плач. (На първия ден не беше казал нищо, просто в случай че всичко се окаже само временна депресия; но когато още на следващата сутрин тя отново се разрева, Маркърс разбра, че е хранил глупави и нелепи надежди.)

— Коя песен?

За момент Маркърс бе жегнат от разочарование, но, от друга страна, си даде сметка, че не бе предоставил на Уил достатъчно ориентири за ситуацията. Тя би могла да запее всякакви песни, образно казано — защото майка му трудно би могла да се характеризира като предсказуема. Би могла да се оплаква, че Маркърс продължава да поддържа контакти с Уил, би могла да се опитва да му внуши, че е крайно време да се върне към уроците си по пиано, дори би могла да си е намерила приятел, за когото е сигурна, че Маркърс няма да хареса особено (Маркърс бе разказал на Уил за някои от приятелите й, с които е била след раздялата й с баща му). В определен смисъл му стана приятно, когато се замисли за всичките онези неща, които би могъл да има предвид, когато каза на Уил, че майка му отново е запяла старата песен. Защото те я правеха да изглежда интересна и сложна личност, каквато тя безспорно си беше.

— Плаченето.

— О! — Намираха се в кухнята на Уил и си препичаха кифлички — своеобразен ритуал за следобедите в четвъртък, който си бяха създали. — И ти притесняваш ли се за нея?

— Естествено. Сега тя е същата като някога. Даже в някои отношения нещата са по-лоши. — Това не беше напълно вярно. Нищо не би могло да е по-лошо от преди, защото тогава всичко беше продължило сякаш цяла вечност и кулминацията му беше в Деня на мъртвата патица. Маркърс просто искаше да бъде сигурен, че Уил е наясно със сериозността на положението.

— И какво смяташ да правиш?

До този момент на Маркърс не му беше хрумвало, че може да направи нещо — отчасти защото преди не беше направил нищо (макар че, като се замислеше, преди нещата не се бяха развили толкова добре, така че не можеше да използва тогавашната ситуация като пример) и отчасти защото смяташе, че отгук нататък всичко ще бъде поето от Уил. Поне така му се искаше на него. Нали затова човек си има приятели?

— Какво смятам да правя аз ли?! По-скоро, какво смяташ да направиш *ти*!

— От къде на къде аз?! — засмя се Уил и тогава си спомни, че онова, за което говореха, е всъщност доста сериозно. — Маркърс, аз не мога да направя нищо.

— Би могъл да поговориш с нея.

— Но тя няма да иска да ме слуша! Така де, кой съм аз, че да ме слуша? Никой.

— Ти не си никой. Ти си...

— Просто защото ти идваш у дома всеки ден след училище за чаша чай не означава, че аз мога да възпра майка ти от... не означава, че аз мога да я развеселя. В интерес на истината, сигурен съм, че не мога.

— Мислех, че сме приятели.

— Ох! Мамка му! Извинявай. — В опита си да извади една кифличка, той си бе изгорил пръстите. — Каж ми, Маркърс, според теб приятели ли сме или нещо друго? — Очевидно намираше този разговор за много смешен, защото бе започнал да се усмихва.

— Разбира се. Ти как би определил иначе нашите отношения?

— Ами, мисля, че приятели е много добро определение.

— Защо се усмихваш?

— Защото всичко е малко смешно, не мислиш ли? Имам предвид, ти и аз...

— Може би си прав — отвърна Маркърс и се позамисли. Накрая попита: — Но защо?

— Защото сме толкова различни по височина.

— Аха, ясно.

— Шегичка.

— Ха, ха!

Уил остави Маркърс да намаже с масло кифличките, защото знаеше, че момчето обича да го прави. Това беше много по-приятна задача от мазане на препечени филийки, защото при филийките единственото, което можеш да направиш с втвърденото масло, е да остържеш коричката, която правеше препечената филийка такава, каквата е — нещо, което никой не обичаше. А с кифличките всичко беше леко и безпроблемно — просто поставяш бучица краве масло отгоре, поизчакваш няколко секунди и после го разбъркваш, така че да попие в малките дупчици. Това беше един от малкото случаи в живота, когато нещата всеки път се нареждат добре.

— Искаш ли да сложа нещо отгоре?

— Може. — Той придърпа буркана с меда, пхна ножа и започна да го върти.

— Слушай какво — каза Уил, — прав си. Ние сме приятели. Точно затова аз не мога да сторя нищо за твоята майка.

— Как стигна до този извод?

— Казах, че се шегувам, когато изтърсих, че сме различни по височина, но може би не съвсем. Може би точно така трябва и ти да гледаш на нещата. Аз съм ти приятел и съм с около трийсетина сантиметра по-висок от теб — това е.

— Извинявай, но нещо не те разбирам.

— Имах един приятел в училище, който беше трийсетина сантиметра по-висок от мен. Беше направо огромен. Във втори курс беше вече метър и осемдесет и четири.

— Ние нямаме втори курс.

— Добре де, осми клас.

— И какво от това?

— Никога не бих се осмелил да го помоля за помощ, ако майка ми е изпаднала в депресия. С него си говорехме за футбол и за „Мисията невъзможна“ и други такива неща. Представи си, че по средата на разговор, когато спорим например за това дали Питър Осгуд ще играе за Англия, аз кажех: „Ей, Фил, ще поговориш ли с майка ми, защото тя непрекъснато се залива в сълзи?“ Той щеше да ме изгледа така, като че ли съм откачил. Та той беше само на дванайсет! Какво можеше да каже на майка ми? „Здравейте, госпожо Фрийман, мислила ли сте да опитате с транквиланти?“

— Аз не знам кой е Питър Осгуд. И не знам нищо за футбола.

— Маркъс, не ти ли писна да се правиш на тъп?! Онова, което искам да ти кажа, е много просто: аз съм ти приятел и точка. Не съм ти чичо, не съм ти баща, не съм ти батко. Мога да ти кажа само кой е Кърт Кобейн и какви маратонки се носят в момента — това е. Разбра ли ме най-сетне?

— Да.

— Хубаво.

Но докато вървеше към къщи малко по-късно, Маркъс си спомни края на разговора им и начина, по който Уил изрече „Разбра ли ме?“ — с тон, който целеше да му покаже, че разговорът е завършил. Запита се дали истинските приятели постъпват така. Надали. Познаваше много учители, които говорят точно така, както и много родители, но не беше

чувал за приятели, които да се изразяват по този начин, независимо от това колко са високи.

Маркърс не бе изненадан особено от реакцията на Уил. Ако го попитаха кой е най-добрият му приятел, без да се замисля, той би посочил Ели — не само защото я обичаше и искаше да излиза с нея, а и защото тя беше мила с него и винаги е била, без да броим първия път, когато го бе нарекла дребно, сополово, смотано копеленце. Тогава наистина не беше особено мила. От друга страна, не би било честно спрямо Уил да се каже, че не е бил мил с него — вземи например маратонките, кифличките за препичане, двете видеоигри и така нататък, — но е напълно справедливо да се подчертае, че понякога Уил не изглеждаше особено зарадван да го види, особено ако Маркърс му ходеше на гости всеки божи ден от седмицата. Ели обаче винаги го прегръщаше, винаги го превръщаше в център на внимание, а това според Маркърс все трябваше да значи нещо.

Днес обаче не изглеждаше особено зарадвана да го види. Стори му се потисната и разсеяна и нито каза, нито направи нещо, когато той отиде в класната ѝ стая през междучасието, за да я види. Зоуи беше седнала до нея и държеше ръката ѝ.

— Какво се е случило?

— Не си ли чул? — запита Зоуи.

Маркърс мразеше да му задават този въпрос, защото той никога не беше чувал нищо.

— Не си спомням.

— Кърт Кобейн.

— И какво за него?

— Опитал се да се самоубие. Взел е свръхдоза.

— А сега добре ли е?

— Така чухме. Изпомпали са му стомаха.

— Добре.

— И кое му е доброто?

— Нищо — отговори Маркърс. — Но...

— Той ще го направи, казвам ви — обади се Ели. — Накрая ще го направи. Те винаги го правят. Той иска да умре. Това, което стори сега, не е просто вик за помощ. Той мрази този свят.

Маркърс внезапно усети, че му прилошава. Още когато излезе от апартамента на Уил снощи, той бе започнал да си представя този

разговор с Ели и как тя ще успее да го развесели така, както Уил никога не би успял. Но нещата не станаха така. Вместо това стаята около него бавно се завъртя и сякаш всички цветове от нея започнаха бавно да изтичат нанякъде.

— Откъде знаеш? Откъде си толкова сигурна, че той просто не си играе? Аз мисля, че той никога повече няма да го повтори.

— Ти не го познаваш — каза Ели.

— Нито пък ти! — изкрещя Маркърс. — Той дори не е истински. Той е просто певец! Просто образ върху тениските! И не е ничия майка!

— Естествено, но е нечий баща, глупачето ми — каза Ели. — Той е баща на Франсиз Бийн. Има си красиво малко момиченце и все пак иска да умре. Ето че вече знаеш.

Така е, Маркърс вече знаеше. Обърна се и побягна навън.

Реши да се чупи от следващите два часа. Ако отидеше на математиката, щеше само да си седи и да си мечтае, и да го изловят, и да му се смеят, когато той се опита да отговори на въпрос, който е задаван преди час, месец или дори на такъв, който никога не е бил задаван. Искаше му се да остане съвсем сам, за да може да обмисли добре нещата, без да го прекъсват. Затова се насочи към момчешката тоалетна близо до физкултурния салон и се затвори в дясната кабинка, защото там имаше успокояващи топли тръби покрай стената, върху които можеш дори да седнеш или да клекнеш. Но след няколко минути в тоалетната влезе някой и започна да ритя по вратата му.

— Там ли си, Маркърс? Съжалявам. Бях забравила за майка ти. Не се тревожи, тя не е като Кърт.

Той застина за миг, после дръпна резето и надникна предпазливо.

— Откъде знаеш?

— Защото ти си прав. Той не е истински човек.

— Казваш го само за да ме успокоиш.

— Добре де, истински е. Но по друг начин истински.

— По какъв начин?

— Не знам точно. Просто е такъв. Той е като Джеймс Дийн, Мерилин Монро, Джими Хендрикс и другите. Човек просто знае, че той ще умре и това си е. Няма проблеми.

— Няма проблеми за кого? Не и за... как се казваше момиченцето?

— Франсиз Бийн ли?

— Да бе. И защо за нея да няма проблеми? Съмнявам се, че тя ще се зарадва. Само за теб всичко е нормално.

Едно момче от випуска на Ели влезе, за да използва тоалетната.

— А бе ти не чу ли да се махаш?! — изкрещя Ели, като че ли го беше предупреждавала вече стотици пъти и като че ли момчето нямаше право да поиска да се изпишка. — Не виждаш ли, че говорим?

Момчето отвори уста, за да каже нещо, но после осъзна с кого си има работа и бързо се изсули навън.

— Мога ли да вляза при теб? — запита Ели, когато момчето си отиде.

— Ако намериш място.

Двамата се сбутаха един до друг върху топлите тръби, Ели затвори вратата и пушна резето.

— Ти си мислиш, че аз знам всички отговори, но не е така — каза Ели. — Нищо подобно. По този въпрос специално нищо не знам. Нямам представа защо той се чувства по този начин, нито пък защо твоята майка се чувства по този начин. Освен това нямам представа какво е човек да бъде на твоето място. Предполагам обаче, че си доста уплашен.

— Ъхъ. — И той се разплака. Напълно безшумно — просто очите му се напълниха със сълзи и те започнаха да се стичат по бузите му. Но все пак си беше твърде неловко. Никога не бе предполагал, че ще се разплаче — и то точно пред Ели.

Тя го прегърна нежно и промълви:

— Искам да кажа, че най-добре е изобщо да не ме слушаш. Ти знаеш повече от мен. И точно ти трябва да ми даваш съвети.

— Но аз не знам какво да кажа.

— Тогава нека поговорим за нещо друго.

Ала не проговориха. Потънаха в мълчание. Просто си седяха върху топлите тръби, от време на време си местеха дупетата, когато им припареше много, и чакаха ли, чакаха, докато накрая се почувстваха готови отново да се гмурнат в реалния свят.

ТРИЙСЕТ

Уил страдаше от световъртеж и поради тази причина не обичаше да гледа надолу. Понякога някой изтърсваше нещо, той поглеждаше надолу и биваше обзет от неконтролируемо желание да скочи. Спомняше си ясно кога се бе почувствал така — когато скъса с Джесика и тя му се обади късно една нощ и му каза, че е напълно безполезен, че не струва нищо, че никога няма да стане човек или да постигне нещо, че с нея е имал някакъв шанс — тук бе използвала някаква напълно неразбираема фраза: *да посипе малко сол върху леда* — да създаде значима връзка, а може би и семейство. И докато тя говореше, той бе започнал да усеща, че го завладява истинска паника, че го облива пот и му се завива свят, защото бе наясно, че някои хора безспорно ще я сметнат за права, а преди всичко — че той не може да стори нищо, за да ги опровергае.

Точно такава чувство го бе завладяло, когато Маркърс го бе помолил да направи нещо, за да му помогне с Фиона. Разбира се, че трябваше да направи нещо — всичките тези приказки за разликата във височината им очевидно бяха глупости. Той беше по-възрастен от Маркърс, имаше по-голям опит... Накъдето и да се озърнеш, съзираше някой нов довод, който го подтикваше: не можеш да останеш настрана, не можеш да не помогнеш на детето, ти трябва да се грижиш за него!

Той наистина искаше да му помогне, а и вече го беше направил в известен смисъл. Ала нямаше никакво желание да се замесва с разни депресии. Можеше да състави целия разговор в главата си и после да го изслуша като радиопиеса, но онова, което чуваше, никак не му харесваше. Особено една дума в него, която го караше да си запушва ушите — тази дума винаги бе предизвиквала подобна реакция у Уил, особено откакто животът му се въртеше около „Обратно броене“, поредната сапунка и новите комбинации за сандвичи на „Маркс и Спенсър“. И не виждаше никакъв начин, по който би могъл да избегне тази дума от разговора си с Фиона за нейната депресия. Тази дума беше СМИСЪЛ. Тя се появяваше в изрази от рода на: „Какъв е

смисльът?“, „Не виждам никакъв смисъл“, „Няма никакъв смисъл“ и цял ред други такива. Човек не може да провежда разговор за живота и особено за възможността да сложиш край на живота, без да стигнеш до шибаната дума „смисль“ — а проблемът беше, че самият Уил изобщо не съзираше подобно нещо като смисъл. Понякога нямаше нищо страшно. Понякога можеш просто да си напомпиш главата с емоции, като се нагълташ с магически гъби в два сутринта и някой идиот, проснат на пода със слушалки на главата да изквичи: „Какъв е смисльът?“, а ти просто да му отвърнеш: „Няма такъв, глупако, така че, затваряй си гадната уста!“ Но не е възможно да отговориш по този начин на човек, който се чувства толкова нещастен и изгубен, че му се иска да си изсипе цяло шишенце приспивателни в устата и да отплува завинаги в царството на сънищата. Да каже на Фиона, че всъщност в живота няма никакъв смисъл, бе равносилно да ѝ връчи разрешение за самоубийство, а макар че невината се бе разбирал перфектно с нея, Уил нямаше никакво желание да я убива.

Хората като Фиона наистина го изкарваха от релси. Те разваляха всичко, до което се докоснеха. Да се носиш по повърхността на нещата не беше никак лесно — подобно нещо изискваше определен набор от умения и кураж. Затова, когато някой ти кажеше, че възнамерява да сложи край на живота си, е много лесно да усетиш как започва да те тегли към дъното заедно със себе си. Поради тази причина най-важното според Уил бе да съумееш да задържиш главата си над водата. Точно това бе най-важното и за всички останали, но онези, които имаха пълноценен живот, работа, социални връзки и домашни любимци, съумяваха да държат главите си много по-високо от повърхността на водата. Те се плацикаха в плиткото и само някоя случайна вълна от гадната машина за произвеждане на вълни в морето на живота можеше да ги накара да потънат. Но Уил се бореше. Той се намираще на километри далече от своите води и вече бе започнал да се схваща, защото бе влязъл в морето прекалено скоро след хранене и никак не му беше трудно да се види как някаква русокоса спасителка с равен като дъска стомах го изтегля на брега дълго след като дробовете му са се напълнили със солена вода. Нуждаеше се от буй, за който да се залови, но не и от тежест като Фиона, която да го завлече към дъното. Колкото и да му беше неприятно, нещата стояха точно така. И точно това бе най-важната функция на Рейчъл в живота му — тя беше

неговият буй. Тя му помагаше да се задържи на повърхността. Затова трябваше веднага да види Рейчъл.

Отношенията му с Рейчъл бяха доста странни или най-малкото странни от негова гледна точка и по доста по-различен начин странни от гледната точка на оня, който е написал „Фабрика за оси“. Странното бе, че още не бяха правили секс, макар че се срещаха вече от няколко седмици. Някак си все не можеха да стигнат до него. Той бе почти сигурен, че тя го харесва, защото се радваше да го види и темите им за разговор сякаш никога не свършваха. От своя страна бе повече от сигурен, че я харесва, защото се радваше да я види, искаше да бъде с нея непрекъснато, до края на живота си и не можеше да я погледне, без да усети как зениците му се разширяват и придобиват огромни, почти комични размери. Значи спокойно можеше да се каже, че двамата се харесваха, но по различен начин.

(На всичко отгоре бе развил почти неконтролируема страст да я целува по устните, когато тя казва нещо интересно — нещо, на което той гледаше като на изключително обещаващ признак, защото досега никога не му се бе приисквало да целуне някого, само защото говори стимулиращо; но тя бе започнала да го гледа подозрително, защото очевидно нямаше представа какво точно става. А онова, което ставаше, бе, че тя говореше с чувство за хумор, страст и някаква чудновата, оживена интелигентност за Али, музика, изобразително изкуство, а той се отнасяше във вероятно и сексуални, но по-скоро романтични копнежи, докато тя внезапно не го запита дали изобщо я слуша, а той неловко започваше да протестира, но по крайно неподходящ начин, който предполагаше, че не я слуша, защото тя го отегчава до смърт. Получаваше се нещо като двоен парадокс — наслаждаваш се до такава степен на разговора с една жена, че: 1) очите ти се изцъклят и 2) искаш да я накараш да спре да говори, като ѝ запушиш устните със своите. Това изобщо не беше на добро и определено трябваше да се направи нещо по въпроса, но той нямаше никаква представа какво, защото никога досега не бе изпадал в подобна ситуация.)

Нямаше нищо против да има за приятел и някоя жена — споменът за срещата с Фиона и осъзнаването, че за първи път е на заведение с жена, с която не иска да спи, все още не му даваше мира. Проблемът обаче се състоеше в това, че с Рейчъл определено искаше да спи, затова не знаеше дали ще издържи да седи на дивана ѝ с

широко отворени очи още десетина-двайсет години или колкото там продължават приятелствата с жени (откъде можеше да знае?) и да я гледа как несъзнателно излъчва сексапил, докато разсъждава на глас по темата как се рисуват мишки. Най-вече не знаеше дали зениците му биха могли да издържат. Дали няма да започнат да го болят на даден етап? Беше почти сигурен, че това непрестанно разширение и свиване няма да му се отрази много добре, но не възнамеряваше да споделя с Рейчъл за тази болка в очите, освен в краен случай. Съществуваше една малка вероятност тя да поиска да спи с него само за да спаси зрението му, но той предпочиташе да намери друг, по-традиционен път към леглото ѝ. Или към неговото. Уил нямаше претенции в чие легло ще го направят. Проблемът бе, че това просто не се случваше.

И тогава се случи, тази същата вечер, по причини, които той така и не успя да разбере — макар че по-късно, когато се размисли за станалото, му хрумнаха една-две разумни идеи, чиито импликации обаче му се сториха твърде смущаващи. В един момент си говореха, в следващия момент се целуваха, а малко след това тя вече го водеше нагоре по стълбите, хванала го с една ръка, докато с другата разкопчаваше копчетата на дънковата си риза. А най-странното от всичко бе, доколкото Уил можеше да прецени, че в атмосферата нямаше нищо, подсказващо за това. Той просто бе наминал да се види с приятел, защото се чувстваше потиснат. И точно тук се съдържаше първата от смущаващите импликации: че ако всеки път завършваше със секс среща, в която нищо не подсказва за подобни намерения, то той тогава е твърде неблагоприятен в откриването на подобни вибрации. И ако веднага след разговор, очевидно лишен от сексуални намеци, той се оказваше воден нагоре по стълбите от жена, която едновременно с това си разкопчава ризата, значи определено е изпуснал нещо много съществено.

Всичко започна със случайно връхлетелия го късмет — оказа се, че Али няма да се връща вкъщи, а е останал да спи у негов съученик. Ако Рейчъл му беше споменала в някакъв друг момент, че не се притеснява от своя развил Едипов комплекс син, Уил щеше да го приеме като знак от Всевишния, че скоро щеше да го огрее и него, но днес изобщо не стана въпрос за това. Влязоха в кухнята, тя направи кафе и той осъзна, че се е впуснал в разказ за цялата тази история с Фиона и Маркърс, още преди водата в чайника да беше завряла.

— Какъв е *смисълът* ли? — повтори Рейчъл. — Господи!

— Само не споменавай Али. Аз си нямам никакъв Али.

— Но си имаш Маркърс.

— Трудно е да възприемеш Маркърс като смисълът на целия живот. Знаем, че е ужасно от моя страна да го казвам, но е така. Ти вече се запозна с него.

— Да, малко е объркан, но със сигурност те обожава.

На Уил никога не му беше хрумвало, че Маркърс има някакви силни чувства към него, особено пък такива, които са очевидни дори и за страничен наблюдател. Вярно, че Маркърс обичаше да му ходи на гости. Вярно, че момчето го наричаше свой приятел. Но Уил бе възприемал всичко това просто като доказателство за неговата самота и ексцентричния му характер. Забележката на Рейчъл по повод наличието на истински чувства някак си променяше нещата — точно както става, когато установиш, че жена, която не си забелязвал до момента, отдавна те харесва и ти се принуждаваш да преосмислиш ситуацията, след което започваш да я възприемаш като по-интересна, отколкото ти се е струвала преди.

— Сигурна ли си?

— Разбира се. И от пръв поглед се вижда, че те обожава.

— И все пак той не може да се нарече смисъл на целия живот. Ако се канех да си напъхам главата в газовата фурна и ти ми кажеш, че Маркърс ме обожава, не съм убеден, че ще я извадя.

Рейчъл се засмя.

— Кое е толкова смешно?

— Не знам точно. Може би представата ти, че аз ще присъствам в подобна ситуация. Ако след съвместна вечер с мен ти решиш да си пъхнеш главата във фурната, то се налага безспорният извод, че вечерта не е била кой знае колко успешна.

— Аз... — започна Уил и спря. Но после реши да събере цялата си налична откровеност и да се впусне през глава в ситуацията, в резултат на което вложи в изречението си много по-голяма доза сериозност, отколкото бе необходимо: — Аз никога не бих си пъхнал главата във фурната след вечер, прекарана с теб!

Още в мига, в който го изрече, разбра, че е допуснал голяма грешка. Той наистина мислеше сериозно онова, което каза, ала именно

сериозността му предизвика необуздания смях, който последва — Рейчъл така се затресе от смях, че очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Това е — изрече тя между огромните порции въздух, които си поемаше, — най-... романтичното... нещо... което... някой... ми е казвал!

Уил се втренчи безпомощно в нея и се почувства като най-големия глупак на света. Но когато нещата се поуспокоиха, двамата установиха, че се намират на нов етап от взаимоотношенията си — на ниво, където могат да си позволят да проявят повече топлота един към друг и да се поотпуснат. Рейчъл направи кафето, изрови отнякъде някакви праисторически сладки с крем карамел и седна до него на кухненската маса.

— Няма нужда да търсиш смисъл в тази работа.

— Така ли? Аз нямам такова чувство.

— Може би. Но аз имах предвид по-скоро теб. Защото, според мен, трябва да си доста упорит и непреклонен, за да правиш това, което правиш.

— Какво?! — Уил бе напълно объркан. Фразите „упорит и непреклонен“ и „правиш онова, което знаеш, че трябва да правиш“ не бяха използвани често по негов адрес. Какво, по дяволите, е казал на Рейчъл, че прави? Че работи във възглицна мина ли? Че преподава на непълнолетни престъпници ли? Но после си спомни, че точно пред Рейчъл не бе излизал с никакви лъжи и тогава объркването му придоби нови измерения. — И какво правя аз?

— Нищо.

Точно това си мислеше и той, че прави.

— Тогава защо трябва да съм упорит и непреклонен, за да не правя нищо?

— Защото... повечето хора си мислят, че смисълът на живота е в работата или децата, или семейството, или каквото и да е там. Но ти не се занимаваш с нищо от изброените възможности. Следователно, между теб и отчаянието не съществува абсолютно нищо, а ти не ми изглеждаш особено отчаян човек.

— Прекалено глупав съм.

— Нищо подобно. А ако е така, защо наистина не вземеш да си пъкнеш главата във фурната?

— И аз не знам. Може би защото винаги предстои да излезе някой нов албум на „Нирвана“, който очаквам с нетърпение, или пък в полицейския сериал е станало нещо интересно, затова ми се иска да гледам и следващия епизод.

— Именно.

— И в това ли е смисълът? В полицейския сериал? Господи! — Нещата стояха много по-зле, отколкото си мислеше.

— Не, нямах това предвид. Исках да кажа, че смисълът е в това, че ти винаги гледаш напред. И така всички неща, които те принуждават да го правиш, се превръщат в смисъл на твоя живот. Нямам представа дали изобщо си даваш сметка, но дълбоко в себе си ти си убеден, че животът не е чак толкова лош. Ти умееш да обичаш нещата: телевизията, музиката, храната... — Погледна го закачливо и добави: — Може би и жените. Откъдето, според мен, следва, че обичаш и секса.

— Да, така е — отвърна той, но в тона му прозвуча известно недоволство, сякаш тя го бе изловила в нещо нередно и с това я накара да се усмихне.

— В това няма нищо лошо. Хората, които обичат секса, са обикновено доста добри в него. Както и да е. С мене е същото. Искам да кажа, че аз също обичам разни неща, макар че те са по-различни от твоите. Аз обичам поезията, рисуването, работата си... мъжете и секса. Приятелите си също. И Али. Искам да видя какъв човек ще стане от моя син.

И тя започна да си играе с една бисквитка, да се опитва да я разчупи, за да открие крема, но бисквитата беше прекалено мека и се разпадна. После продължи:

— Виждаш ли, преди много, много години аз също имах период, в който се чувствах буквално съсипана и действително мислех за... онова, сецаш се, за което според теб си мисли и Фиона сега. И изпитвах огромна вина заради това, което чувствах, защото имах Али и... знаех, че не трябва да позволявам подобни мисли да ми минават през главата, но ето че не можех да се отърва от тях... Както и да е. Важното е, че винаги отлагах за утре. Казвах си, може би утре, но не днес. Така изминаха няколко седмици и аз осъзнах, че никога няма да го направя, просто защото не исках да изпусна разни интересни неща. Нямам предвид това, че животът е страхотен и аз не исках да пропусна

възможността да бъде участник в него. Просто искам да кажа, че винаги имаше едно-две недовършени неща, които държах да доведа до край. Точно както ти държиш да гледаш следващия епизод на „Нюйоркската полиция“. Ако току-що бях завършила илюстрациите по някоя книга, исках да я видя как ще излезе. Ако ходех с някого, исках да имам още една среща с него. Ако в училището на Али предстоеше родителска среща, искаше ми се да поговоря с неговата класна. Точно такива дребни неща, но те винаги свършват голяма работа. И накрая си дадох сметка, че винаги ще съществуват такива дребни неща и че те са напълно достатъчни, за да вървиш напред. — Тя вдигна поглед от натрошената си бисквитка и заключи смутено: — Поне такава е моята гледна точка.

— Фиона също трябва да разполага с подобни дребни неща.

— Може би да. Не съм сигурна. Но ми се струва, че Фиона не разполага по-скоро с необходимите почивки, за да се справи с тях. Ти също.

И в това ли се състоеше смисълът? Вероятно не, реши Уил, като се размисли. Сигурно липсваха още стотици неща — като например как депресията поражда усещане за умора от всичко наоколо, умора от всичко, независимо от това колко го обичаш; освен това имаше и такива неща като самота, паника и най-обикновено житейско объркване. Но позитивното мислене на Рейчъл все пак беше добра отправна точка и този разговор за смисъла се превърна сам по себе си в смисъл на вечерта — защото в него настъпи пауза, Рейчъл го погледна и точно в този момент двамата започнаха да се целуват.

— Защо да не взема да поговоря с нея? — обади се Рейчъл.

Това бяха първите изречени след случилото се думи, макар че, докато всичко траеше, си размениха няколко, но за момент Уил не успя да схване какво има предвид тя. Опитваше се да намери нишката в нещо, станало през последните трийсет минути — невероятен половин час, от който все още трепереше и едва сдържаше сълзите, напирани да рукнат от очите му. Половин час, който го бе накарал да преосмисли доскорошните си убеждения, че сексът е някаква плътска алтернатива на алкохола, наркотиците и бурните нощи в някой бар, но нищо повече от това.

— Ти ли? Но тя не те познава?

— Не мисля, че в случая има значение. Този факт дори може да се окаже от полза. А и нищо чудно да съумееш да схванеш как се правят тези неща, ако аз ти покажа. Не е чак толкова страшно.

— Добре.

В гласа на Рейчъл имаше нещо, което Уил не успя да определи с точност, но тъй като в момента Фиона не беше сред приоритетите му, реши да не се престарава в гадаенето. Не си спомняше някога да се е чувствал толкова щастлив, както в този миг.

ТРИЙСЕТ И ЕДНО

Маркърс срещаше известни трудности с привикването към мисълта, че зимата е свършила. Почти всичко досега, което бе преживял в Лондон, се бе случило в тъмно и влажно време (може и да е имало няколко по-светли вечери в началото на учебната година, но оттогава се бяха случили толкова много неща, че той нямаше никакъв спомен от тях), а ето че сега се прибираще вкъщи след редовното си гостуване у Уил, облян в топлата светлина на пролетния следобед. В първата седмица след обръщането на часовниците с един час напред беше доста трудно да си представиш, че нещата няма как да не се наредят. Беше абсурдно лесно да повярва, че майка му ще се оправи. Още по-лесно бе да си представи, че внезапно ще порасне с три години и ще стане толкова готин, че Ели веднага ще си падне по него, че ще отбележи победния гол за училищния футболен отбор и ще се превърне в най-популярната личност в цялото училище.

Но всичко това, разбира се, си беше чиста глупост — точно както и зодиите са чиста глупост. Стрелките на часовника се бяха изместили напред за всички хора, не само за него. Нямаше никаква гаранция, че всяка една депресирана майка внезапно ще си възвърне доброто настроение. Беше напълно невъзможно всяко дете във Великобритания да отбележи решаващия гол за своя отбор, особено ако детето от Великобритания мрази футбола и не знае дори от коя страна да ритне топката. А най-невъзможното от всичко бе всяко дванайсетгодишно хлапе за една нощ да се превърне в петнайсетгодишен юноша. Шансовете подобно нещо да се случи на някой от връстниците му бяха прекалено нищожни, а дори и да съществуваха, това със сигурност нямаше да бъде Маркърс, като се има предвид късметът му. Щеше да се случи на някое друго дванайсетгодишно момче от някое друго училище, което изобщо не е влюбено в момиче, с три години по-голямо от него, и на което, следователно, изобщо няма да му пука какво е станало с него. Несправедливостта на картинката, която Маркърс току-що си беше представил, го зареди с толкова голям гняв,

че той ознаменува прибирането си вкъщи, като затръшна вратата с все сила.

— При Уил ли беше? — запита майка му. Изглеждаше добре. Може пък едно от желанията му, свързани с преместването стрелките на часовника, да се бе сбъднало?

— Да. Исках да... — Все още усещаше, че трябва да изтъква основателни причини, за да обяснява посещенията си при Уил, но така и не успяваше да измисли нищо свястно.

— Няма значение. Баща ти се е контузил. Трябва да отидеш да го видиш. Паднал е от перваза на прозореца.

— Няма да отида никъде, докато ти си в такова състояние.

— В какво?

— Ами, непрекъснато плачеш.

— Добре съм. Хубаво де, не съм много добре, но ти обещавам, че няма да направя нищо глупаво. Наистина!

— Татко толкова ли е зле?

— Счупил си е ключицата. Сдобил се е и с няколко натъртвания.

Баща му е паднал от перваза на прозореца. Нищо чудно, че завари майка си в толкова ведро настроение.

— И какво е правел на този перваз?

— Решил и той да се направи на мъж и да свърши нещо вкъщи на принципа „направи си сам“. Боядисвал ли е, циментирал ли е — не разбрах. Някоя от онези думи от кръстословиците. За първи път през живота си! Това ще му бъде добър урок!

— И защо аз трябва да отида да го видя?

— Защото той попита за теб. Мисля, че в момента малко не е на себе си.

— Благодаря.

— О, Маркърс, извинявай! Нямах това предвид. Не е това причината, поради която той пита за теб. Просто исках да кажа... Мисля, че изпитва нужда да го посъжаляват малко. Линдзи твърди, че е извадил голям късмет, че не се е случило и нещо по-лошо, та той вероятно сега се е отдал на задълбочени размишления за живота.

— Да си гледа работата!

— Маркърс!

Ала Маркърс нямаше никакво намерение да се впуска в спорове с майка си защо и откога е научил този мръсен език. Единственото,

което искаше, бе да се затвори в стаята си и да си се цупи на воля — точно това и направи.

Отдал се е на задълбочени размисления за живота... Маркърс толкова се ядоса, когато майка му каза това, че сега се опитваше да си изясни чувото. Беше много добър в изясняването на нещата, когато поискаше. Имаше си една стара торбичка с боб още от детството, която много помагаше. Той седна върху нея и се втрени в стената, където си беше залепил изрезки от интересни заглавия по вестниците: „ЧОВЕК ПАДА ОТ ХИЛЯДА И ПЕТСТОТИН МЕТРА И ОЖИВЯВА“, „ДИНОЗАВРИТЕ МОЖЕ БИ СА ПОМЕТЕНИ ОТ ЛИЦЕТО НА ЗЕМЯТА ОТ МЕТЕОР“. Точно такива неща те карат да се посветиш на задълбочени размисли за живота, а не падането от перваза на прозореца, докато се опитваш да бъдеш истински баща. Защо не е размислил по-рано, преди да падне от този перваз? През последната година като че ли всички около Маркърс се бяха посветили на велики размисли, с изключение на баща му. Майка му, например, не правеше почти нищо, освен да се посвещава на велики размисли, което вероятно беше и причината всички да се страхуват толкова много за нея. И защо е трябвало да си счупи ключицата, за да поиска да види сина си? Маркърс не си спомняше друг случай, когато още с прибирането си да чуе от майка си, че трябва да се качи на първия влак за Кеймбридж, защото баща му е отчаян. Толкова дни бяха минали, стотици дни от неговия живот, през които ключицата му си е била наред — и Маркърс не бе чул за подобно желание от негова страна.

Слезе долу при майка си и заяви:

— Няма да отида. Повръща ми се от него!

Едва на следващия ден, докато обясняваше на Ели историята с перваза на прозореца, той усети, че започва да си променя мнението за отиването при баща си. Намираха се в една класна стая по време на голямото междучасие, макар че отначало стаята не беше изобщо празна — когато Маркърс бе отишъл при нея и й бе казал, че иска да поговорят за нещо насаме, тя го бе хванала за ръката, бе го отвела в тази стая и бе изплашила няколкото останали вътре деца, които не я познаваха, но с готовност повярваха, че тя ще изпълни всички свои страховити закани. (Маркърс все още се чудеше как тя го постига? Не

беше много по-висока от него, така че как ѝ се разминаваше? Може би, ако и той започне да носи черен грим като нея и ако сам си офъка косата с кухненската ножица, ще накара останалите да се страхуват от него, но надали е само това.)

— Според мен трябва да отидеш да го видиш. И да му кажеш всичко, което си мислиш за него. Ако бях на твое място, щях да го сторя веднага. Ама че баща! Нещастник! Ако искаш, аз мога да дойда с теб. Ще ти помогна добре да го наредиш.

И тя се изсмя. Макар че я чу съвсем ясно, Маркъс вече се беше отнесъл много далеч от тази класна стая. Представяше си колко ще е хубаво да прекара цял час насаме с Ели във влака, а после колко страхотно ще се получи, когато я остави да си излее целия гняв върху баща му! В училище Ели приличаше на ядрена ракета, а понякога Маркъс имаше чувството, че бутонът за управлението на тази ракета е в неговите ръце. Където и да се намираха, той само ѝ посочваше целите и тя незабавно ги унищожаваше. Точно затова я обичаше. Беше набила приятелчето на Лий Хартли и беше накарала сума народ да престане да му се присмива... а щом в училище се получаваше толкова добре, защо да не се получи и в Кеймбридж? Не съществуваше никаква причина да не стане. Просто щеше да насочи Ели към нова цел — баща си — и щеше да седи отстрани и да се кефи.

— Наистина ли ще дойдеш с мен, Ели?

— Естествено. Стига да ме искаш, разбира се. Ще бъде весело. — Маркъс знаеше, че тя ще каже „да“, ако я помолеше. Ели би казала „да“ на всяко предложение, стига да не е покана за танц. — Пък и не искаш да ходиш там съвсем сам, нали?

Маркъс винаги досега бе правил всичко съвсем сам, така че не си бе правил труда да се замисли дали има някаква друга алтернатива. Точно това в Ели го тревожеше най-много — страхуваше се, че ако и когато спре да я вижда, ще продължава да съзира различни алтернативи пред себе си, но те надали ще му бъдат от някаква полза, защото той няма да успее да се възползва от тях и целият му живот ще бъде съсипан.

— Не особено. Зоуи ще дойде ли?

— Няма смисъл. Тя няма да знае какво точно да му каже, а аз знам. Ще бъдем само двамата.

— Добре тогава. Страхотно! — На Маркърс не му се мислеше какво ли е мнението на Ели по този въпрос. Но за това ще се тревожи по-късно.

— Имаш ли някакви пари? Защото аз нямам с какво да си купя билета.

— Ще намеря.

Маркърс не харчеше много, затова вече имаше спестени около двайсет лири, а и майка му няма начин да не му даде пари за път.

— Тогава да се разберем за другата седмица, става ли?

Наближаваше Великден, затова от следващата седмица щяха да излязат във ваканция, което означаваше, че могат да останат и да преспят в Кеймбридж, ако искат. И Маркърс ще трябва да се обади на Ели по телефона, за да се уговорят за влака — очертаваше се като истинска среща!

— Добре. Велико!

За миг през главата на Маркърс премина мисълта дали представата му за страхотно прекарване се припокрива с представата на Ели, но реши, че ще се притеснява за това, когато му дойде времето.

Фiona искаше да изпрати Маркърс до гара Кингс Крос, но той успя да я разубеди.

— Ще бъде много тъжно — изтъкна той.

— Но ти заминаваш само за една нощ!

— Обаче все пак ще ми липсваш.

— Ще ти липсвам, дори и ако си вземем „довиждане“ в метрото. В интерес на истината, очаквам да ти липсвам доста по-дълго.

— И все пак ще изглежда много по-естествено, ако се сбогуваме в метрото.

Маркърс си даваше сметка, че преиграва и че в онова, което казва, няма особено голям смисъл, но все пак не искаше да рискува среща между майка му и Ели на гарата. Тя ще му забрани да ходи в Кеймбридж, ако разбере, че ще води и Ели със задачата да разпердушният баща му.

И така, двамата се отправиха към метростанцията на Холоуей Роуд и си взеха „довиждане“ на входа ѝ.

— Всичко ще бъде наред — успокои го майка му.

— Да.

— И преди да се усетиш, ще е свършило.

— Нали отивам само за една нощ — каза той. Ето че докато стигнат до метрото, той вече бе забравил, че й е казал, че ще му липсва. — Обаче, макар и за една нощ, пак ми се струва цяла вечност.

Позволи си слабата надежда, че когато се прибере, майка му вече ще е забравила цялата тази история. Защото, ако все пак си припомнеш, вероятно ще му забрани да ходи сам по магазините.

— Не трябва да те карам да ходиш. И без това в последно време изживя какво ли не.

— Ще се оправя. Не се притеснявай.

И тъй като щеше да му липсва толкова много, Фиона го притисна силно в обятията си и за негов срам и позор всички, които минаваха покрай тях, го видяха.

В метрото нямаше много хора. Беше ранен следобед — баща му беше избрал такъв влак, че когато пристигне на гарата в Кеймбридж, Линдзи да може да го вземе след работа. Във вагона имаше само още един човек, който четеше вечерния вестник. Беше се загледал в последната страница, така че Маркър успя да зърне някои от заглавията на първата — и веднага зърна снимката. Тя му се стори толкова позната, че отначало я взе за снимка на някой близък — за член на семейството, когото вероятно е виждал и вкъщи, в рамка на пианото или на таблото в кухнята. Но после се сети, че нямат нито близък, нито роднина с изрусена дълга коса, малка брадичка и изражение като на съвременен Исус...

И в този момент се сети. Виждаше тази снимка всеки божи ден върху гърдите на Ели. Обляха го горещи вълни. Нямаше нужда даже да чете вестника на човека отсреща, защото го предчувстваше: „РОКЗВЕЗДАТА КОБЕЙН МЪРТЪВ.“ Такова беше уводното заглавие, под което с по-дребни букви се четеше: „27-годишният вокалист на «Нирвана» се е самоубил.“ Внезапно го заляха хиляди мисли и чувства: запита се дали Ели вече е видяла вестниците и ако не е, как ще реагира, когато ги види; зачуди се дали майка му е добре, макар да знаеше, че между майка му и Кърт Кобейн няма никаква връзка, защото майка му е истинска личност, а Кърт Кобейн не е; после усети обръкване, защото вестникът по някакъв начин беше превърнал Кърт Кобейн в истинска личност; после пък го завладя тъга — за Ели, за

съпругата и дъщеричката на Кърт Кобейн, за майка му, за него самия. И после стигнаха до гара Кингс Крос и той трябваше да слиза.

Откри Ели под таблото за заминаващите влакове, там, където се бяха уговорили да се чакат. Стори му се съвсем нормална.

— Перон 10Б — каза тя. — Но е в друга част на гарата, според мен.

Всички наоколо носеха вечерния вестник, така че снимката на Кърт Кобейн беше навсякъде. И тъй като снимката във вестника беше съвсем същата като онази, която Ели имаше на своята тениска, на Маркърс му трябваше известно време, за да свикне с мисълта, че всички тези хора разнасят нещо, което доскоро той е мислел за част само от нейния живот. Всеки път, когато я зърнеше, му се приискваше да сръга Ели, но се отказваше. Защото не знаеше какво точно да направи.

— Добре. Тръгвай след мен тогава — извика Ели с престорено заповеднически глас, който по всяко друго време би накарал Маркърс да се ухили. Но днес единственото, което успя да докара върху устните си, бе една рахитична усмивка. Бе прекалено разтревожен, за да реагира по обичайния си начин, когато беше с нея. Единственото, което можеше да направи, бе да я слуша точно какво казва, без да обръща внимание на тона, с който го казва. Но не искаше да й позволява да върви пред него, защото така срещу нея щеше да се устреми цяла армия от Кърт-Кобейновци.

— Защо трябва аз да те следвам? Защо веднъж и ти не ме последваш?

— О, Маркърс, ти си толкова властен! — възкликна Ели. — Точно такива ги обичам мъжете.

— Къде отиваме?

— Перон 10 Б — засмя се Ели. — Ей там.

— Ясно. — И Маркърс застана право пред нея и закрачи бавно към техния перон.

— Какво правиш?

— Водя те.

Тя го сръга в гърба и каза:

— Не се дръж като идиот! Хайде, размърдай се!

Внезапно Маркърс се сети за нещо, което бе гледал в програмите на Свободния университет, които майка му трябваше да следи заради

своя курс. Беше ги гледал с нея, защото му се струваха много смешни. Веднъж дадох стая с много хора, половината от които бяха със завързани очи, а другата половина трябваше да ги води, като внимава да не се блъска в нищо и никого. Май това имаше нещо общо с доверието — или поне майка му беше казала така. Ако някой може да те изведе безопасно от място, в което се чувстваш уязвим, значи ти трябва да се научиш да му се доверяваш, а това било много важно. Най-хубавата част беше, когато една жена поведе един старец право към вратата и той си разби главата, след което двамата започнаха да се карат.

— Ели, имаш ли ми доверие?

— Какви си ги намислил пък сега?

— Просто кажи имаш ли ми доверие или не!

— Да. Поне докато мога да те съборя и с кутрето си.

— Ха, ха!

— Разбира се, че ти имам доверие.

— Добре тогава. Затвори очи и се хвани за якето ми.

— Какво?

— Затвори очи и се хвани за якето ми. И да не си посмяла да поглеждаш тайничко!

Някакъв младеж с дълга, изрусена до бяло коса, се втренчи в Ели, после в тениската ѝ, а накрая в лицето ѝ. На Маркълс му се стори, че оня всеки момент щеше да си отвори устата, затова застана между него и непознатия и сграбчи Ели.

— Хайде да вървим!

— Маркълс, ти да не би да полудяваш?

— Аз ще те преведа между всички тези хора и ще те кача здрава и читава на влака, след което ще ми имаш доверие до края на живота си.

— Ако ти се доверя за цял живот, то няма да бъде, защото съм прекарала пет минути в мотане из Кингс Крос със затворени очи.

— Съгласен съм. Но все пак може да помогне.

— О, какво пък толкова! Хайде тогава.

— Готова ли си?

— Готова съм.

— Затвори очи и не поглеждай!

— Маркълс!

И те тръгнаха. За да се доберат до влака за Кеймбридж, трябваше да излязат от основната сграда на гарата и да влязат в друга, странична и по-малка. Повечето хора вървяха в тяхната посока, защото се прибираха вкъщи от работа, но все пак имаше и такива, стиснали вестници под мишница, които вървяха *срещу* тях, така че усилието си струваше.

— Добре ли си? — попита през рамо Маркъс.

— Да. Нали ще ме предупредиш, ако трябва да слизаме по стълби или нещо такова?

— Естествено.

Маркъс усещаше, че тази игра започва да му харесва. В момента преминаваха през тесен проход и той трябваше да се концентрира, защото не можеше внезапно да спре или да свърне настрани, освен това не трябваше да забравя, че някак си се е удвоил по размери, затова непрекъснато трябваше да преценява през какви пространства може да премине. Сигурно такова трябва да е усещането, когато внезапно се качиш зад волана на автобус, когато до този момент си карал само фиат „Уно“ или нещо подобно. А най-хубавото от всичко бе, че сега той наистина трябваше да се грижи за Ели и усещането, което вървеше заедно с тази отговорност, определено му допадна. Досега никога не се бе грижил за никого и за нищо — даже не бе имал и домашен любимец, защото не си падаше особено по животните, макар че двамата с майка му се бяха споразумели да не ги ядат (защо просто не ѝ беше казал, че няма никакво отношение към животните, вместо да влиза в спор относно фермерството и други подобни?). Но сега си даде сметка, че обича Ели много повече, отколкото би заобичал някога някоя златна рибка или хамстер — това чувство бе много по-реално.

— Наближава ли да стигнем?

— Да.

— Светлината вече е по-различна.

— Вече излязохме от голямата гара и влизаме в малката. Влакът е там и ни очаква.

— Знам защо правиш това, Маркъс — каза внезапно тя толкова тихо и безжизнено, че изобщо не прозвуча като нейния глас. Той се закова на място, но тя не го пусна. — Мислиш си, че не съм видяла вестника, но не е така — видях го.

Той се обърна, за да я погледне, но тя отказа да отвори очи.

— Добре ли си тогава?

— Да. Ами... май не особено. — Порови из чантата си и извади оттам бутилка водка. — Смятам да се напия.

И в този момент Маркърс осъзна какъв точно е проблемът с неговата ядрена ракета — проблемът е, че Ели изобщо не е управляема ракета. Никой не можеше да я управлява. В училище това нямаше особено значение, защото училището бе пълно със стени и правила и единственото, което тя можеше да постигне там, бе да се удря в тях и да отскача. Но във външния свят, където не съществуваха нито стени, нито правила, тя всяваше истински ужас. Защото всеки момент можеше да избухне право в лицето му.

ТРИЙСЕТ И ДВЕ

В тази идея нямаше нищо лошо, дори не беше рискована. Даже напротив — беше просто един скучен социален ангажимент, от онези, които хората навсякъде по света са принудени неохотно да приемат. Ако тези хора обаче си позволяваха да размислят поне за миг върху вероятните последици, за всичките сълзи, неловки моменти и паниката, които биха могли да произтекат от евентуален провал в подобен ангажимент, то те никога повече не биха приели да се срещнат с когото и да било за по едно питие. Или поне такава бе мнението на Уил.

Според плана Рейчъл, Уил и Фиона трябваше да се срещнат в една кръчма в Айлингтън, докато Маркъс бе в Кеймбридж на гости на баща си. Щяха да пийнат по едно и да си побъбрят, след което Уил щеше да се извини, че има друг ангажимент и да излезе, за да остави Рейчъл и Фиона също да пийнат по едно и да побъбрят, в резултат на което настроението на Фиона щеше да се подобри и тя щеше да забрави за подтика да се самоубива. Какво би могло да се обърка в такъв перфектен план?

Първи пристигна Уил, поръча си питие, седна и си запали цигара. След него се появи Фиона, доста разсеяна и с маниакален вид. Поиска да ѝ донесат голям джин с лед, без никакви добавки, и започна да отпива нервно и начесто от чашата си. Уил усети, че го завладява чувство на неудобство.

— Чувала ли си се с момчето?

— Кое момче?

— Маркъс.

— О, той ли! — Тя се изсмя. — Напълно бях забравила за него. Но мисля, че ще ми остави съобщение на секретаря, докато ме няма. Коя е приятелката ти?

Уил се огледа само дали мястото до него е все още празно, както го помнеше, само за да провери и после отново се обърна към Фиона. Може пък да си въобразява, че вижда разни хора; може би затова се

губеше толкова често и плачеше толкова много. Може би хората, които си въобразяваше, че вижда, са точно толкова депресирани като нея.

— Коя приятелка?

— Рейчъл.

— Коя е приятелката ми Рейчъл? — Не разбираше въпроса ѝ. Щом знаеше, че приятелката му Рейчъл е Рейчъл, тогава каква друга информация ѝ трябваше?

— Коя е тя? Откъде е? Как се връзва в цялата история? Защо искаш да се запозная с нея?

— А-а-а, разбирам. Просто си помислих... нали знаеш?

— Не, не знам.

— Просто си помислих, че може да ти се стори интересна.

— Това всеки път ли смяташ да се случва? Имам предвид, когато тръгнеш с някоя нова жена? Аз трябва да се запознавам с приятелките ти на питие, макар че не познавам теб, а още по-малко — тях?

— О, в никакъв случай. Няма да е всеки път. Ще отсявам боклука, обещавам ти.

— Благодаря.

Все още никаква Рейчъл. Вече закъсняваше с цели петнайсет минути. След един неразбираем и безцелен разговор за ризите на Джон Мейджър (изборът на темата беше на Фиона, не негов) и няколко доста продължителни паузи, Рейчъл закъсняваше вече с половин час.

— Тя съществува ли?

— Повече от категорично.

— Ясно.

— Ще отида да ѝ се обадя по телефона.

Той се насочи към монетния автомат, набра номера, свърза се с телефонния секретар, изчака нечия човешка ръка да вдигне слушалката и когато това не стана, затвори, без да остави съобщение. Единственото извинение, което би приел от нея, би включвало Али и някое огромно превозно средство... Освен ако изобщо не е възнамерявала да се появи. Внезапно Уил бе озарен от кристално ясното прозрение, че е бил натопен — че когато Рейчъл бе споменала, че ще му помогне да схване как стават тези неща, точно това е имала предвид. Искаше му се да може да я намрази, но не успя. Усети как в гърдите му се надига паника.

Още една пауза и после Фиона се разплака. Очите ѝ се напълниха със сълзи, които започнаха да се стичат по лицето ѝ, оттам върху пуловера ѝ, а тя си стоеше тихо и безмълвно, като дете, в пълно неведение за течащия си нос. Първоначално Уил реши, че може да се престори, че не я вижда, с надеждата, че скоро всичко ще отшуми, но после си даде сметка, че това изобщо не е алтернатива, особено ако държеше на себе си и своята чест.

— Какво става, Фиона? — Постара се да го каже така, сякаш това е най-важният въпрос на света, но тонът му беше грешен — сериозността на гласа му звучеше (поне за него) като раздражителност, сякаш казваше: „Какво ти става пък сега?!“

— Нищо.

— Май не е така, не мислиш ли? — Все още не беше твърде късно. Ако в този момент Рейчъл се появише задъхана и преливаща от извинения, той можеше да стане, да ги запознае, да съобщи на Рейчъл, че Фиона тъкмо се кани да обясни причината за своето нещастие и после да се измъкне. Обърна се към вратата на кръчмата с изпълнено с надежда сърце и сякаш като по магия тя се отвори — влязоха две момчета с тениски на „Манчестър Юнайтед“.

— Така е. Нищо ми няма. Нищичко. Аз просто съм си такава.

— Екзистенциална криза, така ли?

— Аха.

Пак не успя да уцели подходящия тон. Бе използвал фразата само за да покаже, че я знае (често се питаше дали Фиона не го мисли за глупав), но бързо си даде сметка, че ако наистина я знае, точно тези са най-подходящите условия, за да я използва пълноценно — иначе звучеше повърхностно, превзето и снобско. Уил не беше създаден за разговори относно екзистенциалните кризи. Те просто не бяха за него. И какво лошо имаше в това? Нямахше повод да се срамува, нали така? Кожените панталони също не бяха създадени за него. (Веднъж беше пробвал такива в един магазин, наречен „Кожен рай“ — изглеждаше като... Както и да е.) Зеленият цвят също не беше създаден за него. Античните мебели също не бяха създадени за него. И застаряващите либерални хипарки с депресивни наклонности също не бяха създадени за него. Голяма работа! Това обаче не го определяше задължително като лош човек!

— Не знам дали изобщо има някакъв смисъл да говоря по този въпрос с теб — каза тя.

— Така е — отвърна той много по-весело, отколкото налагаше добрият тон. — Знам какво имаш предвид. Какво ще кажеш тогава да си довършим питиетата и да си тръгваме, а? Не мисля, че Рейчъл вече ще се появи.

Фиона се усмихна тъжно и поклати глава.

— Можеш да се опиташ да ме убедиш, че не съм права.

— Бих ли могъл наистина?

— Мисля, че вероятно все пак трябва да поговоря с някого, а ти си единственият човек наблизо.

— Аз съм единственият човек тук, когото познаваш. Но ще ти бъда напълно безполезен. Ако хвърлиш този резен лимон напосоки из кръчмата, когото и да уцелиш, все ще е по-добър от мен. Стига да избягваш онзи там, който си пее сам.

Тя се засмя. Може пък шегата с лимона да е свършила работа. Може пък тя да гледа на тези няколко секунди като на повратен момент в своя живот. Но тя само поклати глава и каза:

— О, мамка му! — И отново се разплака, а той веднага прозря, че е надценил мощта на фразата с хвърлянето на лимона.

— Искаш ли да излезем оттук и да си вземем нещо за ядене? — запита притеснено той. Усещаше, че тази вечер няма да е от кратките и той е длъжен да се примири.

Отидоха в една пицария на Апър Стрийт. Не беше ходил там от последния си обяд с Джесика — бившата му приятелка, която бе решила да го направи така нещастен, страдащ от безсъние и обременен от родителските задължения, колкото беше и тя самата. Но това беше много, много далече в миналото — преди „Самотните родители — заедно в самотата“, преди Маркърс, Фиона, Рейчъл и всичко останало. Тогава той бе пълен идиот, но поне беше идиот с идеи, с някаква ясна система от убеждения — а сега беше със стотина години остарял, с една-две точки от коефициента за интелигентност помъдрял и напълно разпилян. Би предпочел да си бе останал идиот. Така животът му щеше да си бъде изрядно подреден и проблемите на другите нямаше да се превръщат в негови проблеми — а сега всички проблеми като че ли бяха станали негови, а той нямаше отговор на нито един от тях. И с какво тогава ще помогне на себе си или на някой друг?

Разгледаха менюто, потънали в мълчание.

— Аз лично не съм особено гладна — промълви Фиона.

— Моля те, хапни! — примоли се Уил толкова светкавично и така отчаяно, че Фиона се усмихна.

— Мислиш ли, че една пица ще помогне?

— Разбира се! „Венециана“. Защото по този начин ще помогнеш на Венеция да не потъне в морето и ще се почувстваш по-добре.

— Добре. Само че я искам с двойно количество гъби.

— Добър избор.

Сервитьорката дойде да приеме поръчката. Уил поиска бира, бутилка домашно червено вино и пица „Четири сезона“ с двойно количество от всички съставки, които можа да измисли, включително ядките. Ако имаше късмет, можеше да си предизвика инфаркт или внезапно да установи, че е алергичен към нещо.

— Съжалявам — каза Фиона.

— За какво?

— Че съм такава. И най-вече, че съм такава с теб.

— Свикнал съм жените да са такива с мен. Точно по този начин прекарвам повечето от вечерите си.

Фиона се усмихна учтиво, но Уил се изпълни с нетърпимост към себе си. Щеше му се да намери някакъв път към разговора, който се налагаше да проведат, но такъв очевидно не съществуваше и никога нямаше да се появи, докато той продължаваше да се чувства приклещен в своя мозък, своя избор на думи и своята личност. Тъкмо имаше чувството, че е на ръба да изрече най-сетне нещо на място, нещо сериозно и полезно, и се оказваше, че мисли: „Мамка му, що да не изтърся някоя глупост?“

— Аз съм този, който трябва да се извини — каза той. — Искам да помогна, но знам, че няма да съм в състояние да го направя. Просто не разполагам с отговорите на всички въпроси.

— Така мислят всички мъже.

— Как?

— Че освен ако не разполагаш с някакви точни отговори, освен ако не можеш да кажеш „О, знам един тип на Есекс Роуд, който може да ти го оправи“, значи не си струва да се занимаваш с въпроса.

Уил се размърда неловко на мястото си, но не каза нищо. Защото точно така си мислеше и той — всъщност, през цялата вечер се

опитваше да се сети как е името на човека от Есекс Роуд, образно казано, де.

— Аз нямам нужда от това. Знам, че ти не можеш да направиш нищо. Страдам от депресия. Това е вид заболяване. И току-що пак започна. Е, може би не е точно така... Случиха се доста неща, които допринесоха за повторната ѝ поява, но...

И ето че потеглиха. Беше много по-лесно, отколкото той си беше представял — единственото, което трябваше да прави, бе да слуша внимателно, да кима загрижено и да задава уместни въпроси. Беше го правил много пъти преди — и с Анджи, и със Сузи, и с Рейчъл, но тогава си имаше основателни причини. А сега нямаше никакви задни мисли. Не искаше да спи с Фиона, но държеше да ѝ помогне да се почувства по-добре, ала досега не си беше давал сметка, че за да ѝ помогне да се почувства по-добре, трябва да действа по абсолютно същия начин, както правеше, когато искаше да спи с някоя жена. Избягваше обаче да си прави изводи за смисъла на това съвпадение.

Научи много неща за Фиона. Научи, че не ѝ се е искало особено да става майка и че понякога мрази Маркът със страст, от която се ужасява. Разбра, че тя се притеснява заради неспособността си да задържи една връзка (Уил едва сдържа импулса си да я прекъсне, за да ѝ каже, че неспособността да задържи една връзка е индикация за често подценяван особен вид морална смелост, защото само хладнокръвните и готини хора са в състояние да бият дузпата на някого). Научи, че последният ѝ рожден ден я е стреснал значително, защото през изминалата година не е ходила никъде, не е направила нищо особено — и всичките там обичайни глупости, за които се смяташе, че трябва да си направиш равносметка на рождения ден. Нищо от така изброените неща не би могло да се определи като кой знае колко гигантско, но общото количество на нейната депресия бе безмерно по-голямо от количеството на отделните ѝ части, затова сега тя е принудена да живее с нещо, което я изморява до смърт и което я кара да гледа на света през зеленикавокафяв воал. И ако някой я попита къде точно живее това нещо (за Уил беше трудно да си представи по-неправдоподобен въпрос от този, но точно в това се състоеше и една от основните разлики между тях), тя би отговорила, че е в гърлото ѝ, защото то ѝ пречи да се храни и я кара да се чувства

така, сякаш се намира постоянно на ръба на сълзите — макар че в действителност не плаче.

Това беше всичко — в общи линии. Онова, от което Уил се страхуваше най-много (освен Фиона да не го запита за смисъла на всичко — тема, която дори не си показва физиономията, защото не само по неговата физиономия, а и по живота му се разбираше, че той няма никаква представа за отговора), бе, че ще има някаква конкретна причина за цялото това нещастие, някаква мрачна тайна или някаква кошмарна празнота и че той е единственият човек на света, принуден да я запълни или да се справи с нея, а той не би могъл да го направи, макар че щеше да бъде принуден да се постарее. Обаче нямаше нищо такова. Нямаше нищичко — ако животът, със съпътстващите го разочарования, компромиси и горчиви дребни неуспехи се брои за нищо. Кое то вероятно не беше точно така.

Хванаха такси до апартамента на Фиона. Шофьорът слушаше радио и водещият говореше непрекъснато за Кърт Кобейн. На Уил му трябваше известно време, докато осъзнае, че тонът на диджея звучи доста непривично и леко приглушено.

— Какво се е случило с него? — обърна се той към шофьора.

— С кого?

— С Кърт Кобейн.

— Оня перко от „Нирвана“ ли? Застрелял се в главата. Бум!

— Мъртъв ли е?

— А, не. Само малко страда от главоболие. Разбира се, че е мъртъв.

Уил не бе особено изненадан, а и беше прекалено стар, за да се шокира. Подобни неща не го шокираха още от времето на Марвин Гей. Тогава беше... на колко? Опита се да пресметне. Първи април 1984... Боже, преди цели десет години! Значи е бил на двайсет и шест и събития като това все още означаваха нещо за него. Вероятно дори е припявал песните на Марвин Гей със затворени очи, когато е бил на двайсет и шест. Но сега вече знаеше, че извършващите самоубийство попзвезди са под път и над път и единствените последици от смъртта на Кърт Кобейн, поне за него, биха били, че „Няма значение“ ще придобие по-голям смисъл и ще нашуми още повече. Обаче Ели и Маркърс не бяха достатъчно зрели, за да го разберат. За тях случилото

се ще придобие огромно значение, а тази мисъл определено го разтревожи.

— Това не е ли певецът, когото Маркър харесва? — запита Фиона.

— Да.

— О, боже!

Внезапно Уил бе завладян от страх. До този момент никога не бе имал никакви наченки на интуиция, емпатия или връзка с някого, но сега усети, че придобива такива. Вече не се изненадваше, че усети подобна връзка с Маркър, а не с Рейчъл или някоя друга жена, приличаща на Ума Търман.

— Дано не ти прозвуча като натрапник, но може ли да вляза с теб, за да изслушам съобщението на Маркър на телефонния секретар? Искам просто да се уверя, че момчето е добре.

Обаче той не беше добре. Обаждаше се от полицейския участък в някакво градче на име Ройстърн и звучеше малък, уплашен и страшно самотен.

ТРИЙСЕТ И ТРИ

През първите минути във влака никой не каза нищо. От време на време Ели изхлипваше тихичко или заплашваше, че ще натисне ръчната спирачка, или се заканваше, че ще стори разни неща на хората, които се осмеляваха да я поглеждат, когато тя псуваше или надигаше шишето с водка. Маркъс се чувстваше на ръба на силите си. Вече му беше пределно ясно, че макар да мислеше Ели за страхотна, макар винаги да се радваше, когато я зърнеше в училище, макар тя винаги да беше забавна, хубава и умна, той не желае тя да му бъде гадже. Тя просто не беше подходяща за него. Той се нуждаеше от по-тиха приятелка, която обича да чете и да играе компютърни игри, а Ели имаше нужда от човек, който обича да пие водка, да псува пред хората и да заплашва, че ще спре влака.

Веднъж майка му му беше обяснила (май беше когато излизаше с Роджър, който изобщо не приличаше на нея), че понякога хората се нуждаят от своите противоположности, ала едва сега Маркъс разбра какво точно е имала предвид. Защото, ако се размислиш, точно в този момент Ели се нуждаеше от човек, който ще я възпре да натисне ръчната спирачка на влака, а не от такъв, който ще ѝ помогне да го направи — ако беше с такъв, който също обича безразборно да спира влакове, досега да го бяха спрели и вече сигурно щяха да пътуват към затвора. Проблемът с тази теория обаче бе, че не е кой знае колко забавно да бъдеш противоположност на Ели. Понякога наистина беше, да — но в училище, където Ели... където същността на Ели можеше да бъде обуздана. Но в реалния свят навън изобщо не беше забавно. Защото тя го караше да се чувства уплашен и крайно притеснен.

— Защо има чак толкова огромно значение? — обади се най-сетне той. — Искам да кажа... Знам, че обичаш записите му и всичко останало, както и че това е тъжно заради Франсиз Бийн, но...

— Аз го обичах.

— Но ти не си го познавала.

— Разбира се, че го познавах. Слушах го как пее всеки божи ден от живота си. Нося го на гърдите си всеки божи ден. Нещата, за които той пее — това е самият той. Познавам го дори по-добре, отколкото познавам теб. Той ме разбираше.

— Той те е *разбирал* ли?! — Как ставаше тази работа? Как може човек, когото никога не си срещал лично, да те разбира?

— Той знаеше какво чувствам и пееше за него.

Маркърс се опита да си припомни някои от думите в плочата на „Нирвана“, която Уил му беше подарил за Коледа. Беше успял да чуе само откъслечни неща: „чувствам се глупав и носител на зараза“, „дребен комар“, „нямам в себе си пищов“. Но за него тези неща не означаваха абсолютно нищо.

— А ти какво чувстваше?

— Гняв.

— Заради какво?

— За нищо конкретно. Просто... заради живота.

— И какво му има на живота?

— Истинска помия е.

Маркърс се замисли. Опита се да си даде сметка дали животът наистина е помия и дали този на Ели конкретно действително е помия — и тогава осъзна, че Ели прекарва целия си живот в стремеж да го превърне в помия и затова сама му придава вид на помия, като прави нещата страхотно трудни за себе си. За нея училището беше помия, защото носеше ежедневно тениската си с Кърт Кобейн — нещо, което не ѝ беше позволено да прави, и защото непрекъснато крещеше на учителите, което определено изваждаше хората от релси. Но какво щеше да стане, ако тя спре да носи тениската си и да крещи наляво и надясно? В какво количество щеше да е тогава помията? В не особено голямо, според него. Защото за Маркърс животът действително представляваше помия — с проблемите покрай майка му и другите деца в училище и какво ли още не, затова той би дал всичко, за да бъде на мястото на Ели. Ала Ели бе решена да направи живота си като неговия. Защо някой ще иска да върши такова нещо?

Тези размисли по някакъв начин му напомниха за Уил и неговите снимки на мъртви наркомани — може би Ели беше като Уил. Ако някой от двамата се сблъскаше с истински, реален проблем в живота

си, то надали повече щеше да му хрумне да си го създава сам или да го увековечава на снимка по стените си.

— Наистина ли го мислиш, Ели? Наистина ли смяташ, че животът е помия?

— Разбира се.

— Защо?

— Защото... защото светът е сексистки, расистки и бъка от хиляди несправедливости.

Виж по този въпрос Маркърс бе напълно съгласен — майка му и баща му му бяха говорили за тези неща хиляди пъти. Но някак си не беше убеден, че точно те са причината за огромния гняв на Ели.

— Така ли е смятал Кърт Кобейн?

— Не знам. Вероятно.

— Значи ти не си сигурна, че той е мислел по същия начин като теб.

— Звучеше ми така, сякаш е съгласен с мен.

— А на теб иска ли ти се да се застреляш?

— Разбира се. Е, най-малкото понякога.

Маркърс я изгледа и заяви:

— Това не е вярно, Ели.

— Ти пък откъде знаеш?

— Защото знам как се чувства майка ми. А ти не се чувстваш така. Ще ти се да мислиш, че е така, но не е. Твоят живот е добър.

— Нищо подобно — животът ми е помия.

— Не твоят, а моят живот е помия. Като изключим времето, което прекарвам с теб. И животът на майка ми също е помия. Но твоят... Не смятам, че е такъв.

— Нищо не знаеш за мен.

— Но знам някои други неща. Да, наистина ги знам. И ще ти кажа, Ели, че ти не се чувстваш нито като майка ми, нито като Кърт Кобейн. Затова не трябва да казваш, че ти иде да се самоубиеш, защото не е така. Не е справедливо!

Ели поклати глава и се засмя с онзи неин сподавен смях, сякаш казваше „никой не ме разбира“ — звук, който Маркърс не бе чувал от нея от първата им среща пред кабинета на госпожа Морисън. Тя беше права — тогава не я бе разбрал. Сега я разбираше много по-добре.

В продължение на две спирки никой не наруши възцарилото се между тях мълчание. Маркърс се взираше през прозореца и се опитваше да измисли стратегия как да представи Ели на баща си. Почти не забеляза кога влакът спря на гара Ройстърн и все още беше отнесен в мислите си, когато Ели внезапно се изправи и скочи от влака. Той се поколеба за миг и накрая, със свит от лоши предчувствия корем, скочи след нея.

— Какво правиш?

— Не искам да ходя в Кеймбридж. Аз не познавам баща ти.

— Но ти и преди не го познаваше, но искаше да дойдеш с мен!

— Това си беше за тогава. Сега е различно.

И той тръгна след нея — не възнамеряваше да я изпуска от поглед. Преминаха през гарата, излязоха на един страничен път и оттам — на главната улица. Подминаха една аптека, после някаква зарзаватчийница и още един магазин и накрая се озоваха пред магазин за грамофонни плочи и касети, на чиято витрина се виждаше голяма картонена фигура на Кърт Кобейн.

— Гледай ги, моля ти се! — извика Ели. — Копелета! Още не са го погребали, а те вече се опитват да печелят от него!

И тя свали едната си кубинка и я запокити по стъклената витрина колкото сили имаше. Витрината се счупи още от първия път и Маркърс се улови, че мисли как витрините в Ройстърн са много по-крехки от тези в Лондон. Но веднага след това осъзна какво става всъщност.

— Мамка му, Ели!

Тя си взе отново кубинката и я използва като чук, за да продължи да чупи внимателно витрината и да си направи дупка, през която после си провря ръката и нежно спаси Кърт Кобейн от затвора му на витрината.

— Ето! Измъкнах го!

После седна победоносно на бордюра на тротоара, стиснала нежно картонената фигура на Кърт Кобейн до гърдите си, сякаш беше кукла на вентрилок, а на устните й цъфна онази странна отнесена усмивка, която подплаши Маркърс не на шега. Той се втурна по улицата с намерението да пробяга целия път до Лондон или до Кеймбридж — където го отведеше вятърът. След няколко метра обаче краката му омекнаха и той беше принуден да спре. Пое си дълбоко дърх няколко пъти, а после се върна и се отпусна до нея на тротоара.

— Защо направи това?

— Не знам. Просто не ми изглеждаше справедливо той да си стои тук съвсем сам.

— О, Ели!...

За пореден път Маркърс бе завладян от усещането, че Ели не трябваше да прави онова, което току-що стори, и че тя сама си е навлякла неприятностите. Писна му. Това не беше истинско. В живота има достатъчно истински неприятности, за да се налага сам да си ги създаваш!

До момента на счупването на витрината улицата беше съвсем тиха, но шумът от трошачо се стъкло бе вдигнал на крак целия Ройстърн. Само след секунди няколко души, които тъкмо затваряха магазините си, се втурнаха насам, за да видят какво става.

— Вие двамата! Стойте там и не мърдайте! — извика един мъж с дълга коса и слънчев загар. Маркърс предположи, че е фризьор или някой, работещ в бутик. Доскоро не би могъл да направи подобен извод, но ако се помоташ достатъчно дълго по магазините в компанията на Уил, започваш да схващаш доста работи.

— Ние и без това не възнамеряваме да ходим никъде, нали, Маркърс? — изчурулика сладко Ели.

Докато ги откарваха в полицейската кола, Маркърс си спомни деня, в който бе избягал от училище, и бъдещето, което си бе представял през онзи следобед. Ето че в известен смисъл се бе оказал прав. Точно както се бе опасявал, животът му се бе променил тотално и вече бе почти сигурен, че скоро му предстои да се превърне в скитник или в наркоман. Вече беше станал престъпник. И за всичко това беше виновна само майка му! Ако не се беше оплакала на госпожа Морисън за маратонките, тогава той нямаше да се ядоса на директорката, че го съветва да не се мярка пред очите на онези, които го тормозят. И тогава никога нямаше да избяга от училище и... нямаше да се запознае с Ели. Защото именно Ели беше виновна в случая. Нали точно тя си бе събула кубинката и бе счупила витрината с нея! Въпросът бе, че веднъж превърнал се в ученик, бягащ от училище, има само една крачка до събирането ти с разни хора като Ели, които непрекъснато се забъркват в неприятности, които ги арестуват и накрая ги откарват в

полицейския участък на Ройстън. И вече не можеше да се направи нещо по въпроса.

Полицаяте се държаха много мило с тях. Ели им обясни, че не е нито хулиганка, нито се дрогира, а просто изразява протест — което си е нейно право като гражданин на тази държава — относно комерсиализирането смъртта на Кърт Кобейн. Полицаяте възприеха това обяснение като доста смешно, което според Маркъс беше добър знак, макар че Ели се ядоса не на шега — тя им заяви, че отношението им е прекалено покровителствено, а те се спогледаха и този път се разсмяха на глас.

Когато пристигнаха в участъка, ги отведоха в малка стаичка. Не след дълго при тях влезе една полицайка и започна да им говори. Попита ги за възрастта и адресите им, а също така и какво правят в Ройстън. Маркъс се опита да ѝ обясни за баща си, перваза на прозореца, големия житейски размисъл, Кърт Кобейн и водката, но после проумя, че всичко се превръща в истинска каша и че полицайката не може да разбере какво общо има падането на баща му с Ели и счупената витрина, затова се отказа.

— Той не е направил нищо — обади се неочаквано Ели. Но не го каза с приятен тон, а така, сякаш той е трябвало да стори нещо, но не го е направил. — Аз първа слязох от влака, а той само ме последва. И аз сама счупих витрината. Така че по-добре го пуснете.

— И къде ще отиде, като го пуснем? — запита полицайката. Въпросът беше много уместен според Маркъс и вътрешно се зарадва, че тя го е задала. Не му се искаше особено да го пуснат сам из Ройстън. — Трябва да се обадим на един от родителите му. На твоите също.

Ели я изгледа кръвнишки. Полицайката ѝ върна погледа. Очевидно нямаше какво повече да си кажат. И двете бяха наясно както със самото престъпление, така и със самоличността на извършителя. Горespoменатият извършител беше заловен и се намираше в полицейския участък, така че не им оставаше нищо друго, освен да седят и да чакат, потънали в мълчание.

Първи се появиха баща му и Линдзи. Линдзи е трябвало да кара колата заради счупената ключица на баща му, а тя по принцип мразеше

да кара, затова и двамата бяха извънредно кисели — Линдзи беше уморена и изнервена, а баща му едва се сдържаше да не зареве от болка. Не приличаше на човек, потънал съвсем доскоро в задълбочени житейски размисли, а още по-малко пък на баща, изгарящ от нетърпение да зърне сина си.

Полицайката ги остави сами. Клайв се отпусна на пейката до стената, а Линдзи седна до него и го загледа угрижено.

— Точно от това имах нужда в този момент. Много ти благодаря, Маркърс!

Маркърс погледна отчаяно към баща си, но нищо не каза.

— Но той *не е направил* нищо! — натърти ядосано Ели. — Просто се опитваше да ми помогне.

— А ти коя си, ако смея да попитам?

— Коя съм аз ли?! — Ели постепенно се зареждаше с гняв към баща му. Тази идея не се понрави особено на Маркърс, но вече се бе уморил да се бори с нея, затова замълча. — *Коя съм аз ли?!* Аз съм Елинон Тойа Грей, на петнайсет години и седем месеца. Живея на...

— И каква работа имаш да се мотаеш наоколо с Маркърс?

— Аз не се мотая с него. Той е мой приятел. — Това определено беше нещо ново за Маркърс. Откакто се бяха качили на влака, вече не възприемаше Ели като своя приятелка. — Той ме помоли да тръгна с него за Кеймбридж, защото не изгаряше от нетърпение да се среща очи в очи с баща, който не го разбира и който го е изоставил точно когато най-много е имал нужда от него! Туй мъжете сте голяма работа, да знаеш! Човекът трябва да се справя с майка, която иска да си сложи край на живота, а те се преструват, че нищо не разбират! Но виждаш ли, внезапно вземат, че падат от някакъв перваз и веднага призовават нещастното същество за разговор относно смисъла на живота!

Маркърс се отпусна върху масата и си запуши ушите. Внезапно се почувства много, много уморен. Нямаше никакво желание да бъде с нито един от тук присъстващите. Животът си беше достатъчно труден и без Ели да крещи като побъркана.

— Чия майка иска да си сложи край на живота? — запита Клайв.

— На Ели — твърдо изрече Маркърс.

Клайв изгледа Ели с интерес и каза:

— Много съжалявам. — Но не звучеше нито изпълнен със съжаление, нито особено заинтересован от чувото.

— Няма защо — отвърна Ели. Разбра намека на Маркърс и благодарно си замълча.

— Предполагам, че обвиняваш мен за всичко това — обади се баща му. — Вероятно смяташ, че ако бях останал да живея с майка ти, ти нямаше да кривнеш от правия път. И вероятно си прав. — Той въздъхна дълбоко, а Линдзи му хвана ръката и я погали съчувствено.

Маркърс се изправи рязко и извика:

— Какви ги говориш изобщо?

— Аз ти обърках живота.

— Единственото, което съм направил, е да сляза от влака не където трябва — каза Маркърс. Умората му се бе изпарила. Бе заменена от особен вид гняв, какъвто той не изпитваше много често — с оня гняв, който му даваше сили да спори с всеки, независимо от възрастта. Понякога си мечтаеше човек да може да си купува от този гняв в бутилки, за да си има винаги по една в чантата за училище и да си отпива от време на време през целия ден на чина. — Какво общо има кривването от правия път със слизането от влака?! Ели е кривнала от правия път! Тя счупи една витрина с кубинката си, защото зад витрината имаше снимка на един певец. Но аз не съм направил нищо! И изобщо не ми пука дали си ни изоставил или не! За мен е без значение. Дори и да беше останал да живееш с майка ми, аз пак щях да сляза от влака, защото исках да се погрижа за приятелката си и да не я изоставям! — Това не беше точно така, защото, ако майка му и баща му все още живееха заедно, той надали щеше да се намира във влака за Кеймбридж, при това с Ели — освен поради някаква друга причина, за каквата в момента не се сещаше. — Мисля, че ти наистина си безполезен баща, което не е много добре за никое дете, но ти ще си останеш все така безполезен, независимо от това къде живееш, така че не виждам никаква разлика!

— Ей, Маркърс! — засмя се Ели. — Страхотна реч, човече!

— Благодаря. Достави ми истинско удоволствие да я изнеса.

— Горкото дете — обади се Линдзи.

— А ти си затваряй устата! — скастри я Маркърс. Ели се изсмя още по-силно. В момента говореше насъбираният му се толкова дълго гняв — горката Линдзи нямаше никаква особена вина, но все пак му стана приятно, че е в състояние да ѝ се опълчи.

— Можем ли да тръгваме вече? — запита Ели.

— Трябва да изчакаме майка ти — отвърна Клайв. — Тръгнала е насам, заедно с Фиона. Уил ще ги докара.

— О, не! — простена Маркъс.

— Мамка му! — допълни като ехо Ели.

И четиримата потънаха в мълчание, втренчили се не особено дружелюбно едни в други и зачакаха следващата сцена на една кошмарна пиеса, на която като че ли краят не се виждаше.

ТРИЙСЕТ И ЧЕТИРИ

В крайна сметка животът е като въздуха. Уил вече не се залъгваше с илюзии. Явно не съществуваше никакъв начин да го избегнеш или да го държиш на разстояние, затова единственото, което можеше да стори, бе да живее и да го диша с пълни гърди. Ала как хората успяват да го прокарат в дробовете си, без да се задавят, за него си оставаше пълна мистерия — в този въздух, наречен живот, имаше толкова много твърди частици, трудни за поемане! Ставаше по-скоро за предъвкване, отколкото за дишане.

Звънна на Рейчъл от апартамента на Фиона, докато тя си вземаше душ и този път телефонът беше вдигнат.

— Ти изобщо не си възнамерявала да дойдеш, нали?

— Ами...

— Кажи де!

— Всъщност не. Помислих си... Помислих си, че може да ви се отрази добре да сте само двамата. Нещо ужасно ли сторих?

— Мисля, че не. Май наистина ни се отрази добре.

— Ето, значи съм била права!

— Но погледнато като цяло...

— Погледнато като цяло, ще се появя тогава, когато реша да се появя.

— Благодаря ти.

Разказа на Рейчъл за Маркъс и Ели и обеща да я държи в течение. В мига, в който затвори телефона, се обади майката на Ели, Катрина, за да говори с Фиона. После Фиона говори с Клайв, след което се обади пак на Катрина, за да ѝ предложи да я вземат с тях до Ройстън. А после пък Уил отиде да си вземе колата и двамата с Фиона потеглиха да търсят къщата на Ели.

Докато Фиона чакаше майката на Ели, Уил остана в колата, заслушан в „Нирвана“ и потънал в мисли за Деня на мъртвата патица. Нещо в сегашната ситуация му напомняше за тогавашната — витаеше същото усещане за непредсказуемост, хаос и сомнамбулизъм.

Основната разлика беше, че днешният ден не беше чак толкова... е, чак толкова приятен. Не че опитът за самоубийство на Фиона беше нещо особено приятно или смешно — просто тогава той не познаваше никого, не беше близък с никого от тях и затова беше в състояние да ги наблюдава отстрани като хипнотизиран, попаднал под странната магия на хаоса, който хората могат да създадат, ако са прекалено своенравни или нещастни, или и двете. Ала ролята на неутрален наблюдател вече не му прилягаше. Защото в момента той се притесняваше много повече за горкия Маркърс, който стоеше в провинциалния полицейски участък с някаква смахната тийнейджърка — преживяване, за което момчето сигурно до края на седмицата вече ще е забравило, — отколкото за майката на същото това момче, която се опитва да си сложи край на живота — преживяване, споменът за което Маркърс щеше да носи вероятно чак до смъртта си. Струваше му се, че няма никакво значение дали чувстваш нещо, или не чувстваш нищо — и в двата случая реакциите ти са откачени.

Майката на Ели беше привлекателна жена в началото на четирийсетте, но с достатъчно младежко излъчване, за да изглежда добре в дрипавите избелели дънки и коженото мотористко яке, които беше облякла. Имаше гъста, къдрава къносана коса и приятни бръчици около устните и очите и очевидно отдавна беше вдигнала ръце от дъщеря си и нейните номера.

— Тя е луда — заяви спокойно Катрина, още щом влезе в колата. — Не знам как стана такава и защо, но това е факт. Не луда в смисъл на някаква болест на мозъка, а просто откачалка, неподдаваща се на контрол. Имате ли нещо против да запаля, ако отворя прозореца? — Разрови чантата си за запалка, но не откри такава и в следващия момент вече бе забравила напълно за пушенето. — Странно е наистина, но когато я родих, искрено се надявах тя да стане такава: буйна, войнствена, шумна и колоритна. Затова я нарекох Елинор Тойа.

— Това да не е някакво класическо име? — запита Фиона.

— Не, от популярната музика е — отговори Уил. Фиона се засмя, макар че той изобщо не разбра защо.

— Тойа Уилкокс.

— А сега, когато тя наистина стана буйна и войнствена и всичко останало, бих дала всичко на света да бе безлична като мишка и да се прибира навреме всяка вечер. Направо ме убива.

Уил примигна при тази игра на думи и стрелна с поглед седящата до него Фиона, но тя не даде никакви признаци да е възприела фразата като нещо по-различно, освен в преносното ѝ значение.

— Но това вече е последната капка — допълни Катрина.

— Точно така — отекна Фиона.

— До следващата последна капка, разбира се.

И двете се засмяха едновременно, но Уил си каза, че е точно така. Винаги ще има още една капка. Ели убива Катрина, а Маркъс убива Фиона и двамата ще продължат да убиват майките си още години наред. Майките са като Неумрелите. Защото не могат да живеят истински, но и не могат да умрат истински — единственото, което могат да правят, е да седят в колата на някой непознат и да се присмиват на себе си. И хора като Джесика имат наглостта да го убеждават, че пропуска толкова много от живота?! Никога нямаше да проумее какво точно е това, което пропуска.

Спряха да заредят колата, като междувременно си купиха кутийки с безалкохолни, чипс и шоколадови десертчета. И когато отново се настаниха по местата си, атмосферата между тях се бе променила — някъде между отварянето на кутийките и шумоленето на разкъсани пакетчета чипс те се бяха превърнали в трио. Сякаш напълно бяха забравили каква е причината за пътуването им — самото пътуване се бе превърнало в цел. От някогашните си училищни екскурзии Уил си спомни, че това сигурно има нещо общо със слизането и обратното качване, макар че не бе сигурен в кое от двете. Може би човек не забелязва, че си е създал някакво чувство, докато не се раздели с него и после не си го върне — но сега наистина имаше някакво чувство: някаква необяснима смесица от отчаяние, споделена загриженост, потисната истерия и чиста проба екипен дух. А най-странното от всичко бе, че Уил се усещаше част от този дух, а не същество, наблюдаващо отстрани. Надали точно в това се състоеше същността на нещата, които изпуска, защото той изобщо не ги изпускаше, но сигурно все пак имаше нещо общо с децата. За всичко това трябваше да благодари на Маркъс — защото момчето може и да е непохватно, странно и какво ли не още, ала притежаваше рядката

дарба да изгражда мостове навсякъде, където се появеше, а много малко възрастни са способни на това. Доскоро Уил не би могъл да си представи, че ще се доближи по някакъв начин до Фиона, но ето че го правеше. Отношенията му с Рейчъл също получиха основите си чрез Маркърс. А ето че в колата му имаше и трета личност, която допреди малко той не познаваше, но вече с нея си разменяха шоколадови десертчета и отпиваха от обща кутия безалкохолно така, сякаш си бяха обменили телесни течности. Най-голямата ирония от всичко бе, че това странно и изключително самотно дете е в състояние да създаде всичките тези връзки и въпреки това да си остане на светлинни години далече от всички.

— Защо се е застрелял онзи човек? — запита внезапно Фиона.

— Кърт Кобейн ли? — запитаха едновременно Уил и Катрина.

— Да, май така се казваше.

— Вероятно е бил нещастен — отговори Катрина.

— За това не ми беше трудно да се сетя и сама. Но от какво е бил нещастен?

— Ами, май вече не си спомням. Ели непрекъснато ми говори за него, но аз престанах да я слушам доста отдавна. Може би наркотици? Тежко детство? Някакъв натиск отвън? Сигурно от всичко по малко.

— Научих за него едва тази Коледа, но той сигурно е бил голяма работа — отбеляза Фиона.

— Гледа ли новините тази вечер? На площада се беше събрала огромна тълпа млади хора, които се прегръщаха и плачеха неистово. Представляваха много тъжна гледка наистина. Но никой от тях не се опита да счупи някоя витрина. Очевидно само моята дъщеря е решила да изрази по този начин своята мъка.

Уил се запита дали докато седеше в стаята му и слушаше за първи път „Няма значение“, Маркърс е изпитвал същото, което той самият бе изпитвал в детството си, когато слушаше своя първи албум на „Клаш“. Дълбоко се съмняваше в уместността на сравнението. Маркърс не би могъл да осъзнае този вид ярост и болка, макар че безсъмнено и той таеше свой вариант на тези чувства някъде дълбоко в себе си. Но ето че сега се намираше зад решетките в затвора (е, на стола в полицейския участък, ако трябва да бъдем по-точни), защото се явява съучастник в престъпление, чието предназначение е своеобразно възмездие за смъртта на Кърт Кобейн. Човек надали можеше да си

представи две по-несъвместими личности от Маркърс и Кърт Кобейн, но ето че и двамата постигаха едни и същи цели: Маркърс предизвикваше връзки между непознати хора в коли и полицейски участъци, а Кърт Кобейн правеше същото по международните телевизионни канали. И всичко това доказваше, че нещата не са чак толкова лоши, колкото той си мислеше. Прииска му се да може да обясни този логически извод на Маркърс, а и на всеки друг, който има нужда да стъпи на краката си.

Вече се намираха само на няколко километра от Ройстън. Катрина продължаваше да бърбори, очевидно напълно примирена с мисълта, че дъщеря ѝ пак се е забъркала в неприятности (единственият път, по който човек можеше да върви, според Уил, ако бе сполетян от такава дъщеря като Ели), но Фиона се бе затворила в себе си и мълчеше.

— Той ще се оправи, не се притеснявай — каза ѝ Уил.

— Знам, че ще се оправи — отговори тя, но в гласа ѝ се прокрадна една нотка, която никак не му се понрави.

Натегнатата обстановка в полицейския участък изобщо не бе изненада за Уил — подобно на повечето редовни ползватели на слаба дрога и той не бе кой знае какъв фен на полицията, — ала с не малко изумление установи, че това напрежение идва не от приемната, където бяха посрещнати със съдържана любезност, а от стаята за разпити — обстановката там приличаше на арктическа: ледено мълчание и лавиноподобни погледи. Линдзи и Клайв смразяваха с погледи Маркърс, който пък смразяваше с поглед стената. Една побесняла тийнейджърка (която, за радост на Уил, отговаряше напълно на представата му за смесица от сиукски воин и рокер, с изключение на прическата ѝ, която я оприличаваше по-скоро на човек, току-що излязъл от комуна за наркомани) пък смразяваше с поглед всеки, осмелил се да спре очи върху нея.

— Доста се забавихте — заяви Ели, когато влезе майка ѝ.

— Забавихме се точно толкова, колкото е необходимо да се обадя по телефона и да дойдем дотук — отговори Катрина, — така че не ме започвай още от вратата!

— Вашата дъщеря — започна Клайв с надута враждебност, която изобщо не прилягаше на тениската му с надпис „Университет на живота“ и на гипсираната му ръка — се държи непростимо грубо и агресивно. А твоят син — кимна той към Фиона — безспорно е попаднал в лоша компания.

— *Твоят* син — изкрещя Ели, но Фиона продължаваше да мълчи мрачно.

— Той ми каза да си затварям устата! — изписка възмутено Линдзи.

— И добре направи — отвърна Ели.

Полицайката, която ги беше въвела, вече все по-трудно сдържаше усмивката си от развиващата се пред нея сцена.

— Можем ли вече да си тръгваме? — попита Уил.

— Все още не. Чакаме собственика на магазина.

— Чудесно! — възкликна Ели. — Нека само се появи, ще му кажа аз на тоя!

— Всъщност собственичката е жена — обясни полицайката.

Ели се изчерви, но не се предаде:

— Няма значение дали е жена или мъж! Пак не е наред!

— И защо да не е наред жената, Ели? — запита Катрина с тон, който представляваше великолепно съчетание между сарказъм и всемирна умора и за чието довеждане до съвършенство явно са били необходими дълги години практика и търпение.

— Защото използва едно трагично събитие само за своя изгода! — отвърна Ели. — Тя няма никаква представа какво означава за свестните хора днешният ден! Единственото, което я интересува, е как да си напълни банковата сметка!

— Защо собственичката ще идва, между другото? — обърна се Уил към полицайката.

— Това е една наша нова практика. Опитваме се да поставим престъпниците лице в лице с жертвите на престъплението, така че да осъзнаят последствията от своите действия.

— Остава обаче да си изясним кой в случая е престъпник и кой — жертва! — натърти Ели многозначително.

— Ели, млъкни най-сетне! — каза майка ѝ.

Не след дълго в стаята въведоха една доста притеснена млада жена в края на двадесетте си години. Тя бе облечена с тениска с лика

на Кърт Кобейн и тежкият грим по лицето ѝ се натрапваше от пръв поглед. Генетиците биха се видели в истинско чудо, ако трябва да сравняват нея и Ели — тя спокойно можеше да мине за по-голяма сестра на тийнейджърката.

— Това е Рут, собственичката на магазина. А това е младата дама, която ви счупи витрината — представи ги полицайката.

Ели я изгледа изумено отгоре до долу и попита:

— Те ли ти казаха да го направиш?

— Кое?

— Да изглеждаш като мен.

— Като теб ли изглеждам наистина?

Всички присъстващи в стаята, в това число и полицаите, се засмяха.

— Ти си сложила онази снимка на витрината, за да се възползваш от парите на хората — заяви Ели със забележимо по-малко самоувереност, отколкото бе демонстрирала съвсем доскоро.

— Коя снимка? Снимката на Кърт ли? Та тя си е там от край време! Аз съм неговата най-голяма почитателка. Е, най-малкото в графство Хъртфордшир.

— Значи не си я сложила днес, за да направиш повече пари?

— За да направя повече пари от потъналите в мъка фенове на „Нирвана“ в Ройстън ли? Тази идея би сработила само със снимка на Хулио Иглесиас.

Ели се почувства крайно неловко.

— Затова ли ми счупи витрината? — запита Рут. — Защото си помисли, че искам да се възползвам от мъката на хората?

— Аха.

— Днес е най-тъжният ден в моя живот. И изневиделица отнякъде се появява някаква малка идиотка и ми чупи витрината на магазина, защото си е въобразила, че се опитвам да оберя хората! Не знам какво да ти кажа. Просто... порасни!

Уил дълбоко се съмняваше дали Ели често изпада в ситуация, когато се чуди какво да каже, но поне в този момент беше ясно, че ако човек иска да я превърне в зяпнала, изчервена до уши топка нерви, то най-лесният начин е да намери някоя дваисет и няколко годишна идентична на нея откачалка, чието идолопоклонничество към Кърт Кобейн е взело дори още по-големи размери от тези на Ели.

— Много съжалявам — прошепна момичето.

— Да, добре — кимна Рут. — Ела тук. — И докато събралите се в полицейската стая за разпити в по-голямата си част наблюдаваха цялата тази сцена с подходящо неодобрителни физиономии, Рут разтвори обятията си и прие в тях разплаканата Ели.

Ала от вниманието на Фиона явно бе убягнал фактът, че тази прегръдка слага край на цялата така мелодраматична история — самият Уил бе забелязал, че тя напълно отсъства психически още откакто бяха спрели на бензиностанцията. Но скоро стана ясно, че състоянието ѝ няма нищо общо с мечтанието или депресията — през цялото това време тя се е подготвяла за действие и по причини, известни само на нея самата, Фиона реши, че моментът за това е настъпил точно сега. Тя се изправи, заобиколи масата, прегърна Маркъс и със смущаващо ярка емоционална отдаденост се обърна към полицайката, която се бе грижила за децата до момента:

— Аз не бях добра майка на моя син. Оставих нещата да се плъзгат покрай мен, не обръцах внимание на нищо и... Не съм изненадана, че се стигна дотук.

— До никъде не се е стигнало, мамо — обади се Маркъс. — Та аз не съм сторил нищо!

Обаче Фиона изобщо не му обърна внимание — тя си бе наумила нещо и явно държеше да си го изпее докрай.

— Знам, че не заслужавам втори шанс, но ви моля за такъв и... Не знам вие майка ли сте?

— Аз ли? — изненада се полицайката. — Разбира се. Имам момченце на име Джак.

— Обръщам се към вас като към майка... Ако ни дадете още една възможност, няма да съжалявате.

— Ние нямаме нужда от друга възможност, мамо. Аз не съм направил нищо. Просто съм слязъл от влака.

И пак никаква реакция. Уил трябваше да ѝ признае все пак, че веднъж решила да се бори за детето си, тя беше неудържима — колкото и криворазбрано да бе решението и колкото и неуместни да бяха оръжията за целта. Всичко, което казваше, беше откачено — и тя сигурно си даваше сметка, че е откачено, — но то идваше от някаква дълбоко стаявана нейна същност, която знаеше, че трябва да стори нещо за сина си. Това беше своеобразен повратен момент за Фиона.

Човек безпроблемно можеше да си представи как тази жена говори всевъзможни неуместни неща в още по-неуместни моменти, но беше къде-къде по-трудно да си я представиш просната на дивана и покрита с повръщано. Уил започна да проумява, че понякога добрите новини идват в крайно необичайни форми и размери.

— Искаме да се споразумеем с вас — продължаваше Фиона. Уил се запита дали законът в Ройстън е същият като във филма „Законът на Лос Анджелис“. Наличието на прилика му се струваше твърде неправдоподобно, но все пак човек никога не знае. — Маркът ще даде показания срещу Ели, ако го пуснете да си върви. Съжалявам, Катрина, но за нея вече е твърде късно. Нека поне Маркът опита да започне наново. — И тя зарови лице в тила на сина си, но Маркът се отърси от нея, стана и се приближи до Уил. Катрина, която бе изслушала речта на Фиона преди всичко притеснявайки се да не се разсмее на глас, отиде при нея, за да я успокои.

— Затвори си устата, мамо! Ти наистина си луда! Да го вземат мътните, не мога да повярвам какви откачалки са моите родители! — възкликна Маркът, на когото очевидно всичко му бе дошло до гуша.

Уил огледа групичката около себе си — компанията му за днес — и се опита да потърси някакъв смисъл във всичко това. Във всички тези вълни и връзки. Беше му адски трудно да ги проумее. Не беше човек, податлив на мистични преживявания, дори и под въздействието на наркотиците, но сега го гложеше странното предчувствие, че става участник точно в такъв момент. Може би това имаше нещо общо с отдалечаването на Маркът от майка му и приближаването му към него? Каквото и да беше обяснението, то го караше да се чувства доста особено. Някои от тези хора той виждаше днес за първи път, с други бе прекарал съвсем кратко време и трудно би могъл да твърди, че ги познава. Но ето ги всички пред него: един от тях притиснал до гърди картонена фигура на Кърт Кобейн, друг с гипсирана ръка, трети — плачещ, но всички те свързани по начин, почти необясним за външен наблюдател. Уил не си спомняше някога да е попадал в такава сложно преплетена, разпростираща се навсякъде паяжина на хаоса — сякаш някой за първи път му беше позволил да надзърне в мирозданието, за да прозре какво означава да си човешко същество. Не беше чак толкова страшно. Той вече нямаше нищо против да бъде човешко същество по двайсет и четири часа в денонощието.

Всички се отправиха към най-близкия снейкбар за късна вечеря. Рут и Ели се отделиха от основната група, за да си хрупат чипса на спокойствие и да си шушнат нещо, докато пушат цигара след цигара. Маркърс и неговите роднини продължиха да се нападат със същия ентусиазъм, с който се бяха заредили още в полицейския участък. Клайв държеше Маркърс да завърши пътешествието си и да му отиде на гости в Кеймбридж, Фиона изтъкна, че според нея по-добре е да се върне в Лондон, а самият Маркърс изглеждаше прекалено объркан от следобедните си преживявания, за да мисли каквото и да е.

— Защо изобщо Ели е тръгнала с теб? — запита го Уил.

— Вече не си спомням. Просто искаше да дойде.

— У дома ли щеше да остане? — запита Клайв.

— Не знам. Сигурно.

— Благодаря, че се сети да ни попиташ.

— Ели не е за мен! — заяви с внезапна категоричност Маркърс.

— Вече си успял да достигнеш до този извод, така ли? — запита

Уил.

— Не съм сигурна дали въобще е за някого — намеси се Катрина.

— Мисля, че с нея винаги ще си останем приятели — продължи Маркърс. — Но не съм много сигурен. Смятам, че трябва да си потърся някое не толкова...

— Някое не толкова грубо и откачено момиче? Някое не толкова ожесточено? Някое не толкова глупаво? Мога да продължа още дълго със сравненията. — Това дойде от страна на майката на Ели.

— Някое не чак толкова различно от мен момиче — довърши дипломатично Маркърс.

— Късмет в търсенето! — каза Катрина. — Мнозина от нас прекарват целия си живот в търсене на някой, не чак толкова различен от тях самите, но трудно успяват да го открият.

— Толкова ли е трудно? — попита Маркърс.

— Това е най-трудното нещо на света — намеси се Фиона с много повече чувство, отколкото Уил счете за уместно.

— Защо, според теб, всички ние живеем сами? — запита Катрина.

Уил се запита дали това е така наистина. Това ли търсят всички — някой не чак толкова различен от тях самите? И той ли това

търсеше? Рейчъл беше енергична личност, съобразителна, целенасочена, внимателна и различна от него в много повече от един аспект — но най-важното според него бе, че тя не прилича на него. Значи в логиката на Катрина трябва да има някаква грешка. Тази работа за търсенето на човек, не чак толкова различен... Уил осъзна, че най-важното условие за постигането на тази цел е преди всичко да си убеден, че самият ти не си чак толкова лош.

ТРИЙСЕТ И ПЕТ

Накрая Маркърс наистина отиде да прекара нощта в Кеймбридж, при баща си и Линдзи. По някакъв необясним начин изпитваше съжаление към тях — в полицейския участък те изглеждаха напълно неадекватни, сякаш не бяха в състояние да се справят. Досега не се бе замислял много по този въпрос, но през часовете, прекарани в Ройстърн, човек много лесно можеше да познае кой е от Лондон и кой не е — защото онези, които не бяха от Лондон, изглеждаха много поуплашени от останалите. Отначало Клайв и Линдзи се уплашиха от Ели, после пък се уплашиха от майката на Ели и от полицията и в резултат на всичко непрекъснато се оплакваха и нервничеха. Може би това нямаше нищо общо с Лондон, а по-скоро с хората, които той вече познаваше. Възможно е също така той просто да е пораснал значително през последните няколко месеца. Но вече определено не виждаше какво повече може да му предложи баща му и точно затова изпита съжаление към него и се съгласи да тръгне за Кеймбридж заедно с тях.

В колата Клайв продължи да мърмори и стене. Защо Маркърс се забъркал с такова момиче? Защо не се е опитал да я спре? Защо се е държал така грубо с Линдзи? Какво му е направила тя, че да постъпва така? Маркърс не отговори на нито един от въпросите. Просто остави баща си да си мърмори и да се оплаква, докато накрая оплакванията му свършиха, както на колите им свършва бензинът — отначало се забавят и моторите им започват да затихват, а накрая просто се заковават на място. Проблемът му се състоеше в това, че той вече не бе в състояние да се вживява в ролята на подобен баща. Просто бе пропуснал момента за това. Все едно след като е създал света, Бог да реши да престане да бъде Бог и след милиарди години внезапно да слезе от небесата и да заяви: „Хей, не трябваше да поставяте тук Емпайър Стейт Билдинг и не трябваше да организирате живота така, че африканците да имат най-малко пари от всички, и не трябваше да позволявате да се създават атомните оръжия!“ Защото човек би могъл да му отговори: „Ти не

смяташ ли, че малко си позакъснял, а? Къде беше ти, когато се чудехме какво да правим с всички тези проблеми?!“

Не че Маркърс бе убеден, че баща му е трябвало да бъде с него, защото на никого не е позволено да има всичко и от двете страни. Щом иска да си живее в Кеймбридж с Линдзи, да пуши трева и да пада от первазите на прозорците — хубаво, но не може така изведнъж да започва да се заяжда за дребни неща. А Ели вече беше сред дребните за него неща, макар че, докато седяха на тротоара пред оня магазин и чакаха пристигането на полицейската кола, тя му се струваше най-грамаданското нещо в света. Затова баща му ще трябва да си намери друго призвание. Малките неща оставаха за Уил и майка му, а баща му вече нямаше думата за тях.

Пристигнаха в дома на баща му около десет и трийсет вечерта, което означаваше, че са минали шест часа, докато стигне до Кеймбридж — не е чак толкова зле, като се има предвид, че на средата на пътя го арестуваха. (Арестуван! Той беше арестуван! Или най-малкото, качен в полицейска кола и отведен в полицейски участък! Вече бе спрял да мисли за счупената витрина като последица от бягството му от училище и че тя ще доведе до превръщането му в скитник и наркоман. Сега, когато отново беше свободен, разбра, че малко е преиграл. Реши да възприеме случилото се в Ройстър като знак за това колко далече е стигнал през последните няколко месеца. В началото на живота си в Лондон нямаше да успее да си извоюва такова преживяване като арестуването си. Освен това тогава още не познаваше подходящите за себе си хора.)

Линдзи приготви по чаша чай, след което тримата се настаняха на кухненската маса. После Клайв кимна дискретно на Линдзи и тя каза, че е уморена и че отива да си ляга, и ги остави сами.

— Имаш ли нещо против да си свия една цигара? — запита баща му.

— Не — отговори Маркърс. — Прави това, което ти харесва. Аз обаче няма да пуша.

— Виж тук си напълно прав. Имаш ли нещо против да ми подадеш кутията с трева? Боли ме, когато се протягам.

Маркърс премести стола си до кухненския шкаф, качи се и започна да ровичка между пакетите с овесени ядки на най-горния рафт. Странно как човек знае такива дребни неща за хората, като например

къде си държат кутията с трева, макар че да няма ни най-бегла представа какво им се върти в главата по цели седмици.

После слезе, подаде кутията на баща си и премести стола обратно на мястото му. Баща му започна да си свива цигара и да си мърмори под носа, докато завиваше цигарената хартийка:

— Да ти кажа честно, откак ми се случи това, се отдадох на размисли за живота.

— Откакто падна от перваза на прозореца ли?

— Да. От случилото се насам.

— Мама ми спомена, че си се отдал на задълбочени житейски размисли.

— И?

— И какво?

— Не знам. Ти какво мислиш?

— Какво мисля аз за твоите размисли ли?

— Ами... — вдигна очи баща му от свитата цигара — да, предполагам.

— Зависи, не смяташ ли? Зависи от това за какво точно си мислил.

— Добре де, мислих за... Уплаших се, честно казано. Уплаших се от това, което ми се случи.

— Когато падна от перваза на прозореца ли?

— Да, от случилото се. Защо непрекъснато трябва да ми напомняш подробностите? Както и да е, уплаших се.

— Не си паднал от много високо. Счупил си си само ключицата. Познавам цял куп хора, които са преживели същото.

— Няма значение от колко високо падаш, за да се замислиш за случилото се, не е ли така?

— Сигурно.

— Наистина ли си мислиш онова, което каза в полицейския участък? Че аз съм безполезен баща?

— Не знам. Може би не съвсем.

— Защото аз съм наясно, че не съм страхотен баща.

— Така е, не си.

— И... ти се нуждаеш от баща, нали? Вече го разбирам. Но преди не го проумявах.

— И аз не знам от какво се нуждая.

— Знаеш обаче едно — че се нуждаеш от баща.

— Как така?

— Защото всеки се нуждае от баща.

Маркърс се позамисли и накрая каза:

— Всеки се нуждае от баща, за да му помогне да поеме по пътя си. Но за по-нататък, не съм много сигурен. Защо смяташ, че сега вече имам нужда от баща? Справям се чудесно и без такъв.

— Не ми изглежда да се справяш много успешно.

— И защо? Защото някой си е счупил една витрина ли? Не смятам, че има нещо общо. Не, казвам ти напълно сериозно, че се справям чудесно и без баща. Даже може би по-добре. Искам да кажа... с мама не се живее лесно, а и тази година в училище... Не мога да го обясня, но се чувствам много по-стабилен от преди, защото познавам повече хора. Отначало бях много уплашен, защото си мислех, че двама не са достатъчни за семейство, но сега са много повече от двама. Сега са цяла дузина. А и на теб ти е по-добре така.

— И кои се числят в тази дузина? Ели и Уил, и хора като тях ли?

— Да, хора като тях.

— Но те няма да бъдат до теб завинаги.

— Някои ще останат, други — не. Обаче знаеш ли кое е най-важното? Че доскоро си нямах никаква представа, че те също могат да свършат работа. Човек може да открие много хора. Това е като онзи акробатически номер...

— Кой номер?

— Оня, в който стоиш на върха на много хора, подредени във форма на пирамида. Няма особено значение кои точно са те, стига да са налице, и човекът отгоре да не им позволява да си напуснат мястото, докато не им намери заместник.

— Така ли мислиш наистина? Че няма никакво значение кой крепи пирамидата под теб?

— Някога мислех точно така. Но вече не. Защото не можеш да си позволиш да разчиташ на майка си и баща си, щом те решат да си объркат живота, да се разделят и да се отдават на депресии.

Баща му приключи със свиването на цигарата. Запали я и вдиша дълбоко дима.

— Точно на това бе посветено голямото ми мислене. Не трябваше да ви напускам.

— Но това няма значение, татко. Наистина! Аз знам къде да те намеря, ако нещата позагрубят.

— Благодаря ти, синко!

— Извинявай, но... аз съм добре. Наистина. Мога да откривам нужните хора. И ще се оправя.

И наистина щеше да се справи, бе сигурен в това. Не беше особено сигурен обаче дали и Ели ще се справи, защото тя не се замисляше сериозно върху нещата от живота, макар че беше умна и знаеше много за политиката и за какви ли не други работи. Не беше много сигурен и за майка си, защото тя невинаги беше силна. Но бе убеден, че ще съумее да се справи по начин, по който те не биха могли. Ще се справи в училище, защото вече знаеше какво да прави и бе стигнал до извода на кого може да се довери и на кого не — беше го разбрал едва там, в Лондон, където се събираха всякакви хора с всякакъв манталитет. Вече беше в състояние да групира хората по съответните признаци, което не би било възможно, ако майка му и баща му не се бяха разделили и тримата бяха останали да живеят в Кеймбридж. Но това не би могло да бъде постигнато от всеки. Не би могло да бъде постигнато от лудите и от хората, които не познават никого, или от болните, или от алкохолиците. Ала той го беше постигнал и това щеше да му се отблагодари — щеше да направи всичко възможно да си намери своя път в живота. И защото той бе решил да успее, бе убеден, че този начин на правене на нещата е много по-добър от начина, който баща му му предлагаше.

Поговориха си още малко: за Линдзи и за това, че тя иска да има дете, и за това, че баща му още не можеше да се реши на подобна стъпка, и за това дали Маркърс би имал нещо против, ако те с нея си родят бебе. А Маркърс отговори, че идеята му харесва — че обича бебетата. Това не беше кой знае колко вярно, но той вече познаваше цената на допълнителните хора в живота, а бебето на Линдзи някой ден щеше да се окаже точно такъв човек. И после стана, за да отиде да си легне. Баща му го прегърна крепко и малко се просълзи, но вече беше успял да се дрогира, така че Маркърс изобщо не му обърна внимание.

На сутринта баща му и Линдзи го откараха до гарата и му дадоха достатъчно пари, за да може да си хване такси от Кингс Крос до дома си. Маркърс седна до прозореца и се загледа навън. Беше сигурен, че е

прав за онзи акробатически номер — и макар накрая все пак да се окаже чиста глупост, той ще продължи да вярва в него. Ако тази вяра му помогне да оцелее до времето, когато ще бъде напълно свободен, за да прави грешките, които всички възрастни правят, то тогава защо да не вярва?!

ТРИЙСЕТ И ШЕСТ

Уил все още се плашеше от мисълта, че изгаря от толкова силен копнеж към Рейчъл. Защото във всеки момент тя можеше да му заяви, че си губи времето с него, че той е безполезен или че не става в леглото. Възможно е също да срещне някой друг. Възможно е дори да стигне до заключението, че няма нужда от никакъв мъж в живота си. А да не говорим, че е възможно внезапно да загине в някоя катастрофа, докато се връща, след като е закарала Али на училище. Чувстваше се като малко пиленце, току-що излязло от черупката си и треперещо от страх, попаднало за първи път в големия свят навън и едва държащо се на краката си (ако билетата наистина едва се държат на краката си — може би това важи за жребчетата или телетата или за някои други животни), без защитата на костюм на Пол Смит или чифт обувки на Рабан. Дори не беше сигурен каква е причината за целия този страх. Имаше ли изобщо смисъл от него? Надали, доколкото можеше да си даде сметка, но вече беше прекалено късно да си задава подобни въпроси. Единственото, което знаеше, бе, че вече няма връщане назад — че окончателно и безвъзвратно е приключил с миналото си.

Почти всяка събота Уил извеждаше Али и Маркърс някъде. Всичко беше започнало с идеята, че иска да предостави на майките им възможност да си починат малко... Не, не е точно така. Беше започнало, защото държеше да се окопае достатъчно дълбоко в живота на Рейчъл и много му се искаше тя да повярва, че той не е празноглавец. Не че това беше най-гадната работа на света. Първите две излизания не се бяха оказали особено успешни, защото по някаква неизвестна причина той бе решил да бъде назидателен и поучителен и ги заведе в Британския музей и Националната художествена галерия, в резултат на което и тримата се бяха отегчили до такава степен, че бяха станали раздражителни — но това се дължеше най-вече на факта, че и самият Уил мразеше да ходи по такива места. (Дали има на света поотегчително място от Британския музей? Ако такова наистина съществуваше, Уил нямаше никакво желание да знае за него. Делви.

Монети. Гърнета. Цели зали, пълни с чинии. В излагането на разни вещи все трябваше да има някакъв смисъл, за бога! Това, че са стари, не ги прави задължително интересни. Това, че са оцелели в продължение на толкова много векове, не означава, че някой изгаря от нетърпение да ги разглежда.)

Но точно когато беше на ръба да се откаже от тази идея, се бе сетил да ги заведе на кино — на едно от онези летни филмчета, предназначени за тийнейджърската аудитория. И тримата си бяха прекарвали страхотно. Затова сега това се бе превърнало в редовна практика: обяд в Макдоналдс или Бъргър Кинг, кино, шейк в Бъргър Кинг или Макдоналдс (където не са ходили на обяд), прибиране. Беше ги завел няколко пъти и на изложби в Арсенала, което не беше минало зле, но Али все така продължаваше да захапва Маркърс при първата предоставила му се възможност, а такива имаше много през дългите следобеди. А футболът беше запазен за онези редки моменти, когато свестните филми се бяха изчерпали и бяха останали само такива, които биха обидили не само интелигентността им, а и всичко друго в тях.

Маркърс вече бе надминал Али по възраст. Когато се бяха срещнали за първи път, през онзи следобед, когато Маркърс изпълняваше ролята на син на Уил, Али бе изглеждал по-голям от него с много години, но детинското му избухване през онзи ден му беше поразклатило прикритието, а и Маркърс бе дръпнал много през изминалите месеци. Вече се обличаше по-добре — бе спечелил спора с майка си относно това дали му е разрешено да излиза по магазините с Уил, освен това се подстригваше редовно, стараяше се усилено да не си пее на глас, а приятелството му с Ели и Зоуи (което, за всеобща изненада, бе издържало на изпитанията и се бе задълбочило) означаваше, че започва да става истински тийнейджър. Макар че момичетата възхваляваха и ценяха високо случайните му ексцентричности, Маркърс вече започваше да се отегчава от възгласите им на задоволство, когато кажеше нещо остроумно и макар да беше тъжно, но все пак напълно неизбежно и преди всичко полезно, бе станал много по-предпазлив в приказките си.

И колкото и да беше странно, Уил усещаше, че Маркърс му липсва. Откакто яйцето му се бе пропукало, на Уил му се искаше да си поговори с Маркърс за това как се чувства човек, когато няма нищо отгоре си, когато се чувства уплашен от всички и всичко, защото

Маркърс бе единственият човек на света, който би могъл да му даде някакъв съвет. Но Маркърс — или поне старият Маркърс — постепенно губеше очертаанията си и се стопяваше.

— Ще се ожениш ли за майка ми? — запита един ден Али и въпросът му прозвуча като гръм от ясно небе по време на един от техните съботни обеда преди киното. Маркърс вдигна очи от картофките си и ги загледа с интерес.

— Не знам — промърмори Уил. Беше мислил много по този въпрос, но някак си не можеше да се самоубеди, че е длъжен да я попита. Всеки път, когато прекарваше нощта при нея, се чувстваше направо благословен, а не искаше да направи нищо, което би застрашило усещането му, че е привилегирован. Понякога се страхуваше дори да я попита кога пак ще я види. В този смисъл въпросът дали иска да прекара остатъка на живота си с него му се виждаше малко като насилване на късмета.

— Едно време аз исках той да се ожени за моята майка — отбеляза весело Маркърс. Уил бе обладан от неистовото желание да излее горещото си кафе в ризата му.

— Така ли? — полюбопитства Али.

— Аха. По някаква причина си бях въобразил, че това ще оправи всичко. Но твоята майка е различна. Тя е много повече на себе си от моята.

— А държиш ли все още той да се ожени за твоята майка?

— Не мислите ли, че и аз трябва да имам думата по въпроса? — намеси се Уил.

— Не — отговори Маркърс на въпроса на Али, без да обръща внимание на намесата на Уил. — Защото, как да ти кажа, не мисля, че това се прави така.

— И защо?

— Защото... Виж, нали се сецаш за онези пирамиди от хора в цирка? Точно към такъв модел на живот се стремя в момента.

— За какво изобщо говориш, Маркърс? — намеси се отново Уил. Въпросът не беше риторичен.

— Като дете ти ще бъдеш по-добре, ако всички са приятели. Когато хората започнат да се чифтосват... Не знам. Става по-несигурно. Ето вземи сега. Твоята и моята майка се разбират прекрасно. — Това беше напълно вярно. Фиона и Рейчъл се срещаха

редовно, за все по-нарастващо неудобство на Уил. — Уил пък се среща с нея, аз се срещам с теб, а също така и с Ели и Зоуи, и Линдзи и баща ми. Вече си изясних всичко. Ако майка ти и Уил се оженият, ти ще си мислиш, че вече си в безопасност, но това ще бъде чиста илюзия, защото те или ще се разведат, или Уил ще откачи, или кой знае още какво ще стане.

Али закима мъдро. Подтикът на Уил да изгори Маркърс се замени от желание да го застреля, а после да застреля и себе си.

— Ами ако двамата с Рейчъл не се разведем? Ако останем заедно завинаги?

— Чудесно! Страхотно! Докажете го! Но аз просто не съм убеден, че бъдещето е в семейните двойки.

— Благодаря ти много... Айнщайн. — Уил бе възнамерявал да му отвърне по-остро. Искаше да измисли някакъв социален културолог и специалист по браковете, чието име едно дванайсетгодишно момче веднага ще разпознае, но единственото, което му хрумна, бе името на Айнщайн. Знаеше, че не е прав.

— Той пък какво общо има с това?

— Нищо — измърмори Уил. Маркърс го изглежда съжалително. — И не се дръж с мен покровителствено!

— Какво означава „покровителствено“? — запита Маркърс напълно сериозно и невинно.

Ха така! Ето че Уил бе принуден да търпи покровителственото отношение на едно момче, което дори не беше достатъчно голямо, за да разбира какво значи думата „покровителствено“.

— Означава „не ме третирай като идиот“!

Маркърс го изглежда така, сякаш искаше да каже: „Че как иначе да те третирам?“ и Уил получи цялото съчувствие, на което малкият му приятел беше способен. Вече водеше истинска битка да запази съществуващата между тях пропаст в годините — но авторитетното излъчване на Маркърс, тонът му на човек, който е бил навсякъде и знае всичко, бяха толкова убедителни, че Уил вече недоумяваше как да спори с него. Не че особено държеше да го прави. Все още не бе загубил цялото си достойнство — беше му останала една малка частичка с големината на заздравяла рана и той държеше да си я запази.

— Сякаш изведнъж порасна — отбеляза Фиона един следобед, когато Уил се бе отбил, за да го доведе, а той беше изчезнал веднага в стаята си след едно повърхностно „благодаря“ към него и небрежно „здравей“ към майка си.

— Къде сбъркахме, според теб? — жалостиво проплака Уил. — Ние му даваме всичко, а ето как ни се отплаща сега!

— Имам чувството, че започвам да го губя — каза Фиона. Уил все още не беше схванал начина, по който да се шегува с нея. Онова, което според неговия вкус бе пяната на капучино, според нейния бе пудинг с бърбечета. — Говори само за „Смашинг Пъмкинс“, Ели и Зоуи и... мисля, че е започнал да пуши.

Уил се засмя.

— Не е смешно.

— В известен смисъл е. Преди няколко месеца на колко би се обзаложила, че Маркъс ще бъде изловен да пуши със съучениците си?

— На няколко. Аз ненавиждам цигарите.

— Да, но... — Предаде се. Очевидно Фиона категорично отказваше да проумее смисъла на онова, което искаше да й каже. — Не те ли притеснява фактът, че го губиш?

— Защо изобщо задаваш подобен въпрос?! Разбира се, че ме притеснява.

— Просто ми се струваш някак си по... Не искам да ме разбираш погрешно, но в последно време изглеждаш значително по-добре.

— И се чувствам така. Не знам на какво точно се дължи, но в последно време не се чувствам толкова изцедена.

— Това е чудесно!

— Мисля, че най-сетне успях да хвана живота си в свои ръце. И аз обаче не знам защо.

Уил предположи, че е наясно поне с една от причините, но освен това прецени, че няма да е нито благоразумно, нито учтиво да се впуска в подробности. Истината бе, че с този нов образ на Маркъс човек се справяше значително по-лесно. Той вече имаше приятели, можеше да се грижи сам за себе си, беше си създал защитна броня — същата, от която Уил съвсем наскоро се бе отърсил доброволно. Бе се снишил и бе станал точно толкова нагъл и точно толкова незабележим като всяко дванайсетгодишно хлапе. Но и на тримата им се бе

наложило да изгубят по нещо, за да спечелят друго. Уил бе изгубил защитната си броня, хладнокръвието и дистанцираността си от хората, бе станал уплашен и уязвим, но бе спечелил Рейчъл. Фиона бе изгубила огромна част от Маркърс, но бе спечелила възможността да стои далече от „Бърза помощ“. А самият Маркърс бе изгубил себе си, но бе спечелил привилегията да се прибира вкъщи с обувки на краката си.

Маркърс се появи внезапно от стаята си, намръщен.

— Писна ми! Мога ли да отида за една видеокасета?

Уил не издържа на изкушението — имаше си една теория, която държеше да изпробва.

— Ей, Фиона! Защо не си извадиш тъпите партитури и да пограчим заедно „А сега и от двете страни“?

— Искаш ли наистина?

— Да, защо не? — отговори Уил, но без да изпуска от погледа си Маркърс, който придоби изражение на момче, помолено да танцува голо пред смесена публика от супермоделите и братовчеди.

— Моля те, мамо, недей!

— Не се дръж глупаво, Маркърс! Ти обичаш да пееш. Обичаш и Джони Мичъл.

— Не е вярно! Вече не го обичам! Мразя го този гаден Джони Мичъл!

И в този момент Уил разбра, че вече може спокойно да си откъдне. Защото Маркърс вече знаеше как да се справи в живота — и да остане различен, и да оцелее.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.